

Čj.: 31823/2016-MZE-18123

Ministerstvo zemědělství
Sekce potravinářských výrob - Úřad pro potraviny

Jednotný integrovaný víceletý vnitrostátní plán kontrol ČR 2016-2018

MUDr. Viera Šedivá
vrchní ředitelka Sekce potravinářských
výrob - Úřad pro potraviny

Schváleno dne 27. 5. 2016

4. 1 NÁZEV	1
4.2 KONTAKTNÍ MÍSTO V ČESKÉ REPUBLICE:	1
4.3.1 CELKOVÉ VNITROSTÁTNÍ STRATEGICKÉ CÍLE.....	1
ODDÍL 3.1 VÍCELETÝ PLÁN KONTROL	1
ODDÍL 3.3 STRATEGICKÉ CÍLE VÍCELETÉHO PLÁNU KONTROL.....	2
<i>Operativní cíle.....</i>	2
<i>Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „MZ“).....</i>	2
<i>Státní zemědělská a potravinářská inspekce (dále jen „SZPI“).....</i>	3
<i>Státní veterinární správa.....</i>	4
<i>Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (dále jen „ÚSKVBL“)</i>	6
<i>Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (dále jen „ÚKZÚZ“).....</i>	6
<i>Česká plemenářská inspekce (dále jen „ČPI“).....</i>	7
4.3.2 JMENOVÁNÍ PŘÍSLUŠNÝCH ORGÁNŮ, NÁRODNÍCH REFERENČNÍCH LABORATOŘÍ A KONTROLNÍCH SUBJEKTŮ, NA KTERÉ BYLY PŘENESENÝ ÚKOLY	8
ODDÍL 3.5 JMENOVÁNÍ PŘÍSLUŠNÝCH ORGÁNŮ	8
<i>MZe</i>	25
<i>MZ.....</i>	28
<i>SZPI</i>	35
<i>SVS.....</i>	44
<i>ÚSKVBL.....</i>	53
<i>ÚKZÚZ.....</i>	58
<i>ČPI.....</i>	66
<i>Organizační struktura</i>	66
ODDÍL 3.8 PŘENESENÍ ÚKOLŮ NA KONTROLNÍ SUBJEKTY	68
<i>SZPI</i>	68
<i>ÚKZÚZ.....</i>	69
4.3.3 ORGANIZACE A ŘÍZENÍ ÚŘEDNÍCH KONTROL PŘÍSLUŠNÝMI ORGÁNY	69
ODDÍL 3.2. OBECNÉ POŽADAVKY NA VÍCELETÝ PLÁN KONTROL.....	69
<i>MZ.....</i>	69
<i>SZPI</i>	71
<i>SVS.....</i>	80
<i>ÚSKVBL.....</i>	96
<i>ÚKZÚZ.....</i>	99
<i>Ekologické zemědělství.....</i>	101
<i>ČPI.....</i>	106
ODDÍL 3.4 KATEGORIZACE RIZIK	107
<i>MZ.....</i>	107
<i>SZPI</i>	107
<i>SVS.....</i>	109
<i>ÚSKVBL.....</i>	111
<i>ÚKZÚZ.....</i>	111
<i>ČPI.....</i>	113
ODDÍL 3.6 OBECNÁ ORGANIZACE A ŘÍZENÍ ÚŘEDNÍCH KONTROL	113
<i>MZe</i>	113
<i>MZ.....</i>	114
<i>SZPI</i>	115
<i>SVS.....</i>	118
<i>ÚSKVBL.....</i>	118
<i>ÚKZÚZ.....</i>	119
<i>ČPI.....</i>	122
ODDÍL 3.7 KONTROLNÍ SYSTÉMY A KOORDINACE ČINNOSTÍ.....	123
<i>MZe</i>	123
<i>MZe</i>	123
<i>MZ.....</i>	124
<i>SZPI</i>	125
<i>SVS.....</i>	127
<i>ÚSKVBL.....</i>	130

ÚKZÚZ.....	132
ČPI.....	134
ODDÍL 3.10 ŠKOLENÍ PRACOVNÍKŮ PROVÁDĚJÍCÍCH ÚŘEDNÍ KONTROLY	134
MZe	134
MZ	137
SZPI.....	138
SVS.....	139
ÚSKVBL	141
ČPI.....	142
ÚKZÚZ.....	142
ODDÍL 3.11 DOKUMENTOVANÉ POSTUPY.....	144
MZ	144
SZPI.....	144
SVS.....	145
ÚSKVBL	146
ÚKZÚZ.....	146
ČPI.....	147
4.3.4 POHOTOVOSTNÍ PLÁNY A VZÁJEMNÁ POMOC	148
ODDÍL 3.12 OPERATIVNÍ POHOTOVOSTNÍ PLÁNY	148
MZe	148
MZ	148
SZPI.....	149
SVS.....	149
ÚKZÚZ.....	150
ČPI.....	151
ÚSKVBL	151
ODDÍL 3.13 ORGANIZACE SPOLUPRÁCE A VZÁJEMNÉ POMOCI	152
MZe	152
MZ	152
SZPI.....	152
SVS.....	154
ÚSKVBL	155
ÚKZÚZ.....	155
ČPI.....	156
4.3.5 OPATŘENÍ TÝKAJÍCÍ SE AUDITU PŘÍSLUŠNÝCH ORGÁNŮ	157
ODDÍL 3.6 VŠEOBECNÁ ORGANIZACE A ŘÍZENÍ.....	157
MZ	157
SZPI.....	157
SVS.....	158
ÚSKVBL	159
ÚKZÚZ.....	160
Ekologické zemědělství.....	161
ČPI.....	162
4.3.6 OPATŘENÍ S CÍLEM ZAJISTIT DODRŽOVÁNÍ PROVOZNÍCH KRITÉRIÍ NAŘÍZENÍ EP A R (ES) Č. 882/2004.....	162
ODDÍL 3.9 DODRŽOVÁNÍ PROVOZNÍCH KRITÉRIÍ	162
MZ	165
SZPI.....	167
SVS.....	168
ÚSKVBL	171
ÚKZÚZ.....	172
Ekologické zemědělství.....	173
ČPI.....	175
4.3.7 PŘEZKOUMÁNÍ A ÚPRAVA VNITROSTÁTNÍCH PLÁNŮ KONTROL	176
ODDÍL 3.14 ÚPRAVA VÍCELETÉHO PLÁNU KONTROL	176
MZe	176

5. KOMPETENCE K VÝKONU ÚŘEDNÍCH KONTROL DLE NAŘÍZENÍ EP A R (ES) Č. 882/2004 K PRÁVNÍM PŘEDPISŮM PRO.....	177
6. REŽIMY JAKOSTI ZEMĚDĚLSKÝCH PRODUKTŮ A POTRAVIN, VÍN A LIHOVIN.....	180
4.3.1. CELKOVÉ VNITROSTÁTNÍ STRATEGICKÉ CÍLE.....	180
ODDÍL 3.3. STRATEGICKÉ CÍLE	180
ODD. 3.5. JMENOVÁNÍ PŘÍSLUŠNÝCH ORGÁNŮ.....	180
ÚPV.....	181
MZe	182
4.3.3. ORGANIZACE A ŘÍZENÍ ÚK.....	182
ODD. 3.6. OBECNÁ ORGANIZACE A ŘÍZENÍ ÚŘEDNÍCH KONTROL.....	182
SZPI	182
SVS.....	183
SZPI a SVS	183
Obecně	183
ODDÍL 3.4. KATEGORIZACE RIZIK.....	183
Obecně	183
ODDÍL 3.7. KONTROLNÍ SYSTÉMY A KOORDINACE ČINNOSTI	184
ÚPV.....	184
MZe	185
Obecně	185
3.10 ŠKOLENÍ PRACOVNÍKŮ	186
SVS.....	186
3.11. DOKUMENTOVANÉ POSTUPY	186
ÚPV.....	186
SZPI	186
SVS.....	186
4.3.4. POHOTOVOSTNÍ PLÁNY A VZÁJEMNÁ POMOC	187
ODDÍL 3.13 ORGANIZACE SPOLUPRÁCE A VZÁJEMNÉ POMOCI.....	187
1.A) SYSTÉM KONTROL ZDRAVÍ ZVÍŘAT	188
1.B) SYSTÉM KONTROL OZNAČOVÁNÍ A POHYBU ZVÍŘAT.....	189
2. SYSTÉM KONTROL POTRAVIN ŽIVOČIŠNÉHO PŮVODU.....	190
3.SYSTÉM KONTROL DOVOZU ZVÍŘAT A ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ.....	191
4. SYSTÉM KONTROL KRMIV A VÝŽIVY ZVÍŘAT	192
5.A) SYSTÉM KONTROL TSE A VŽP	193
5.B) SYSTÉM KONTROL VŽP	194
6.A) SYSTÉM KONTROL VÝROBY MEDIKOVANÝCH KRMIV, DISTRIBUCE A POUŽÍVÁNÍ VETERINÁRNÍCH LÉČIV.....	195
6.B) SYSTÉM KONTROL REZIDUÍ VETERINÁRNÍCH LÉČIV	196
7. SYSTÉM KONTROL POTRAVIN A HYGIENY POTRAVIN	197
8. SYSTÉM KONTROL DOVOZU POTRAVIN ROSTLINNÉHO PŮVODU	198
9.A) SYSTÉM KONTROL ZDRAVÍ ROSTLIN.....	199
9.B) SYSTÉM KONTROL REZIDUÍ PESTICIDŮ V POTRAVINÁCH	200
9.C) SYSTÉM KONTROL REZIDUÍ PESTICIDŮ V KRMIVECH	201
10. SYSTÉM KONTROL OCHRANY ZVÍŘAT A PÉČE O JEJICH POHODU	202
11. INFORMAČNÍ SYSTÉMY – ZÁKLADNÍ VZTAHY	203
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	204

4. 1 Název

Jednotný integrovaný víceletý vnitrostátní plán kontrol ČR 2016-2018 (dále jen „víceletý plán kontrol“)

4.2 Kontaktní místo v České republice:

Kontaktní bod:	MZe ČR – Sekce potravinářských výrob - Úřad pro potraviny
Adresa:	Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Emailová adresa:	viera.sediva@mze.cz; jindrich.fialka@mze.cz;
Telefon:	+420 2 2181 2485; +420 2 2181 2416
Fax:	+420 2 2181 2985

4.3.1 Celkové vnitrostátní strategické cíle

Oddíl 3.1 Víceletý plán kontrol

Víceletý plán kontrol byl zpracován v návaznosti na ustanovení čl. 41 až 43 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 (dále jen „nařízení EP a R č. 882/2004“) a v souladu s pokyny uvedenými v rozhodnutí Komise č. 2007/363/ES.

Jednotný integrovaný víceletý národní plán kontrol ČR 2016-2018 je pokračováním v dokumentu platném v dřívějším období s tím, že text byl upraven tak, aby informace odpovídaly současnému a předvídatelnému stavu.

Aktualizované byly zejména:

- strategické a operativní cíle,
- lidské zdroje
- organizační struktury příslušných orgánů,
- kompetence
- organigramy.

Doplněny byly rámcové informace:

- o zákonu č. 234/2014 Sb. o státní službě,
- o komunikaci s veřejností,
- o školení,
- o kontrole oblasti veřejného stravování
- o nastavení správní pomoci a spolupráce v oblasti AACS systému (podvody, falšování,...)
- o kompetencích v oblasti ekologického zemědělství
- o postupech uplatňovaných při dovozech a vývozech,
- k oblasti materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami.

Změny byly provedeny v:

- nastavení priorit kontrol,
- plánování úředních kontrol,
- nastavení frekvence kontrol.

Doba trvání 3 roky je stanovena s ohledem na možnost předvídat rámcový vývoj v příslušném orgánu, legislativě, ve financích a následně objektivněji plánovat činnosti.

Kontaktním místem pro zpracování Víceletého plánu kontrol je MZe. Víceletý plán kontrol včetně revizí byl zpracován v úzké spolupráci MZe, MZ, GŘC, SÚJB a dozorových orgánů v rámci pracovní podskupiny k hygienickému balíčku. Příslušné orgány provádějící úřední kontroly mají v obecných a také zvláštních právních předpisech stanovený druh a rozsah

působnosti a mají znalosti a odpovědnost za oblast působnosti. Z toho důvodu byly podklady k jednotlivým oblastem víceletého plánu kontrol vypracovány vždy příslušnými orgány působícími v dané oblasti.

Obecně se působnost MZe vztahuje na bezpečnost, zdravotní nezávadnost a kvalitu potravin (i při poskytování stravovacích služeb), dále na krmiva, zdraví a pohodu zvířat, rostlinolékařství a působnost MZ na veřejné stravování s ohledem na zdraví lidí, na předměty a materiály určené pro styk s potravinami a na šetření poškození nebo ohrožení zdraví spotřebitele v souvislosti s konzumací potravin.

Koordinaci příslušných orgánů při zpracování podkladů a souhrnné zpracování všech podkladů do společného dokumentu zajišťuje odbor potravinářské výroby. Návrh společného dokumentu je před schválením rozeslán pověřeným zástupcům všech příslušných orgánů podílejících se na zpracování podkladů k připomínkám. Úřední verzi víceletého plánu kontrol schvaluje Výkonný výbor dozorových orgánů, rozšířen pro tento účel o zástupce z jiných resortů.

Součástí víceletého plánu kontrol v příloze jsou přehledné obrázky pro každou oblast hodnocenou v rámci Country Profile, které znázorňují rámcovou působnost příslušných orgánů v dané oblasti, hierarchii, vzájemné vztahy a vazby. Podle těchto oblastí probíhá i hodnocení výsledků úředních kontrol do Výroční zprávy. Navíc je zde obrázek znázorňující nastavení informačních systémů v ČR v oblastech spadajících pod hygienický balíček.

Oddíl 3.3 Strategické cíle víceletého plánu kontrol

Cíl 1 Zajistit, aby úřední kontroly celého potravinového a krmivového řetězce správně pokrývaly všechny požadavky vyplývající z právních předpisů EU a ČR

Cíl 2 Zajistit vysokou úroveň ochrany zdraví lidí a zájmů spotřebitelů, zdraví a pohody zvířat a zdraví rostlin

Cíl 3 Zajistit, aby účinnost úředních kontrol byla ověřována tak, jak je požadováno čl. 8 odst. 3 písm. a) nařízení EP a R (ES) č. 882/2004

Cíl 4 Zajistit provádění auditů, jak je požadováno čl. 4 odst. 6 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004

Cíl 5 Zlepšit důvěru spotřebitelů v systém úředních kontrol

Operativní cíle

Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „MZ“)

Cíl 1 Zajištění vysoké úrovně ochrany veřejného zdraví v rámci celého potravinového řetězce

Cíl 2 Monitorování rizkových faktorů v potravinovém řetězci a hodnocení jejich dopadů na lidské zdraví.

Cíl 3 Snížení výskytu alimentárních onemocnění a předcházení jejich výskytu.

Cíl 4 Zaměření se na aplikaci systémů samokontroly založených na principech HACCP a na realizaci správné hygienické praxe v sektoru veřejného stravování.

Cíl 5 Používání a uvádění na trh materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami, které nepředstavují riziko pro konečného spotřebitele.

Cíl 6 Realizace kontrol správné výrobní praxe při výrobě materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami, kontrola aplikace principu dosledovatelnosti a povinnosti vystavení prohlášení o shodě u výrobků a materiálů určených pro styk s potravinami.

Cíl 7 Sjednávání a hodnocení kontrolních postupů a průběžné vzdělávání kontrolních pracovníků za účelem jejich stálého zvyšování odborné úrovně.

Státní zemědělská a potravinářská inspekce (dále jen „SZPI“)

- Cíl 1** Ověřit, zda provozovatelé potravinářských podniků, kteří jsou v kompetenci SZPI, pochopili a plní primární odpovědnost k zajištění bezpečnosti potravin.
Za tímto účelem provádět pravidelné komplexní kontroly a audity provozovatelů potravinářských podniků (PPP) se zaměřením na zajištění podmínek pro výrobu a uvádění na trh bezpečných potravin.
- Cíl 2** Realizovat kontroly se zaměřením na bezpečnost potravin tak, aby ochrana lidského života a zdraví měla nejvyšší prioritu.
Realizovat kontroly v rámci stanovených kompetencí v celém potravinovém řetězci od prvovýroby až po maloobchod. Plánování a výkon kontrol podřizovat výsledkům analýzy rizika.
Při zjištění zdraví škodlivé potraviny důsledně kontrolovat průběh jejího bezodkladného stažení z trhu a o případech s přeshraničním dopadem informovat v rámci systému RASFF.
- Cíl 3** Vést kontroly se zaměřením na odhalování falšování a klamání tak, aby v max. míře byly chráněny zájmy spotřebitelů a současně byly zachovány rovné podmínky na trhu všem provozovatelům potravinářských podniků.
Spolupracovat při odhalování falšování a klamání s ostatními dozorovými orgány v ČR a o případech s přeshraničním dopadem informovat v rámci systému AAC, případně v rámci Food Fraud Contact Points.
Při kontrolách důsledně prověřovat sledovatelnost potravin.
- Cíl 4** Při kontrolách potravin provádět systematický odběr a analýzu vzorků s ohledem na jejich bezpečnost – zda neobsahují zakázané látky, zda nejsou překročeny mikrobiologické ukazatele bezpečnosti, zda nejsou překročeny limity pro kontaminující látky (mykotoxiny, pesticidy, těžké kovy atd.).
Provádět analýzy odebraných vzorků z pohledu klamání spotřebitelů, uvádění zavádějících informací a dodržení požadavků na jakost.
- Cíl 5** Zajišťovat dodržování práv vlastníků chráněných označení a zaručených tradičních specialit v rámci kompetencí SZPI.
- Cíl 6** Při dovozu potravin rostlinného původu ze třetích zemí zajistit, aby na trh EU vstupovaly jen potraviny bezpečné a s povinnými doklady.
- Cíl 7** V rámci nově stanovených kompetencí se zaměřit na kontrolu výroby a zpracování biopotravin. Při kontrolách se zaměřit na legálnost výroby a vysledovatelnost použitých surovin.
- Cíl 8** Zaměřit se na prodej potravin dálkovou formou (zejména s ohledem na bezpečnost nabízených potravin, označování a odhalování nekalých obchodních praktik) a v rámci nově stanovených kompetencí na kontrolu reklamy.
- Cíl 9** Vzhledem k trvale alarmující situaci vykonávat důsledně kontroly ve společném stravování.
- Cíl 10** Průběžně ověřovat, že činnosti SZPI probíhají v souladu s požadavky právních předpisů a interními dokumentovanými postupy.
Spolupracovat na tvorbě právních předpisů, aby kontrola potravin mohla včas a efektivně plnit své základní úkoly.
- Cíl 11** Spolupracovat nejen s ostatními dozorovými orgány (v ČR, EU i mimo EU), ale rovněž se svazy výrobců a samotnými PPP. Vůči podnikatelům i spotřebitelům provádět osvětu; vůči podnikatelům se snažit navíc působit preventivně, tedy předcházet a zamezovat jejich protiprávnímu jednání.

- Cíl 12 Udržovat a rozvíjet systém managementu jakosti řízení procesu úřední kontroly, tak aby se postupně stával účinnou pomůckou jak pro nadřízené zaměstnance, tak zejména pro inspektory.
Kontroly provádět tak, aby byly optimálně využívány lidské i materiální zdroje.
- Cíl 13 Zvyšovat odbornou kvalifikaci zaměstnanců, kteří provádí dozorovou činnost tematicky zaměřenými školeními, a to jak k zajištění vysoké odbornosti prováděných kontrol, tak k osobnímu a profesnímu růstu těchto zaměstnanců.
Příčinit se o to, aby v rámci systému vzdělávání bylo možno vychovat odborníky, kteří budou aktivně spolupracovat na tvorbě, respektive vývoji (zásad) potravinového práva a kteří budou schopni reprezentovat úřad na národních i mezinárodních konferencích, stejně jako v rámci činnosti expertních skupin.
- Cíl 14 Zdokonalovat a zefektivňovat činnost SZPI v souladu s doporučeními externích auditů. Důsledně pracovat s doporučeními nebo zjištěními externích auditů SMJ, ČIA nebo FVO.
- Cíl 15 Zdokonalovat kontrolní postupy, aktivně a včas reagovat na nové skutečnosti a měnící se situaci při výrobě a uvádění potravin na trh.
- Cíl 16 Být otevřeným úřadem a působit edukativně vůči široké veřejnosti. Výsledky kontrol aktivně komunikovat s veřejností za účelem osvěty a zvyšování informovanosti spotřebitelů. Přijímat podněty od laické i odborné veřejnosti.
- Cíl 17 Výše uvedené cíle realizovat v souladu se střednědobou koncepcí SZPI. Postupně zvyšovat povědomí zaměstnanců o střednědobé koncepci SZPI jako o účinném nástroji k prosazování strategických cílů.

Státní veterinární správa

- Cíl 1 Hlavním cílem je zajistit vysokou úroveň ochrany lidského zdraví v celém potravinovém řetězci počínaje zemědělskou prvovýrobou přes zpracování, přepravu, skladování a distribuci živočišných produktů a vedlejších živočišných produktů. Tato činnost je podpořena spoluprací s příslušnými orgány ochrany veřejného zdraví, SZPI, ÚKZÚZ.

Oblast veterinární hygieny

- Cíl 2 Ve vztahu k podnikům docílit soustavným dozorem v potravinářských podnicích a podnicích, ve kterých jsou zpracovávány vedlejší živočišné produkty, udržení veterinárních hygienických standardů podle požadavků platné legislativy EU.
- Cíl 3 Ve vztahu k činnostem - maximálně využívat platné legislativy k tomu, aby do oběhu nebyly uvolněny zdravotně závadné potraviny. V případě již uvedení zdravotně **závadných potravin** do oběhu, okamžité zajištění jejich stažení z oběhu.
- Cíl 4 Ve vztahu k plnění kontrolních plánů - na úrovních KVS vést a aktualizovat seznamy potravinářských podniků a podniků na zpracování vedlejších živočišných produktů, které jsou pod veterinárním dozorem.
- Cíl 5 Ve vztahu k zaručeným tradičním specialitám a potravinám s chráněným označením – kontrola specifikace a označení výrobků, povolení výroby a aktualizace seznamů vyrábějících zaručené tradiční speciality a potraviny s chráněným označením.
- Cíl 6 Ve vztahu ke kontrolám v místě určení a ve výrobě docílit soustavným dozorem dodržování požadavků na zdravotní nezávadnost potravin živočišného původu a ochranu spotřebitele před klamáním.
- Cíl 7 Zajistit ochranu zdraví zvířat a lidí před negativními činiteli, které se mohou vyskytnout v krmivech, zabránit nebo v maximální míře omezit jejich postup v potravním řetězci směrem od krmiv k živočišným produktům, které jsou zpracovávány na produkty určené k výživě lidí prostřednictvím pravidelných kontrol.

Ochrana zdraví

Cíl 5 Kontrola zdraví zvířat a sledování výskytu nákaz

- udržení statusů země prosté – brucelózy skotu, tuberkulózy skotu, enzootické leukózy skotu, brucelózy ovcí a koz, Aujeszkého choroby prasat, vztekliny, **afriického moru koní, moru malých přežváčků, infekční anémie losovitých;**
- ozdravování stád od nebezpečných nákaz a snížení prevalence původců nebezpečných nákaz – např. Národní program ozdravení od infekční bovinní rhinotracheitidy, Národní program pro tlumení salmonel v chovech drůbeže;
- sledování nových nákaz a zoonóz, monitoring a tlumení nákaz vedoucí k minimalizaci zdravotních rizik a ke zvýšení produktivity
- zintenzivnění dozorové činnosti v oblasti jiných zdravotních rizik (parazitózy hospodářských i volně žijících zvířat)
- monitoring TSE u skotu, ovcí, koz s cílem **udržení statutu země se zanedbatelným rizikem;**
- ochrana území před zavlečením aktuálně se vyskytujících nákaz v zemích Společenství nebo ve třetích zemích a kontrola těchto nákaz – bluetongue, aviární influenza, klasický mor prasat atd.;
- příprava a realizace pohotovostních plánů v případě podezření nebo výskytu nebezpečných nákaz;
- zajištění vzdělávání úředních veterinárních lékařů, SVL a široké chovatelské veřejnosti.

Léčivé přípravky a látky

Cíl 6 Kontrola používání léčivých přípravků a látek

- dodržování zákazu používání zakázaných léčiv a léčivých přípravků u hospodářských zvířat uváděných na trh;
- omezení používání hormonálních přípravků v chovech hospodářských zvířat;
- vedení řádné evidence v případě použití léčiva a léčivých přípravků ze strany chovatele a SVL;
- omezení používání antimikrobiálních látek v chovech hospodářských zvířat
- dodržování ochranných lhůt v případě aplikace léčiv a léčivých přípravků;
- zajištění vzdělávání úředních veterinárních lékařů, SVL a chovatelů hospodářských zvířat.

Označování a evidence hospodářských zvířat

Cíl 7 Kontrola označování a evidence hospodářských zvířat

- zajištění správného označování zvířat;
- zajištění vedení vlastních záznamů o zvířatech a jejich pohybech;
- zajištění předávání správných a úplných údajů do databáze ústřední evidence.
- od 1. 1. 2014 v souvislosti s připravovaným sloučením s ČPI plné zajištění kontrolní činnosti v oblasti identifikace, registrace, šlechtění a plemenitby hospodářských zvířat v rozsahu národních kontrol, kontrol podmíněnosti, kontrol u žadatelů o dotace a kontrol plnění požadavků legislativy EU

Péče o pohodu zvířat a jejich ochrana proti týrání

Cíl 8 Kontrola péče pohody zvířat a jejich ochrany proti týrání

- chov zvířat v odpovídajících technologiích, které zabezpečují nezbytné požadavky na pohodu zvířat;
- zabránění využívání způsobů chovů hospodářských zvířat, které poškozují zdraví zvířat a vedou k týrání zvířat;
- provádění přepravy zvířat pouze za splnění stanovených povinností národní legislativy a legislativy Společenství;

- ochrana zvířat v zájmových chovech, chovech druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči;
- ochrana jedinců volně žijících druhů včetně jejich ochrany při chovu v péči člověka;
- využívání pokusných zvířat v souladu s požadavky národní legislativy a legislativy Společenství;
- ochrana zvířat při porážení, utrácení a jiných způsobech usmrcování v souladu s platnou legislativou EU.

Oblast dovozu ze třetích zemí

Cíl 9 Ochrana zdraví zvířat, zamezení zavlečení nákaz zvířat do EU.

Cíl 10 Ochrana zdraví lidí.

Cíl 11 Ve vztahu ke školení

- zabezpečení školení vyplývající z potřeb veterinárního dozoru na základě platné legislativy a z doporučení pracovníků FVO v průběhu misí.

Cíl 12 Laboratorní vyšetřování zásilek živočišných produktů dovážených ze třetích zemí na pohraniční veterinární stanici v souladu s platným plánem kontroly nepovolených látek, reziduí, látek kontaminujících a patogenních organismů

Cíl 13 Cílené laboratorní vyšetřování zásilek živočišných produktů dovážených ze třetích zemí na základě systému zpřísněných kontrol v TRACES

Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (dále jen „ÚSKVBL“)

Oblast dozoru nad trhem s veterinárními léčivými přípravky (ÚSKVBL)

Cíl 1 Včasná identifikace případů ilegálního ošetření zvířat a nedovoleného ošetření zvířat.

Cíl 2 Identifikace případů zanedbání povinností ve vztahu k používání léčivých přípravků při poskytování veterinární péče se zvláštním důrazem na správné používání léčiv, dodržování ochranných lhůt, identifikaci zvířat ve vztahu k podání léčiv a vedení záznamů o podávání léčiv.

Cíl 3 Kontrola internetového prodeje veterinárních léčivých přípravků

Cíl 4 Ve spolupráci s KVS zabránění uvádění do oběhu živočišných produktů pocházejících od zvířat ošetřených ilegálním či nedovoleným způsobem.

Oblast výživy zvířat – hygiena krmiv (ÚSKVBL)

Cíl 1 Další posilování systému správné výrobní praxe medikovaných krmiv.

Cíl 2 Včasné odhalování nedostatků v oblasti porušení zásad správné výrobní praxe medikovaných krmiv.

Obecně platné strategické cíle (ÚSKVBL):

Cíl 1 Rozvoj efektivní spolupráce s dalšími orgány státní správy, jejichž odpovědnost je provázána s odpovědností ÚSKVBL.

Cíl 2 Uzpůsobení navazujících činností ÚSKVBL s cílem zlepšení poskytování podkladů pro plánování a cílení kontrol.

Cíl 3 Efektivní komunikace výsledků kontrol s cílem preventivního působení.

Cíl 4 Pokračování aktivit v oblasti „Antimikrobiální resistance“.

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (dále jen „ÚKZÚZ“)

Kontrola krmiv

Cíl 1 **Soustředit se na správnost zavedení a dodržování samokontrolních mechanismů v krmivářských provozech, jako jsou správné praxe, plány HACCP a obdobné postupy.**

Cíl 2 Kontrolovat označení krmiv, zda neuvádí uživatele v omyl a zda deklarované složení odpovídá skutečnému.

Cíl 3 Sledovat krmiva ze třetích zemí s ohledem na možnou kontaminaci.

- Cíl 4 Sledovat, zda **výrobní postup zamezuje kontaminaci** krmiv, vyráběných po medikovaných krmivech, použitým léčivem.
- Cíl 5 Kontrolovat dodržování zásad vztahujících se na ekologická krmiva v rámci systému ekologického zemědělství.
- Cíl 6 **Plánování kontrol uzpůsobovat posouzení rizik v sektoru, zaměřovat se na rizikové kontaminanty a materiály, kontrolní frekvenci adaptovat na základě výsledků předchozích kontrol.**

Rostlinolékařská kontrola

- Cíl 1 Včasné zjištění zavlečení škodlivého organismu rostlin a rostlinných produktů uvedených v přílohách č. 1 a 2 vyhlášky č. 215/2008 Sb., o opatřeních proti zavlečení a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů, **ve znění pozdějších předpisů**, (dále jen karanténní případně regulovaný škodlivý organismus rostlin a rostlinných produktů) na území ČR a jeho šíření produkty uváděnými na trh.
- Cíl 2 Monitoring škodlivých organismů ovlivňujících kvalitu potravin v průběhu pěstování rostlin a skladování rostlin a rostlinných produktů.
- Cíl 3 Ověření plnění preventivních rostlinolékařských požadavků před šířením škodlivých organismů rostlin povinnými osobami.
- Cíl 4 Naplnění cílů Národního akčního plánu (NAP), který je legislativně zakotven v § 48a zákona č. 326/ 2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, tj. realizace programu snížení nepříznivého vlivu přípravků na ochranu rostlin na zdraví lidí a životní prostředí.
- Cíl 1 a cíl 2 je zajišťován v součinnosti s diagnostickými laboratořemi ÚKZÚZ.

Oblast škodlivých organismů

- Cíl 1 Včasné zjištění zavlečení karanténního škodlivého organismu rostlin a rostlinných produktů na území ČR.
- Cíl 2 Včasné zjištění šíření karanténního škodlivého organismu rostlin a rostlinných produktů uváděných na trh.
- Cíl 3 Ověření plnění preventivních rostlinolékařských požadavků před šířením karanténních škodlivých organismů rostlin povinnými osobami.
- Cíl 4 Ověření dodržování pravidel koexistence při pěstování Bt-kukuřice**
- Cíl 1 a cíl 2 je zajišťován v součinnosti s diagnostickými laboratořemi ÚKZÚZ. **Cíl 4 je zajišťován v součinnosti s Výzkumným ústavem rostlinné výroby, v.v.i., Národní referenční laboratoř pro identifikaci GMO a DNA fingerprinting**

Oblast přípravků na ochranu rostlin (POR)

- Cíl 1 Pro zajištění vysoké úrovně ochrany lidského zdraví před reziduální zátěží rostlinných produktů pesticidními látkami a v zájmu spotřebitele dále zvyšovat intenzitu a účinnost kontrol plnění povinností uživateli POR (pesticidů).
- Cíl 2 **Zpřesňováním postupů při kontrole distribuce POR zvýšit účinnost těchto kontrol s cílem zamezit obchodování s nepovolenými či nevyhovujícími POR.**
- Cíl 3 **Zachovat a rozvíjet zavedený účinný systém povolování POR pro zemědělské použití, který zabezpečuje omezování POR s nežádoucími účinky.**
- Cíl 4 Zavedení systému registrace distributorů POR.**
- Cíl 1 a cíl 2 je zajišťován v součinnosti s NRL ÚKZÚZ.

Česká plemenářská inspekce (dále jen „ČPI“)

Kontrola označování a evidence hospodářských zvířat má za cíl:

- Cíl 1 Zabezpečení a plnění podmínek pro soustavné a detailní sledování zdraví zvířat pomocí jejich identifikace, vedení evidence zvířat a jejich pohybů mezi hospodářstvími.

- Cíl 2 Zaregistrování jednotlivých hospodářství a chovatelů pro účely sledování výskytu hromadných nákaz, welfare, zpracování zvířat a jejich produktů v potravinářském odvětví a udržování databáze v aktualizovaném stavu.
- Cíl 3 Plnění stanovených podmínek pro podpory poskytované na národní i evropské úrovni, ve vztahu ke kontrolám podmíněnosti a delegovaným kontrolám.

4.3.2 Jmenování příslušných orgánů, národních referenčních laboratoří a kontrolních subjektů, na které byly přeneseny úkoly

Oddíl 3.5 Jmenování příslušných orgánů

1) Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, vymezuje působnost ústředních orgánů státní správy.

Podle § 15 tohoto zákona je MZe ústředním orgánem státní správy

- ✓ pro zemědělství, s výjimkou ochrany zemědělského půdního fondu,
- ✓ pro vodní hospodářství, s výjimkou ochrany přirozené akumulace vod, ochrany vodních zdrojů a ochrany jakosti povrchových a podzemních vod,
- ✓ pro potravinářský průmysl,
- ✓ pro státní správu lesů, myslivosti a rybářství, s výjimkou území národních parků,
- ✓ ve věcech komoditních burz, které organizují obchody se zbožím pocházejícím ze zemědělské a lesní výroby, včetně výrobků vzniklých jeho zpracováním,
- ✓ ve věcech veterinární péče, rostlinolékařské péče, péče o potraviny, péče o ochranu zvířat proti týrání a pro ochranu práv k novým odrudám rostlin a plemenům zvířat.

MZe řídí SZPI, SVS, ÚKZÚZ a ČPI.

Podle § 10 tohoto zákona je MZ ústředním orgánem státní správy

- ✓ pro zdravotní péči,
- ✓ ochranu veřejného zdraví,
- ✓ zdravotnickou vědeckovýzkumnou činnost,
- ✓ zdravotnická zařízení v přímé řídicí působnosti,
- ✓ zacházení s návykovými látkami, přípravky, prekursory a pomocnými látkami,
- ✓ vyhledávání, ochranu a využívání přírodních léčivých zdrojů, přírodních léčebných lázní a zdrojů přírodních minerálních vod,
- ✓ léčiva a prostředky zdravotnické techniky pro prevenci, diagnostiku a léčení lidí,
- ✓ zdravotní pojištění a
- ✓ zdravotnický informační systém.

Součástí Ministerstva zdravotnictví je Český inspektorát lázní a zřidel.

Organizační součástí Ministerstva zdravotnictví je Inspektorát omamných a psychotropních látek.

2) Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o potravinách“) zapracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie povinnosti provozovatele potravinářského podniku a podnikatele, který vyrábí nebo uvádí do oběhu tabákové výrobky, a upravuje státní dozor nad dodržováním povinností vyplývajících z tohoto zákona a z přímo použitelných předpisů Evropské unie. Tento zákon se nevztahuje na pitnou vodu.

Státní dozor podle tohoto zákona vykonávají

- ✓ orgány ochrany veřejného zdraví (v působnosti MZ) – 1. nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem a zákonem o ochraně veřejného zdraví při poskytování stravovacích služeb, 2) nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem

a zvláštním právním předpisem ke zjištění příčin poškození nebo ohrožení zdraví a zamezení šíření infekčních onemocnění nebo jiného poškození zdraví z potravin,

- ✓ Státní veterinární správa (v působnosti MZe) – 1. nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem a veterinárním zákonem při výrobě, skladování, přepravě, dovozu a vývozu potravin živočišného původu, 2. při prodeji potravin živočišného původu v tržnicích a na tržištích, při prodeji potravin živočišného původu v prodejnách a prodejnách úsecích, kde dochází k úpravě masa, mléka, ryb, drůbeže, vajec nebo k prodeji zvěřiny, a v prodejnách potravin, pokud jsou místy určení při příchodu potravin živočišného původu z členských států Evropské unie, 3. nad prováděním klasifikace těl jatečných zvířat podle přímo použitelných předpisů Evropské unie a 4. nad uváděním nezpracovaných těl nebo částí těl živočichů, mléka, mleziva, vajec nebo včelích produktů na trh při poskytování stravovacích služeb.
- ✓ Státní zemědělská a potravinářská inspekce (v působnosti MZe) – 1. při výrobě a uvádění potravin na trh, pokud tento dozor není prováděn orgány veterinární správy, 2. při výrobě a uvádění do oběhu tabákových výrobků, 3. nad ohlášením zásob, 4. při vstupu a dovozu potravin a ze třetích zemí do ČR, pokud tento dozor není prováděn orgány veterinární správy, a 5. při výrobě a uvádění na trh potravin včetně pokrmů při poskytování stravovacích služeb

Uvedené orgány dozoru dále vykonávají v rámci svých působností dozor nad plněním povinností vyplývajících pro provozovatele potravinářských podniků z bezprostředně závazných předpisů Evropské unie.

Zákon mj. stanoví, že orgán dozoru připraví kontrolní vzorek, který na žádost kontrolované osoby rozdělí na dva či více vzorků o stejné velikosti, z nichž jeden předá kontrolované osobě pro doplňující odborný posudek a zbývající si ponechá orgán dozoru. Vzorky se zapečetí, označí a uchovávají způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem. O tomto postupu provede orgán dozoru písemný záznam.

Celní úřad se podílí na kontrole dovozu a vývozu potravin ze/do třetích zemí. Kontroluje předložení příslušného osvědčení, certifikátu nebo jiného dokladu, pokud tak stanoví přímo použitelný předpis Evropské unie. V době radiační mimořádné situace kontroluje předložení příslušného osvědčení nebo certifikátu.

MZe a MZ v rozsahu své působnosti řídí a kontrolují výkon státní správy vykonávaný příslušnými orgány státního dozoru, zpracovávají koncepce státního dozoru ve vzájemné spolupráci a sjednocují postupy pro výkon dozoru nad potravinami a krmivy.

3) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje mj. práva a povinnosti fyzických a právnických osob v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví a soustavu orgánů ochrany veřejného zdraví, jejich působnost a pravomoc. Soustavu orgánů ochrany veřejného zdraví tvoří Ministerstvo zdravotnictví, krajské hygienické stanice, Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra. Státní zdravotní dozor nad dodržováním zákazů a plněním dalších povinností stanovených přímo použitelnými předpisy Evropských společenství, tímto zákonem a zvláštními právními předpisy k ochraně veřejného zdraví náleží vykonávat Krajské hygienické stanice. **Krajské hygienické stanice podle tohoto zákona vykonávají dozor nad předměty a materiály určenými pro styk s potravinami.**

4) Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „veterinární zákon“), zahrnuje

- ✓ péči o zdraví zvířat a jeho ochranu, zejména předcházení vzniku a šíření nákaz a jiných onemocnění zvířat a jejich zdolávání, ochranu zdraví lidí před nemocemi přenosnými ze zvířat na člověka,

- ✓ péči o zdravotní nezávadnost živočišných produktů a krmiv a ochranu zdraví lidí před jeho poškozením nebo ohrožením živočišnými produkty,
- ✓ ochranu území České republiky před zavlečením nákaz zvířat a nemocí přenosných ze zvířat na člověka a před dovozem zdravotně závadných živočišných produktů a krmiv ze zahraničí,
- ✓ ochranu životního prostředí před nepříznivými vlivy souvisejícími s chovem zvířat, výrobou a zpracováváním živočišných produktů, jakož i ochranu zvířat a jejich produkce před riziky ze znečištěného životního prostředí,
- ✓ veterinární asanaci,
- ✓ dozor nad dodržováním povinností a požadavků stanovených k zajištění těchto úkolů tímto zákonem, zvláštními právními předpisy a přímo použitelnými předpisy Evropských společenství (státní veterinární dozor).

Státní správu ve věcech veterinární péče vykonávají MZe, orgány veterinární správy (SVS, ÚSKVBL - pro oblast veterinárních přípravků a veterinárních technických prostředků), Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra, obce.

5) Zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů zřizuje Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci, která je správním úřadem podřízeným Ministerstvu zemědělství a stanovuje její působnost pro výkon státního dozoru. Do působnosti Inspekce patří zejména oblast zemědělských výrobků, potravin (včetně pokrmů při poskytování stravovacích služeb) a surovin k jejich výrobě včetně čerstvého ovoce, čerstvé zeleniny nebo konzumních brambor, tabák, víno, balená pramenitá voda, ozařování potravin a surovin ionizujícím zářením, označení původu a zeměpisných označení.

6) Zákon č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském) upravuje kompetence ÚKZÚZ k činnosti a kontrolám na úseku

- ✓ vinohradnictví,
- ✓ krmiv,
- ✓ ekologického zemědělství,
- ✓ ochrany chmele,
- ✓ hnojiv, pomocných půdních látek, pomocných rostlinných přípravků a substrátů a agrochemického zkoušení zemědělských půd,
- ✓ nakládání s geneticky modifikovanými organismy a produkty,
- ✓ monitoringu výskytu rizikových látek a kontaminantů v krmivech, půdě a ve vstupech do půdy ve vazbě na komplexní zajištění nezávadnosti zemědělských výrobků a potravin,
- ✓ provádění kontroly a další odborné úkony,
- ✓ rostlinolékařské péče.

7) Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje oblast

- ✓ ochrany rostlin a rostlinných produktů proti škodlivým organismům a poruchám,
- ✓ ochrany proti zavlečení organismů škodlivých rostlinám nebo rostlinným produktům do České republiky z ostatních členských států Evropské unie a ze třetích zemí, proti jejich rozšiřování na území České republiky a proti zavlečení těchto škodlivých organismů na území ostatních členských států Evropské unie a třetích zemí,
- ✓ povolování **POR a dalších prostředků na ochranu rostlin (DP), požadavky na** uvádění **POR** na trh, používání **a skladování POR**, kontroly **POR a DP**
- ✓ uvádění na trh a kontroly účinných látek určených pro použití ve formě přípravků,

- ✓ omezování nepříznivého vlivu škodlivých organismů a použití přípravků a dalších prostředků na zdraví lidí, zvířat a na životní prostředí,
- ✓ používání a kontrolního testování profesionálních zařízení pro aplikaci přípravků na ochranu rostlin,
- ✓ **odborné způsobilosti pro nakládání s POR.**

Státní dozor provádí ÚKZÚZ.

8) Zákon č. 378/2007 Sb. o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů - upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Společenství

- ✓ výzkum, výrobu, přípravu, distribuci, kontrolu a odstraňování léčivých přípravků a léčivých látek,
- ✓ registraci, poregistrační sledování, předepisování a výdej léčivých přípravků,
- ✓ prodej vyhrazených léčivých přípravků a poskytování informací,
- ✓ mezinárodní spolupráci při zajišťování ochrany veřejného zdraví a vytváření jednotného trhu léčivých přípravků Společenství,
- ✓ vedení dokumentace o činnostech zejména ve vztahu k výkonu dozoru nad používáním léčiv ve formě hromadné medikace s využitím krmiva,
- ✓ kontrolu nad předepisováním, výdejem a používáním léčivých přípravků při poskytování veterinární péče,
- ✓ dozor nad uváděním do oběhu a používání medikovaných krmiv,
- ✓ kontrolu, zda předepisování, výroba nebo používání veterinárních autogenních vakcín je v souladu s požadavky stanovenými zvláštním právním předpisem.

Státní dozor ve vztahu k oblastem pod hygienickým balíčkem vykonává ÚSKVBL a orgány veterinární správy.

9) Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (plemenářský zákon) upravuje

- ✓ šlechtění a plemenitbu skotu, buvolů, koní, oslů, prasat, ovcí, koz, drůbeže, plemenných ryb a včel,
- ✓ ochranu, uchovávání a využívání genetických zdrojů zvířat,
- ✓ označování turů, koní a oslů a jejich kříženců, prasat, ovcí, koz, běžců a zvěře ve farmovém chovu,
- ✓ evidenci označovaných zvířat, drůbeže, včel, plemenných ryb a neplemenných ryb uvedených v příloze k tomuto zákonu (dále jen "evidovaná zvířata"), evidenci hospodářství a evidenci osob stanovených tímto zákonem.

Tento zákon se nevztahuje na šlechtění, plemenitbu, označování a evidenci zvířat v zoologických zahradách. Některá ustanovení se nevztahují na šlechtění a plemenitbu vyjmenovaných hospodářských zvířat při výzkumu a vývoji.

Státní dozor podle tohoto zákona provádí ČPI, kontrolu dodržování povinností stanovených při označování a evidenci provádějí kromě inspekce také orgány veterinární správy, které provádějí rovněž kontrolu dodržování povinností stanovených při označování a evidenci přímo použitelnými předpisy Evropských společenství.

10) Zákon č. 321/2004 o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o vinohradnictví a vinařství), který upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropské unie další podmínky a požadavky v oblasti vinohradnictví a vinařství.

Orgány dozoru nad dodržováním povinností stanovených předpisy Evropské unie a tímto zákonem jsou ÚKZÚZ, pokud jde o vinohradnictví, SZPI, pokud jde o vinařství. Příslušným orgánem pro vydávání průvodních dokladů je celní úřad.

11) Zákon č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona České národní rady č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu) vymezuje podmínky pro výrobu, úpravu, skladování, evidenci a oběh lihu a stanoví působnost ministerstev a jiných správních úřadů na tomto úseku. SZPI projednává v prvním stupni případy, kdy provozovatel uvede do oběhu líh označený klamavým způsobem nebo způsobem vyvolávajícím nebezpečí záměny nebo uvede do oběhu líh vadný nebo líh neznámého původu, ostatní případy v prvním stupni projednává celní úřad.

12) Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, upravuje podmínky, za nichž lze získat ochranu označení původu, popřípadě zeměpisného označení pro zboží v ČR, jakož i právní účinky této ochrany a pravomoci správních orgánů. Dále upravuje postup při podávání žádostí o zápis označení původu podle Lisabonské dohody na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu a postup upravující zápis zeměpisných označení a označení původu v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie do Rejstříku chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení vedeného Komisí, postup při změnách specifikace, postup při podávání žádostí o zrušení zápisu označení původu či zeměpisného označení v Rejstříku chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení vedeném Komisí (podle nařízení EP a R č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin, nařízení EP a R (ES) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty, nařízení EP a R (ES) č. 110/2008 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení lihovin, nařízení EP a R č. 251/2014 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení aromatizovaných vinných výrobků).

Státní dozor pro kontrolu specifikace provádí v rozsahu své působnosti SZPI, SVS a ÚKZÚZ.

13) Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropských společenství podmínky hospodaření v ekologickém zemědělství a k němu se vztahující osvědčování a označování bioproduktů, biopotravin a ostatních bioproduktů, a dále výkon kontroly a dozoru nad dodržováním povinností s tím spojených. Ministerstvo zemědělství je orgánem příslušným podle nařízení Rady (ES) č. 834/2007 a může na základě výsledků obchodní veřejné soutěže uzavřít smlouvu s právnickou osobou nebo organizační složkou státu, na základě níž je pověřená osoba oprávněna vydávat osvědčení o původu bioproduktu, biopotraviny nebo ostatního bioproduktu, provádět kontroly a další odborné úkony. Orgánem příslušným podle nařízení Komise (ES) č. 1235/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k ustanovením týkajícím se osvědčení o kontrole při dovozu ze třetích zemí podle nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, je příslušný celní orgán.

14) Zákon č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropských společenství práva a povinnosti osob a působnost správních orgánů při nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty. V pochybnostech, zda jde o výjimku z působnosti tohoto zákona rozhoduje Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“), které také vykonává vrchní státní dozor v oblasti nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty z hlediska ochrany životního prostředí a biologické rozmanitosti. MZ navrhuje MŽP postupy hodnocení zdravotních rizik pro člověka spojených s nakládáním s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty. MZe navrhuje MŽP postupy hodnocení rizik spojených s nakládáním s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty z hlediska zemědělství. Inspekce MŽP

kontroluje samostatně nebo ve spolupráci se správními orgány z hlediska ochrany životního prostředí, jak jsou právními osobami a fyzickými osobami dodržována ustanovení právních předpisů a podmínky stanovené rozhodnutími ministerstva, které se týkají nakládání s geneticky modifikovanými organismy nebo genetickými produkty. Celní úřady kontrolují, zda dovážené, vyvážené nebo provážené zásilky, které jsou při propouštění do celního režimu deklarovány jako geneticky modifikované organismy nebo genetické produkty, jsou vybaveny příslušnými doklady pro přepravu, vývoz, dovoz a tranzit, zajistí zboží v případě zjištění porušení tohoto zákona nebo v případě podezření na porušení, vedou evidenci všech dovážených, vyvážených a provážených zásilek geneticky modifikovaných organismů a genetických produktů, včetně zásilek propuštěných přes státní hranice. Orgány veterinární správy, SZPI, ÚKZÚZ, Státní ústav pro kontrolu léčiv a ÚSKVBL provádějí odbornou kontrolu nad nakládáním s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, kontrolu a zkoušky geneticky modifikovaných organismů a genetických produktů v rámci své působnosti a podle zvláštních právních předpisů a v případě zjištění porušení tohoto zákona podávají inspekci podnět k zahájení správního řízení a informují ministerstvo.

15) Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (vodní zákon). Účelem zákona je chránit povrchové a podzemní vody, stanovit podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů a pro zachování i zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod, vytvořit podmínky pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a zajistit bezpečnost vodních děl v souladu s právem Evropských společenství, též přispívat k ochraně vodních ekosystémů a na nich přímo závislých suchozemských ekosystémů. Zákon upravuje právní vztahy k povrchovým a podzemním vodám, vztahy fyzických a právnických osob k využívání povrchových a podzemních vod, jakož i vztahy k pozemkům a stavbám, s nimiž výskyt těchto vod přímo souvisí, a to v zájmu zajištění trvale udržitelného užívání těchto vod, bezpečnosti vodních děl a ochrany před účinky povodní a sucha. Není-li tímto zákonem stanoveno jinak, vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu Ministerstvo zemědělství. Kontroly nad dodržováním ustanovení vodního zákona a předpisů podle něj vydaných zajišťují vodoprávní úřady a Česká inspekce životního prostředí.

16) Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), který stanoví podmínky pro vyhledávání, ochranu, využívání a další rozvoj přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod určených zejména k dietetickým účelům, přírodních léčebných lázní a lázeňských míst. MZ mimo jiné, vykonává dozor nad dodržováním opatření stanovených podle tohoto zákona, zabezpečuje náležitosti za účelem osvědčení a využívání přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod, vydává certifikáty pro přírodní minerální vody ze zdrojů a certifikáty pro přírodní minerální vody ze zdrojů mimo území České republiky pro potřeby jejich dovozu a spravuje informační systém, zejména registr přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod, uživatelů těchto zdrojů, ochranných pásem zdrojů, evidenci ostatních zdrojů minerálních vod.

17) Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů Účelem zákona je chránit zvířata, jež jsou živými tvory schopnými pociťovat bolest a utrpení, před týráním, poškozováním jejich zdraví a jejich usmrcením bez důvodu, pokud byly způsobeny, byť i z nedbalosti, člověkem, včetně ochrany zvířat při usmrcování, použití zneuctlivění a ochrany zvířat při veřejných vystoupeních nebo svodech zvířat. Orgány ochrany zvířat jsou MZe, orgány veterinární správy, ústřední orgány státní správy a Akademie věd České republiky, pokud do okruhu jejich působnosti spadá předmět činnosti právnických a fyzických osob, které provádějí pokusy na zvířatech, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo

obrany v rámci své působnosti, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, ve vymezeném rozsahu též obce.

18) Zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů, který zpracovává příslušné předpisy Evropských společenství a v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropských společenství stanoví požadavky pro výrobu, dovoz, používání, balení, označování, dopravu a uvádění do oběhu krmiv, doplňkových látek a premixů, jakož i pravomoc a působnost orgánu odborného dozoru nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem a přímo použitelnými předpisy Evropských společenství. Tento zákon se nevztahuje na krmiva, doplňkové látky a premixy, které jsou určeny pro vývoz a jsou nezávadné a na veterinární přípravky a léčiva. Odborný dozor a zkoušení podle tohoto zákona provádí ÚKZÚZ.

19) Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o obalech). Účelem zákona je chránit životní prostředí předcházením vzniku odpadů z obalů, a to zejména snižováním hmotnosti, objemu a škodlivosti obalů a chemických látek (dále jen "látky") v těchto obalech obsažených v souladu s právem Evropských společenství. Tento zákon stanoví práva a povinnosti podnikajících právnických a fyzických osob (dále jen "osoba") a působnost správních úřadů při nakládání s obaly a uvádění obalů a balených výrobků na trh nebo do oběhu, při zpětném odběru a při využití odpadu z obalů a stanoví poplatky a ochranná opatření, opatření k nápravě a pokuty. Tento zákon se vztahuje na nakládání se všemi obaly, které jsou v České republice uváděny na trh nebo do oběhu, s výjimkou kontejnerů užívaných v silniční, železniční nebo letecké dopravě nebo při námořní nebo vnitrozemské plavbě podle mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána a které byly vyhlášeny ve Sbírce mezinárodních smluv nebo ve Sbírce zákonů. Státní správu v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů vykonávají pro oblasti pod hygienickým balíčkem - MZe, které vydává stanovisko Ministerstvu životního prostředí k žádosti o vydání rozhodnutí o autorizaci, SZPI, která kontroluje plnění povinností týkajících se prevence, uvádění obalů na trh nebo do oběhu, jejich označování a opakovaného použití v případě obalů, které přicházejí do přímého styku s potravinami; Česká obchodní inspekce kontroluje zajištění zpětného odběru osobami, které uvádějí obaly nebo balené výrobky na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli; tyto osoby jsou povinny jí na žádost prokázat způsob zajištění zpětného odběru a dále kontroluje zajištění prodeje nápojů ve vratných zálohovaných obalech u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání, které uvádějí balené nápoje na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli; Celní orgány kontrolují, zda obaly nebo balené výrobky dovážené do České republiky nebo přepravované z členských států Evropské unie do České republiky splňují požadavky tohoto zákona. v případě pochybností, zda jsou naplněny podmínky tohoto zákona, celní orgány propustí kontrolované zboží do příslušného celního režimu nebo k další přepravě a manipulaci, vyzvou příslušný kontrolní orgán ke kontrole a současně uvědomí o této výzvě Ministerstvo životního prostředí; Česká inspekce životního prostředí kontroluje plnění povinnosti zpětného odběru a povinnosti využití odpadu z obalů a dalších povinností s tím souvisejících; ÚSKVBL kontroluje plnění povinností týkajících se prevence, uvádění obalů na trh nebo do oběhu, jejich označování a opakovaného použití v případě obalů veterinárních léčivých přípravků a obalů surovin pro přípravu veterinárních léčivých přípravků.

20) Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření, ve znění pozdějších předpisů, (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje způsob využívání jaderné energie a ionizujícího záření a podmínky vykonávání činností souvisejících s využíváním jaderné energie a činností vedoucích k ozáření, systém ochrany osob a životního prostředí před nežádoucími účinky ionizujícího záření, povinnosti při přípravě a provádění zásahů vedoucích ke snížení

přírodního ozáření a ozáření v důsledku radiačních nehod, zvláštní požadavky pro zajištění občanskoprávní odpovědnosti za škody v případě jaderných škod, podmínky zajištění bezpečného nakládání s radioaktivními odpady, výkon státní správy a dozoru při využívání jaderné energie, při činnostech vedoucích k ozáření a nad jadernými položkami. Státní správu a dozor nad jadernou bezpečností, jadernými položkami, fyzickou ochranou, radiační ochranou, havarijní připraveností a technickou bezpečností vybraných zařízení a kontrolu dodržování povinností podle tohoto zákona vykonává Státní úřad pro jadernou bezpečnost; mimo jiné tedy vydává povolení k nakládání se zdroji ionizujícího záření a k provozu pracovišť s nimi včetně ozařovačů a pracovišť pro ozařování potravin a provádí kontroly na těchto pracovištích. Dále stanovuje, mimo jiné, nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace potravin a řídí činnost celostátní radiační monitorovací sítě (včetně sledování a vyhodnocování radioaktivní kontaminace potravin), zajišťuje funkci jejího ústředí, zajišťuje činnost krizového koordinačního centra a zabezpečuje mezinárodní výměnu dat o radiační situaci.

21) Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví v souladu s právem Evropských společenství pravidla pro předcházení vzniku odpadů a pro nakládání s nimi při dodržování ochrany životního prostředí, ochrany zdraví člověka a trvale udržitelného rozvoje, dále práva a povinnosti osob v odpadovém hospodářství, a působnost orgánů veřejné správy. Kontrolu, jak jsou právními osobami, fyzickými osobami oprávněnými k podnikání a obcemi dodržována ustanovení právních předpisů a rozhodnutí ministerstva a jiných správních úřadů v oblasti odpadového hospodářství a zda pověřené osoby dodržují stanovený způsob hodnocení nebezpečných vlastností odpadů provádí Česká inspekce životního prostředí.

22) Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů. Ustanovení tohoto zákona, právních předpisů vydaných k jeho provedení, přímo použitelných předpisů Evropských společenství a rozhodnutí správních úřadů vydaná podle tohoto zákona, pokud upravují obsah látek v předmětech určených pro styk s potravinami kontrolují krajské hygienické stanice.

23) Zákon č. 14/1993 Sb., o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanovuje, že Úřad průmyslového vlastnictví (dále jen „ÚPV“) je ústředním orgánem státní správy na ochranu průmyslového vlastnictví České republiky. ÚPV podle tohoto zákona mj. rozhoduje o poskytování ochrany na vynálezy, průmyslové vzory, užité vzory, topografie polovodičových výrobků, ochranné známky a označení původu výrobků.

24) ZÁKON č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby) upravuje uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin, registraci odrůd druhů pěstovaných rostlin uvedených v druhovém seznamu (dále jen „druhový seznam“) a odrůd okrasných druhů, dozor nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem právními a fyzickými osobám a sankce za jejich porušení. Tento zákon se nevztahuje na reprodukční materiál lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určených k obnově lesa a zalesňování a pro udržování a zvyšování biologické rozmanitosti lesa včetně genetické rozmanitosti stromů a pro trvale udržitelné hospodaření v lesích. Kontrolu dodržování tohoto zákona a prováděcích právních předpisů k němu provádí ÚKZÚZ.

Právní předpisy společné pro všechny příslušné orgány

1) Zákon č. 234/2014 Sb. o státní službě upravuje mj.

§ 1

- a) právní poměry státních zaměstnanců vykonávajících ve správních úřadech státní správu,
- b) organizační věci státní služby (dále jen „služba“),

- c) služební vztahy státních zaměstnanců,
- d) odměňování státních zaměstnanců a
- e) řízení ve věcech služebního poměru.

(2) Tento zákon dále upravuje organizační věci týkající se zaměstnanců ve správních úřadech, kteří pracují v základním pracovněprávním vztahu.

§ 3

Správním úřadem pro účely tohoto zákona je ministerstvo a jiný správní úřad, jestliže je zřízen zákonem a je zákonem výslovně označen jako správní úřad nebo orgán státní správy.

§ 4

(1) Správní úřad je pro účely tohoto zákona *služebním úřadem*.

§ 5

(1) Služba zahrnuje

- a) přípravu návrhů právních předpisů a zajišťování právní činnosti,
 - b) přípravu mezinárodních smluv a předpisů Evropské unie nebo jiné mezinárodní organizace,
 - c) přípravu návrhů koncepcí, strategií a programů,
 - d) řízení a usměrňování činnosti jiných správních úřadů, organizačních složek státu, které nejsou správními úřady, nebo orgánů veřejné moci, které nejsou správními úřady,
 - e) vytváření a správu informačních systémů veřejné správy podle jiného zákona, s výjimkou provozních informačních systémů,
 - f) státní statistickou službu,
 - g) správu kapitoly státního rozpočtu vůči organizačním složkám státu a právnickým osobám, s výjimkou služebního úřadu, ve kterém je služba vykonávána,
 - h) ochranu utajovaných informací,
 - i) zabezpečování obrany státu,
 - j) zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti,
 - k) obhajobu zahraničních zájmů České republiky a zájmů České republiky vyplývajících z jejího členství v Evropské unii nebo v jiné mezinárodní organizaci,
 - l) přípravu nebo realizaci dotační politiky,
 - m) přípravu nebo realizaci politiky výzkumu a vývoje,
 - n) přípravu a provádění správních úkonů včetně kontroly,
 - o) ochranu obyvatelstva, krizové řízení a integrovaný záchranný systém,
 - p) zadávání veřejných zakázek,
 - q) audit,
 - r) zajišťování organizačních věcí služby a správy služebních vztahů a odměňování státních zaměstnanců,
 - s) řízení činností uvedených v písmenech a) až r),
 - t) přípravu a vypracování odborných věcných podkladů k činnostem uvedeným v písmenech a) až d), g), k) až n) a p), s výjimkou podkladů spočívajících ve fyzikálních měřeních, chemických rozborech nebo porovnávání a určování technických parametrů.
- (2) Vláda stanoví nařízením obory služby.

§ 6

Státním zaměstnancem je fyzická osoba, která byla přijata do služebního poměru a zařazena na služební místo nebo jmenována na služební místo představeného k výkonu některé z činností uvedených v § 5.

§ 20

Služba se vykonává ve *služebním poměru* na dobu neurčitou nebo na dobu určitou.

§ 21

(1) Státní zaměstnanci vykonávají službu zpravidla ve služebním poměru na dobu neurčitou.

§ 22

Do služebního poměru lze přijmout pouze osobu, u které lze předpokládat, že bude ve službě dodržovat demokratické zásady ústavního pořádku České republiky a řádně vykonávat službu.

§ 23

(1) Do služebního poměru se osoba přijímá *rozhodnutím* služebního orgánu. Spolu s rozhodnutím o přijetí do služebního poměru rozhodne služební orgán o zařazení státního zaměstnance na služební místo nebo o jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného.

§ 24

(1) Na obsazení volného služebního místa se koná výběrové řízení.

(2) Výběrového řízení se může zúčastnit státní zaměstnanec nebo jiná osoba za podmínek stanovených tímto zákonem.

§ 25

(1) Žadatel o přijetí do služebního poměru musí

- a) být státním občanem České republiky, občanem jiného členského státu Evropské unie nebo občanem státu, který je smluvním státem Dohody o Evropském hospodářském prostoru,
- b) dosáhnout věku 18 let,
- c) být plně svéprávný,
- d) být bezúhonný,
- e) dosáhnout vzdělání stanoveného tímto zákonem a
- f) mít potřebnou zdravotní způsobilost.

§ 35

(1) Státní zaměstnanec je povinen úspěšně vykonat úřednickou zkoušku.

§ 77

(1) *Státní zaměstnanec je povinen*

- a) zachovávat při výkonu služby věnost České republiky,
- b) vykonávat službu nestranně, v mezích svého oprávnění a zdržet se při výkonu služby všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v jeho nestrannost,
- c) při výkonu služby dodržovat právní předpisy vztahující se k jejímu výkonu, služební předpisy a příkazy k výkonu služby,
- d) plnit služební úkoly osobně, řádně a včas,
- e) prohlubovat si vzdělání podle pokynů služebního orgánu,
- f) dodržovat služební kázeň,
- g) poskytovat informace o činnosti služebního úřadu podle zákona o svobodném přístupu k informacím, jestliže to patří k jeho služebním úkolům,
- h) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dověděl při výkonu služby, a které v zájmu služebního úřadu nelze sdělovat jiným osobám; to neplatí, pokud byl této povinnosti zproštěn; povinnost zachovávat mlčenlivost, která státnímu zaměstnanci vyplývá z jiného zákona, není dotčena,
- i) zdržet se jednání, které by mohlo vést ke střetu veřejného zájmu se zájmy osobními, zejména nezneužívat informací nabytých v souvislosti s výkonem služby ve prospěch vlastní nebo jiného, jakož i nezneužívat postavení státního zaměstnance,
- j) v souvislosti s výkonem služby nepřijímat dary nebo jiné výhody v hodnotě přesahující částku 300 Kč, s výjimkou darů nebo výhod poskytovaných služebním orgánem,
- k) oznámit služebnímu orgánu, že je proti němu zahájeno trestní stíhání a v jaké věci,
- l) zastupovat představeného nebo státního zaměstnance na služebním místě zařazeném ve vyšší platové třídě,
- m) vykonávat službu ve výběrové komisi, zkušební komisi, při smírčím řízení, v kárné komisi a v dalších orgánech zřizovaných služebním orgánem podle služebního předpisu,

- n) zachovávat pravidla slušnosti vůči představeným, ostatním státním zaměstnancům a zaměstnancům ve správním úřadu a při úředním jednání,
- o) plně využívat služební dobu k výkonu služby,
- p) řádně hospodařit s prostředky svěřenými mu služebním úřadem a střežit a ochraňovat majetek, který mu byl svěřen, před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím,
- q) při výkonu služby z jiného místa vykonávat službu pouze na místě sjednaném v dohodě o výkonu služby z jiného místa a dodržovat podmínky sjednané v této dohodě,
- r) při úředním ústním nebo písemném jednání s fyzickými osobami nebo právnickými osobami sdělit své jméno, popřípadě jména, a příjmení, služební označení a název organizačního útvaru služebního úřadu, v němž je zařazen,
- s) vykonávat službu při odvracení živelní pohromy nebo jiného hrozícího nebezpečí anebo se podílet na zmírnění jejich bezprostředních následků,
- t) dodržovat pravidla etiky státního zaměstnance vydaná služebním předpisem.

(2) Povinnosti podle odstavce 1 písm. a) a h) až k) je povinen státní zaměstnanec dodržovat, i když nevykonává službu.

(3) Víra, náboženství ani politické nebo jiné smýšlení státního zaměstnance nesmějí být na újmu řádného a nestranného výkonu jeho služby.

(4) Povinnosti zachovávat mlčenlivost o služebních věcech může státního zaměstnance zprostit služební orgán; vedoucího služebního úřadu může této povinnosti zprostit vedoucí nadřízeného služebního úřadu. Nemá-li služební úřad nadřízený služební úřad, může vedoucího služebního úřadu zprostit povinnosti zachovávat mlčenlivost náměstek pro státní službu.

(6) Jiné zákony, které stanoví povinnost zachovávat mlčenlivost, nejsou odstavci 4 a 5 dotčeny.

§ 79

Práva státních zaměstnanců

(1) Státní zaměstnanci, kteří vykonávají službu v mezích oprávnění stanovených jinými právními předpisy, tímto zákonem a služebními předpisy, mají právo, aby jim služební úřad, v němž vykonávají službu, poskytoval podporu při výkonu služby.

§ 80

Představený nesmí po dobu trvání služebního poměru vykonávat žádnou funkci v politické straně nebo v politickém hnutí.

§ 81

(1) Státní zaměstnanec nesmí být členem řídicích nebo kontrolních orgánů obchodních korporací provozujících podnikatelskou činnost, s výjimkou případů, kdy byl do těchto orgánů vyslán služebním orgánem;

(2) Státní zaměstnanec může vykonávat jinou výdělečnou činnost než službu podle tohoto zákona pouze s předchozím písemným souhlasem služebního orgánu;

§ 87

Služební kázeň

Služební kázní se rozumí řádné plnění povinností státního zaměstnance vyplývajících mu z právních předpisů, které se vztahují ke službě v jím vykonávaném oboru služby, ze služebních předpisů a z příkazů.

§ 88

Kárné provinění

(1) Zaviněné porušení služební kázně je kárným proviněním.

(2) Státní zaměstnanec odpovídá za kárné provinění.

§ 107

Prohlubování vzdělání

(1) Prohlubováním vzdělání je vstupní vzdělávání, průběžné vzdělávání, vzdělávání představených a jazykové vzdělávání. Prohlubování vzdělání státního zaměstnance se zaměřuje na jeho další odborný růst v jím vykonávaném oboru služby včetně zdokonalování nebo získávání jazykových znalostí.

(2) Prohlubování vzdělání státního zaměstnance se považuje za výkon služby, za který přísluší státnímu zaměstnanci plat.

(3) Rozsah prohlubování vzdělání státního zaměstnance určuje služební orgán, přitom vychází z výsledku služebního hodnocení státního zaměstnance.

(4) Náklady vynaložené na prohlubování vzdělání nese služební úřad.

§ 111

(1) Služební úřad kontroluje průběh a výsledky zvyšování vzdělání státního zaměstnance;

§ 153

Osobní spis

(1) O služebním poměru státního zaměstnance se vede osobní spis, který smí obsahovat jen písemnosti nezbytné pro služební poměr a hodnocení státního zaměstnance.

(2) Do osobního spisu mají právo nahlížet služební orgán, jakož i představení, kteří jsou státnímu zaměstnanci nadřízeni.

§ 154

Služební průkaz

(1) Služební úřad, v němž státní zaměstnanec vykonává službu, vystaví státnímu zaměstnanci služební průkaz. Služební průkaz osvědčuje, že jeho držitel je státním zaměstnancem.

§ 155

(1) Státní zaměstnanec podléhá služebnímu hodnocení.

(2) Služební hodnocení se provádí jednou ročně v prvním čtvrtletí kalendářního roku za uplynulý kalendářní rok.

§ 156

(1) Služební hodnocení státního zaměstnance provádí bezprostředně nadřízený představený v součinnosti se služebním orgánem, není-li dále stanoveno jinak.

§ 180

(1) Zřizuje se informační systém o státní službě jako informační systém veřejné správy, jehož účelem je vedení údajů nezbytných pro správu organizačních věcí služby a služebních vztahů v rámci služebních úřadů i mezi nimi a činění některých úkonů podle tohoto zákona.

(2) Správcem informačního systému o státní službě je Ministerstvo vnitra.

(3) Součástí informačního systému o státní službě je rejstřík státních zaměstnanců, evidence obsazovaných služebních míst, portál pro přihlašování na úřednickou zkoušku a evidence uskutečněných úřednických zkoušek.

§ 181

(1) Rejstřík státních zaměstnanců obsahuje údaje o státním zaměstnanci

(pozn. § 203 (1) Ministerstvo vnitra zprovozní informační systém o státní službě nejpozději do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.)

§ 204

Služební průkaz

Služební úřad vystaví státnímu zaměstnanci služební průkaz nejpozději do 31. prosince 2019.

§ 207

Tento zákon nabývá účinnosti dnem **1. ledna 2015**, s výjimkou ustanovení § 13, 184, 185, 186, 187, 202 a 206, která nabývají účinnosti dnem jeho vyhlášení.

2) **Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád)** stanovuje obecný rámec pravidel k provádění kontrol a vztah k zákonu č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (ohledně podmínek a požadavků na postupy řízení související s kontrolami).

Hlava I – Obecná ustanovení

Zákon upravuje postup kontrolních orgánů vykonávajících působnost v oblasti veřejné správy při kontrole. Kontrolní orgán při kontrole zjišťuje, jak kontrolovaná osoba plní povinnosti, které jí vyplývají z jiných právních předpisů nebo které jí byly uloženy na základě těchto předpisů.

Hlava II Úkony předcházející kontrole (opatření podkladů k posouzení, zda provést kontrolu)

Hlava III Průběh kontroly

- ✓ Pověření ke kontrole (písemné pověření k jednotlivé kontrole nebo průkaz, stanoví-li tak jiný právní předpis)
- ✓ Zahájení kontroly (prvním kontrolním úkonem)
- ✓ Přizvané osoby (přizve kontrolní orgán v zájmu dosažení účelu kontroly)
- ✓ Vstup na pozemky, do staveb a jiných prostor, (oprávnění v místech, které vlastní nebo užívá kontrolovaná osoba anebo jinak přímo souvisí s výkonem a předmětem kontroly, je-li to nezbytné; vstup do obydlí pouze v případě, že je využíváno k podnikání nebo provozování hospodářské činnosti, nebo za účelem odstranění takových pochybností)
- ✓ Další práva kontrolujícího (prokázání totožnosti osob přítomných v místě kontroly, provádět kontrolní úkony, požadovat poskytnutí podkladů, pořizování záznamů, použití technické prostředky kontrolované osoby a vyžadovat součinnost)
- ✓ Povinnosti kontrolujícího (zjistit stav a doložit ho, šetřit práva a oprávněné zájmy kontrolované, povinné i třetí osoby, předložit doklady o pověření, vydat potvrzení o zajištění dokladů, umožnit účast na kontrolních úkonech, vyhotovit protokol o kontrole a doručit kontrolované osobě)
- ✓ Práva a povinnosti kontrolované osoby (*oprávnění* požadovat předložení pověření ke kontrole, namítat podjatost, seznámit se s obsahem protokolu, podávat námitky; *povinnost* vytvořit podmínky, umožnit výkon oprávnění, poskytovat součinnost, na žádost podat písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou). Povinná osoba je povinna poskytnout součinnost.
- ✓ Odebrané vzorky (pouze nezbytně nutné množství, je-li to možné, odebraný vzorek vrátit, za vzorek náleží náhrada, která však nevznikne, pokud bylo odmítnuto převzetí zpět, pokud vzorek nesplňuje požadavky nebo není náhrada požadována)
- ✓ Protokol o kontrole – obsahuje skutečnosti vztahující se k vykonané kontrole a vždy obsahuje označení kontrolního orgánu, kontrolujícího i kontrolovaných osob, ustanovení vymezující pravomoc, předmět kontroly, zahájení, poslední úkon, kontrolní zjištění včetně poukazu na předpis i na podklad, poučení o námitkách, datum vyhotovení, podpis, vyhotovení protokolu do 30, ve složitých případech do 60 dnů od posledního kontrolního úkonu)
- ✓ Námitky proti kontrolnímu zjištění (podává kontrolovaná osoba do 15 dnů písemně, nutno uvést proti čemu a důvod nesouhlasu)
- ✓ Vyřizování námitek (nevyhoví-li kontrolující do 7 dnů od doručení, námitky vyřídí nadřízený kontrolující do 30, ve složitém případě do 60 dnů – vyhoví, částečně vyhoví nebo zamítne, námitky lze řešit i v rámci správního řízení o uložení sankce nebo opatření k nápravě v přímě souvislosti se skutečností obsaženou v protokolu o kontrole, je-li zahájeno)
- ✓ Přestupky (u fyzických osob - jako kontrolovaných nebo povinných osob)
- ✓ Správní delikty (u právnických osob nebo podnikajících fyzických osob)
- ✓ Společná ustanovení (za správní delikt není odpovědnost, jestliže se prokáže, že bylo vynaloženo veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti bylo zabráněno; při určení výměry pokuty se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán)

- ✓ Ukončení kontroly (marným uplynutím lhůty pro námitky, doručením vyřízení námitek, předáním námitek k vyřízení správnímu orgánu)
- ✓ Kontrola výkonu státní správy – kontrolující je oprávněn ukládat opatření k odstranění nebo prevenci zjištěných nedostatků a opatření uvede do protokolu)

Hlava IV Společná ustanovení

- ✓ Povinnost mlčenlivosti a nezneužití informací platí pro kontrolujícího i přizvanou osobu
- ✓ Oprava nesprávností a došetření věci (zaznamenávají se do dodatku k protokolu a doručují kontrolované osobě)
- ✓ Zvláštní ustanovení o nahlížení do spisu (vyloučeny dokumenty nebo jejich části, z nichž lze zjistit totožnost osoby, která podala podnět ke kontrole)
- ✓ Náklady kontroly (vzniklé nese kontrolní orgán i kontrolovaná či povinná osoba)
- ✓ Převzetí výkonu kontroly nadřízeným správním orgánem (v odůvodněných případech)
- ✓ Spolupráce kontrolních orgánů (koordinace, poskytování údajů, informací a podkladů při zachování mlčenlivosti)
- ✓ Zveřejňování informací o kontrolách (obecné informace povinně 1x ročně)
- ✓ Plánování kontrol (zpracovat plán, nebrání-li tomu povaha nebo účel kontrol, koordinovat obsah s jinými kontrolními orgány, je-li to v zájmu ochrany práv kontrolovaných osob a nebrání-li to účelu kontrol)
- ✓ Vztah ke správnímu řádu – nestanoví-li zákon jinak, postupuje se podle správního řádu

HLAVA V Přechnodná a zrušováci ustanovení (pokud pověření ke kontrole ve formě průkazu obsahuje odkaz na zákon o státní kontrole, zůstávají v platnosti nejdéle do 31. prosince 2017).

3) Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,

ČÁST PRVNÍ – úvodní ustanovení

§ 1 HLAVA PŘEDMĚT ÚPRAVY - zákon upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy (dále jen "správní orgán"). Tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup.

§ 2 - 8 HLAVA II ZÁKLADNÍ ZÁSADY ČINNOSTI SPRÁVNÍCH ORGÁNŮ – základní pravidla vztahují se na správní řízení a na veškeré postupy a činnosti správních orgánů, které podléhají správnímu řádu

Jedná se zejména o tyto základní zásady pro správní orgány:

- ✓ postupovat v souladu se zákony a ostatními právními předpisy a mezinárodními smlouvami,
- ✓ uplatňovat pravomoc pouze k těm účelům a v takovém rozsahu, jakým byla zákonem svěřena,
- ✓ šetřit práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob,
- ✓ dbát, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu a aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly,
- ✓ postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti,
- ✓ pokusit se o smírné odstranění rozporů, které brání řádnému projednání a rozhodnutí dané věci, pokud to povaha projednávané věci umožňuje,
- ✓ vyřizovat věci bez zbytečných průtahů, postupovat tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady, dbát o vzájemný soulad všech postupů, které probíhají současně a souvisejí s týmiž právy nebo povinnostmi dotčené osoby, vzájemně spolupracovat se správními orgány.

Ve vztahu k dotčeným osobám, které mají při uplatňování svých procesních práv rovné postavení, se chovat zdvořile a podle možností jim vycházet vstříc, poskytovat jim přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to potřebné, uvědomit je s dostatečným předstihem o úkonu, který učiní správní orgán, je-li to potřebné k hájení jejich práv

a neohrozí-li to účel úkonu, umožnit jim uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy, postupovat tak, aby byly co nejméně zatěžovány.

Tyto základní zásady činnosti se použijí při výkonu veřejné správy i v případech, že zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje.

Část druhá a třetí upravuje správní řízení

ČÁST DRUHÁ – obecná ustanovení o správním řízení

§ 9 HLAVA SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ - postup správního orgánu, jehož účelem je vydání **rozhodnutí**, jimž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá

§ 10 - 26 HLAVA II SPRÁVNÍ ORGÁNY - příslušnost správních orgánů (věcná, místní, postoupení pro nepřislusnost, dožádání), vyloučení z projednávání a rozhodování věci (**podjatost**), vedení řízení a úkony správních orgánů (jazyk, spis, **protokol**), doručování (společné ustanovení, F a PO, do ciziny, uložení, překážky při doručování, doručování veřejnou vyhláškou, úřední deska)

§ 27 - 38 HLAVA III ÚČASTNÍCI ŘÍZENÍ A ZASTOUPENÍ - účastníci řízení, úkony účastníků

§ 39 - 41 HLAVA IV LHŮTY A POČÍTÁNÍ ČASU

§ 42 - 43 HLAVA POSTUP PŘED ZAHÁJENÍM ŘÍZENÍ - přijímání podnětů k zahájení řízení, odložení věci

§ 44 - 79 HLAVA VI PRŮBĚH ŘÍZENÍ V PRVNÍM STUPNI - zahájení řízení (o žádosti nebo z moci úřední, žádost, překážky řízení), ústní jednání, podklady pro vydání rozhodnutí (dokazování, důkaz listinou, důkaz ohledáním, důkaz svědeckou výpovědí, důkaz znaleckým posudkem, předběžná otázka), zajištění účelu a průběhu řízení (předvolání, předvedení, předběžné opatření, pořádková pokuta, vykázání z místa konání úkonu), přerušení řízení a zastavení řízení, rozhodnutí (obsah a forma, náležitosti, lhůty pro vydání, oznamování rozhodnutí, právní moc, vykonatelnost a jiné právní účinky, doložka právní moci nebo vykonatelnosti, usnesení), nicotnost rozhodnutí, náklady řízení

§ 80 HLAVA VII OCHRANA PŘED NEČINNOSTÍ – upravuje postup v případě, že správní orgán nevydá rozhodnutí ve věci v zákonné lhůtě

§ 81 - 93 HLAVA VIII ODVOLACÍ ŘÍZENÍ – odvolání (podává se u správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal), odvolací lhůty (zpravidla 15 dnů), odvolací lhůta při neoznámení rozhodnutí (30 dnů), účinky odvolání, podání odvolání a postup správního orgánu, které napadené rozhodnutí vydal, předání spisu odvolacímu správnímu orgánu, postup odvolacího správního orgánu, rozhodnutí odvolacího správního orgánu, použití obecných ustanovení

§ 94 - 99 HLAVA IX PŘEZKUMNÉ ŘÍZENÍ - opravní prostředek, který směřuje proti pravomocným správním rozhodnutím nebo rozhodnutím předběžně vykonatelným, rozhodnutí v přezkumném řízení, kritériem pro přezkoumávání správního rozhodnutí v přezkumném řízení je pouze zákonnost přezkoumávaného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, zkrácené přezkumné řízení (pokud je porušení právního předpisu zjevné), účinky rozhodnutí v přezkumném řízení

§ 100 - 102 HLAVA X OBNOVA ŘÍZENÍ A NOVÉ ROZHODNUTÍ

§ 103 - 129 HLAVA XI EXEKUCE – výkon rozhodnutí úvodní ustanovení, exekuce na peněžitá plnění, exekuce na nepeněžitá plnění (obecná ustanovení, exekuce provedením náhradního výkonu, exekuce přímým vynucením, exekuce ukládáním donucovacích pokut)

ČÁST TŘETÍ - zvláštní ustanovení o správním řízení

Zvláštní ustanovení uvedené v této části se v běžných správních řízeních **použít mohou, avšak nemusejí**, jedná se o řešení ne zcela obvyklých procesních situací, které v mnoha

správních řízeních nemusejí nastat. Ustanovení obsahují pravidla, která mohou zjednodušit průběh řízení a vydání rozhodnutí.

§ 130 - 135 HLAVA ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O SPRÁVNÍCH ORGÁNECH - příslušnost orgánu veřejnoprávní korporace nebo jiné právnické osoby, změny příslušnosti spory o věcnou příslušnost, řízení před kolegiálním orgánem, součinnost Policie České republiky při provádění úkonů správního orgánu

§ 136 HLAVA II DOTČENÉ ORGÁNY

§ 137 - 139 HLAVA III ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O POSTUPU PŘED ZAHÁJENÍM ŘÍZENÍ (vysvětlení, zajištění důkazu, předběžná informace)

§ 140 - 146 HLAVA IV ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O NĚKTERÝCH ŘÍZENÍCH - společné řízení, sporné řízení, řízení o určení právního vztahu, řízení na místě, řízení s velkým počtem účastníků, řízení s předstihem žádosti, řízení o výběru žádosti

§ 147 HLAVA ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU A ÚČELU ŘÍZENÍ - záruka za splnění povinnosti

§ 148 - 151 HLAVA VI ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O NĚKTERÝCH ROZHODNUTÍCH - mezitímní rozhodnutí a rozhodnutí v části věci, rozhodnutí podmíněné závazným stanoviskem, příkaz, vydání dokladu

§ 152 - 153 HLAVA VII ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O PŘEZKOUMÁVÁNÍ ROZHODNUTÍ - rozklad, uspokojení účastníka po podání žaloby ve správním soudnictví

Část čtvrtá, pátá a šestá patří mezi jiné úkony správních orgánů, jež nemají povahu správních rozhodnutí a nejsou výsledkem správního řízení

ČÁST ČTVRTÁ - vyjádření, osvědčení a sdělení

Jedná se o takové úkony správních orgánů, které sice **nezakládají, nemění ani neruší práva a povinnosti osob**, avšak v mnoha případech mají velký význam. Ustanovení této části dává těmto činnostem správních orgánů rámcový zákonný podklad.

ČÁST PÁTÁ - veřejnoprávní smlouvy

Upravuje veřejnoprávní smlouvy (druhy, uzavírání, přezkoumání souladu, změna obsahu, výpověď a zrušení, souhlas třetích osob, závazky)

ČÁST ŠESTÁ - opatření obecné povahy

Postupuje se v případech, kdy zvláštní zákon ukládá vydat závazné opatření obecné povahy, které není právním předpisem ani rozhodnutím

ČÁST SEDMÁ - společná, přechodná a závěrečná ustanovení

§ 175 - 178 HLAVA - **společná ustanovení**

Stížnosti – upravuje právo dotčených osob obracet se na správní orgány se stížnostmi proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, neposkytuje-li tento zákon jiný prostředek ochrany. Lze ji podat písemně i ústně, podává se k tomu správnímu orgánu, který vede řízení a ten je povinen prošetřit skutečnosti ve stížnosti uvedené, lhůta k vyřízení je do 60 dnů ode dne doručení (za předpokladu, že se zajistí podklady potřebné pro vyřízení). V případě důvodné stížnosti je nutné učinit opatření k nápravě a tyto poznamenat do spisu. Stěžovatel je vyrozuměn jen v případě, že o to požádal. Stěžovatel může požádat nadřízený správní orgán o přešetření stížnosti.

§ 179 - 183 HLAVA VII - **přechodná a závěrečná ustanovení**

ČÁST OSMÁ - účinnost - od 1. ledna 2006

4) Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, zpracovává příslušné předpisy Evropských společenství a stanoví

- ✓ některé podmínky podnikání významné pro ochranu spotřebitele,
- ✓ úkoly veřejné správy v oblasti ochrany spotřebitele,
- ✓ oprávnění spotřebitelů, sdružení spotřebitelů nebo jiných právnických osob založených k ochraně spotřebitele.

Zákon se vztahuje na nabízení a prodej výrobků a nabízení a poskytování služeb v případech, kdy k plnění dochází na území České republiky, v ostatních případech pouze tehdy, souvisí-li plnění s podnikatelskou činností provozovanou na území České republiky.

Dozor nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem provádí Česká obchodní inspekce s výjimkou úseku zemědělských, potravinářských a tabákových výrobků, kde dozor provádí Státní zemědělská a potravinářská inspekce, při prodeji výrobků a poskytování služeb podle zákona o ochraně veřejného zdraví, kde dozor provádějí krajské hygienické stanice, na úseku veterinární péče, kde dozor provádějí Státní veterinární správa, krajské veterinární správy a Městská veterinární správa v Praze.

5) Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon zapracovává příslušný předpis Evropských společenství a upravuje pravidla pro poskytování informací a dále upravuje podmínky práva svobodného přístupu k těmto informacím. Povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti podle tohoto zákona mají státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce a subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy, a to pouze v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti.

6) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů. Tento zákon v souladu s právem Evropských společenství, mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, a k naplnění práva každého na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromí upravuje práva a povinnosti při zpracování osobních údajů a stanoví podmínky, za nichž se uskutečňuje předání osobních údajů do jiných států. Tento zákon se vztahuje na osobní údaje, které zpracovávají státní orgány, orgány územní samosprávy, jiné orgány veřejné moci, jakož i fyzické a právnické osoby. Tento zákon se vztahuje na veškeré zpracovávání osobních údajů, ať k němu dochází automatizovaně nebo jinými prostředky. Pro účely tohoto zákona se osobním údajem rozumí jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu. Správce a zpracovatel osobních údajů jsou povinni přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů. Tato povinnost platí i po ukončení zpracování osobních údajů.

7) Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (krizový zákon) stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením a při jejich řešení.

8) Zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků). Smyslem tohoto zákona je, aby výrobky uváděné na trh nebo do oběhu byly z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví pro spotřebitele bezpečné. Tento zákon se pro posouzení bezpečnosti výrobku nebo pro omezení rizik, která jsou s užíváním výrobku spojená, použije tehdy, jestliže požadavky na bezpečnost nebo omezení rizik nestanoví příslušná ustanovení zvláštního právního předpisu, který přejímá požadavky stanovené právem Evropských společenství. Dozor nad tím, zda na trh a do oběhu jsou uváděny bezpečné výrobky, provádějí podle působnosti, vyplývající z povahy konkrétního výrobku, orgány dozoru stanovené zvláštními právními předpisy; pokud nelze působnost orgánu dozoru takto stanovit, je k provádění dozoru příslušná Česká obchodní inspekce.

Ministerstvo zemědělství i Ministerstvo zdravotnictví jsou ústředním orgánem státní správy. Jejich věcná působnost je vymezena zákonem č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a dalšími právními předpisy.

MZe

Organizační struktura MZe se zvýrazněnými útvary ve vztahu k bezpečnosti potravin a krmiv, zdraví a pohodě zvířat a rostlinolékařství

Sekce komodit, výzkumu a poradenství	Odbor výzkumu, vzdělávání a poradenství	Odd. výzkumu Odd. NAZV Odd. vzdělávání a poradenství
	Odbor živočišných komodit	- odd. ústřední evidence zvířat - odd. komodit skotu a krmiv - odd. komodit zvířat - odd. ochrany zvířat
	Odbor rostlinných komodit	- odd. polních plodin - odd. speciálních plodin - odd. pro víno - odd. tržních řádů
	Odbor environmentální a ekologického zemědělství	- odd. administrace národních podpor - odd. ekologického zemědělství - odd. OZE a environmentálních strategií
Sekce potravinářských výrob – Úřad pro potraviny	Odbor bezpečnosti potravin	- odd. bezpečnosti potravin - odd. informační centrum bezpečnosti potravin
	Odbor potravinářský	- odd. potravinového práva a kvality potravin - odd. potravinového řetězce - odd. pro úřední kontroly v potravinovém řetězci

MZe je odpovědné za:

- ✓ problematiku veterinární, fytosanitární, oblasti výživy a ochrany zvířat a péče o jejich pohodu a za procesy související s výrobou a označováním potravin a krmiv, za problematiku správy s geneticky modifikovanými potravinami a krmivy; geneticky modifikované potraviny a krmiva procházejí povinným posouzením jejich bezpečnosti a pouze ty, které prošly nařízenými procesy, jsou považovány za bezpečné pro lidskou spotřebu; na konci schvalovacího procesu je konečné rozhodnutí Evropské komise, které umožňuje uvádět potraviny a krmiva do oběhu ve všech zemích EU za stanovených podmínek,
- ✓ monitorování obsahu cizorodých látek v potravinovém řetězci a za sledování kontaminace složek prostředí (půda, povrchové vody),
- ✓ monitorování výskytu toxikologicky a radiologicky významných látek v potravinovém řetězci
- ✓ **podání žádosti Evropské komisi o aktualizaci seznamu Unie o potravinářských přídatných látkách, potravinářských enzymech, potravinářských aromatech, výchozích materiálu, potravinářských aromat a složek potravin s aromatickými vlastnostmi, používaných nebo určených k použití v potravinách**
- ✓ sběr, srovnání a analýzu dat o obsahu kontaminantů a reziduí chemických látek v potravinách a výskytu a rozšíření biologického rizika pro rostliny a zvířata

- ✓ za oblast ochrany zvířat proti týrání, která se vztahuje i na zacházení se zvířaty, a to z hlediska jejich ošetřování, výživy a napájení, hygieny, prostředí, šlechtění, plemenitby a rozmnožování, využívání, přepravy, léčení, zdlouvání hromadných onemocnění a usmrcování zvířat,
- ✓ agendu související s režimy jakosti zemědělských produktů a potravin podle nařízení EP a R (EU) č. 1151/2012 tj. problematiku chráněného zeměpisného označení (dále jen „CHZO“), chráněného označení původu (dále jen „CHOP“) a zaručených tradičních specialit (dále jen „ZTS“);
- ✓ zpracování víceletého plánu kontrol a roční zprávy o prováděných kontrolách podle čl. 41 až 44 P a R (ES) č. 882/2004
- ✓ problematiku ekologického zemědělství a biopotravin, kde je MZe příslušným orgánem podle článku 2, písm. n) nařízení Rady (ES) 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení (EHS) č. 2092/91
- ✓ značku „Regionální potravina“, jejíž je správcem; základní rolí MZe je stanovení a ovlivňování strategie, klíčové vize a cílů projektu Regionální potravina, přijetí, úprava a realizace Metodiky pro udělování značky Regionální potravina a zajištění činnosti Pracovní skupiny zabývající se problematikou regionálních potravin, dále pak kontrola plnění všech částí projektu, které vyplývají ze smluv uzavřených s vítěznými uchazeči výběrových řízení na zakázky marketingové, mediální a PR kampaně; administrace značky Regionální potravina spadá pod SZIF, především v souvislosti s realizací marketingové, mediální a PR kampaně; dozorovou činnost v oblasti Regionálních potravin vykonávají dozorové orgány v působnosti MZe (SZPI, SVS ČR) - tyto dozorové orgány ověřují a hodnotí po dobu užívání loga splnění všech kvalitativních kritérií a dalších požadavků, které byly předpokladem a podmínkou pro udělení značky Regionální potravina, jsou zastoupeny v hodnotitelských komisích jednotlivých krajů a mohou být jako poradní orgán pozvány na zasedání Pracovní skupiny k problematice regionálních potravin.
- ✓ značku „KLASA“; základní rolí MZe je stanovení, ovlivňování a kontrola strategie a vize projektu KLASA, přijetí a realizace Pravidel pro udělování národní značky KLASA a zajištění činnosti Hodnotitelské komise, která doporučuje/doporučuje s podmínkou/nedoporučuje udělení značky KLASA; administrace značky KLASA spadá pod SZIF, především v souvislosti s realizací marketingové, mediální a PR kampaně; dozorovou činnost v oblasti značky KLASA vykonávají dozorové orgány v působnosti MZe (SZPI, SVS ČR) - tyto dozorové orgány ověřují a hodnotí po dobu užívání loga splnění všech kvalitativních kritérií a dalších požadavků, které byly předpokladem a podmínkou pro udělení značky „KLASA“ a jsou zastoupeny v Hodnotitelské komisi.

Sekce komodit, výzkumu a poradenství koordinuje kontrolu a výkon dozorových orgánů v oblasti zemědělské výroby. Koordinuje činnost SVS, pokud jde o zdraví zvířat a jejich identifikaci, Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského, pokud jde o krmiva, zdraví rostlin a prostředky jejich ochrany, České plemenářské inspekce pokud jde o identifikaci zvířat.

- ✓ *Odbor živočišných komodit* rozhoduje o žádostech o náhrady nákladů, ztrát a škod vzniklých v souvislosti s nebezpečnými nákazami, prostřednictvím ÚKZÚZ, SVS, ČPI a oprávněných organizací koordinuje, metodicky řídí a usměrňuje rozvoj šlechtitelské a plemenářské činnosti, ochrany a výživy zvířat a problematiky geneticky modifikovaných organismů, zajišťuje dohled nad šlechtěním, plemenitbou a evidencí hospodářských zvířat, nad ochranou zvířat proti týrání a nad krmivem
- ✓ *Odbor rostlinných komodit* prostřednictvím ÚKZÚZ a dalších oprávněných organizací koordinuje, metodicky řídí a usměrňuje činnost v oboru ochrany, výživy a množení rostlin, včetně problematiky geneticky modifikovaných organismů, koordinuje a zajišťuje

povinnosti ministerstva při nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, v oblasti o vinohradnictví a vinařství, při uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a v oblasti rostlinolékařské péče

- ✓ *Odbor environmentální a ekologického zemědělství*
oddělení ekologického zemědělství vykonává státní správu a dále funkci kontrolního a svodného orgánu pro ekologické zemědělství, spolupracuje s ostatními resorty a Evropskou komisí v oblasti ekologického zemědělství, zajišťuje rozvíjení mezinárodní spolupráce v oblasti udržitelného rozvoje zemědělství, spolupracuje se zahraničními experty, spolupracuje se zájmovými svazy, komorami, sdruženími a nevládními organizacemi v oblasti udržitelného rozvoje zemědělství za účelem aktuální informovanosti a integrace zájmů.

Sekce potravinářských výrob – Úřad pro potraviny koordinuje výkon státní správy dozorovými orgány v oblasti bezpečnosti potravin. Úřad pro potraviny (dále jen „Úřad“) vznikl 1. dubna 2005 na MZe v souladu s Konceptí potravinářství ČR pro období po vstupu ČR do EU (2004–2013) přijatou usnesením vlády č. 986/2004. Pro posílení komunikace a koordinace mezi jednotlivými dozorovými orgány v působnosti MZe a vedením Úřadu byl ustaven Výkonný výbor dozorových orgánů (dále jen „VVDO“). Prostřednictvím rozšířeného jednání VVDO o zástupce z jiných resortů podílejících se na kontrole oblastí pod hygienickým balíčkem je schválen víceletý plán kontrol ČR. Schválením dokumentu se příslušný orgán zavazuje postupovat v souladu s tímto plánem a nahlašovat Úřadu pro potraviny vzniklé změny vůči schválenému znění.

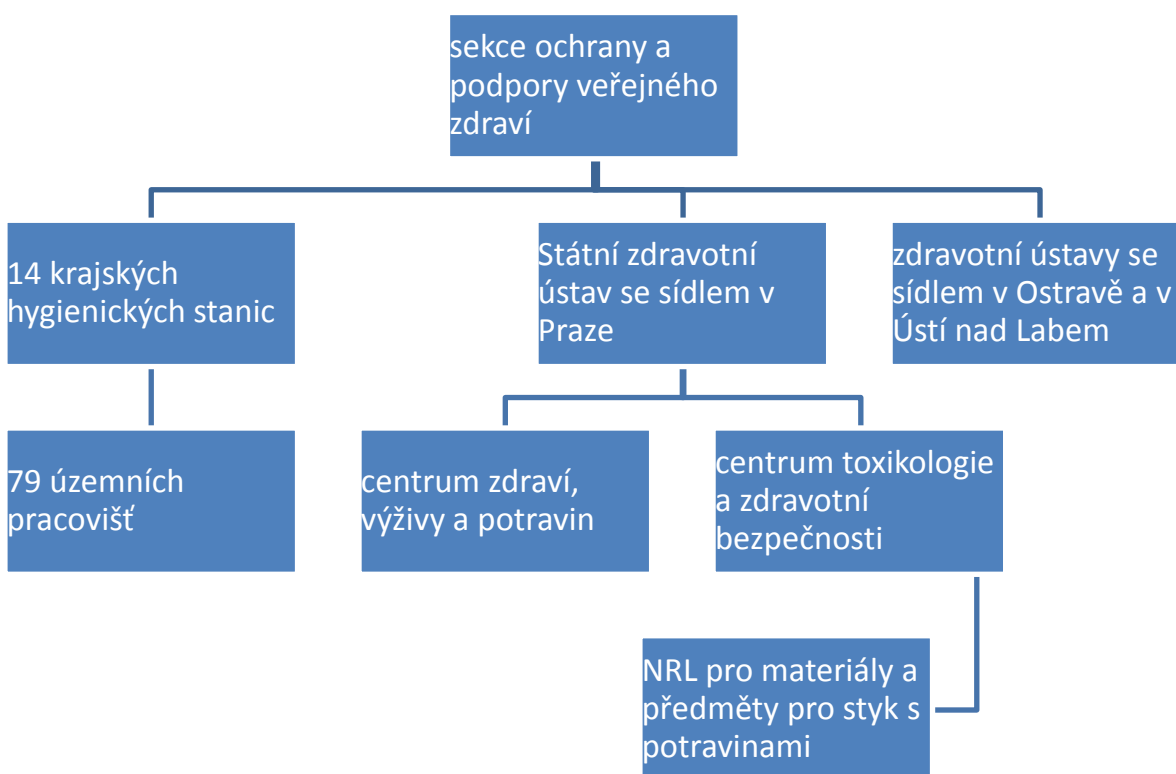
- ✓ *Odbor **potravinářský*** (v případě spolupráce společně s Ministerstvem zdravotnictví) monitoruje vývoj potravinového práva EU a následně navrhuje úpravu národních právních předpisů ve své gesci a spolugesce, přičemž hájí jak zájmy provozovatelů potravinářských podniků, tak spotřebitelů. Odbor je gestorem **zejména** Nařízení EP a R (ES) č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin (zodpovídá za řízení rizika), Nařízení EP a R (ES) č. 1924/2006 o výživových a zdravotních tvrzeních (specificky výživové označování), Nařízení EP a R (ES) č. 852/2004 o hygieně potravin, **Nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 o úředních kontrolách, nařízení EP a R č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, Nařízení EP a R (ES) č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin (spolugestorem je Úřad průmyslového vlastnictví), Nařízení EP a R (ES) č. 1331/2008, kterým se stanoví jednotné povolovací řízení pro potravinářské přídatné látky, potravinářské enzymy a potravinářská aroma, Nařízení EP a R (ES) č. 1332/2008 o potravinářských enzymech, Nařízení EP a R (ES) č. 1333/2008 o potravinářských přídatných látkách, Nařízení EP a R (ES) č. 1334/2008 o aromatech a některých složkách potravin s aromatickými vlastnostmi pro použití v potravinách nebo na jejich povrchu. V rámci ČR věcně příslušným gestorem problematiky kvality potravin a zpracovaných zemědělských výrobků, včetně problematiky regionálních potravin. V rozsahu svých kompetencí zajišťuje odbornou součinnost realizace projektu Regionální potravina, zejména pokud jde o úpravu a aplikaci Metodiky pro udělování značky Regionální potravina, odbornou a věcnou komunikaci s provozovateli potravinářských podniků v oblasti aplikace potravinového práva, zastupování resortu zemědělství a předsedání v hodnotitelských komisích v jednotlivých krajích a předsedání a účast v Pracovní skupině k problematice regionálních potravin. Dále odbor zajišťuje odbornou součinnost realizace projektu KLASA, zejména pokud jde o úpravu a aplikaci Pravidel pro udělování národní značky KLASA, odbornou a věcnou komunikaci s provozovateli potravinářských podniků v oblasti aplikace potravinového práva, zastupování resortu zemědělství a zajišťování činnosti Hodnotitelské komise značky kvality KLASA. Zodpovídá za implementaci Strategie národní politiky kvality v ČR a za**

koordinaci stanovisek resortu k otázkám vyplývajícím z usnesení Rady kvality ČR. Odbor je národním kontaktním místem pro instituce EU oblasti potravinového práva a potravinových standardů, dále kontaktním místem pro zastupování ČR v mezinárodních normalizačních organizacích v oblasti potravin a zpracovaných zemědělských výrobků, zejména Codexu Alimentarius a UNECE (EHK/OSN). Dále je odbor odpovědný za koordinaci výkonu státní správy orgány státního dozoru v působnosti MZe, za zpracování a aktualizaci víceletého plánu kontrol a pravidelné roční zprávy o výsledcích úředních kontrol ve spolupráci s dozorovými orgány.

- ✓ *Odbor bezpečnosti potravin* zajišťuje hodnocení rizika a komunikace o riziku v souladu s nařízením EP a R č. 178/2002. Je spolugestorem za toto nařízení a rovněž koordinacním místem pro komunikaci s EFSA. Metodicky řídí a koordinuje činnost vědeckých výborů. Zajišťuje činnost Koordinační skupiny bezpečnosti potravin a přenos dat mezi ČR a ES/EU v oblasti bezpečnosti potravin a krmiv. Ve spolupráci s MZ vypracovává strategii bezpečnosti potravin a krmiv. Řeší problematiku administrace schvalování geneticky modifikovaných potravin a krmiv. Monitoruje výskyt cizorodých látek v potravním řetězci. Vypracovává koncepce bezpečnosti potravin s celostátní působností. Organizuje jednotné školení inspektorů dozorových orgánů v resortu zemědělství.

MZ

Schéma orgánů Ministerstva zdravotnictví

MZ odpovídá v rámci potravinového řetězce za provádění kontrol v oblasti společného stravování a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami, které provádí prostřednictvím 14 krajských hygienických stanic. Dále pak, ve vztahu k výrobě a spotřebě potravin odpovídá za mikrobiologická kritéria a hodnocení prováděných v souvislosti se stanovením požadavků na rezidua pesticidů a podmínek ozařování potravin a je spolugestorem při stanovování požadavků na rezidua veterinárních léčiv v potravinách. Je

obecně odpovědné za hodnocení zdravotních rizik plynoucích z expozice nebezpečnými činiteli z potravin a z předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami. MZ je rovněž odpovědné za identifikaci zdrojů onemocnění ve vztahu k potravinám a za tímto účelem může prostřednictvím Krajských hygienických stanic provést šetření **v celém potravinovém řetězci**. Ministerstvo zdravotnictví se zabývá monitorováním zdravotního stavu obyvatelstva ve vztahu k životnímu prostředí, zdravotními důsledky zátěže lidského organismu cizorodými látkami z potravinových řetězců a dietární expozicí.

Společné stravování

Ve společném stravování je kontrolní činnost vymezena zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 137/2004 Sb. ve znění vyhlášky č. 602/2006 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách provozní a osobní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných, § 16 zákona o potravinách a vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování, nařízením EP a R (ES) č. 178/2002 a nařízením EP a R (ES) č. 852/2004.

Materiály a předměty určené pro styk s potravinami

Předmětem kontroly je sledování předmětů běžného užívání v rozsahu stanoveném zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů, vyhláškou č. 38/2001 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmami, ve znění pozdějších předpisů, která zpracovává příslušné směrnice Evropských společenství, nařízením EP a R č. 1935/2004/ES ze dne 27. října 2004 o materiálech a předmětech určených pro styk s potravinami a o zrušení směrnic 80/590/EHS a 89/109/EHS a nařízením Komise (ES) č. 1895/2005 ze dne 18. listopadu 2005 o omezení použití některých epoxyderivátů v materiálech a předmětech určených pro styk s potravinami, nařízením Komise (ES) č. 2023/2006 ze dne 22. prosince 2006 o správné výrobní praxi pro materiály a předměty určené pro styk s potravinami, nařízením Komise (ES) č. 372/2007/ES ze dne 2. dubna 2007, kterým se stanoví přechodné migrační limity pro plastifikátory v těsnících kroužcích ve víkách, která jsou určena pro styk s potravinami a nařízením Komise (ES) č. 282/2008 ze dne 27. března 2008 o materiálech a předmětech z recyklovaných plastů určených pro styk s potravinami a o změně nařízení Komise (ES) č. 2023/2006, nařízením Komise (EU) č. 10/2011 a nařízením Komise (EU) č. 284/2011.

Stejná pozornost se věnuje jak domácím výrobcům předmětů a materiálů určeným pro styk s potravinami tak i výrobkům z ostatních členských států a zejména ze zemí mimo Evropskou unii.

Vnitřní organizace a struktura obecně

V čele MZ stojí ministr, kterému podléhá Hlavní hygienik České republiky.

Hlavní hygienik ČR odpovídá ministrovi za odborné vedení **Sekce ochrany a podpory veřejného zdraví**, která zahrnuje dva odbory:

- ✓ *Odbor strategie a řízení ochrany a podpory veřejného zdraví (SOZ)*
- ✓ *Odbor ochrany veřejného zdraví (OVZ)* kam, mimo jiné, spadá oblast bezpečnosti potravin (viz Organizační schéma Sekce ochrany a podpory veřejného zdraví MZ).

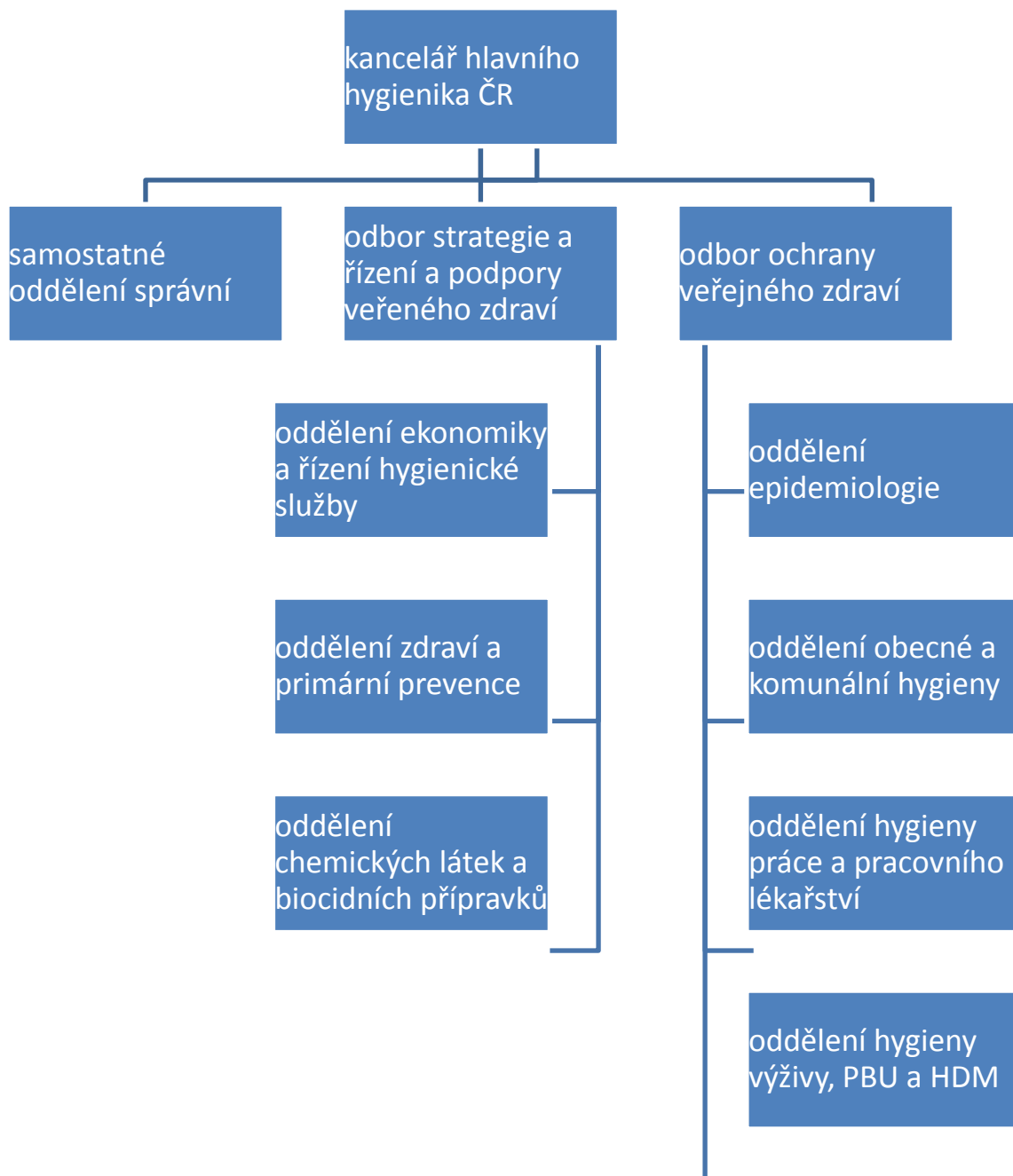
MZ řídí 14 krajských hygienických stanic (KHS), které svým umístěním odpovídají územně správním celkům regionální úrovně. KHS vede ředitel. Každá KHS několik podjednotek - územních pracovišť (ÚP), kterých je celkem 79. Organizační uspořádání hygienických stanic na regionální (KHS) i místní úrovni (územní pracoviště) je v základě analogické s uspořádáním Odboru ochrany veřejného zdraví MZ (viz Obecné schéma KHS).

MZ řídí Státní zdravotní ústav v Praze a Zdravotní ústavy, které jsou podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného a zdraví, mimo jiné pověřeny přípravou podkladů pro ochranu a podporu veřejného zdraví a pro hodnocení a řízení zdravotních rizik.

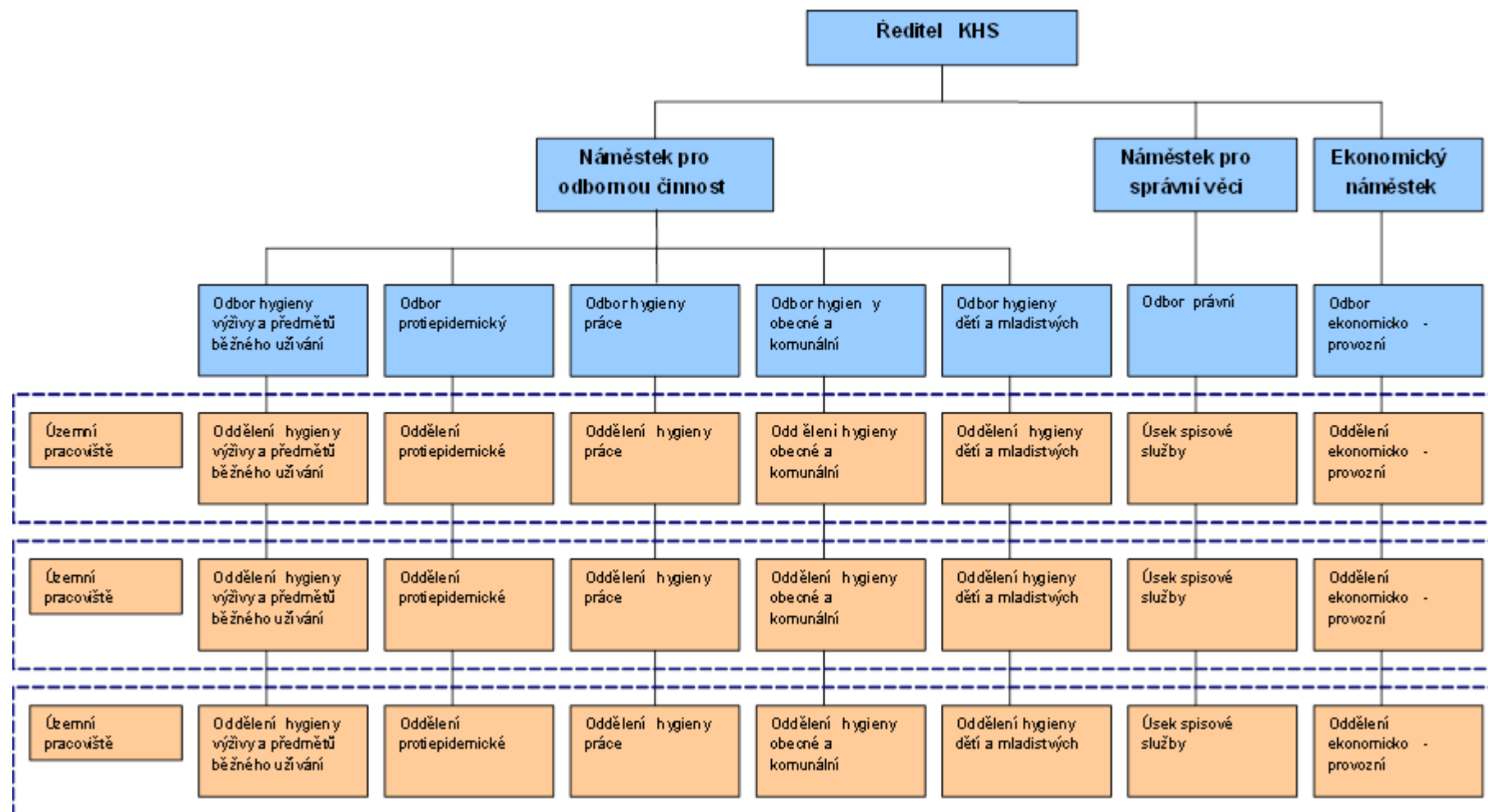
Zdravotní ústavy zajišťují mimo jiné také laboratorní činnost pro krajské hygienické stanice. V čele Zdravotního ústavu je ředitel, který je statutárním zástupcem. Do funkce jej jmenuje a z funkce odvolává na návrh hlavního hygienika ČR ministr zdravotnictví. Státní zdravotní ústav se sídlem v Praze a zdravotní ústavy se řídí vnitřním organizačním řádem, ve kterém je uvedeno podrobné organizační členění, řídicí vztahy a jsou stanoveny kompetence jednotlivých organizačních útvarů.

Státní zdravotní ústav je příspěvkovou organizací ministerstva zdravotnictví. Statutárním zástupcem ústavu je ředitel. V rámci SZÚ fungují odborné skupiny, centra a referenční pracoviště. Dále je uveden seznam odborných center, z nichž hlavní význam pro oblast bezpečnost potravin mají zejména centrum zdraví a životních podmínek (z hlediska požadavků na pitnou vodu), centrum zdraví, výživy a potravin a centrum toxikologie a zdravotní bezpečnosti, pod které organizačně spadá Národní referenční laboratoř pro předměty a materiály určené pro styk s potravinami.

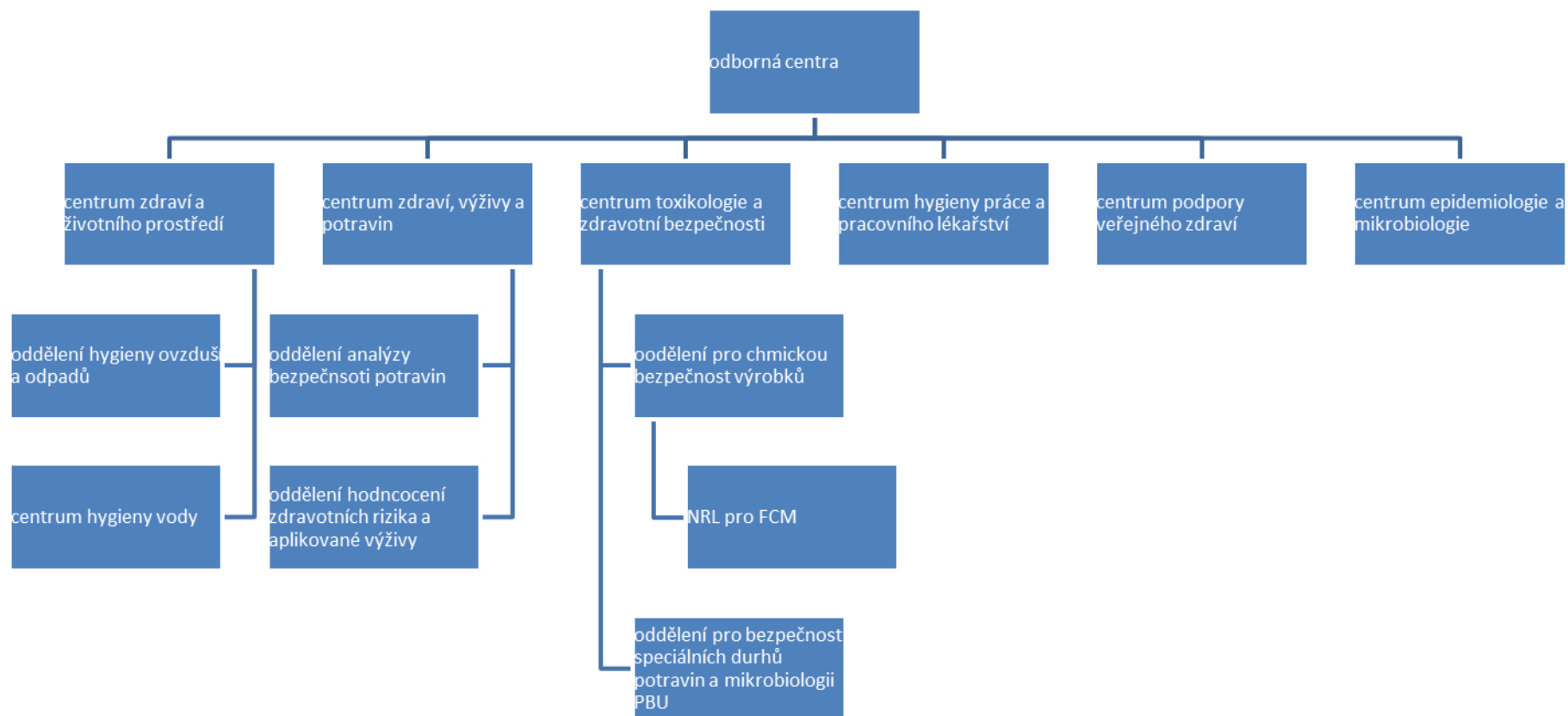
Organizační schéma Sekce ochrany a podpory veřejného zdraví MZ

Obecné schéma krajské hygienické stanice

Organizační schéma SZÚ

Zdravotní ústavy

Název laboratoře	Zaměření laboratoří ve vztahu k úřední kontrole potravin
Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě	Potraviny, materiály a předměty určené pro styk s potravinami Národní referenční laboratoř pro perzistentní organické polutanty určená pro spolupráci s referenční laboratoří Společenství
Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem	Potraviny, materiály a předměty určené pro styk s potravinami

Lidské zdroje

Pro provádění úředních kontrol je k dispozici **297** inspektorů. Z tohoto počtu má **cca 50%** inspektorů vysokoškolské vzdělání a **ostatní inspektoři mají středoškolské vzdělání, doplněné odborným zdravotnickým vzděláním.**

Informační systém hygieny výživy a **informační systém** předmětů běžného užívání (kam patří materiály a předměty určené pro styk s potravinami) jsou dostupné pracovníkům na regionální i místní úrovni. MZ oba systémy spravuje, zadané informace vyhodnocuje a využívá při stanovení kontrolních plánů.

Podávání zpráv a komunikační kanály

Krajské hygienické stanice každoročně MZ podávají zprávy o své činnosti v uplynulém roce, které jsou dále sumarizovány a zpracovávány do podoby souhrnné zprávy. Zprávy mimo jiné zahrnují personální situaci, výsledky laboratorních analýz odebraných vzorků, výsledky centrálních a regionálních kontrolních akcí, vzdělávání a školení zaměstnanců, publikační, přednáškovou činnost atd. Tyto zprávy vychází z podkladů dodaných jednotlivými územními pracovišti, které jsou na regionální úrovni sumarizovány. Na centrální úrovni pak dochází ke zpracování výroční zprávy o činnosti oboru hygiena výživy a předmětů běžného užívání.

K běžné komunikaci je využíváno standardních komunikačních prostředků, tj. elektronická a klasická pošta, telefon, fax.

V průběhu roku jsou v rámci metodického vedení organizovány porady vedoucích odborů hygieny výživy a předmětů běžného užívání krajských hygienických stanic, z nichž je pořizován písemný záznam. Na regionální úrovni jsou pak zhruba v měsíčních intervalech organizovány porady odboru hygiena výživy a předmětů běžného užívání, kde jsou přenášeny informace z centra a jsou doplňovány informacemi o situaci v daném regionu. O poradách jsou vedeny písemné záznamy, které jsou následně rozeslány všem zúčastněným pracovníkům.

Zdroje podporující úřední kontroly

Pro laboratorní vyšetření vzorků slouží především laboratoře zdravotních ústavů, akreditované Českým institutem pro akreditaci, obecně prospěšnou společností, dle ČSN EN ISO/IEC 17025, a laboratoře Státního zdravotního ústavu. Laboratoře provádějí chemické, mikrobiologické a senzorické analýzy, hodnocení zdravotních rizik, stanovení specifické nebo celkové migrace látek u materiálů určených pro styk s potravinami. V současné době jsou zřízeny 2 zdravotní ústavy, jejichž činnosti jsou uvedeny v příslušné tabulce.

Mezi zdroje podporující výkon úředních kontrol patří i informační systémy, určené ke shromažďování informací o prováděném státním zdravotním dozoru. Jsou vedeny dva informační systémy – jednak systém pro oblast kontrol ve stravovacích sližbách, a jednak systém pro kontroly v oblasti předmětů běžného užívání, kam jsou řazeny materiály a předměty určené pro styk s potravinami. Informační systémy slouží nejen jako databáze o provedených kontrolách a jejich výsledcích, ale slouží také k ověřování efektivnosti a verifikaci nastaveného systému.

Dokumentovaný postup vzorkování

K naplnění cíle kontrol může kontrolní pracovník v rámci výkonu státního zdravotního dozoru provést odběr vzorků. Odběr vzorků se provádí v souladu se standardním operačním postupem (viz oddíl 4. 3. 11), nebo je postup odběru vzorků a rozsah analytických stanovení uváděn v metodických pokynech při vyhlášení cíleného úkolu hlavního hygienika.

Národní referenční laboratoř pro perzistentní organické polutanty (dále jen „NRL“, „POP“)

NRL pro POP je součástí Zdravotního ústavu v Ostravě a zabývá se analýzou POP ve všech druzích vzorků. Pro tento účel je vybavena odpovídající přístrojovou technikou. Povinnosti NRL jsou zohledněny například vymezením požadavků pro její referenční činnost vůči kontrolním úřadům v ČR, CRL ve Freiburgu, národním (a případně dalším) laboratořím EK (podle nařízení EP a P č. 882/2004), zajištěním sjednocení systémů pro sběr a hodnocení dat o stavu kvality potravin v souladu se systémem v EK, včetně datových formátů, informováním odborné i laické veřejnosti (spotřebitelů) o aktuální problematice POP v oblastech krmiv a potravin i ostatních relevantních oblastí (formou seminářů, workshopů, konzultačních dnů), v návaznosti na činnosti z NIP Stockholmské konvence, pro které se ČR zavázala, zajištěním účasti odborných pracovníků NRL pro POPs a příslušných kontrolních úřadů na odborných seminářích pro předávání aktuálních informací, s podporou využití progresivních IT.

Systémy kontroly nebo řízení kvality NRL:

NRL pro POP je akreditována v souladu se všemi kritérii evropského standardu EN ISO/IEC 17025:2005 Českým institutem pro akreditaci (dále jen „ČIA“), obecně prospěšnou společností. Akreditace je platná ve všech členských státech EU a zahrnuje následující mezinárodní standardy a normativní dokumenty: Nařízení Rady (EEC) 1836/93 (EMAS), MIA a EA, ILAC a dokumenty IAF.

Zajištění účasti v kruhových testech s krytím těch materiálů, které jsou v oblasti krmiv a potravin k dispozici.

NRL pro POPs MZ ČR se účastní kruhových testů, plánování účastí vychází z aktuální situace NRL pro POPs, požadavků na typy a četnosti kontrolovaných vzorků (podle kontrolních plánů). Tam, kde se ukáže potřeba, bude NRL spolupracovat s CRL Společenství na kruhových testech s cílem přípravy doporučených metodik pro další laboratoře.

Národní referenční laboratoř pro předměty a materiály určenými pro styk s potravinami

NRL pro předměty a materiály určenými pro styk s potravinami byla ustavena při Státním zdravotním ústavu a je orgánem odpovědným za hodnocení rizika v tomto sektoru. NRL byla zřízena na základě článku 33 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004. NRL spolupracuje s komunitární referenční laboratoří v Ispře a s dalšími a referenčními laboratořemi členských států, účastní se srovnávacích testů. Na národní úrovni koordinuje činnosti laboratoří zdravotních ústavů zabývajících se analýzou předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami a zajišťuje předávání informací mezi jednotlivými laboratořemi a dozorovými orgány. Podílí se na přípravě legislativy v daném sektoru a poskytuje expertní a poradenské služby Ministerstvu zdravotnictví. Další hlavní činností je zavádění a vývoj analytických metod pro stanovení chemických látek, které mohou migrovat z předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami do potravin. Kromě toho se podílí na odborném výcviku jak pracovníků zdravotních ústavů, tak i kontrolních pracovníků provádějících výkon státního zdravotního dozoru. NRL je akreditována Českým institutem pro akreditaci podle EN ISO 17 025, např. pro stanovení celkové migrace a specifických migrací do potravinových simulantů, dále podle EN 1186 a EN 13130, stanovení těžkých kovů a primárních aromatických aminů. NRL se pravidelně účastní mezilaboratorních srovnávacích testů FAPAS a srovnávacích testů organizovaných komunitární referenční laboratoří.

Ostatní zdroje

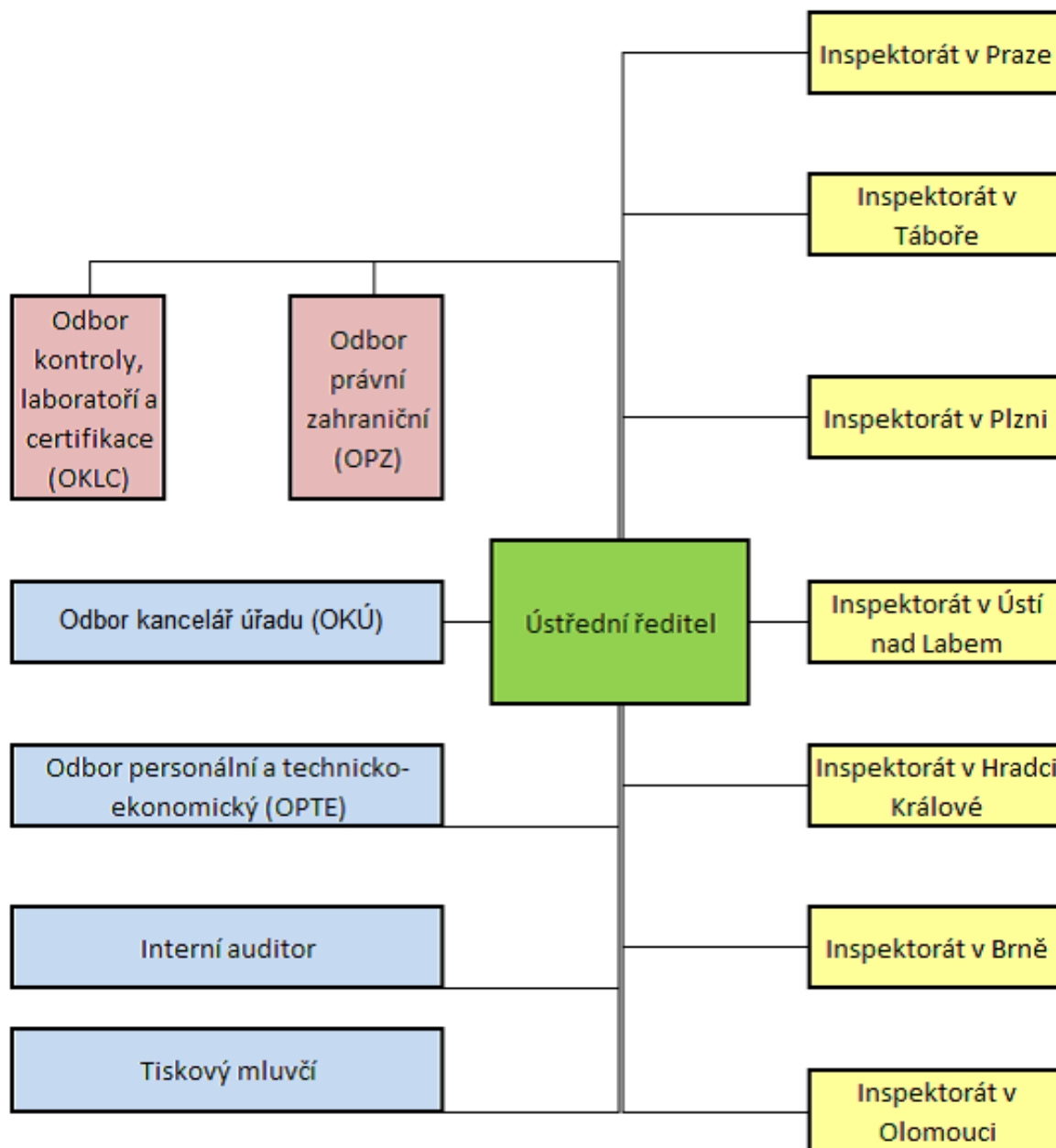
Infrastrukturu potřebnou k zajištění výkonu státního zdravotního dozoru tvoří především:

- prostředky informační a komunikační technologie (PC, mobilní telefony, v menší míře notebooky);

- digitální fotoaparáty;
- osobní ochranné pracovní oděvy a pomůcky;
- materiál a pomůcky pro odběr vzorků;
- služební vozidla.

SZPI

Organizační struktura SZPI

Kompetence SZPI ke kontrole potravin vyplývají **zejména** z těchto ustanovení:

- ✓ § 3 odst. 1 **až 3** zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o SZPI“) - **kontrola zemědělských výrobků, potravin a surovin** určených k jejich výrobě u fyzických a právnických osob;
- ✓ § 16 odst. 1 písm. c) zákona o potravinách - 1. státní dozor **při výrobě a uvádění potravin na trh, pokud není prováděn orgány veterinární správy**; 2. ve vstupním místě pro potraviny a suroviny ze třetích zemí, pokud není prováděn orgány veterinární správy; 3. při výrobě a uvádění na trh potravin včetně pokrmů při poskytování stravovacích služeb;
- ✓ § 16 odst. 5 zákona o potravinách - **v rámci své působnosti podle § 16 odst. 1 písm. c) zákona o potravinách vykonávají dozor nad plněním povinností vyplývajících pro provozovatele potravinářských podniků z přímo použitelného předpisu Evropské unie**
- ✓ § 37 odst. 1 písm. b) zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství, ve znění pozdějších předpisů - orgán dozoru pro **oblast vinařství** (zpracování vinných hroznů, rmutu, hroznového moštu nebo vína, povolenými technologickými postupy, plnění produktu do obalu, označování produktu a jeho uvádění do oběhu).
- ✓ § 1 odst. 2 nařízení vlády 98/2005 Sb., Nařízení vlády, kterým se stanoví **systém rychlého varování** o vzniku rizika ohrožení zdraví lidí z potravin a krmiv, SZPI je národním kontaktním místem pro síť systému rychlého varování pro potraviny a krmiva (dále jen „NKM RASFF“), která je spravována Evropskou Komisí a NKM RASFF posílá hlášení týkající se ČR všem členům národní sítě.
- ✓ § 23 odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., **o ochraně spotřebitele**, ve znění pozdějších předpisů, - orgán dozoru nad ochranou spotřebitele (poctivost prodeje, nekalé obchodní praktiky, informační povinnost prodávajících).
- ✓ § 10 odst. 1 zákona č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisného označení orgán dozoru, kterému přísluší **kontrola specifikace** podle tohoto zákona, **v rozsahu své působnosti**.
- ✓ § 17b odst. 5 zákona č. 61/1997 Sb., o lihu, ve znění pozdějších předpisů, - orgán dozoru, kterému přísluší kontrola **lihu v rozsahu své působnosti** (označeného klamavým způsobem nebo způsobem vyvolávajícím nebezpečí záměny, a lihu vadného nebo neznámého původu).
- ✓ § 18 odst. 7 zákona č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu, ve znění pozdějších předpisů, - SZPI jsou předávány neoznačené **cigarety**.
- ✓ § 37 zákona č. 477/2001 Sb., **o obalech** a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů – orgán dozoru v rozsahu působnosti stanovené tímto zákonem.
- ✓ § 7 písm. g) zákona č. 40/1995 Sb., **o regulaci reklamy** a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů – SZPI přísluší kontrola souladu reklamního sdělení s čl. 7 nařízení (EU) č. 1169/2011, a jeho soulad s předpisy stanovujícími nároky na výživová a zdravotní tvrzení a dále soulad s předpisy stanovujícími nároky na chráněná označení (zeměpisná a původu) a tradičními výrazy.

Vnitřní organizace a struktura

Vnitřní organizace a struktura je upravena základním vnitřním předpisem - Organizačním řádem SZPI, který v návaznosti na zřizovací listinu blíže vymezuje činnost úřadu, jeho základní organizační strukturu, systém řízení, působnost jednotlivých organizačních útvarů úřadu a jejich vzájemné organizační vztahy a funkcionální vazby. Charakteristika a organizace řízení kontroly jsou popsány ve vnitřním předpisu SZPI, kterým je Řád kontrolní činnosti určený pro potřeby výkonu státní kontroly.

Státní zemědělská a potravinářská inspekce je řízena ústředním ředitelem SZPI.

Ústřední ředitel na centrální úrovni přímo řídí ředitele OKÚ, ředitele OPTE, ředitele OKLC, ředitele OPZ, interního auditora a tiskového mluvčího. Na regionální úrovni řídí ředitele územně příslušných inspektorátů.

Centrální úroveň:

Ústřední ředitel SZPI má komplexní odpovědnost za náležité plnění povinností uložených SZPI, které jsou dány obecně závaznými právními předpisy.

- ✓ *Odbor kontroly, laboratoří, certifikace* odpovídá zejména za metodické řízení kontrolní a laboratorní činnosti SZPI, tvorbu a koordinaci realizace hlavních směrů kontrolní a laboratorní činnosti a sjednocování kontrolních postupů a přístupů ke kontrole **a za agendu uzavírání a realizace smluv s ostatními orgány státní správy**. Odbor se člení na oddělení speciální metodiky, oddělení obecné metodiky a NKM a **na** oddělení laboratoří.
- ✓ *Odbor právní a zahraniční* zajišťuje koncepční, koordinační a metodickou činnost s celostátní působností v oblasti právní a legislativní, mezinárodní spolupráce a vztahů s EU. Odpovídá zejména za veškerou agendu v oblasti správního práva, koordinaci aktivní účasti v pracovních formacích Komise a Rady EU, zpracovávání návrhů programů a projektů pro využití prostředků z rozpočtu EU. Odbor se člení na oddělení právní a legislativní a referenty vnějších vztahů.

Odbor kancelář úřadu odpovídá zejména za provoz spisové služby ústředního inspektorátu a její metodické řízení v rámci SZPI, za provoz a zabezpečování informačních systémů v rámci ústředního inspektorátu a metodické řízení informatiků v rámci SZPI, právní agendu týkající se veřejných zakázek a smluv a za metodické řízení v této oblasti v rámci SZPI, komunikaci úřadu s veřejností, zejména se spotřebiteli, zajišťování plnění požadavků zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. **Odbor kancelář úřadu** se člení na administrativního pracovníka, oddělení administrativní podpory, oddělení veřejných zakázek a smluv, oddělení informačních technologií a oddělení komunikace se spotřebiteli.

- ✓ *Odbor personální a technicko-ekonomický* zajišťuje koncepční činnost s celostátní působností v oblasti personální, ekonomické a technické. Odpovídá zejména za personálně právní agendu zaměstnanců SZPI, organizaci a systemizaci úřadu, platovou oblast, vzdělávání zaměstnanců, péči o zaměstnance, organizaci a koordinaci průběhu zahraničních cest včetně zahraničních stáží a seminářů, financování SZPI, správu rozpočtu, účetní správu majetku, řízení, organizaci a koordinaci investičních stavebních akcí, koordinaci správy budov SZPI, provoz budovy sídla SZPI včetně zajištění pohotovostní služby, evidenci veškerého majetku ÚI, metodické řízení a zajišťování úkolů SZPI v oblasti BOZP, PO a CO. Odbor se člení na oddělení personální, technické a ekonomické.

Interní auditor zajišťuje provádění interních auditů a dalších úkolů vyplývajících ze zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů.

Tiskový mluvčí zajišťuje zejména externí komunikaci úřadu, vypracovává tiskové zprávy a vykonává další související činnosti.

Regionální úroveň:

Úkoly v oblasti kontrolní činnosti zabezpečují jednotlivé inspektoráty v rámci své územní působnosti stanovené zákonem č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Úkoly plní samostatně, případně s metodickou pomocí OKLC.

Ředitel inspektorátu odpovídá za řízení, kontrolu a činnost inspektorátu. Řediteli inspektorátu je podřízen odbor kontroly, odbor zkušební laboratoře (Praha, Brno), právník, informatik, administrativní.

- *Odbor kontroly* zabezpečuje úkoly v oblasti kontrolní činnosti, plánuje, organizuje a vykonává kontrolní činnost inspektorátu v souladu s vnitřními předpisy SZPI. Odbor kontroly se člení na jednotlivá oddělení kontroly.
- *Odbor zkušební laboratoře* provádí rozborů pro účely kontroly kvality a zdravotní nezávadnosti zemědělských a potravinářských výrobků a surovin, provádí senzorické a zbožíznalecké zkoušky. Odbor zkušební laboratoře se dále člení na jednotlivá oddělení laboratoří.

Podávání zpráv a komunikační kanály

SZPI užívá informační a komunikační systém, zahrnující komplexní soubor technologií, zaměřených na procesní i datovou integraci heterogenních softwarových systémů a aplikací. Zahrnuje několik podsystémů a je provozován v **osmi** lokálních sítích propojených pomocí virtuální privátní sítě, která je centrálně spravována a proaktivně monitorována.

Jedním z podsystémů je IS kontrolní a laboratorní činnosti, v němž jsou evidovány veškeré poznatky z úředních kontrol. Systém poskytuje podrobný přehled o kontrolních zjištěních, o uložených opatřeních, provedených zákazech, o uložených správních řízeních, apod. Zabezpečený přístup k tomuto IS mají všichni pověřeni pracovníci inspekce.

Elektronická pošta, mobilní telefony, intranet a internet jsou **společně se** zavedenou IP telefonii hlavními komunikačními kanály jak na jednotlivých inspektorátech, tak v rámci celé SZPI.

Pro poštovní služby je používána platforma služeb Microsoft Exchange Server 2007 současně s nasazením výkonné kontroly před e-mailovými hrozbami. Každý zaměstnanec má přidělenou e-mailovou adresu. Pro urychlení komunikace uvnitř SZPI je účelně využíváno globálních distribučních seznamů umožňujících hromadné odesílání zpráv nadefinovaným skupinám osob.

Výrazné zefektivnění komunikace poskytuje **synchronizace e-mailových schránek s mobilními přístroji**. Těmito **přístroji** jsou vybaveni všichni **vedoucí pracovníci**, členové poradních orgánů ústředního ředitele a postupně jsou jimi vybavováni i **ostatní zaměstnanci SZPI**. V současnosti je v SZPI užíváno 28 ks uvedených přístrojů, které umožňují okamžitý příjem a odesílání e-mailů, přístup ke stále aktuálnímu kalendáři, kontaktům a úkolům elektronické pošty.

Pro flexibilnější prezentaci dat, provádění záznamů a rychlé vyřizování e-mailů na cestách včetně přístupu k webovým aplikačním službám byly pro členy PV, vedoucí odborů kontroly a další vybrané pracovníky pořízeny tablety.

Zaměstnanci jsou podle potřeby vybaveni mobilními telefony, přenosnými či pevnými počítači, napojenými na tiskárnu. Osobní jednání či poštovní korespondence jsou užívány ve vhodných či nutných případech. O důležitých jednáních či jejich výsledcích je pořizován písemný záznam. Zápis je vždy z jednání poradních orgánů ústředního ředitele (ÚŘ) – porady vedení (PV = 13 členů nejvyššího vedení = ÚŘ + ředitelé regionálních inspektorátů +, ředitelé odborů ústředního inspektorátu + tiskový mluvčí) a operativní porady (OP = 6 členů = ÚŘ + ředitel OKLC + ředitel OPZ + ředitel OKÚ + ředitel OPTE + tiskový mluvčí). Dále probíhá řada porad a jednání za účelem setkání pracovních skupin, odborných pracovníků, metodického vedení zaměstnanců apod. Vybrané zápisy jsou přístupny na intranetu, ostatní jsou distribuovány cíleně dle účelu jednání. Veškerá problematika informačních a komunikačních technologií, zahrnující používaný HW i SW je řešena příslušnými vnitřními předpisy SZPI popisujícími bezpečnostní opatření, požadavky na nákup, provoz a údržbu těchto zařízení, přidělování přístupových práv a hesel, zálohování dat apod.

Lidské zdroje

Celkový počet všech zaměstnanců SZPI: **522**

Celkový počet inspektorů (kteří provádí úřední kontroly, včetně pracovníků supervize a pracovníků podílejících se na SŘ): **368**

- ♣ z toho centrální úroveň: 38
 - ♣ z toho s VŠ vzděláním: 38
 - ♣ z toho se SŠ vzděláním: 0
- ♣ z toho regionální úroveň: **330**
 - ♣ z toho s VŠ vzděláním: **289**
 - ♣ z toho se SŠ vzděláním: **41**
 - ♣ z toho inspektor (provádí úřední kontroly): **288**
 - ♣ z toho supervize a podílení se na SŘ: **42**

Obecné principy financování

SZPI je rozpočtová organizace, která je finančně řízena MZe. Jako organizační složka státu hospodář s prostředky státního rozpočtu, které stanoví správce kapitoly (MZe) v rámci rozpočtu

kapitoly. Přidělování finančních prostředků SZPI státu se řídí zákonem o státním rozpočtu na příslušný rok. Na počátku každého roku obdrží SZPI z MZe rozpis závazných ukazatelů schváleného rozpočtu příjmů a rozpočtu výdajů.

Příjmy a výdaje SZPI jsou příjmy a výdaji státního rozpočtu. Rozpočet SZPI může zahrnovat pouze příjmy a výdaje související s činnostmi vymezenými ve zřizovací listině, případně stanovenými zákonem, kterým byla SZPI zřízena.

SZPI je povinna dbát, aby dosahovala příjmů stanovených rozpočtem a plnila své úkoly nejehospodárnějším způsobem.

Laboratoře

Laboratoře SZPI (Praha, Brno), což jsou laboratoře státní (tzn. jsou organizační složkou státu), které provádějí rozborů pouze v rámci úřední kontroly a jejich činnost je zcela hrazena z rozpočtu státu.

Ostatní laboratoře – laboratoře externí v níže uvedeném seznamu nejsou laboratoře státní.

Mikrobiologické rozborů potravin podle požadavků stanovených nařízením Komise (ES) č. 2073/2005 o mikrobiologických kritériích pro potraviny, v platném znění, zajišťují externí akreditované laboratoře Eurofins Bel/Novamann s r.o., pracoviště Nové Zámky a EUROFINS CZ, s r.o. Praha Hloubětín. Rozborů balených vod na mikrobiologické požadavky stanovené vyhláškou č. 275/2004 Sb., v platném znění, o požadavcích na jakost a zdravotní nezávadnost balených vod a způsobu jejich údržby a vyhláškou č. 252/2004 Sb., v platném znění, kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, zajišťují rovněž externí laboratoře EUROFINS CZ, s r.o. Praha Hloubětín a Eurofins Bel/Novamann s.r.o., pracoviště Piešťany. Další mikrobiologické rozborů, například viry v potravinách nebo vybrané patogenní mikroorganismy neuvedené v nařízení 2073/2005, zajišťují pro SZPI laboratoř SVÚ Jihlava (vybrané patogenní mikroorganismy) a laboratoř VÚ veterinárního lékařství (viry v potravinách).

Chemické rozborů podle požadavků stanovených předpisy EU a ČR zajišťují státní laboratoře (SZPI) a laboratoře nestátní (externí).

Státní laboratoře (laboratoře SZPI) i nestátní laboratoře (externí laboratoře) splňují požadavky uvedené v článku 11 a 12 nařízení EP a R č. 882/2004. ČIA je orgánem, který v souladu s článkem 12, bod 2 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 tyto laboratoře hodnotí a akredituje.

Laboratoře SZPI (v Praze a v Brně) jsou vybaveny potřebným laboratorním zařízením, které umožňuje provedení laboratorních analýz v souladu s požadavky uvedenými v článku 11 a 12 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004.

Vzhledem k tomu, že všechny laboratoře provádějící rozborů vzorků odebraných v rámci úředních kontrol SZPI splňují akreditační kritéria uvedená v ČSN EN/ISO/IEC 17025 – Všeobecné požadavky na způsobilost zkušebních a kalibračních laboratoří, splňuje laboratorní zařízení i obsluhující personál těchto laboratoří požadavky kladené na správné a přesné provedení analýz.

Laboratoře SZPI a seznam externích laboratoří provádějících rozborů vzorků odebraných při úředních kontrolách SZPI

Laboratoř (název a adresa)	Povaha prováděných analýz
Státní zemědělská a potravinářská inspekce Odbor zkušební laboratoře inspektorátu v Praze Za Opravnou 300/6 150 06 Praha 5	Sladidla a jiné aditivní látky, kontaminanty včetně mykotoxinů, pesticidy, anabolika, enterotoxiny, rozborů lihovin, ozářené potraviny, nepovolená léčiva, rozborů zaměřené na falšování potravin, alergeny, tabákové výrobky, alkaloidy, jakostní parametry potravin, vitamíny, živiny Kontrola hmotnosti a objemů spotřebitelských balení
Státní zemědělská a potravinářská inspekce Odbor zkušební laboratoře Inspektorátu v Brně Květná 15 603 00 Brno	Rozborů zaměřené na jakostní požadavky a aditiva ve víně a medu, falšování vína a lihovin, falšování medu a ovocných šťáv, rozborů lihovin, alergeny ve víně Kontrola hmotnosti a objemů spotřebitelských balení Velikost písma

Laboratoř (název a adresa)	Povaha prováděných analýz
Státní veterinární ústav Jihlava Oddělení chemie, hygieny potravin a úsek kontroly zdraví zvířat Rantířovská 93, 586 05 Jihlava	Metody zkoušení masných a mléčných výrobků Metody zkoušení medu Aditiva, kontaminanty Aflatoxin M1 Melamin Rozbory zaměřené na falšování Alergeny Rezidua veterinárních léčiv Vybrané mikrobiologické rozbory Toxiny
Státní veterinární ústav Olomouc Oddělení hygieny potravin, výživy, virologie, sérologie, chemie, cizorodých látek, patologické morfologie, speciální mikrobiologie se sídlem Jakoubka ze Stříbra 1 779 00 Olomouc	Radioaktivita Metody zkoušení medu Aditiva, kontaminanty Melamin Jakostní parametry potravin Rozbory zaměřené na falšování Minerální látky, arzen
Státní veterinární ústav Praha Oddělení chemie se sídlem Sídlíštní 136/24, 165 03 Praha 6	Radioaktivita Dioxiny, PCB a další kontaminanty Melamin Aditiva Minerální olej, PAH Minerální látky Rozbory zaměřené na falšování masa, ryb a masných a mléčných výrobků Jakostní parametry potravin Rezidua veterinárních léčiv
Vysoká škola chemicko-technologická v Praze Ústav chemie a analýzy potravin se sídlem Technická 5, 166 28 Praha 6 Ústav konzervace potravin a technologie masa Nezávislá obalová laboratoř Technická 5 166 28 Praha	Akrylamid Furany a další kontaminanty Pesticidy Formaldehyd v těstovinách a obalech
Výzkumný ústav pivovarský a sladařský, a.s. Analytická zkušební laboratoř - Pivovarský ústav Praha se sídlem Lípová 15 120 44 Praha 2	Metody zkoušení piva
Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě Centrum hygienických laboratoří Partyzánské náměstí 7 702 00 Ostrava	Chemické požadavky na balené vody Jakostní parametry potravin
Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem regionální pracoviště Hradec Králové Jana Černého 361 503 41 Hradec Králové	Chemické požadavky na balené vody

Laboratoř (název a adresa)	Povaha prováděných analýz
EKOCENTRUM OVALAB, s.r.o. se sídlem Martinovská 3248/166, 723 00 Ostrava Martinov	Minerální olej, lutein, konzervační látky, sladidla a další aditivní látky, kontaminanty, škrob, jakostní parametry potravin
EUROFINS BEL/NOVAMANN s.r.o. se sídlem Továrenská 14, 811 09 Bratislava, pracoviště Nové Zámky, Piešťany, Bratislava, Turčianské Teplice, Ružomberok Slovensko	Mikrobiologie potravin a balených vod, chemické požadavky na balené vody Dusičnany, těžké kovy a další kontaminanty, pesticidy, minerální látky, chondroprotektiva, konzervační látky, sladidla a další aditivní látky, jakostní parametry potravin, metody zaměřené na falšování potravin, doplňky stravy, falšování vína a lihovin
EUROFINS CZ, s.r.o. Poděbradská 186/56 198 00 Praha 9 – Hloubětín	Mikrobiologie potravin a balených vod
Výzkumný ústav bramborářský s.r.o. Laboratorní centrum Kyjovská 3605 580 01 Havlíčkův Brod	Odrůdová pravost brambor
Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i., Národní referenční laboratoř pro identifikaci GMO a DNA fingerprinting Drnovská 507 161 06 Praha 6 - Ruzyně	GMO analýzy
Intertek Food Services GmbH Olof-Palme-Str. 8 D-28719 Bremen Germany	Jakostní požadavky a falšování medu
Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i. Hudcova 70 621 00 Brno	Virologie potravin Metody průkazu falšování potravin Rezidua veterinárních léčiv
Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i. (NRL pro koliinfekce) Hudcova 70 621 00 Brno	Shiga-toxin produkující <i>E. coli</i>
Státní ústav radiační ochrany, v.v.i. Odbor monitorování Bartoškova 28 140 00 Praha 4	Měření radioaktivity potravin neživočišného původem z Japonska popř. z jiných třetích zemí
LATSERT Latvian Certification Centre, Ltd. 87 Lacplesa Street Riga Latvia LV1011	Snížená schopnost hoření cigaret za účelem posouzení schopnosti cigaret zapálit z hlediska nároků na bezpečnost
Státní zdravotní ústav Praha Šrobárova 48 100 42 Praha 10	Sladidla a další aditivní látky

Laboratoř (název a adresa)	Povaha prováděných analýz
Laboratory of olive oil testing University of Primorska Science and Research Center of Koper Zelena ulica 8, Izola Slovenia	Senzorické hodnocení olivových olejů
DHI LAB PRODUCTS Agern Alle 5 2970 Hoersholm Denmark	Doplňky stravy

Mezilaboratorní porovnávací testy

Fyzikálně-chemické laboratoře inspektorátů SZPI v Praze a v Brně se pravidelně zúčastňují mezilaboratorních porovnávacích testů v systému FAPAS (The Food Analysis Performance Assessment Scheme) pořádaných FERA (The Food and Environment Research Agency) ve Velké Británii, příležitostně rovněž v systému CHEK (Chemical and Quality Assurance) pořádaných VWA (Food and Consumer Product Safety Authority) v Nizozemí.

Laboratoř SZPI Praha, která je národní referenční laboratoří (NRL) pro oblast pesticidů a mykotoxinů, se mimo testů FAPAS účastní také mezilaboratorních porovnávacích testů pro NRL, které jsou organizovány Referenčními laboratořemi Evropské unie a pravidelně se podílí na spolupráci na mezinárodní mezilaboratorní porovnávací zkoušce MPZ ÚKZÚZ pro stanovení mykotoxinů v krmivech a potravinách. Pro potřeby MZe příležitostně organizuje mezilaboratorní testování způsobilosti laboratoří a mezilaboratorní validace metod (např. stanovení hydroxyprolinu, kolagenu, bílkovin a čistých svalových bílkovin v masných výrobcích).

Brněnská laboratoř se rovněž mimo testů FAPAS účastní i mezilaboratorních porovnávacích testů v systému FIT-PTS (Food analysis using Isotopic Techniques - Proficiency Testing Scheme) pořádaných Joint Research Centre (EK). Dále se tato laboratoř účastní porovnávacích testů vína pořádaných evropskou referenční laboratoří (EU RL) Oenologues de France a porovnávacích testů v oblasti senzorických zkoušek pořádaných německou referenční laboratoří DRRR v Kemptenu. Laboratoř v Brně se dále příležitostně účastní mezinárodních validačních studií metod pořádaných pod záštitou Mezinárodní organizace pro révu a víno (OIV).

Laboratoře SZPI v Praze je současně v níže vymezených oblastech i *národní referenční laboratoří* ve smyslu článku 33 nařízení 882/2004.

Národní referenční laboratoř	Laboratoř	Vymezené analytické činnosti	Poznámka
1. NRL pro oblast mykotoxinů	SZPI Praha	Mykotoxiny	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006
2. NRL pro oblast pesticidů singlereziduální metodou	SZPI Praha	Pesticidy	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006
3. NRL pro oblast pesticidů v cereáliích	SZPI Praha	Pesticidy v cereáliích	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006
4. NRL pro oblast pesticidů v ovoci a v zelenině	SZPI Praha	Pesticidy v ovoci a zelenině	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006

Národní referenční laboratoře SZPI

NRL Praha pro oblast pesticidů a mykotoxinů vyhovuje požadavkům uvedeným v čl. 33, nařízení EP a R (ES) č. 882/2004

- účastní se pravidelných porad a mezilaboratorního testování laboratoří pořádaných referenčními laboratořemi Evropské unie (Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt Stuttgart – Germany, Danish Institute for food and veterinary Research - Denmark, Pesticides Residue Research group Universidad de Almeria – Spain, Joint Research Centre, EC, Institute for Reference Materials and Measurements Geel – Belgium)
- vzhledem k nízkému počtu úředních laboratoří v ČR pro oblast pesticidů a mykotoxinů je místo organizace mezilaboratorních testů i s ohledem na obtížné vyhodnocení upřednostňována účast ostatních úředních laboratoří v mezilaboratorních testech EUPT organizovaných CRL, případně v jiných (akreditovaných) mezinárodních systémech (FAPAS, CHEK apod.)
- podává zprávy o informacích poskytovaných referenčními laboratořemi Evropské unie a pravidelně předává veškeré podklady druhé NRL pro mykotoxiny (ÚKZÚZ)
- podílí se na přípravě a provedení plánovaných kontrol SZPI, tj. poskytuje odbornou pomoc a provádí požadované rozbor
- zástupce NRL prověřuje v rámci auditů plnění požadavků čl. 11, nařízení EP a R (ES) č. 882/2004

Dokumentovaný postup vzorkování

Vnitřní pravidla odběru vzorků potravin a surovin při úřední kontrole jakosti a zdravotní nezávadnosti prováděné SZPI stanoví organizační směrnice Zásady odběru a přípravy vzorků surovin, potravin a ostatních výrobků, která je v souladu s právními předpisy ČR a EU, zejména čl. 11 Nařízení EP a R (ES) č. 882/2004, § 18 zákona o potravinách a vyhláškou č. 211/2004 Sb.

Vzorky určené pro hodnocení na místě kontroly, tak i vzorky určené pro provedení laboratorních rozborů nebo určené k hodnocení mimo provozovnu kontrolované osoby, se odebírají shodně podle pravidel uvedených v této organizační směrnici.

Specifické požadavky na odběr vzorků některých komodit jsou stanoveny zvláštními právními předpisy a příslušnými českými technickými normami.

Kontrolovaná osoba je informována o předpokládaném rozsahu zkoušek, které budou na odebraném kontrolním vzorku vykonány, seznámena s normativy, podle kterých bude při odběru vzorku postupováno a poučena o svém právu na odběr vzorku pro doplňující odborný posudek.

Ostatní zdroje/infrastruktura

Hlavním zařízením pro proces kontrolní činnosti a ostatní navazující procesy jsou:

a) informační a komunikační technologie,

Všichni inspektoři odborů kontroly jednotlivých inspektorátů jsou vybaveni notebooky.

Dále jsou vždy po uvedeném počtu kusů vybaveni:

- 4G/LTE USB modemy, které umožňují inspektorům kombinovanou podporu služeb internetu a virtuální privátní sítě SZPI technologiemi 4G, EDGE a GPRS s připojeními o rychlosti až 100 Mbps;
- přenosnými tiskárnami převážně typů Canon IP90/IP100, IP 110, které umožňují monochromatický i barevný tisk formátů A4 o rozlišení min. 4800 x 2400 dpi;
- digitálními fotoaparáty pro pořizování fotodokumentace;
- mobilními telefony;
- USB flash disky pro zálohování a přenos dat.
- záložní NB (několik kusů) pro případ poruchy notebooků pro odbory kontroly

b) měřidla a pomůcky pro přepravu vzorků

Používání měřidel a měřících zařízení je definováno v Metrologickém řádu SZPI. Inspektoři pro svoji činnost využívají zejména váhy, teploměry, délková měřidla, tj. šablony a posuvná měřítka, hustoměry, lupy na čtení velikosti písma a odměrné válce pro měření objemu

- pomůcky pro odběr a přepravu vzorků tvoří zejména vzorkovací tyče, kleště, odběrové sety, chladicí a mrazicí boxy, záznamníky teplot apod. Nákup a používání těchto zařízení je popsáno v příslušných vnitřních předpisech SZPI. Opravy a údržbu těchto zařízení si zajišťují jednotlivé inspektoráty samostatně.
- vozový park

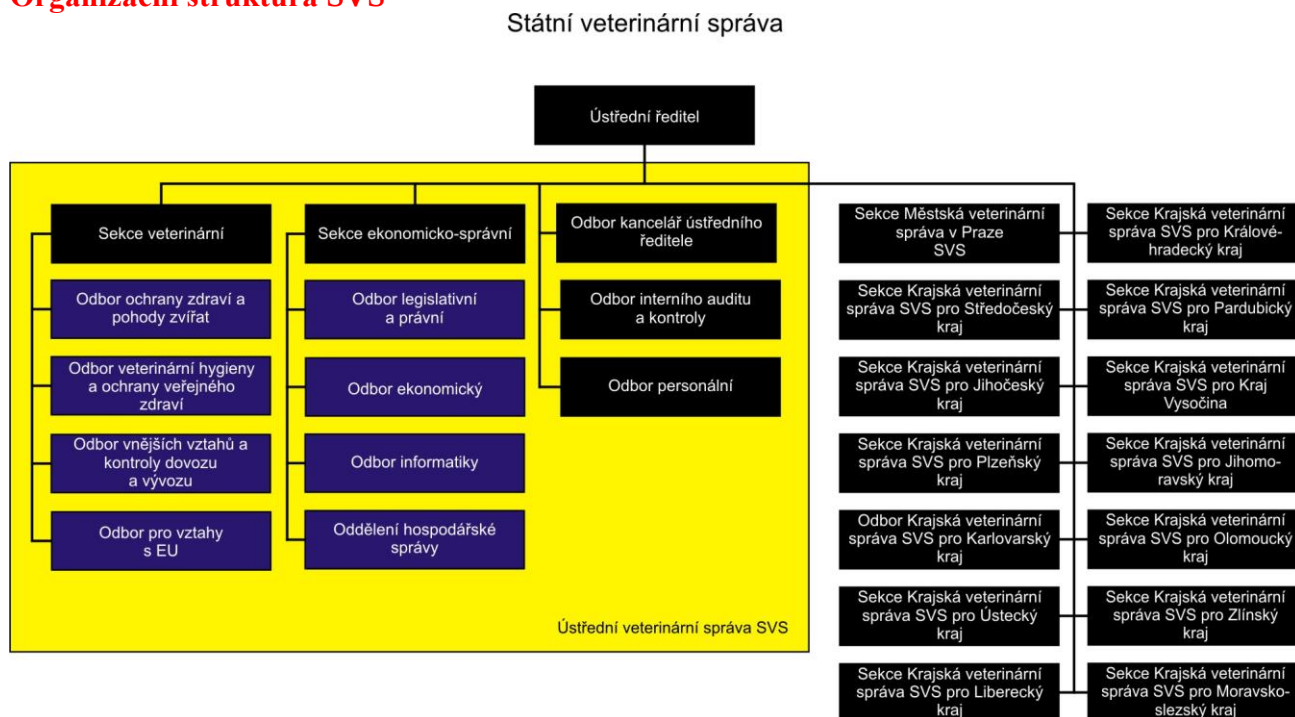
Podpůrnou službou pro kontrolní činnost je autoprovoz, jehož režim upravuje organizační směrnice. Směrnice obsahuje povinnosti řidičů a ostatních zaměstnanců užívajících služební vozidla a základní povinnosti řidičů užívajících soukromá vozidla pro služební účely, povinnosti zaměstnavatele, požadavky na oprávnění k řízení vozidla při pracovních cestách, odbornou a zdravotní způsobilost, údržbu a pojištění vozidel a dokumentaci autoprovozu. Počet soukromých vozidel používaných pro služební účely je 139 ks a počet vozidel v majetku SZPI používaných pro služební účely je 45 ks.

- osobní a ochranné pracovní pomůcky

Pro všechny zaměstnance bylo provedeno vyhodnocení rizik pro výběr a použití ochranných prostředků dle přílohy k Nařízení vlády č. 495/2001 Sb. Následně je dle vlastní organizační směrnice jmenovitě pro každého zaměstnance sestavena tabulka nároků na OOPP, mycí, čistící a dezinfekční prostředky s využitím vzorového seznamu OOPP dle jednotlivých profesí s uvedením druhu, počtu a životnosti. Převzetí uvedených prostředků je evidováno s podpisem zaměstnance na jeho osobní kartě. Vedoucí zaměstnanci zodpovídají za dokumentované seznámení zaměstnanců s povinností tyto prostředky při práci používat. Po uplynutí stanovené životnosti a/nebo při ztrátě ochranné funkce jsou zaměstnancům vydány nové OOPP. Seznamy OOPP, mycích čistících a dezinfekčních prostředků jsou udržovány v aktuálním stavu.

SVS

Organizační struktura SVS

Kontrolní kompetence pro orgány veterinární správy jsou vymezeny zejména veterinárním zákonem, zákonem o potravinách, zákonem č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, plemenářským zákonem, zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zákonem o léčivech a zákonem č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisného označení.

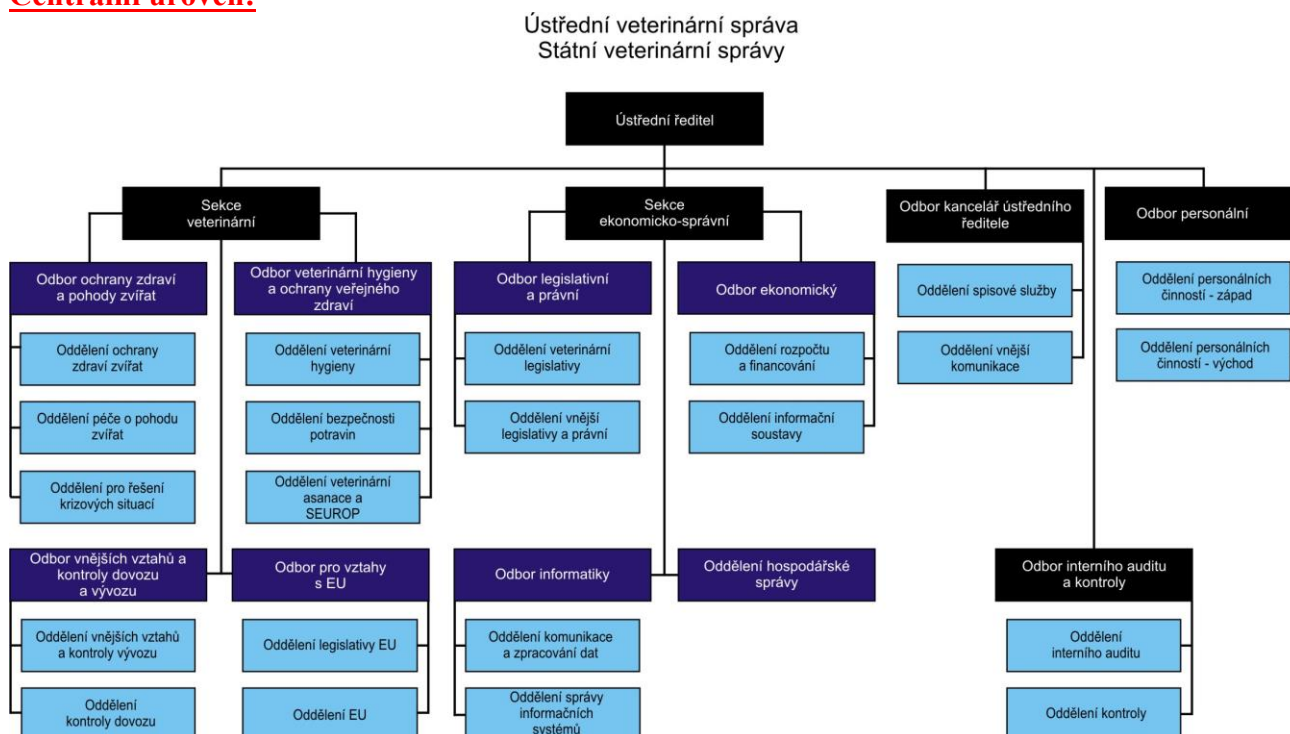
Úkoly plynoucí ze svěřené působnosti (§ 48 a § 49 veterinárního zákona) plní SVS zejména těmito prostředky:

- výkonem státního veterinárního dozoru,
- vydáváním závazných pokynů k odstranění zjištěných nedostatků,
- nařizováním mimořádných veterinárních opatření,
- vydáváním závazných posudků pro stavební řízení, ohlášení stavby a pro kolaudační souhlas,
- vystavováním veterinárních osvědčení,
- určováním veterinárních podmínek pro svody zvířat a pokusy na zvířatech,
- prováděním prohlídky jatečných zvířat a masa a vyšetřováním ostatních živočišných produktů,
- udělováním povolení k výkonu některých diagnostických a asanačních činností,
- schvalováním a registrováním podniků, závodů a jiných zařízení, které se podílejí na uvádění zvířat a živočišných produktů do oběhu, na jejich přepravě a obchodování s nimi,
- ukládáním pokut za přestupky a správní delikty na úseku veterinární péče.

Pokud nejde o oprávnění, která veterinární zákon svěřuje pouze ÚVS, vykonává je v souladu se svou působností také KVS; to platí i naopak.

Vnitřní organizace a struktura

Centrální úroveň:

ÚVS je řízena ústředním ředitelem SVS, její kompetence jsou stanoveny § 48 veterinárního zákona.

Jednou ze základních organizačních norem SVS je Organizační řád SVS, který upravuje a blíže rozvádí vnitřní organizaci, zásady řízení, organizační uspořádání, působnost a strukturu jednotlivých útvarů, dělbu práce a vztahy mezi nimi.

ÚVS má dvě sekce, řízené dvěma **řediteli sekcí**, sekci veterinární a sekci ekonomicko-správní. Na stejném stupni řízení jako **ředitelé sekcí Ústřední veterinární správy** jsou ředitelé KVS.

SVS řídí:

- a) 13 Krajských veterinárních správ SVS, které se zřizují pro územní obvody krajů a vykonávají v nich státní správu ve věcech veterinární péče, a Městskou veterinární správu v Praze SVS, která vykonává působnost krajské veterinární správy na území hlavního města Prahy
- b) Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv,
- c) 3 státní veterinární ústavy.

Sekce veterinární ÚVS: následující odbory jsou klíčové pro kontrolu bezpečnosti potravin, zdraví a pohody zvířat:

- ✓ *Odbor veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví* má **tři** oddělení: oddělení veterinární hygieny, oddělení bezpečnosti potravin a **oddělení veterinární asanace a SEUROP**. Odbor připravuje a zpracovává návrhy koncepcí péče o zdravotní nezávadnost živočišných produktů a krmiv a koncepcí na ochranu životního prostředí související s chovem hospodářských zvířat a výrobou živočišných produktů a s veterinární asanací. Organizuje, řídí a kontroluje výkon státního veterinárního dozoru na úseku zabezpečování zdravotní nezávadnosti živočišných produktů a krmiv a veterinární asanace. **U produktů živočišného původu provádí kontrolu nad dodržováním pravidel ekologické produkce.** Taktéž vydává nálezy, posudky a osvědčení. Zpracovává a koordinuje plány sledování (monitorování) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících potravinový řetězec. Koordinuje veterinární hygienický dozor nad nakládáním s živočišnými produkty, vedlejšími živočišnými produkty a krmivy. Přípravuje podklady pro vytváření metodiky kontrol a vyhodnocování jejich plánů. Aktivně se podílí na činnosti v orgánech EU, spolupracuje s ostatními ústředními správními orgány, podílí se na přípravě návrhů právních předpisů v oblasti veterinární hygieny, ochrany veřejného zdraví a ekologie a je kontaktním místem Systému rychlého varování pro potraviny a krmiva (dále jen „RASFF“) a **Systému správní pomoci a spolupráce (dále jen „AACs“)**. Spolupracuje na vypracovávání odborných stanovisek k odvoláním proti rozhodnutím krajských veterinárních správ.
- ✓ *Odbor ochrany zdraví a pohody zvířat*, který má tři oddělení: oddělení ochrany zdraví zvířat a **oddělení péče o pohodu zvířat a oddělení pro řešení krizových situací se sídlem**. Odbor připravuje a zpracovává návrhy koncepce ochrany zdraví zvířat před nákazami a jinými onemocněními zvířat, organizuje, řídí a kontroluje výkon státního veterinárního dozoru na úseku ochrany zdraví zvířat včetně nemocí přenosných ze zvířat na člověka a dále na úseku péče o pohodu zvířat a ochrany zvířat proti týrání. Koordinuje výkon veterinární laboratorní diagnostiky na úseku ochrany zdraví zvířat a veterinární hygieny. Aktivně se podílí na činnosti v orgánech EU, Mezinárodního úřadu pro nákazy zvířat (dále jen „OIE“), Organizace OSN pro výživu a zemědělství (dále jen „FAO“) a Evropské komise pro slintavku a kulhavku (dále jen „EUFMD“). Spolupracuje s odbornými útvary MZe, MZ, MŽP a ostatními dozorovými orgány.
- ✓ *Odbor vnějších vztahů a kontroly dovozu a vývozu*, který má dvě oddělení: oddělení kontroly dovozu a oddělení vnějších vztahů a kontroly vývozu. Odbor organizuje, řídí a kontroluje výkon státního veterinárního dozoru na úseku dovozů zvířat a produktů živočišného původu ze třetích zemí. Vlastní pohraniční veterinární kontrolu provádí při vstupu veterinárního zboží do České republiky Pohraniční veterinární stanice (dále jen „PVS“) Praha-Ruzyně, která je součástí Městské veterinární správy v Praze. Účelem prováděných kontrol je zajistit ochranu území České republiky a ostatních členských států Evropské unie před zavlečením nálezů ze zvířat a nemocí přenosných ze zvířat na člověka a před dovozem zdravotně závadných živočišných produktů a krmiv ze zahraničí. Součástí řízení dovozních kontrol je každoroční zpracování

a koordinace plánu kontroly nepovolených látek, reziduí, látek kontaminujících a patogenních organismů v dovážených živočišných produktech ze třetích zemí a průběžná aktualizace metodických pokynů souvisejících s prováděním pohraniční veterinární kontroly. Odbor dále sleduje právní normy vydávané orgány Evropské unie týkající se podmínek dovozu (vzory veterinárních osvědčení), seznamů schválených třetích zemí a schválených výrobních závodů a v souladu s nimi aktualizuje informace uveřejňované na webových stránkách SVS. Odbor dále dojednává veterinární podmínky pro vývoz veterinárního zboží z ČR do třetích zemí, připravuje veterinární osvědčení a bilaterálně schválené certifikáty zveřejňuje pro potřeby vývozců na webových stránkách SVS. Odbor se také aktivně podílí na jednáních v orgánech Evropské unie týkajících se problematiky dovozu a vývozu veterinárního zboží a přípravy smluv mezi Evropskou komisí a třetími zeměmi, spolupracuje s ústředními správními orgány řady zemí, taktéž se podílí na přípravě návrhů právních předpisů v oblasti dovozu a vývozu.

- ✓ *Odbor pro vztahy s EU*, který má dvě oddělení: oddělení EU a oddělení legislativy EU. Odbor zajišťuje koncepční, metodickou a koordinační činnost se zahraničními a českými vládními institucemi a orgány EU. Odbor sleduje, přejímá, zpracovává a registruje legislativu EU, sestavuje přehledy o legislativě EU a navrhuje tvorbu nových právních předpisů s celostátní působností tak, aby byla dosažena slučitelnost s právem EU. Zabezpečuje účast expertů na jednáních Evropské Komise a Rady.

Ústřednímu řediteli SVS navíc přímo podléhá:

- ✓ *Odbor kancelář ústředního ředitele*, který tvoří oddělení vnější komunikace a oddělení spisové služby.

Odbor kancelář ústředního ředitele zajišťuje informativní, expertní, poradenskou a mediální podporu činnosti ústředního ředitele a ředitele *sekce veterinární*, administrativní službu pro ústředního ředitele a ředitele *sekce ekonomicko-správní*. Dále zajišťuje spisovou službu a přípravu archivace včetně elektronického systému spisové služby (e-spisu) v rámci celé SVS a metodicky řídí spisovou službu KVS.

Odbor interního auditu a kontroly, který tvoří oddělení kontroly a oddělení interního auditu. Odbor zajišťuje provádění kontrol dodržování právních předpisů na úseku veterinárním, dále např. účetnictví, majetku organizace, vyplacení cestovních náhrad, daňové problematiky, personální agendy atd. Zpracovává a vyřizuje podání občanů označovaných jako stížnosti. V určených oblastech provádí v rámci celé organizační struktury stanovené audity. Vede agendu řízených dokumentů a všech činností s tím spojených. Kromě toho plní další úkoly plynoucí z rozhodnutí vedení.

- ✓ *Odbor personální*, který zajišťuje veškerou personální agendu a plní úkoly vyplývající z platných právních předpisů - zejména ze zákona o státní službě a ze zákoníku práce, ze služebních předpisů náměstka ministra vnitra pro státní službu, ze služebních předpisů a z příkazů ústředního ředitele SVS, zajišťuje personálně organizační strukturu a další vzdělávání zaměstnanců orgánů veterinární správy. Zpracovává informace do programu personálního informačního systému. Kontroluje v okruhu své působnosti činnost organizací podřízených SVS včetně dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany. Má gesci nad organizačním a pracovním řádem SVS.

Sekce ekonomicko-správní ÚVS má tři odbory a jedno oddělení:

- ✓ *Odbor legislativní a právní* (oddělení veterinární legislativy, oddělení vnější legislativy a právní),
- ✓ *Odbor ekonomický* (oddělení rozpočtu a financování, oddělení informační soustavy),
- ✓ *Odbor informatiky* (oddělení komunikace a zpracování dat, oddělení správy informačních systémů)
- ✓ *Oddělení hospodářské správy*

Regionální úroveň:

KVS je řízena ředitelem KVS.

Kompetence KVS jsou stanoveny § 49 veterinárního zákona.

KVS se člení na:

- ✓ **oddělení** útvar ředitele KVS
- ✓ odbor/oddělení ochrany zdraví a pohody zvířat
- ✓ odbor/oddělení veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví
- ✓ oddělení ekonomicko-správní

Působnost organizačních útvarů KVS je částí působnosti SVS, která je podle veterinárního zákona vykonávána na prvním stupni státní správy v oblasti veterinární péče a ve stanovených územních obvodech (krajích a hlavním městě Praze).

Podávání zpráv a komunikační kanály

Odborný IS SVS je legislativně vymezen ve vyhlášce č. 329/2003 Sb., o informačním systému Státní veterinární správy. Tento systém je mj. určen pro evidenci a předávání informací o úředních kontrolách.

SVS zpracovává v tomto IS registry, katalogy, data. Počítačové soubory jsou vytvářeny a vkládány do klienta modulárního databázového IS SVS přímo na jednotlivých pracovištích státního veterinárního dozoru na území celé České republiky (KVS, SVÚ, specializovaná pracoviště). Data o výsledcích výkonu státního veterinárního dozoru jsou pravidelně agregována do celorepublikových databází, z nichž jsou připravovány výstupy pro interní potřeby vedení SVS i MZe. Je zde zpracován registr subjektů pod státním veterinárním dozorem, registr laboratoří, zabývajících se veterinární a potravinářskou laboratorní diagnostikou, registr veterinárních lékařů (v případě SVL spolupráce s KVL), údaje o dovozech živých zvířat a živočišných produktů, podléhajících kontrole na pohraniční veterinární stanici, data o preventivních akcích v rámci monitorování a udržování příznivé nakažové situace u volně žijících, hospodářských i zájmových zvířat, evidence a údaje o zdolávání ohnisek nakaž volně žijících, hospodářských i zájmových zvířat (vazba na evropský veterinární informační systém ADNS, BT-NET a IZS), evidence výsledků veterinární prohlídky porážených hospodářských zvířat, evidence výsledků veterinární prohlídky zvěřiny, evidence dozorových akcí nad produkcí potravin živočišného původu (RASFF), evidence zjišťovaných závad a jejich řešení, evidence odběrů indikovaných vzorků a výsledků jejich vyšetření, evidence správních řízení, evidence dozorových akcí nad dalším zacházením s potravinami živočišného původu (RASFF), evidence zjišťovaných závad jejich řešení, evidence odběrů indikovaných vzorků a výsledků jejich vyšetření, evidence správních řízení, evidence dozorových akcí nad likvidací odpadů živočišného původu (RASFF), evidence zjišťovaných závad a jejich řešení, evidence odběrů indikovaných vzorků a výsledků jejich vyšetření, evidence správních řízení, data v systému detekce a prevence výskytu cizorodých látek v potravních řetězcích, speciální monitorovací akce SVS podle aktuální situace v ČR i ve světě, evidence vyšetření na BSE, evidence likvidování specifikovaného rizikového materiálu, evidence akcí kontrol plnění zákona na ochranu zvířat a obecně welfare, evidence mezikrajových přesunů zvířat a vybraných živočišných komodit (vazba na evropský veterinární informační systém TRACES), evidence kontrol identifikace a registrace zvířat (spolupráce s MZe a ČPI), evidence registrovaných veterinárních léčivých přípravků, schválených veterinárních přípravků a schválených veterinárních technických přípravků (ÚSKVBL).

Evidence dokumentů je webová aplikace přístupná všem úředním veterinárním pracovníkům včetně pracovníkům úředních laboratoří; je to jedna z podpůrných složek (satelitních aplikací) IS SVS. Jsou v ní mj. vedeny všechny platné metodické pokyny a diagnostické příručky. Ty jsou rovněž na příslušné subjekty zasílány elektronicky. Z evropských IS jsou to především TRACES, ADNS, BT-NET, RASFF (přes NKM na SZPI), Residues a ze světových WAHIS (IS O. I. E.).

Kromě toho odbor informačních a komunikačních technologií zajišťuje provoz neveřejné části webových stránek SVS (tzv. Portál SVS), které slouží spolu s evidencí dokumentů pro podporu výkonu státního veterinárního dozoru.

Odbor veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví SVS používá také vnitřní systém varovných hlášení tzv. vnitřní alert, kterým jsou zasílány informace o zjištění zdravotně závadných surovin, potravin nebo krmiv na území ČR, **případně informace o falšování potravin a podvodech v potravinách ve spojení s klamáním spotřebitele**. Systém je založen na vkládání stručné informace o nebezpečí, identifikaci suroviny, nebo potraviny, případně krmiva, dále identifikaci výrobce a způsobu řešení nebezpečí do jednotného formuláře a rozeslání této informace jak na odbor veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví SVS, tak všem KVS pomocí e-mailových zpráv.

K dalším komunikačním kanálům ÚVS a KVS patří internet, poštovní korespondence a elektronická pošta, faxy, telefony, PC s tiskárnou a notebooky, porady, včetně zápisů, pracovní skupiny, osobní jednání. O průběhu důležitých jednání a jejich výsledcích je vyhotoven písemný záznam. Následně je zápis rozeslán účastníkům jednání a ostatním pracovníkům, kterých se projednávávaná problematika včetně úkolů týká. Zápisy jsou archivovány v písemné formě.

Lidské zdroje

1. Celkový počet zaměstnanců SVS **1309 (přepočtený počet zaměstnanců dle systemizace na r. 2016)**

- ÚVS **114**

- VŠ vzdělání: **76**

- veterinární lékaři (MVDr): **51**

- ostatní (JUDr, RNDr, Ing, Mgr, Bc): **25**

- SŠ a nižší vzdělání: **38**

- regionální úroveň (13 KVS SVS, 1 MěVS v Praze SVS): **1161**

- veterinární lékaři (MVDr): **654**

- 14 ředitelů regionálních pracovišť

- **221** epizootologů a welfaristů

- **419** hygieniků

- veterinární technici a asistenti: **330**

- ekonomicko-správní oblast: **221**

- provozně obslužné síly: **30**

2. Celkový počet inspektorů provádějících úřední kontroly (včetně supervize, správní řízení): **649**

3. Celkový počet veterinárních techniků a asistentů: **330**

Dokumentovaný postup vzorkování

Při dozorové činnosti jsou odebírány vzorky. Při odběru vzorků postupují všechny KVS v souladu s metodickým návodem SVS č. **6/2014**, kde jsou podrobně uvedeny platné ČSN pro odběry vzorků různých komodit. Metodický návod vymezuje jak jednotlivé postupy odběru vzorků a zacházení s nimi, tak i potřebný materiál a pomůcky pro samotný odběr.

Laboratorní zařízení

Je-li podkladem pro rozhodnutí orgánu veterinární správy výsledek laboratorního vyšetření vzorků, musí být výsledkem vyšetření provedeného

- a) státním veterinárním ústavem, národní referenční laboratoří, referenční laboratoří nebo laboratoří, které bylo vydáno pro příslušný okruh vyšetřování osvědčení o akreditaci podle zákona o technických požadavcích na výrobky a které SVS vydala povolení k provádění veterinární laboratorní a diagnostické činnosti,
- b) laboratoří jiného orgánu státního dozoru, která provádí laboratorní vyšetření vzorků při úředních kontrolách, nebo
- c) referenční laboratoří Evropské unie nebo laboratoří jiného členského státu schválenou pro provádění laboratorních vyšetření vzorků při úředních kontrolách.

Při laboratorním vyšetření vzorků se postupuje podle norem a metod stanovených na základě čl. 12 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004.

V rámci veterinárních organizací je vytvořena diagnostická síť, která je zastoupena třemi státními veterinárními ústavy: SVÚ Praha, Jihlava, Olomouc.

Z hlediska financování jsou ústavy příspěvkovou organizací zřízenou MZe ČR.

Laboratoře SVÚ, včetně národních referenčních laboratoří, provádí komplexní laboratorní diagnostiku v oblasti kontroly zdraví zvířat a zdravotní nezávadnosti potravin, surovin živočišného a rostlinného původu, vody a krmiv.

Veterinární laboratoře jsou akreditovány ČIA podle ČSN EN ISO/IEC 17025:2005 „Všeobecné požadavky na způsobilost zkušebních a kalibračních laboratoří“. Úřední vzorky z jednotlivých KVS jsou předávány k vyšetřování zejména pomocí svozných linek, nebo v případě mimořádných situací, poslem. Výsledky vyšetření jsou sdělovány bezprostředně po ukončení zkoušek zavedenými komunikačními prostředky.

V případě potřeby spolupracují diagnostické laboratoře s jinými laboratořemi v rámci resortu MZe, nebo i mimo něj.

Mezilaboratorní porovnávací testy

NRL úzce spolupracují s partnerskými CRL formou účasti na výročních zasedáních, účasti v mezilaboratorních srovnávacích testech a poskytováním potřebných údajů.

Na národní úrovni zabezpečují kruhové testy jiných laboratoří provádějících daný druh vyšetření. Tyto zkoušky jsou organizovány jedenkrát ročně. O své činnosti vypracovávají každoročně zprávu o činnosti NRL.

Národní referenční laboratoře SVS

Národní referenční laboratoř	Odpovědný kompetentní orgán	Vymezené analytické činnosti	Poznámka
I. NRL pro potraviny a krmiva			
1. NRL pro mléko a mléčné výrobky	SVS – SVÚ Praha	mléko a mléčné výrobky	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
2. NRL pro salmonely	SVS – SVÚ Praha	salmonely	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
3. NRL pro <i>Listeria monocytogenes</i>	SVS – SVÚ Jihlava	<i>Listeria monocytogenes</i>	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006.
4. NRL pro koaguláza pozitivní stafylokoky	SVS – SVÚ Olomouc	stafylokoky	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006.
5. NRL pro <i>Escherichia coli</i>	SVS – VÚVeL	<i>Escherichia coli</i>	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006.
6. NRL pro kampylobaktery	SVS – SVÚ Olomouc	<i>Campylobacter</i>	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006.
7. NRL pro antimikrobiální rezistenci	SVS – SVÚ Praha	antimikrobiální rezistence	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006.
8. NRL pro sledování reziduí veterinárních léčiv	SVS - ÚSKVBL	skupina reziduí dle vyhlášky č. 291/2003 Sb. ve znění vyhlášky č. 375/2006 Sb. všechna rezidua skupiny A, B2 písm. d)	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.

Národní referenční laboratoř	Odpovědný kompetentní orgán	Vymezené analytické činnosti	Poznámka
9. NRL pro mykotoxiny a další přírodní toxiny, barviva, antibakteriální (inhibiční) látky a rezidua veterin. léčiv	SVS – SVÚ Jihlava	skupina reziduí dle vyhlášky č. 291/2003 Sb.: všechna rezidua skupiny B1, B2 písm. a, b), c), e), f), B3 písm. d, B3 písm. e	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
10. NRL pro chemické prvky	SVS – SVÚ Olomouc	těžké kovy; skupina reziduí dle vyhlášky č. 291/2003 Sb.: všechna rezidua skupiny B3 písm. c	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006.
11. NRL pro rezidua pesticidů a PCB	SVS – SVÚ Praha	pesticidy v potravinách živočišného původu; skupina reziduí dle vyhlášky č. 291/2003 Sb.:všechna rezidua skupiny B3 písm. a, B3 písm. b	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006.
12. NRL pro polycyklické aromatické uhlovodíky	SVS – SVÚ Praha	polycyklické aromatické uhlovodíky	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2006.
13. NRL pro BSE a animální transmisivní encefalopatie	SVS – SVÚ Jihlava	BSE a animální transmisivní encefalopatie	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
14. NRL pro maso a masné výrobky	SVS – SVÚ Jihlava	maso a masné výrobky	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
15. NRL pro oblast parazitů	SVS- SVÚ Olomouc	paraziti	Jmenována MZe s účinností od 1. 1. 2008
16. NRL pro dioxiny a PCB v potravinách a krmivech	SVS-SVÚ Praha	potraviny a krmiva	Jmenována MZe s účinností od 8. 4. 2014
17. NRL pro perzistentní organické sloučeniny (POPs)	SVS-SVÚ Praha	potraviny a krmiva	Jmenována MZe s účinností od 8. 4. 2014
II. NRL pro zdraví zvířat			
18. NRL pro syrové mléko	SVS-VÚCHS, s.r.o. Rapotín	syrové mléko	Jmenována MZe s účinností od 15. 3. 2007
19. NRL pro klasický mor prasat a africký mor prasat	SVS – SVÚ Jihlava	klasický mor prasat a africký mor prasat	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
20. NRL pro aviární influenzu a newcastleskou chorobu	SVS – SVÚ Praha	aviární influenza a newcastleská choroba	Jmenována MZe s účinností od 1.12.2006.
21. NRL pro slintavku a kulhavku a vezikulární choroby zvířat	SVS – SVÚ Praha	slintavka a kulhavka a vezikulární choroby zvířat	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
22. NRL pro virové choroby ryb	SVS - VÚVeL	virové choroby ryb	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
23. NRL pro vzteklinu	SVS- SVÚ Praha	vzteklina	Jmenována MZe s účinností od 1. 7. 2007.

Národní referenční laboratoř	Odpovědný kompetentní orgán	Vymezené analytické činnosti	Poznámka
24. NRL pro katarální horečku ovčí	SVS – SVÚ Jihlava	katarální horečka ovčí	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
25. NRL pro brucelózu	SVS – SVÚ Olomouc	brucelóza	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
26. NRL pro tuberkulózu, paratuberkulózu a ostatní mykobakteriízy	SVS – SVÚ Praha	tuberkulóza, paratuberkulóza a ostatní mykobakteriízy	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
27. NRL pro infekční bovinní rhinotracheitidu (IBR/IPV)	SVS – SVÚ Jihlava	infekční bovinní rhinotracheitida	Jmenována MZe s účinností od 1. 12. 2006.
28. NRL pro infekční nemoci koní	SVS – SVÚ Praha	infekční nemoci koní	Jmenována MZe s účinností od 1. 3. 2011
29. NRL pro zdraví včel	SVS – SVU Olomouc	nemoci včel	Jmenována MZe s účinností od 1. 2. 2012

Podle § 48 veterinárního zákona SVS navrhuje MZe schválení národních referenčních laboratoří, usměrňuje a koordinuje jejich činnost. Laboratoř je navržena MZe ke schválení jako NRL pokud splňuje požadavky uvedené v čl. 11 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004, je v souladu s článkem 12, bod 2 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 hodnocena a akreditována a je schopna plnit povinnosti NRL, vyplývající z čl. 33 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004, z vyhlášky č. 298/2003 Sb., o národních referenčních laboratořích a referenčních laboratořích.

V rámci zajištění a kontroly kvality provádí národní referenční laboratoře SVS pravidelně a v souladu s předem stanoveným časovým plánem a postupem interní nebo externí auditu svých činností, s cílem ověřit, **zda** jejich činnosti nadále vyhovují požadavkům systému managementu a mezinárodní normě ČSN EN ISO/IEC 17025.

Jakost v laboratoři je dána plněním zásad systému jakosti zakotvených v příručce jakosti. Ke splnění těchto zásad jsou vytvořeny určité dokumenty, které podrobně popisují příslušné činnosti např. standardní operační postupy (SOP). Národní referenční laboratoře SVS se účastní mezilaboratorních srovnávacích testů pořádaných referenčními laboratořemi Společenství nebo mezinárodními autoritami (např. FAPAS, FEPAS).

Způsobilost laboratoří státních veterinárních ústavů, ÚSKVBL, národních referenčních laboratoří, referenčních laboratoří a laboratoří, kterým SVS vydala povolení k provádění laboratorní popřípadě jiné veterinární diagnostické činnosti a které jsou akreditovány podle ČSN EN ISO/IEC 17025, je posuzována ve shodě s touto ISO normou Českých institutem pro akreditaci.

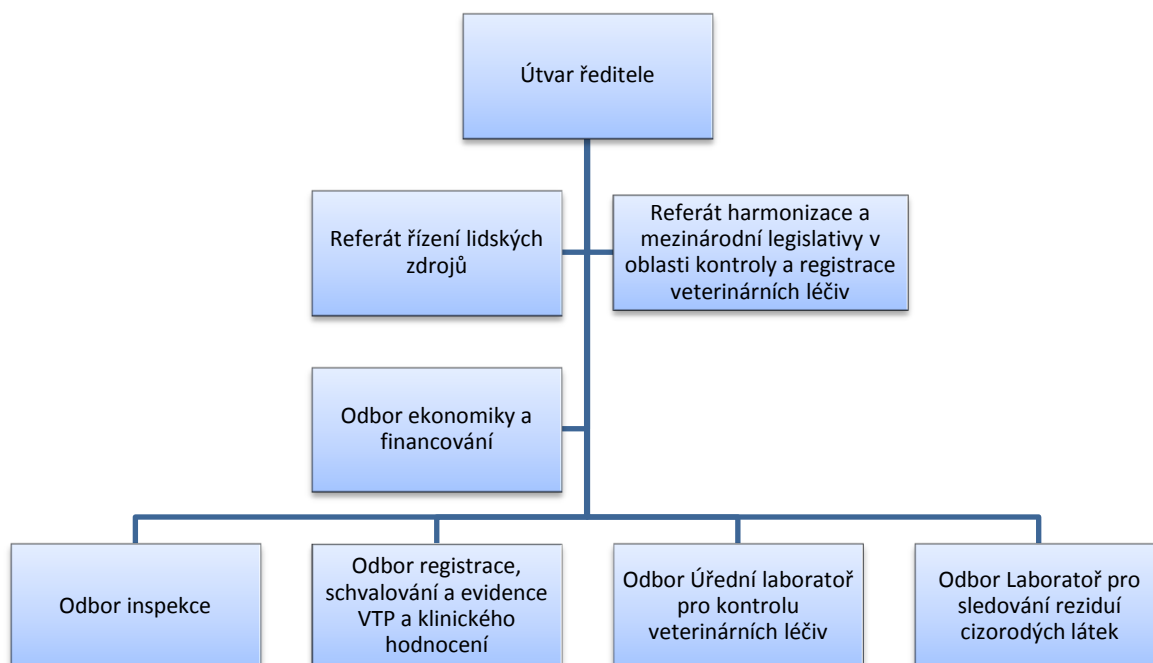
Ostatní zdroje/infrastruktura

Zdrojem financování úředních kontrol je státní rozpočet ČR.

Infrastrukturu potřebnou k zajištění výkonu veterinárního dozoru tvoří:

- informační a komunikační technologie (PC, notebooky, mobilní telefony, fotoaparáty, tiskárny)
- osobní ochranné pracovní oděvy a pomůcky
- měřidla
- materiál a pomůcky pro odběr a přepravu vzorků
- služební vozidla

Nákup a údržbu potřebného vybavení si zajišťují KVS v Praze samostatně.

ÚSKVBL je správní úřad s celorepublikovou působností se sídlem v Brně a tudíž má pouze centrální úroveň řízení. Jeho odpovědnost je ve vztahu ke kontrolám, které jsou předmětem tohoto víceletého kontrolního plánu, vymezena zejména v § 16 zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o léčivech“). Podle ustanovení § 47 veterinárního zákona je ÚSKVBL orgánem veterinární správy pro oblast veterinárních přípravků a veterinárních technických prostředků.

ÚSKVBL odpovídá v rámci oblastí spadajících pod nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 dle § 16 zákona o léčivech zejména za:

- **vydávání povolení k výrobě** léčivých přípravků, včetně medikovaných krmiv a veterinárních autogenních vakcín, povolení k činnosti kontrolní laboratoře a povolení k distribuci, rozhoduje o změně, pozastavení nebo zrušení povolení vydaných podle tohoto zákona,
- **v případě ohrožení** zdraví nebo života zvířat, nebo zdraví osob nebo ohrožení životního prostředí, zejména v případě zjištění nežádoucího účinku léčivého přípravku nebo podezření z jeho nežádoucího účinku anebo v případě zjištění závady nebo podezření ze závady v jakosti léčiva **vydává dočasné opatření**:
 1. dočasné opatření o pozastavení používání léčiva nebo pomocné látky určené pro přípravu léčivých přípravků nebo pozastavení uvádění léčiva nebo takové pomocné látky do oběhu, nebo
 2. dočasné opatření o omezení pro uvádění jednotlivých šarží léčiva do oběhu,
- **rozhoduje** v případě ohrožení zdraví nebo života zvířat, nebo zdraví osob nebo ohrožení životního prostředí o **opatřeních**:
 1. stažení léčiva z oběhu, včetně určení rozsahu stažení, a to i v případě, že léčivý přípravek je uváděn na trh jako jiný výrobek, nebo
 2. odstranění léčiva,

- **provádí kontrolu v oblasti veterinárních léčiv:**
 - provádí namátkovou laboratorní kontrolu léčiv a vydává certifikáty na jakost léčiv a pomocných látek,
 - kontroluje u provozovatelů a u dalších osob zacházejících s léčivý dodržování zákona o léčivech,
 - v případě důvodného **podezření z protiprávního jednání** podle zákona o léčivech je ÚSKVBL oprávněn v odůvodněných případech provést dočasné zajištění, odejmutí a zabrání léčivého přípravku,
 - **projednává** v prvním stupni v oblasti veterinárních léčiv **správní delikty**, pokud je neprojednává **Krajská veterinární správa** podle § 17 písm. c) **zákona o léčivech**, a provádí opatření při porušení povinností stanovených zákonem o léčivech,
 - **provádí monitorování** poměru rizika a prospěšnosti léčivých přípravků zahrnující monitorování nežádoucích účinků, včetně nedostatečné účinnosti, používání mimo rozsah rozhodnutí o registraci, rizik plynoucích z léčivých přípravků pro životní prostředí a dostatečnosti ochranných lhůt léčivých přípravků,
 - **provádí vyšetření vzorků** živočišných produktů a krmiv v rámci monitoringu nepovolených látek a přípravků nebo zbytků látek s farmakologickým účinkem nebo jejich metabolitů (provádí NRL pro rezidua veterinárních léčiv).

ÚSKVBL odpovídá v rámci oblastí spadajících pod nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 zejména za: ***kontrolu chovatele hospodářských zvířat***, zda

- ✓ podává zvířatům pouze léčivé přípravky v souladu s pravidly pro jejich používání při poskytování veterinární péče, veterinární přípravky schválené podle veterinárního zákona, a dodržuje podmínky pro podávání některých látek a přípravků zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí (§ 19 veterinárního zákona),
- ✓ nepodává zvířatům látky a přípravky, jejichž používání u hospodářských zvířat nebo u zvířat, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, není povoleno (§ 19 odst. 1 a 3 veterinárního zákona).

Vnitřní organizace a struktura ÚSKVBL

V čele ÚSKVBL se sídlem v Brně stojí ředitel. Jeho výběr, jmenování a odvolání se řídí zákonem o státní službě. Ředitel přímo řídí vedoucího odboru ekonomiky a financování, referát **harmonizace a mezinárodní legislativy v oblasti kontroly a registrace veterinárních léčiv**, referát řízení lidských zdrojů a čtyři vedoucí odborných útvarů, t.j.:

1. **odboru** registrace, schvalování a evidence VTP a klinického hodnocení,
2. **odboru** inspekce včetně detašovaného pracoviště Louny, jehož činnost je přímo řízena vedoucím **odboru inspekce**,
3. odboru Úřední laboratoře pro kontrolu veterinárních léčiv,
4. odboru Laboratoře pro sledování reziduí cizorodých látek.

Odbor registrace, schvalování a evidence VTP a klinického hodnocení připravuje rozhodnutí o registraci léčivých přípravků, rozhodnutí o jejich změnách, prodloužení, převodu, pozastavení a zrušení, rozhodnutí o povolení souběžného dovozu. Posuzuje v případě pochybností, zda jde o léčivý přípravek nebo o jiný výrobek, povoluje klinické hodnocení léčiv a vydává stanovisko k použití neregistrovaného přípravku. Dále připravuje návrh schválení veterinárního přípravku, schválení změn proti dokumentaci předložené v rámci schvalovacího řízení, prodloužení nebo pozastavení platnosti schválení veterinárního přípravku a zrušení schválení veterinárního přípravku. Posuzuje vhodnost technických prostředků pro veterinární použití a vede jejich evidenci. Odbor Úřední laboratoř pro kontrolu veterinárních léčiv a Odbor Laboratoř pro sledování reziduí cizorodých látek – jejich činnost je popsána v níže uvedené podkapitole „Laboratorní zařízení“.

Odbor inspekce v oblasti regulace výroby, kontroly jakosti, distribuce a používání veterinárních léčiv a veterinárních přípravků plní úkoly dané zejména zákonem o léčivech a veterinárním

zákonem. Je oprávněna (prostřednictvím ÚSKVBL) v oblasti správných praxí vydávat Povolení k výrobě veterinárních léčivých přípravků, Povolení k činnosti kontrolní laboratoře, Povolení k distribuci veterinárních léčiv, rozhodovat o jejich změně, rozšíření nebo zrušení, vydávat Certifikáty provozovatelům dokládající dodržování zásad správné praxe. Dále je oprávněn prostřednictvím ÚSKVBL nařídit pozastavení používání léčiva a jeho uvádění do oběhu, stažení léčiva z oběhu, zneškodnění léčiva. **Odbor** inspekce dozoruje u provozovatelů jakost, bezpečnost a účinnost veterinárních léčiv, dodržování zákona o léčivech, dodržování požadavků správné praxe. V mezích své působnosti navrhuje sankce za porušení zákona o léčivech a veterinárního zákona. Dále je dle veterinárního zákona oprávněna vydávat Certifikát pro výrobce veterinárních přípravků. Uspořádání ÚSKVBL je upraveno vnitřním řízeným dokumentem – Organizační řád ÚSKVBL, který stanoví základní uspořádání, orgány a funkční vztahy v rámci ÚSKVBL. Tento dokument současně vymezuje odpovědnosti pracovníků na jednotlivých stupních řízení a je základem pro ostatní interní dokumenty a pravidla v rámci organizace. Druhým základním dokumentem je Pracovní řád ÚSKVBL. Na tyto dokumenty navazuje soustava dalších systémově řízených dokumentů, které vychází z Příručky jakosti ÚSKVBL. Jednotlivé **odborní** potom v rámci uplatňování systému řízení **kvality** vydávají řízené dokumenty (příručky **kvality**, standardní operační postupy, záznamy), které upravují specifické oblasti, které tyto odborné útvary zajišťují, s cílem zajistit standardní výkon zajišťovaných činností.

Ve vztahu k víceletému plánu kontrol hraje klíčovou úlohu odbor inspekce, který zajišťuje přímo plánování a výkon kontrol a inspekci. Ostatní útvary představují v tomto ohledu podpůrné útvary, které zajišťují podporu v oblasti administrativní, zajištění zdrojů a odborného zázemí.

Lidské zdroje

Celkový počet zaměstnanců ÚSKVBL je **86**. Odbor Laboratoře pro sledování reziduí cizorodých látek ÚSKVBL zaměstnává **12** pracovníků (**6** VŠ, **6** SŠ) a odbor Úřední laboratoře pro kontrolu veterinárních léčiv **22** zaměstnanců (**9** VŠ, **13** SŠ). **Odbor** inspekce ÚSKVBL disponuje celkem **13** inspektory (**11** VŠ + **2** SŠ a **1** SŠ **administrativní pracovník**) z toho 2 inspektoři odboru kontroly trhu, výdeje a používání sídlí na detašovaném pracovišti v Lounech a jejich činnost je přímo řízena vedoucím **odboru** inspekce.

Ve vztahu k problematice úředních kontrol v rámci nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 je počet inspektorů **8** (**6** VŠ + **2** SŠ), z toho 2 VŠ inspektoři pro oblast kontroly výrobců medikovaných krmiv a 6 inspektorů (**4** VŠ + **2** SŠ) pro oblast dozoru nad trhem s veterinárními léčivými přípravky (oblast používání léčiv a zakázaných látek).

Podávání zpráv a komunikační kanály

Na útvaru inspekce Ústavu jsou vedeny elektronické databáze provozovatelů, a to podle oddělení útvaru inspekce, do jejíž kompetence daná oblast spadá.

Jsou vytvořeny elektronické databáze, mimo jiné pro tyto provozovatele:

- i. databáze „Výroba MK“ – pro výrobce medikovaných krmiv, správcem databáze je referát SVP MK,
- ii. databáze „Kontrola“ – pro lékárny, veterinární lékaře a prodejny s veterinárním sortimentem a chovatele, kteří jsou předmětem kontrolních inspekci.

Vytvořené databáze jsou základním nástrojem pro tvorbu přehledů a seznamů o provozovatelích (např. seznam provozovatelů s povolením k činnosti pro jednotlivé oblasti, přehled míst schválených k činnosti apod.), dále pro vytváření přehledů o provedených inspekcích u provozovatelů a vytváření plánů inspekci a kontrol pro jednotlivé referáty **odboru** inspekce ÚSKVBL. Postup plánování inspekci je popsán v SOP – 023/3000 „Plánování inspekci“.

Komunikace v rámci ÚSKVBL i mimo je upravena systémovými řízenými dokumenty, které upravují kromě pravidel pro komunikaci pravidla pro součinnost jednotlivých útvarů ÚSKVBL a součinnost s externími subjekty.

Základním nástrojem pro vnitřní komunikaci v rámci ÚSKVBL je porada vedení, která se koná pravidelně 1x týdně. Porada **odboru inspekce**, která je jedním z komunikačních nástrojů pracovníků **odboru inspekce**, se koná 1x měsíčně za účasti také inspektorů detašovaného pracoviště v Lounech. Vnitřní komunikace v rámci ÚSKVBL je podporována intranetem ÚSKVBL, na kterém jsou k dispozici aktuální verze veškerých systémových řízených dokumentů schválených v rámci ÚSKVBL (řády, příručky jakosti, směrnice, SOP, příkazy vedoucích pracovníků, zápisy z porad a aktuální organizační struktura). Kromě přístupu na ústavní Intranet má každý pracovník **odboru inspekce** přístup na vnitřní server **odboru inspekce**, kde jsou uloženy a archivovány všechny elektronické záznamy **odboru inspekce** (např. SOP, pokyny, formuláře).

Pracovníci ÚSKVBL využívají v souladu s potřebami kontroly všechny běžné způsoby komunikace – osobní jednání, telefonický kontakt, e-mailová pošta, poštovní korespondence. ÚSKVBL udržuje svoji internetovou stránku, na které poskytuje veškeré významné informace týkající se činnosti, které jsou v odpovědnosti ÚSKVBL, včetně přehledu platných právních předpisů. ÚSKVBL zpracovává pravidelně svoji výroční zprávu, má ustanoven systém na poskytování informací v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. ÚSKVBL je zapojen do Informačního systému SVS (bližší informace v textu SVS), do kterého jsou zadávány výsledky laboratorních vyšetření nepovolených látek a reziduí veterinárních léčiv v rámci veterinárního dozoru (SVS ČR). Dále má ÚSKVBL nastaven systém pro předávání výsledků kontrol ÚSKVBL u veterinárních lékařů. Od roku 2015 budou tyto výsledky **těchto** kontrol poskytovány i do IS SVS.

Dokumentovaný postup vzorkování a laboratorní zařízení

Vzhledem k naplnění cíle inspekce může provést inspektor v průběhu úřední kontroly (kontrolní inspekce) odběr suspektní matrice, např. veterinárních léčivých přípravků včetně medikovaných krmiv, napájecí vody. Odběr vzorků je proveden v souladu s SOP – 016/3000 Odběr vzorků, který stanovuje jednotný odběr vzorků tak, aby byl zajištěn odpovídající postup odběru, transportu a předávání vzorků a nebyla tak nepříznivě ovlivněna jejich jakost. Takto odebrané vzorky jsou analyzovány v laboratořích ÚSKVBL, které zajišťují:

1. Sledování reziduí veterinárních léčiv v potravinách živočišného původu. Tato laboratoř Ústavu je začleněna do systému monitoringu reziduí veterinárních léčiv a byla jmenována Národní referenční laboratoří pro sledování reziduí veterinárních léčiv. Jedná se o rezidua látek skupiny A (A1 – stilbeny, deriváty stilbenů, jejich soli a estery, A2 – látky s thyreostatickým účinkem, A3 – steroidy, A4 – laktony kyseliny resorcylové včetně zeranolu, A5 – beta agonisté, A6 – látky s farmakologickým účinkem, pro které nemohou být stanoveny žádné maximální limity – viz **nařízení Komise (EU) č. 37/2010 o farmakologicky účinných látkách a jejich klasifikaci podle maximálních limitů reziduí v potravinách živočišného původu**) a rezidua sedativ (sk. B2d) vyhlášky č. 291/2003 Sb., **o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech** (viz tabulka „Národní referenční laboratoře SVS“). V rámci systému monitoringu reziduí veterinárních léčiv musí národní referenční laboratoř používat pouze validované metody a řídit se Metodickým návodem SVS č. 4/2004, kterým se stanovuje postup k provádění vyhlášky č. 291/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pokud se týká analytických metod a interpretace výsledků (transpozice rozhodnutí Komise 2002/657/ES).
2. Laboratorní kontrolu kvality veterinárních léčivých přípravků. Ústav je zapojen do činnosti v rámci sítě úředních laboratořích pro kontrolu léčiv (OMCL) za koordinace EDQM. Laboratoř je akreditována a pravidelně se účastní kruhových testů a zkoušek způsobilosti. Kromě zkoušení hromadně vyráběných léčivých přípravků zajišťuje i zkoušení léčivých a pomocných látek a medikovaných krmiv.

Laboratoře Odboru Úřední laboratoře pro kontrolu veterinárních léčiv a Odboru Laboratoře pro sledování reziduí cizorodých látek, včetně NRL jsou akreditovány ČIA podle ČSN EN ISO/IEC

17025 „Všeobecné požadavky na způsobilost zkušebních a kalibračních laboratoří“, pravidelně se účastní kruhových testů a testů způsobilosti.

Národní referenční laboratoř pro sledování reziduí veterinárních léčiv plní také úkoly vyplývající z ustanovení čl. 33 odst. 2 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004. Zejména:

- 1) spolupracuje v oblasti své působnosti s příslušnými referenčními laboratořemi Společenství:
 - a. EU-RL RIKILT (Wageningen, Nizozemsko) – pro rezidua látek skupiny A1, A2, A3, A4, B2d
 - b. Bundesamt für Verbraucherschutz und Lebensmittelsicherheit (Berlin, Německo) – pro rezidua skupiny A5 a A6 (nitroimidazoly)
 - c. EU-RL ANSES (Fougeres, Francie) – pro rezidua antimikrobiálních látek skupiny A6 (nitrofurany, chloramfenikol)např. se účastní srovnávacích zkoušek a školení pro pracovníky NRL organizovaných příslušnými referenčními laboratořemi Společenství;
- 2) poskytuje SVS vědeckou a technickou pomoc při provádění koordinovaných plánů kontrol (např. plán pravidelného sledování přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících v potravinovém řetězci).

Principy financování úředních kontrol

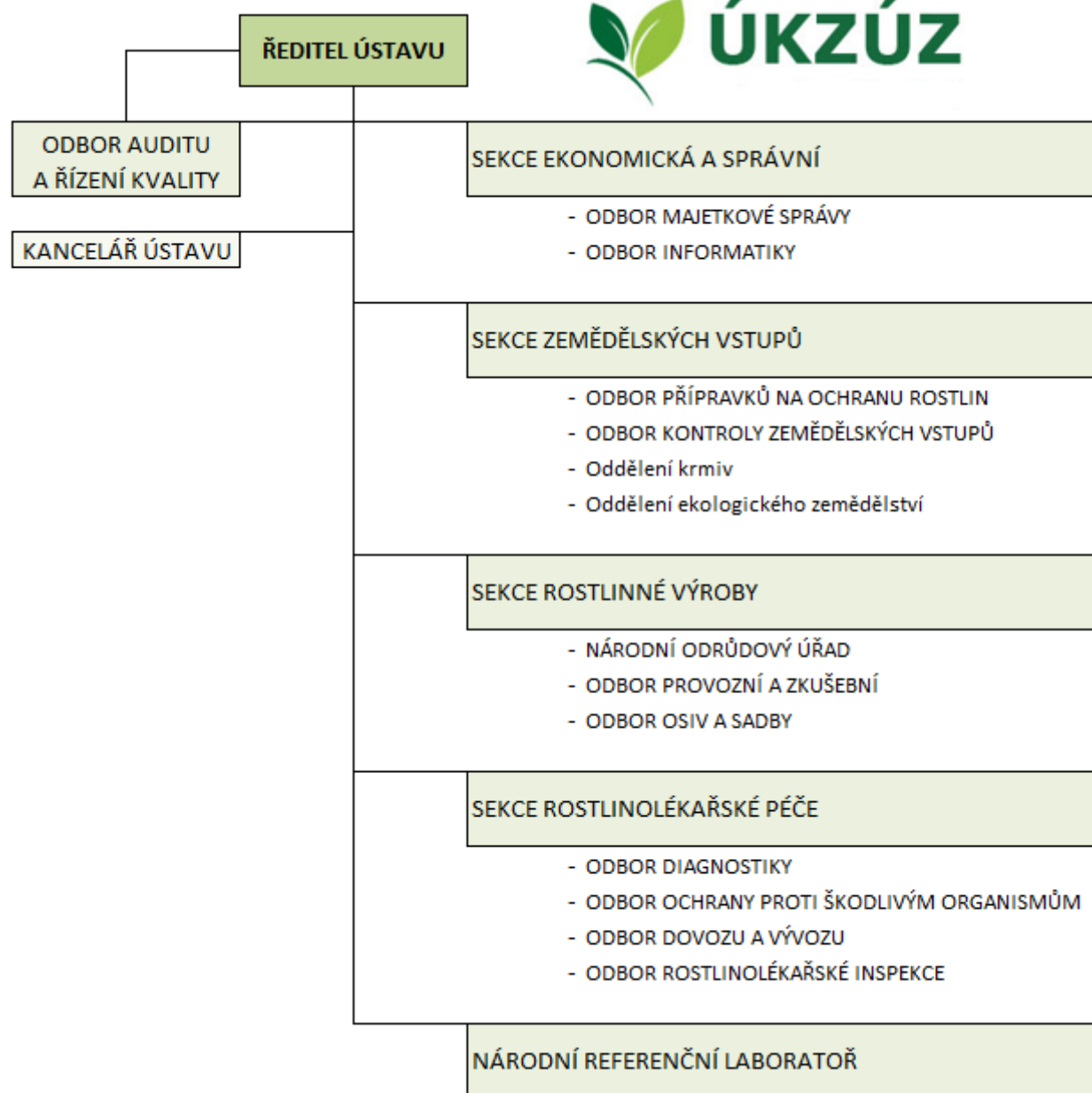
ÚSKVBL je rozpočtová organizace. Je financována ze státního rozpočtu. Materiálně technické zabezpečení činnosti **odboru** inspekce včetně úředních kontrol je stanoveno v Příručce **kvality** ÚSKVBL. Vedoucí jednotlivých **odborů** plánují ve spolupráci s Odborem ekonomiky a financování finanční zdroje tak, aby byly vždy zajištěny dostatečné zdroje pro plnění základních úkolů **odborů**.

Ostatní zdroje/infrastruktura

Každý pracovník **odboru inspekce** má k dispozici osobní počítač připojený prostřednictvím vnitřní sítě Ústavu k internetu, intranetu ÚSKVBL a serveru **odboru inspekce**. Dále má každý inspektor na pracovišti k dispozici telefonické spojení pro vnitrostátní spojení na pevnou linku. K dispozici je kopírovací zařízení, skener a zapisovací CD-ROM mechanika. Pro potřeby úřední kontroly může inspektor použít také služební vozidla, mobilní telefony, mobilní kanceláře (notebook s příslušnými databázemi ÚSKVBL + tiskárna), digitální fotoaparát, pomůcky pro odběr a přepravu vzorků (např. chladicí boxy, přístroj zaznamenávající teplotu během přepravy), osobní ochranné pracovní pomůcky. Používání měřidel a měřících zařízení je definováno v Metrologickém řádu ÚSKVBL.

ÚKZÚZ

Organizační struktura

Kompetence Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) je vymezena v zákoně č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů, postup ÚKZÚZ při kontrole upravuje zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole.

- ✓ Jak je stanoveno v zákoně č. 91/1996 Sb., o krmivech, ÚKZÚZ dohlíží na dodržování povinností v oblasti krmiv, doplňkových látek a premixů, zodpovídá v celostátní působnosti za výkon státní správy, úřední kontroly a odborného zkušebnictví.
- ✓ Podle zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, provádí rostlinolékařskou kontrolu, rostlinolékařský dozor a kontrolu **přípravků** na ochranu rostlin (POR) a dalších **prostředků (DP)**. Seznamy organismů škodlivých rostlinám a rostlinným produktům jsou zveřejňovány na základě vyhlášky č. 215/2008 Sb.

Oblast kontroly krmiv

Kontroly krmiv zajišťuje **Sekce zemědělských vstupů (SZV)**, která vykonává administrativní a správní činnosti:

- vede správní řízení včetně výkonu úředních kontrol, pořizování důkazů (laboratorní a biologické zkoušení krmiv) a ukládání sankcí,
 - registruje a schvaluje krmivářské provozy,
 - podílí se na tvorbě národní legislativy, zastupuje resort v pracovních skupinách Komise a Rady EU,
 - sestavuje plány úředních kontrol zaměřených hlavně na kvalitu a bezpečnost krmiv; tyto plány jsou součástí národního plánu úředních kontrol,
 - odpovídá za tvorbu a validaci metodologie v oblasti úřední kontroly, laboratorního a biologického zkoušení krmiv.
- ✓ **Oddělení krmiv (OK)** spadá pod ***Sekci zemědělských vstupů (SZV)***
- sleduje aktuální krmivářskou legislativu
 - na centrální úrovni metodicky vede pracovníky provádějící úřední kontroly krmiv,
 - registruje a schvaluje provozy výrobců, dodavatelů, distributorů a dovozců produktů ke krmení, včetně prvovýrobců krmiv a výrobců krmiv na mobilních míchárnách. Požadavky pro registraci a schválení stanovuje zákon o krmivech č. 91/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o krmivech“), v souladu s nařízením EP a R (ES) č. 183/2005 o hygieně krmiv a ostatními předpisy ES s přímou účinností. Nařízení EP a R (ES) č. 183/2005 uvádí základní podmínky registrace a schvalování krmivářských provozů a primární odpovědnost za bezpečnost krmiv určuje provozovateli. Činnosti jsou děleny do základních kategorií – výroba, uvádění na trh a prvovýroba. Provozovatelé jsou registrováni nebo schvalováni rozhodnutím po splnění požadavků zákona o krmivech, prováděcí vyhlášky a příloh uvedeného nařízení.
 - **ve vzorcích krmiv provádí mikroskopickou identifikaci složek živočišného původu a detekci živočišné DNA pomocí RT-PCR, přispívá tak k zajištění bezpečnosti a jakosti krmných produktů.**
- ✓ **Odbor kontroly zemědělských vstupů (OKZV)** odpovídá za vlastní provádění úředních kontrol v šesti regionech (Praha, Planá nad Lužnicí, Plzeň, Havlíčkův Brod, Brno, Opava). Úřední kontroly krmiv, doplňkových látek a premixů provádějí inspektoři podle ročních plánů kontrol, v souladu s metodickými pokyny, které jsou každoročně aktualizovány. Kontroly provozů provádějí bez předchozího upozornění.
- Kontroly provozů krmivářských podniků jsou zaměřené hlavně na kontrolu výroby krmiv (průmyslové výroby, výroby krmných směsí, výroba krmiv pro vlastní potřebu), dále na kontrolu krmiv uváděných na trh (zejména dovoz), mimo jiné také na ochranu spotřebitele (např. složení, označování) a kontroluje prvovýrobce a krmení zvířat na farmách; kontroly zahrnují zejména tyto oblasti:
- ověření podmínek registrace nebo schválení provozu,
 - vlastní kontrola provozu (skladování, používání a přeprava krmiv)
 - kontroly označování krmiv, doplňkových látek a premixů,
 - používání povolených doplňkových látek při výrobě premixů a krmiv,
 - sledování přítomnosti zakázaných, nepovolených a nežádoucích látek a produktů v krmivech,
 - **kontroly nastavení systému HACCP a cílené kontroly křížové kontaminace kokcidostatiky a léčiv**
 - vzorkování krmiv,
 - analýzy odebraných vzorků krmiv v Národní referenční laboratoři ÚKZÚZ.

Vedle plánovaných kontrol provozů provádí OKZV

- sledování aktuálně problematických oblastí vyhláší ředitel SZV - zaměřuje se např. na:
 - o dioxiny a PCB v rybích moučkách, krmných tucích a dalších krmivech
 - o savčí tkáně v rybích moučkách a krmivech pro přežvýkavce
 - o těžké kovy v doplňkových látkách a premixech z Indie
- mimořádné kontroly (stížnosti, RASFF)
- dodatečné kontroly - kontrola související s již provedenou běžnou kontrolou, která umožňuje ověřit plnění uložených nápravných opatření, zjistit rozsah problému a/nebo opakovaně prokázat porušení krmivářské legislativy
- monitoring zakázaných a nežádoucích látek v krmivech (viz bod 4.3.3, oddíl 3. 7.) specifické kontrolní plány nebo programy požadované legislativou Společenství.

Oblast rostlinolékařských kontrol

Na příslušných kontrolách se podílí Sekce rostlinolékařské péče (SRLP) a Sekce zemědělských vstupů (SZV).

Sekce rostlinolékařské péče:

- ✓ *Odbor ochrany proti škodlivým organismům zajišťuje*
 - metodickou pomoc a školení pro odborné činnosti Odboru rostlinolékařské inspekce (ORLI) a spolupracuje při přípravě ostatních vnitřních předpisů ÚKZÚZ
 - podílí se na odborných mezinárodních programech a projektech, účastní se jednání příslušných pracovních skupin Rady EU a expertních pracovních skupin a stálého výboru EK a v dalších mezinárodních odborných organizacích (např. EPPO a FAO)
 - podílí se na realizaci státní a evropské agroenvironmentální politiky a politiky bezpečnosti potravin
 - koordinuje požadavky na vědu a výzkum a uplatňování výsledků řešení výzkumných úkolů v činnosti ÚKZÚZ
 - koordinuje požadavky na uplatňování integrované ochrany rostlin na území ČR
 - vede ústřední evidenci prováděného monitoringu, výskytu a ochrany proti škodlivým organismům a zajišťuje výměnu informací o škodlivých organizmech a opatřeních proti jejich šíření mezi ÚKZÚZ a zahraničím a distribuci těchto informací v rámci ÚKZÚZ včetně využívání odborných programů (IS MONITORING, EUROPHYT)
 - odborně spolupracuje při tvorbě rostlinolékařských právních předpisů ČR a implementaci předpisů EU
 - zveřejňuje seznam národních referenčních laboratoří a referenčních laboratoří včetně zaměření jejich činnosti ve Věstníku
 - zajišťuje provoz rostlinolékařského portálu - plodinově specifických informací k uplatňování zásad integrované ochrany rostlin včetně informací o rezistentních populacích škůdců a zobrazení POR dle jejich ekotoxikologických vlastností vůči jednotlivým složkám životního prostředí (Semafor přípravků)
 - připravuje žádosti ČR o finanční příspěvek z rozpočtu Evropské komise na krytí vícenákladů na eradikaci škodlivých organismů zavlečených do ČR ze třetích zemí nebo z ostatních členských států EU
 - poskytuje odborné informace, posudky a odborná školení v rámci věcné příslušnosti sekce
- ✓ *Odbor dovozu a vývozu provádí*
 - dovozní rostlinolékařskou kontrolu stanovených rizikových rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů ve vstupních místech a v místech schválených po dohodě s Celní správou,
 - veškeré činnosti spojené s vývozem rostlin a rostlinných produktů do třetích zemí, včetně vydávání příslušných mezinárodních certifikátů,
 - certifikaci zásilek, které nepodléhají povinné kontrole v rámci EU,

- šetření v porostech, jejichž produkce je určena k exportu a v místech skladování produkce, která je určena k exportu,
 - registraci zařízení k hubení škodlivých organismů, výrobců dřevěného obalového materiálu a s touto činností spojený dozor,
 - kompletní dozorovou činnost nad dřevěným obalovým materiálem,
 - komunikaci a součinnost s organizacemi pro ochranu rostlin v rámci dovozu a vývozu zásilek rostlin a rostlinných komodit v mezinárodním obchodu
 - schvalování míst pro dovozní rostlinolékařskou kontrolu a vývozní šetření rizikových komodit.
- ✓ *Odbor diagnostiky* plní funkci národní referenční laboratoře ÚKZÚZ pro diagnostiku **škodlivých organismů** a zejména:
- provádí a koordinuje rostlinolékařskou diagnostiku škodlivých organismů, **určování původců chorob a poškození rostlin, testování a detekci škodlivých organismů rostlin,**
 - průběžně ověřuje kvalitu diagnostických výstupů;
 - provádí expertní audity v externích a referenčních laboratořích,
 - spolupracuje na přípravě **právních předpisů ČR a předpisů EU** týkající se diagnostiky škodlivých organismů;
 - odborně spravuje systém pro diagnostiku škodlivých organismů
 - provádí odborné úkony ve své působnosti a stanovuje konkrétní výši náhrady nákladů za jejich provedení.
- ✓ *Odbor rostlinolékařské inspekce (ORLI)* provádí:
- Kontrolu zdraví rostlin
- Inspektoři soustavně kontrolují rizikové rostliny v místech jejich produkce a skladování a při zjištění výskytu regulovaných škodlivých organismů nařizují opatření. Dále provádějí rostlinolékařský dozor nad plněním fytosanitárních preventivních opatření a mimořádných rostlinolékařských opatření.
- Kontrolu POR
- Inspektoři **ORLI** vykonávají dozor nad používáním POR, **skladováním POR**, profesionálními uživateli **POR, funkční způsobilostí zařízení pro aplikaci POR a odbornou způsobilostí pro nakládání s POR** podle plánu kontrol nebo na podnět (šetření úhynů včel ve spolupráci s KVS, šetření příčin úletů POR). Dále provádí kontroly orientačních pokusů mimo GEP stanice (experimentální použití POR).
 - **Oddělení koordinace kontrol v rámci ORLI zpracovává metodické pokyny ke kontrole nakládání s POR a dalším činnostem souvisejícím s POR.**
 - Mezi další činnost inspektorů ORLI patří sběr dat o spotřebě POR u vybraných subjektů za předcházející kalendářní rok a zápis do programu STATPOR. Data o spotřebě POR zapsaná ve STATPOR jsou následně zpracována za ČR a slouží k poskytování informací na základě podaných žádostí, pro potřeby MZe, **MŽP, ČHMÚ** a EUROSTAT (ČSÚ) v souvislosti s nařízením EP a R (ES) č. 1185/2009 o statistice pesticidů.
 - **Regionální oddělení rostlinolékařské inspekce provádí osvědčování odborné způsobilosti fyzických osob pro nakládání s POR včetně vydávání osvědčení II. a III. stupně dle zákona o rostlinolékařské péči.**
 - ORLI v souladu s nařízením EP a R (ES) č. 1185/2009 **zpracovává také statistiku o uvádění účinných látek obsažených v POR** na trh. Data v požadované struktuře předává ČSÚ, který je včetně zprávy o kvalitě **zasílá** do Eurostatu.
 - V rámci součinnosti a na základě žádosti SZV zajišťuje odběry vzorků POR u uživatelů.
 - Udržuje **databázi požadavků ke kontrole nakládání s POR** v programu PPP (**Plant Protection Products**) a v mezikladu **zpráv** MZe v souladu s platnou legislativou.

Sekce zemědělských vstupů

Odbor přípravků na ochranu rostlin (OPOR) a Odbor kontroly zemědělských vstupů zajišťují kontroly uvádění POR a dalších prostředků (DP) na trh.

✓ Odbor přípravků na ochranu rostlin

- zajišťuje povolování POR a DP,
- zajišťuje metodickou pomoc a školení inspektorů, kteří kontrolují uvádění na trh a používání POR,
- vede záznamy o POR v programu PPP na základě hlášení distributorů, tato hlášení jsou využívána i při plánování odběrů vzorků přípravků a kontrolách,
- podílí se na přípravě ročního plánu kontrol distributorů POR,
- zajišťuje kontrolu dodržování závazných podmínek uvádění POR na trh, kontrolu označování a balení POR a DP a kontrolu propagace POR,
- ve spolupráci s Odborem kontroly zemědělských vstupů se podílí na odběru vzorků POR a DP, které následně předává NRL ke kontrolním analýzám vlastností a složení POR,
- na základě analýz odebraných vzorků POR a kontroly označování a balení POR a DP a kontroly propagace POR ukládá opatření k nápravě,
- posuzuje návrhy návodů k použití POR a DP zaslaných držiteli povolení a zajišťuje jejich zveřejnění v Registru POR,
- provádí odborné činnosti a rozhodování v oblasti zařízení pro aplikaci POR a jejich kontrolního testování včetně následného dozoru,
- provádí ověřování technických a technologických parametrů trysek a tlakoměrů pro pracoviště pověřená MZe zkoušením POR.

✓ Odbor kontroly zemědělských vstupů

- provádí kontrolu plnění povinností distributorů POR při uvádění POR na trh, kontrolu označování a balení a kontrolu propagace POR,
- zajišťuje odběr vzorků POR a DP.

Lidské zdroje

Na konci roku 2015 bylo v oddělení krmiv 15 pracovníků, Odbor kontroly zemědělských vstupů zaměstnává 77 pracovníků, včetně vedoucích a administrativních pracovníků, z toho vlastní kontrolu krmiv vykonává 26 inspektorů, z nich 90% pracovníků má vysokoškolské a ostatní středoškolské vzdělání.

Úřední rostlinolékařské kontroly provádějí inspektoři z Odboru rostlinolékařské inspekce a inspektoři z Odboru dovozu a vývozu. K tomuto účelu je vyčleněno celkem 176 funkčních míst. Na centrální úrovni se na kontrolní činnosti podílí metodicky a koordinačně 18 zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním.

Podávání zpráv a komunikační kanály

K vlastní kontrolní a zkušební činnosti slouží informační systémy.

Pro kontrolu krmiv je hlavním informačním systémem registrační program, který eviduje krmivářské provozy, systém LPIS, který slouží k zápisu kontrol a k analýze rizika využívané pro plánování kontrol a laboratorní systém sloužící k zápisu odebraných vzorků krmiv a výsledků jejich laboratorního zkoušení. Dalším zdrojem informací je Stálý výbor pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva včetně jeho pracovních skupin. Jednání se účastní někteří experti OK.

Pro jednotný výkon dozoru nad distribucí a používáním POR je od roku 2008 inspektory využíván program PPP (Phare Project Postregistration). Výstupem je protokol z kontroly uvádějící zjištěné nedostatky a uložená úřední opatření, ukládaná současně do databáze, dostupná on-line všem inspektorům a zaměstnancům, zapojeným do kontrolní činnosti nebo těm, kteří tuto činnost formou vnitřního auditu hodnotí.

Kontrola škodlivých organismů rostlin využívá informační systém Monitoring, což je jednotná databáze dostupná on-line pro věcně příslušné zaměstnance, kde jsou všechny zjištěné informace z kontrolní činnosti uváděné do protokolů. Informace o prvním výskytu určitého regulovaného

škodlivého organismu rostlin na území ČR a výskytu regulovaných škodlivých organismů rostlin na území ČR, kde se dosud nevyskytly, jsou zasílány Evropské komisi a členským státům EU neprodleně písemnou formou.

Na webových stránkách ÚKZÚZ průběžně zveřejňuje

- Aktuální informace
- on-line registr krmivářských provozů
- on-line registr POR, který je v rámci aktualizace doplněn jednou denně o nově vydaná povolení přípravků na ochranu rostlin. Také jsou v něm zveřejňována opatření (ÚO, MRO) vydaná na jednotlivé šarže přípravku, u nichž je opatřením zakázáno uvádění na trh a používání a jsou v něm rozšířená kritéria pro výběr, podle nichž lze plánovat nákup přípravků před aplikací, např. přípravky, které jsou vyloučeny z používání pouze v OP II. stupně povrchového zdroje vody nebo pouze v OP II. stupně podzemního zdroje vody.

Pro prodejce POR (distributory POR) je na webových stránkách ÚKZÚZ k dispozici také průběžně aktualizovaný přehled o přípravcích, kterým skončí uvádění na trh a obdobně je zde zejména pro subjekty používající POR v rámci podnikání přehled přípravků s datem ukončení používání.

Dále ÚKZÚZ používá podle potřeby všechny způsoby komunikace – osobní jednání, telefonický kontakt, e-mailová pošta, poštovní korespondence. K dispozici mají pracovníci internet a pro správu dokumentů slouží intranet a datová schránka. Důležitá jednání a jejich výsledky jsou zaznamenána formou zápisů, které jsou archivovány podle vnitřních pravidel ústavu.

Zdroje podporující úřední kontrolu

Vzorkování v rámci úředních kontrol je zabezpečováno na základě příslušných metodických pokynů pro jednotlivé kontrolní činnosti, které stanoví postup a dokumentaci vzorkování.

- Odběr vzorků krmiv je proveden také v souladu s vyhláškou č. 415/2009 Sb. a nařízením (ES) č. 152/2009, kde je definován odpovídající postup odběru, transportu a předávání vzorků tak, aby nebyla nepříznivě ovlivněna jejich jakost. Takto odebrané vzorky jsou analyzovány v laboratořích ÚKZÚZ nebo ve smluvních laboratořích.

Laboratoři ÚKZÚZ je Národní referenční laboratoř (NRL) se sídlem v Brně a s regionálními pracovišti v Praze, Plané, Plzni, Lípě a Opavě. Laboratoř je akreditovaná ke zkoušení POR a dalších prostředků na ochranu rostlin, krmiv, doplňkových látek a premixů, půd, rostlinného materiálu a hnojiv.

- V krmivech se NRL zaměřuje na analýzy zakázaných, nežádoucích a jinak rizikových látek v krmivech včetně analýz jakostních znaků. NRL například provádí ve spolupráci s laboratořemi SZPI analýzy přítomnosti GMO, detekuje hladiny mykotoxinů krmivech, provádí analýzy přítomnosti veškerého sortimentu doplňkových látek včetně homogenity doplňkových látek v krmivu nebo kontaminace. Analýzy, které zatím nelze v NRL provádět zadáváme smluvním laboratořím (např. dioxiny SZÚ Ostrava).
- Pod Oddělení krmiv nově spadá akreditovaná Národní referenční laboratoř pro detekci živočišných proteinů (NRL – ŽP). V laboratoři se provádí mikroskopická identifikace složek živočišného původu (např. svalů, kostí, peří apod.) a také detekce živočišné DNA pomocí RT-PCR.
- Laboratoř pesticidů je součástí NRL ÚKZÚZ v Brně. Laboratoř byla akreditovaná podle ČSN EN ISO/IEC 17025 Českým institutem pro akreditaci a používá označení „Akreditovaná zkušební laboratoř č. 1521“. Předmětem akreditace je fyzikální, chemické a technické zkoušení přípravků na ochranu rostlin. V současnosti má laboratoř akreditováno 15 zkoušek. Laboratoř kontroluje fyzikální, chemické a technické vlastnosti POR podle FAO nebo národních specifikací. Laboratorní zkoušky jsou převážně prováděny podle mezinárodně platných metodik uvedených v CIPAC příručce, pokud není ještě vydána CIPAC metoda, pak jsou používány validované metody uvedené v dokumentaci předkládané žadatelem o povolení přípravku/POR – producentem. To představuje přibližně 200 různých technik pro kontrolu fyzikálních, chemických a technických vlastností POR a více než 800 metod pro stanovení účinných látek POR. U

analyzovaných vzorků jsou prováděny zkoušky totožnosti účinných látek, kvantitativní stanovení jejich obsahu a kvalitativní, popř. kvantitativní stanovení nečistot a formulačních přísad. U přípravků EC formulací je kontrolován také obsah xylenu. Uvedené zkoušky jsou prováděny převážně metodou kapalinové a plynové chromatografie. Kontroly přípravků/POR ze souběžného dovozu jsou navíc rozšířeny o detailní srovnávací chromatografické analýzy profilu nečistot s referenčním přípravkem/POR. U vzorků POR odebraných na podnět třetí strany je mimo jejich identifikace i detailně analyzováno jejich chemické složení všemi vhodnými a dostupnými laboratorními postupy a technikami.

Účinné látky a nečistoty kontrolovaných přípravků/POR jsou analyzovány metodami držitele rozhodnutí o povolení, které jsou archivovány v dokumentačním souboru příslušného přípravku/POR nebo podle mezinárodně uznaných metod publikovaných v CIPAC Handbooks. Všechny použité analytické metody jsou pracovníky laboratoře pesticidů verifikovány, popř. validovány podle platného standardního operačního postupu v souladu s požadavky normy ČSN EN ISO/IEC 17025 a „Příručky kvality oddělení laboratoře pesticidů“. Fyzikálně – chemické a technické zkoušky vlastností přípravku jsou provedeny metodami doporučenými v „Manuálu pro vývoj a použití FAO a WHO specifikací pro pesticidy, 1. vydání, Řím 2002 a jeho 2. revizi z listopadu 2010“.

Laboratoř pesticidů v rámci NRL ÚKZÚZ je jedinou laboratoří v České republice, která se zabývá kontrolou fyzikálních, chemických a technických vlastností POR a současně plní i roli národní referenční laboratoře pro přípravky a další prostředky na ochranu rostlin. Aktivně se podílí na činnosti CIPAC (Collaborative International Pesticides Analytical Council) při mezilaboratorní validaci metod zkoušek a s vynikajícími výsledky se pravidelně zúčastňuje mezinárodních mezilaboratorních testů, organizovaných AAPCO (Association of American Pesticide Control Officials) a belgickou laboratoří AFSCA (Laboratoire fédéral pour la Sécurité alimentaire).

- Diagnostické laboratoře zaměřené na diagnostiku škodlivých organismů jsou součástí odboru diagnostiky, který má 4 diagnostické laboratoře - umístěné v Olomouci, Havlíčkově Brodě, Opavě a v Praze.
 - Diagnostická laboratoř Olomouc se člení na laboratoře bakteriologie, biochemie, entomologie, mykologie, nematologie, virologie a pracoviště podpory integrované ochrany rostlin, které vykonávají činnosti na těchto úsecích.
 - Diagnostická laboratoř Praha vykonává činnosti na úseku nematologie a úřední zkoušky rezistence brambor proti rakovině bramboru a hádátka bramborovému a hádátka nažloutlému a ověřování a identifikaci patotypů těchto škodlivých organismů.
 - Diagnostická laboratoř Havlíčkův Brod vykonává činnosti na úseku rostlinolékařské diagnostiky zaměřené především na bakteriózy bramboru pod metodickým vedením odpovědných útvarů Odboru diagnostiky.
 - Diagnostická laboratoř Opava monitoruje letové aktivity mšic na základě diagnostiky denních úlovků mšic z 5 sacích pastí typu Johnson – Taylor, jejichž rozmístění reprezentuje hlavní pěstitelské oblasti ČR. Sleduje se letová aktivita u 2 rodů a 14 hospodářsky významných druhů mšic.
 - Laboratoře odboru diagnostiky byly v lednu 2008 akreditovány podle ČSN EN ISO/IEC 17025 Českým institutem pro akreditaci, v současnosti mají laboratoře akreditováno celkem 17 zkoušek.

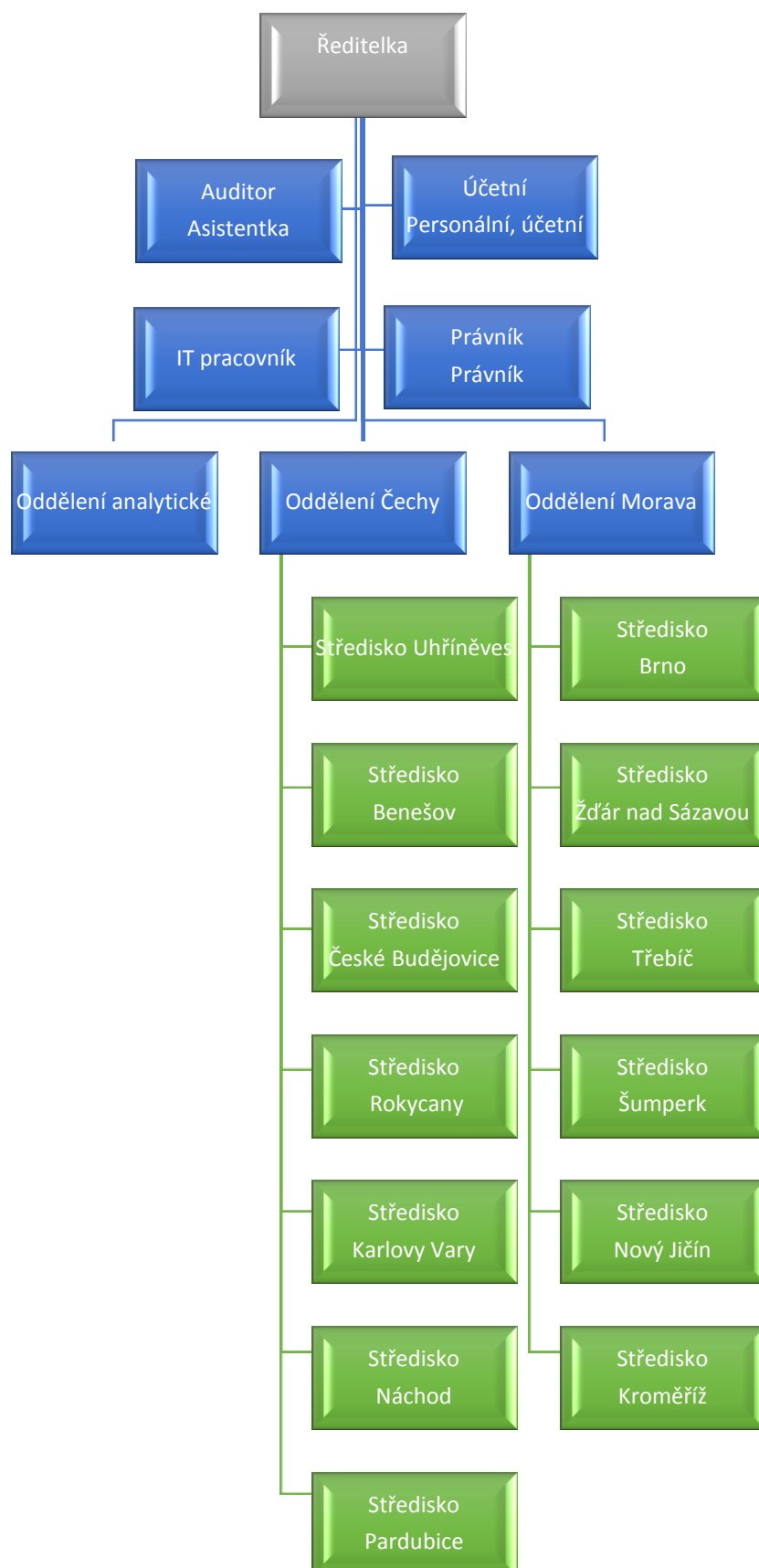
Diagnostické laboratoře vedle zajištění vlastní rostlinolékařské diagnostiky plní funkci ústředního zdroje směrodatných informací v příslušných úsecích odborných rostlinolékařských činností, spolupracují s obdobně zaměřenými pracovišti členských států Evropské unie, koordinují spolupráci referenčních laboratoří v oblastech svého zaměření a spolu s referenčními laboratořemi jsou expertní základnou pro zajištění výkonu státní správy v oblastech svého zaměření.

Ostatní zdroje

Informační a komunikační technologie zahrnují veškerý používaný HW a systémový, aplikační a kancelářský SW, elektronickou poštu, stacionární a mobilní telefonní přístroje, tiskovou a kopírovací techniku. Inspektoři mají k dispozici služební vozidla, vzorkovací pomůcky a notebooky s připojením na internet. Příslušné vnitřní předpisy ústavu stanoví veškerá bezpečnostní opatření včetně používání internetu a intranetu (přístupová práva apod.) a požadavky na nákup, provoz a údržbu těchto zařízení. K dispozici jsou různé informační systémy a aplikace jako je registr krmivářských provozů, aplikace Monitoring, LPIS, STATPOR, Vnější karanténa, program PPP, Spisová služba (součástí je Datová schránka), LDAP (adresář), Registr subjektů aj. Tyto aplikace jsou vzájemně propojeny.

Principy financování úředních kontrol

ÚKZÚZ je rozpočtová organizace finančně řízená MZe. Jako organizační složka státu je financována ze státního rozpočtu. Příjmy a výdaje ÚKZÚZ jsou příjmy a výdaji státního rozpočtu. Rozpočet ÚKZÚZ může zahrnovat pouze příjmy a výdaje na činnosti vymezené ve zřizovací listině, případně stanovené zákonem. Vedoucí jednotlivých regionálních pracovišť plánují finanční zdroje tak, aby byly vždy dostatečné pro plnění základních úkolů inspekce.

Vymezení, struktura a organizace

Kompetence České plemenářské inspekce jsou vymezeny v zákoně č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon). Dále postupuje podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) a podle zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Inspekce

- ✓ kontroluje, jak chovatelé, uznaná chovatelská sdružení, chovatelské podniky prasat, oprávněné osoby, provozovatelé jatek, provozovatelé lihní, provozovatelé shromažďovacích středisek, obchodníci, dopravci, uživatelská zařízení, asanační podniky, určená osoba, účastníci Národního programu a pověřená osoba dodržují povinnosti stanovené v plemenářském zákoně,
- ✓ kontroluje osoby, které vykonávají činnost, k níž je třeba podle tohoto zákona souhlas, uznání, určení nebo pověření ministerstva,
- ✓ zjišťuje příčiny nedostatků a osoby za ně odpovědné a ukládá opatření k odstranění těchto nedostatků a jejich příčin, včetně termínu pro jejich odstranění,
- ✓ projednává přestupky a jiné správní delikty,
- ✓ může ukládat zvláštní opatření,
- ✓ kontroluje splnění opatření uložených k odstranění zjištěných nedostatků a jejich příčin včetně termínu pro odstranění,
- ✓ kontroluje splnění uložených zvláštních opatření, po jejich splnění ruší rozhodnutí o uložení zvláštních opatření,
- ✓ kontroluje plnění povinností stanovených přímo použitelnými předpisy Evropských společenství v oblasti šlechtění, plemenitby, označování a evidence zvířat fyzickými a právnickými osobami,

a dále

- ✓ kontroluje dodržování postupů testování vyjmenovaných hospodářských zvířat,
- ✓ provádí kontroly na úseku šlechtění a plemenitby vyjmenovaných hospodářských zvířat, označování a evidence zvířat, nařízené ministerstvem, a kontroly podle zvláštního zákona v souladu s předpisy Evropských společenství, v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

V čele ČPI je ředitelka, která přímo řídí 3 oddělení. **Někteří pracovníci jsou přímo podřízeni ředitelce ČPI.**

- **Vedoucí Oddělení kontroly Čechy**
- **Vedoucí Oddělení kontroly Morava**
- **Vedoucí Analytického oddělení**
- **Právníci**
- **IT pracovník**
- **Účetní a personální**
- **Auditor**

Lidské zdroje

ČPI má k **31. 12. 2015** celkem **59** zaměstnanců. V rámci obou oddělení tzn. **13** středisek, rozmístěných v celé ČR, pracuje celkem 43 kontrolujících inspektorů. Všichni inspektoři jsou proškoleni tak, aby mohli provádět jak kontroly označování a evidence, tak kontroly šlechtění a plemenitby.

Sídlo ČPI je v Praze 1, Štěpánská 63, sídla oddělení jsou v Praze – Uhřetěvsi a v Brně, střediska jsou umístěna v Praze-Uhřetěvsi, Benešově, Českých Budějovicích, Rokycanech, Karlových Varech, Pardubicích, Náchodě, Žďáru nad Sázavou, Třebíči, Brně, Novém Jičíně, Šumperku **a Kroměříži.**

Kompetence činností:

Ústředí:

Na ústředí je zaměstnáno celkem 12 pracovníků (8 pracovníků má vysokoškolské vzdělání a 4 středoškolské). Tito pracovníci zajišťují činnost legislativně-právní, personální, účetní a ekonomickou agendu, IT a audit. Dále je zde oddělení analytické, které provádí kontrolu spisů (supervize) a jejich kompletování a přípravu na poradě, kde se rozhoduje o výši sankce či zahájení správního řízení. Dále se zde zpracovávají metodické pokyny a vnitřní pokyny pro zaměstnance.

Střediska:

Inspektoři provádějí kontrolní činnost přímo u chovatelů nebo pomocí databáze v kanceláři. Z jednotlivých kontrol je vypracován protokol, který je vyhotoven zpravidla ve dvou kopiích pro chovatele a pro oddělení, kam je neprodleně po kontrole odeslán. Počet vyhotovených kopií protokolu se řídí zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

Oddělení:

Na obou odděleních je dohromady zaměstnáno 47 zaměstnanců. 40 má vysokoškolské vzdělání a 7 středoškolské. Z celkového počtu 47 zaměstnanců je 43 inspektorů, kteří provádí úřední kontroly. Vedoucí oddělení řídí a kontrolují inspektory na střediscích. Dále se zde archivují kontrolní protokoly, které jsou na ústředí zasílány pouze elektronicky pomocí interní databáze.

Podávání zpráv a komunikační kanály

Základním prvkem interní komunikace jsou webové stránky Inspekce a tzv. „Chráněná sekce“. Chráněná sekce je zabezpečena proti externímu vstupu a umožňuje sdílení různých dokumentů. V chráněné sekci jsou umístěny formuláře, metodiky a informace důležité pro pracoviště v celé republice a všechny zaměstnance. Také jsou zde umístěny zásadní vnitřní předpisy Inspekce. Každý zaměstnanec má vlastní e-mail adresu pro komunikaci uvnitř i vně Inspekce. Další interní komunikace je umožněna využíváním mobilní i pevné sítě telefonů. Ostatní informace z porad jsou předávány na jednotlivé oddělení přes vedoucí a dále pomocí různých školení nebo porad oddělení. Veškeré podklady ke kontrolám označování a evidence hospodářských zvířat jsou získávány z Integrovaného registru zvířat databáze ústřední evidence, který spravuje Ministerstvo zemědělství. Zde jsou získávány informace o chovatelích, hospodářstvích i o narození, přemístění a původu zvířat. Databáze poskytuje soupisy zvířat pro inventury a pro posuzování historie jejich pohybů během života. ČPI ukládá do databáze kompletní informace o kontrolách na hospodářstvích a zprávy pro platební agenturu z kontrol cross-compliance. Od 1. 11. 2009 byla spuštěna interní databáze Easy Work pomocí které je vylepšena a ulehčena komunikace mezi jednotlivými složkami ČPI. Databáze Easy work slouží k elektronické archivaci veškerých dokumentů.

Ostatní zdroje

Služební vozidla, čtečky čipových identifikátorů, mobilní telefony, mobilní kanceláře (notebook + tiskárna), pomůcky pro odběr a přepravu vzorků, osobní ochranné pracovní pomůcky, dalekohledy, digitální fotoaparáty.

Principy financování kontrol

ČPI je rozpočtová organizace. Je financována ze státního rozpočtu. Vedoucí jednotlivých oddělení plánují ve spolupráci s ředitelkou ČPI a ekonomickým oddělením finanční zdroje tak, aby byly vždy zajištěny dostatečné zdroje pro plnění základních úkolů inspekce.

Oddíl 3.8 Přenesení úkolů na kontrolní subjekty

SZPI

Ústřední inspektorát a inspektorát jsou oprávněny přibírat k provedení odborných činností souvisejících s výkonem kontroly i jiné odborníky. Přibraní odborníci jsou oprávněni a povinni plnit úkoly v rozsahu pověření daného jim ústředním inspektorátem nebo inspektorátem; nemohou však ukládat opatření a sankce (zákon č. 146/2002 Sb., o SZPI a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů).

V souladu s článkem 5 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 pověřuje SZPI laboratoře k provedení analýz, tj. SZPI jmenuje podle článku 12 laboratoře, které mohou provádět analýzy vzorků odebraných při úředních kontrolách. Jedná se o externí laboratoře (nejsou součástí SZPI), které splňují požadavky ČSN EN ISO/IEC 17025 a postupují v souladu s ustanovením článku 11 a 12 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004. Pověřené laboratoře jsou ze strany SZPI hodnoceny a to zejména z pohledu plnění ustanovení článku 11 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004. Postup pro pověření laboratoří upravuje vnitřní předpis.

ÚKZÚZ

Ekologické zemědělství je legislativně zakotveno v zákoně č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství. Podle § 2 zákona je Ministerstvo zemědělství příslušným orgánem pro ekologické zemědělství, konkrétně odbor environmentální a ekologického zemědělství MZe dohlíží jako zodpovědný orgán na výkon kontroly a certifikace v ekologickém zemědělství. Podle nařízení Rady č. 834/2007 spadá od ledna 2009 kontrola ekologického zemědělství pod požadavky nařízení EP a R (ES) č. 882/2004. S ohledem na stoupající počet ekologických podniků došlo proto od 1. 1. 2010 ke změně kontrolního systému ekologického zemědělství. Kontrolním orgánem provádějícím úřední kontrolu u ekologických podnikatelů byl jmenován ÚKZÚZ, přičemž soukromé subjekty KEZ o.p.s., ABCERT AG, organizační složka, Biokont CZ, s.r.o. a Bureau Veritas Czech Republic, spol. s.r.o., budou nadále zajišťovat kontrolní činnosti spojené s vydáním osvědčení o původu bioproduktu nebo biopotraviny.

4.3.3 Organizace a řízení úředních kontrol příslušnými orgány

Oddíl 3.2. Obecné požadavky na víceletý plán kontrol

MZ

Každý provozovatel potravinářského podniku v sektoru společného stravování je povinen oznámit v listinné podobě nebo způsobem umožňujícím dálkový přenos dat zahájení výkonu předmětné činnosti nejpozději v den zahájení této činnosti příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví (§ 23 odst. 4 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Každá krajská hygienická stanice vede databázi provozovatelů, která je průběžně aktualizována.

Databáze evidovaných provozovatelů nejsou veřejně přístupné, ale od roku 2011 je seznam evidovaných subjektů zveřejňován na webových stránkách MZ

(http://www.mzcr.cz/Verejne/dokumenty/seznam-evidovanych-provozoven-spolecneho-stravovani_6243_1206_5.html) a každoročně je počet oznámených provozovatelů obsažen ve

výročních zprávách krajských hygienických stanic. V sektoru předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami povinnost registrace výrobců a dovozců není stanovena.

Kontrolní činnost Orgánů ochrany veřejného zdraví (dále jen „OOVZ“) v oblasti potravin a materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami je vymezena zákonem č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících předpisů, ve znění pozdějších předpisů, zákonem o potravinách a zákonem č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon), ve znění pozdějších předpisů, pokud jde o kontrolu obsahu látek v předmětech určených pro styk s potravinami, zákonem č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, pokud jde o prodej výrobků a poskytování služeb, které jsou upraveny zákonem o ochraně veřejného zdraví a zákonem č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků).

Úřední kontroly jsou prováděny na základě:

- a) centrálních kontrolních plánů a cílených akcí vyhlášených hlavním hygienikem,
- b) regionálních akcí místně příslušných krajských hygienických stanic a
- c) ostatních akcí vyplývajících ze situace územního pracoviště (místní úroveň).

Frekvence kontrol vychází z plánu kontrolní činnosti a z hodnocení rizika spojených s daným typem provozovny podle charakteru vykonávané činnosti a cílové skupiny spotřebitelů, tzn., že větší pozornost je věnována zařízením s výrobou pokrmů a zařízením poskytujícím stravovací služby v rámci zdravotních a sociálních služeb a stravování dětí. Současně se vychází z personálních možností pracoviště.

Výkon úředních kontrol je prováděn formou kontrol plánovaných a neplánovaných. Plán je sestavován podle metodiky Hlavního hygienika ČR na základě „Metodiky pro sestavování kontrolních plánů“ pro daný rok.

Výsledkem provádění kontrol podle kontrolních plánů je dosažení srovnatelného počtu kontrol ve všech krajích za určité období. K zajištění standardizace z hlediska kvalitativního slouží jednotné kontrolní postupy stanovené MZ a standardizace činnosti KHS. Kromě sjednocení rozsahu a četnosti kontrol slouží kontrolní plány rovněž k usměrnění kontrol z hlediska priorit podle aktuálního stavu veřejného zdraví a jeho ochrany. Respektují i požadavky specifické problematiky veřejného zdraví v jednotlivých krajích. MZ nestanovuje striktně oblasti dozoru ani kvantitativní požadavky, tedy centrální požadavek na frekvenci výkonu státního zdravotního dozoru. KHS je umožněno zaměřit se při výkonu státního zdravotního dozoru na oblasti, které představují problémy na regionální úrovni a na které bylo nutné soustředit pozornost. Priority dozoru a četnost kontrol jsou KHS stanovovány na základě analýzy rizika a znalosti problematiky v jednotlivých regionech. Priority stanovené na centrální úrovni souvisí s vývojem na úrovni Evropské unie a s oblastmi mající celostátní dosah.

Podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících předpisů, ve znění pozdějších předpisů, hygienické stanice vykonávají státní zdravotní dozor podle kontrolních plánů, které určují priority činnosti úseku ochrany veřejného zdraví. MZ tyto kontrolní plány přezkoumává, zároveň má oprávnění konkretizovat kontrolní postupy a stanovit rozsah a četnost kontrol.

Kontrolní plán je každoročně analyzován a na základě výsledků z předchozích let upravován pro další rok. Provádí se srovnávání mezi jednotlivými kraji a hledání příčin případných rozdílů v jeho plnění. Při tvorbě kontrolního plánu se přihlíží ke skutečnému počtu zaměstnanců regionálních pracovišť, každoročně se zpřesňují a zjednodušují kritéria a kontrolní plány jsou vytvářeny tak, aby je regionální pracoviště mohla snadno sestavit.

Kontrolními plány je pokryta pouze část úředních kontrol, resp. část tzv. běžného hygienického dozoru, kterou je možné dopředu naplánovat. Kromě toho budou prováděny kontroly, které nelze předem stanovit, jako je šetření stížností apod. Tyto kontroly jsou vykonávány nad rámec stanovených kontrolními plány.

Do plánu kontrol nejsou zahrnuty další činnosti jako je například posuzování projektových dokumentací potravinářských provozoven v souvislosti se zahájením jejich činnosti, změnou užívání, nebo kolaudacemi, šetření v souvislosti s onemocněním z potravin nebo oznámením ze systému RASFF, vyřizování stížností nebo provádění následných kontrol na zjištění odstranění nedostatků. Četnost kontrol v zařízeních za rok je určena na základě míry rizikovosti zařízení nebo jeho činnosti a předpokládaného počtu těchto zařízení.

Počet odebraných vzorků si stanoví každé regionální pracoviště podle dlouhodobých průměrů odebraných vzorků se zaměřením na rizikové skupiny pokrmů a potravin ve vztahu k provozovně a epidemiologické situaci. Minimální počet odebraných vzorků je stanoven na 5 % z předepsaného počtu kontrol. Pro plánovaný odběr vzorku k mikrobiologickému vyšetření je prováděn odběr pouze 1 vzorku, pokud je u vzorku zjištěna přítomnost hledaného mikroorganismu, odebírá se stejný druh výrobku v počtu, které stanoví nařízení Komise (ES) č. 2073/2005.

V roce 2015 v návaznosti na zákon č. 139/2014 Sb., kterým se změnily kompetence v oblasti dozoru nad veřejným stravováním, kdy tímto dozorem byly pověřeny rovněž dozorové orgány Ministerstva zemědělství, došlo i k úpravě kontrolních plánů. Aby nedošlo k nadměrnému zatížení provozovatelů potravinářských podniků kontrolami nad dodržováním požadavků potravinového práva, byla dohodnuta koordinace výkonu úředních kontrol v sektoru veřejného stravování, kdy provozovny jiné než uvedené v odstavci SZPI, pododstavci Kontroly společného stravování, jsou primárně dozorovány orgány ochrany veřejného zdraví. V případě výskytu, nebo podezření na, alimentární onemocnění nebo otravu z potravin, šetření provádí pouze orgány ochrany veřejného zdraví bez ohledu na toto ujednání.

Oblast materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami

Výrobci - jedná se o výrobní provozovny, kde se kontroluje dodržování požadavků na výrobky přicházející do styku s potravinami z hlediska ochrany veřejného zdraví. Četnost kontroly je stanovena podle potřeby, četnost kontroly správné výrobní praxe je stanovena na 1x za 3 roky.

Dovozci - jedná se o kontrolu dodržování dovozních podmínek na výrobky přicházející do styku s potravinami z hlediska ochrany veřejného zdraví. Četnost kontrol je stanovena podle potřeby a podle vývoje na trhu.

Distribuce, prodejny - provádí se kontrola dodržování požadavků na výrobky přicházející do styku s potravinami z hlediska ochrany veřejného zdraví v distribuční síti a prodejnách. Četnost kontrol se stanoví podle potřeby.

Plán kontrolní činnosti je každoročně aktualizován a kompletní revize je prováděna v tříletých cyklech. Četnost kontrol a odběr počtu kontrolních vzorků jsou limitovány a definovány především finančními prostředky určenými na výkon státního zdravotního dozoru a personální obsazením, a dále požadavky stanovenými právními předpisy.

Veškeré prostředky na výkon státního zdravotního dozoru jsou přidělovány ze státního rozpočtu.

Dokumentované postupy

Veškeré postupy při výkonu státního zdravotního dozoru vycházejí z právních předpisů a jsou písemně zdokumentovány. Všechny standardní pracovní postupy a metodické návody, které jsou zpracovány Ministerstvem zdravotnictví, jsou k dispozici všem kontrolním pracovníkům.

Každá krajská hygienická stanice každoročně zpracovává zprávu o výsledcích kontrolní činnosti v oboru hygieny výživy a předmětů běžného užívání, které jsou zveřejňovány na webových stránkách jednotlivých krajských hygienických stanic. Kromě toho jsou průběžně zveřejňovány zprávy o výsledcích regionálních kontrolních akcí, které jsou dávány k dispozici i sdělovacím prostředkům.

Na centrální úrovni se zpracovává celková roční zpráva o výsledcích v oboru hygieny výživy a předmětů běžného užívání. Kromě toho probíhá pravidelná komunikace s veřejností, která má různou podobu, např. vydávání tiskových zpráv, odpovědi veřejnosti na jednotlivé dotazy, účast pracovníků orgánů ochrany veřejného zdraví na různých vzdělávacích akcích v oblasti bezpečnosti potravin, nebo vydávání propagačních materiálů.

SZPI

Registrace

Provozovatel potravinářského podniku je povinen oznámit v listinné podobě nebo způsobem umožňujícím dálkový přenos dat zahájení, změny nebo ukončení výkonu předmětu činnosti podle zákona nejpozději v den, kdy tyto skutečnosti nastaly, příslušnému orgánu dozoru s uvedením svého jména, příjmení nebo obchodní firmy, místa podnikání a adresy provozovny, jde-li o osobu fyzickou, nebo obchodní firmy nebo názvu, sídla a adresy provozovny, jde-li o osobu právnickou, dále identifikačního čísla osoby a předmětu činnosti nebo podnikání (§ 3 zákona o potravinách). K datu 01. 01. 2014 bylo v databázi SZPI zaregistrováno 48 880 provozoven, které SZPI kontroluje, k 01. 01. 2015 to bylo 52 052 provozoven a k datu 01. 01. 2016 bylo v databázi zaregistrováno 61 834 kontrolovaných provozoven.

Registrační formulář pro provozovatele je ke stažení na internetových stránkách SZPI na adrese:
<http://www.szpi.gov.cz/dokumenty-ke-stazeni.aspx>.

Dokumentované postupy

Na všechny vnitřní předpisy SZPI je uplatňován režim řízené dokumentace: vnitřní předpisy podléhají nastaveným pravidlům pro schvalování, přezkoumávání, aktualizaci, identifikaci, změny a zajištění aktuálních verzí, v souladu s požadavky normy EN ISO 9001: 2009.

Druhy vnitřních předpisů

- *Strategické dokumenty* jsou dokumenty charakterizující strategické záměry SZPI (např. Střednědobá koncepce určuje záměry a cíle SZPI)
- *Řády* – jsou vnitřní předpisy, kterým se v úřadu stabilizují důležité systémy nebo podsystémy, určující strukturu úřadu nebo základní pravidla vnitřního pořádku. Pro kontrolní činnost je základním interním předpisem Řád kontrolní činnosti, který upravuje výkon úřední kontroly v podmínkách SZPI. Specifikuje zodpovědnost zaměstnanců realizujících nebo zabezpečujících kontrolní činnost, stanoví základní pravidla pro výkon kontroly a požadavky na dokumentaci kontrolních zjištění, vymezuje základní vztahy mezi kontrolní činností a příslušnými podsystémy informačního systému SZPI, sjednocuje postupy při výkonu kontrolní činnosti atd.
- *Organizační směrnice* – jsou vnitřní předpisy, kterými se podrobněji, a zpravidla na základě příslušného řádu, upravují vlastnosti a chování prvků některého systému v úřadu. Jsou více konkrétní než řád, ale méně konkrétní než metodický pokyn.
- *Metodické pokyny* – jsou vnitřní předpisy vydávané za účelem úpravy jednotného postupu při plnění konkrétních, zpravidla termínovaných úkolů. Jde o relativně podrobný návod pro uskutečnění konkrétních kontrol. Podle metodických pokynů se realizují např. kontroly z Plánu ústředně řízených kontrol.
- *Služební předpisy* – jsou vnitřní předpisy vydané v souladu s § 11 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, které stanoví organizační věci služby, tj. podrobnosti výkonu působnosti služebního orgánu včetně vydávání služebních předpisů, bližší podmínky výkonu práv a povinností souvisejících se služebním poměrem státních zaměstnanců, s pracovním poměrem zaměstnanců vykonávajících činnosti podle § 5 zákona o státní službě a se služebním poměrem osob ve služebním poměru podle jiného zákona zařazených k výkonu služby ve služebním úřadu a podrobnosti týkající se systemizace a organizace služebního úřadu

Dokumentace kontrolního zjištění

Každý kontrolní vstup ke kontrolované osobě musí být dokumentován. Kontrolními dokumenty jsou (dle daných okolností) protokol o kontrole, doklad o provedených kontrolních úkonech, protokol o odběru vzorku, posudek na potraviny a výrobky hodnocené na místě, opatření, případně zpráva z auditu.

- Základním materiálem prokazujícím kontrolní zjištění je protokol o kontrole, jehož přílohami mohou být další písemné doklady nebo jejich kopie či údaje z těchto dokladů získané při kontrole. Kontrola je vždy ukončena vyhotovením protokolu o kontrole. Povinností kontrolních pracovníků je seznámit kontrolované osoby s obsahem protokolu o kontrole a následně jim stejnopis protokolu o kontrole doručit. Proti protokolu může kontrolovaná osoba podat písemné a řádně odůvodněné námitky, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole, není-li v protokolu o kontrole stanovena lhůta delší. Doklad o provedených kontrolních úkonech je dokumentem, do něž inspektor uvádí důležité skutečnosti v případech, kdy není možné nebo účelné vyhotovit přímo protokol o kontrole, např. při odběru vzorku nebo je-li kontrola vícedenní. Nemusí obsahovat ucelené kontrolní zjištění nebo právní kvalifikaci zjištěných porušení právních předpisů. Doklad o provedených kontrolních úkonech nenahrazuje protokol o kontrole a je vždy přílohou protokolu o kontrole.
- Protokol o odběru vzorku je dokumentem popisujícím skutečnost, že z kontrolované šarže nebo z části šarže byl odebrán vzorek.

- Protokol o odběru vzorku a posudek na potraviny a výrobky hodnocené na místě je dokumentem, který se používá pro dokumentaci kontrolního zjištění při hodnocení označení, sensorických a některých analytických znaků a mikrobiologických požadavků, které provádí inspektor přímo na místě u kontrolované osoby.
- Opatření – je **nástrojem, jak zabránit pokračování závadného, respektive protiprávního stavu; opatření – zákaz je** dokumentem, jehož účelem je zamezit dalšímu oběhu nevyhovujících výrobků, zamezit používání nevyhovujících obalů, surovin, výrobních zařízení nebo výrobních prostor.
- Zpráva z auditu – je dokumentem o výsledku auditu **provozovatele** jako jedné z forem úřední kontroly definované nařízením **(ES) č. 882/2004**.

Opatření v případě **zjištění protiprávního stavu**

Inspektor na základě výsledků provedené kontroly u kontrolované osoby:

- zakáže výrobu nebo uvádění do oběhu nevyhovujících zemědělských výrobků, potravin nebo surovin,
- zakáže používání obalů, přístrojů a zařízení, které neodpovídají stanoveným požadavkům,
- zakáže užívání prostor pro výrobu a uvádění do oběhu zemědělských výrobků, potravin nebo surovin, pokud nesplňují stanovené podmínky,
- nařídí nebo provede po prokázaném zjištění zdravotně závadných zemědělských výrobků, potravin nebo surovin jejich zničení,
- uloží opatření k odstranění zjištěných nedostatků,
- uloží opatření k zajištění nabízených, prodávaných nebo skladovaných zemědělských výrobků nebo potravin, označených nebo nabízených klamavým způsobem,
- pozastaví uvádění do oběhu zemědělských výrobků, potravin nebo surovin při podezření, že jsou jiné než zdravotně nezávadné,
- uloží další opatření ve smyslu platných právních předpisů.

Při zjištění porušení ustanovení právních předpisů, je-li to možné, přiměřené a účelné, jsou inspektoři povinni vydat opatření podle § 5 odst. 1 zákona č. 146/2002 Sb. Pokud kontrolovaná osoba s vydaným opatřením nesouhlasí, může proti němu podat, nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne jeho oznámení, písemné odvolání.

Priority kontrol:

SZPI koncipuje kontrolu tak, aby svou činností pokryla všechny kompetence svěřené jí právními předpisy; kontroly jsou tedy zaměřené na hygienu potravin, sledovatelnost, bezpečnost potravin, odhalování falšování a klamání, jakost, označování potravin atd.

Důležitými kritérii při sestavování plánů kontrol jsou zejména:

- požadavky a doporučení Ministerstva zemědělství,
- víceletý národní plán kontrol, doporučení Evropské komise,
- notifikace v systému rychlého varování pro potraviny a krmiva,
- změny právních předpisů,
- analýzy výsledků kontrol, stanoviska či doporučení oborových porad,
- aktuální zjištění inspektorů v terénu, znalost místních podmínek,
- podněty spotřebitelů, profesních svazů, spotřebitelských organizací, provozovatelů či veřejných médií,
- výsledky vědeckého výzkumu (zjištění nových rizik, které je třeba ovládat),
- informace od jiných orgánů státní a veřejné správy,
- zjištění partnerských organizací v zahraničí,
- poznatky evropských a světových institucí atd.

Plán kontrolní činnosti SZPI

Vychází z nařízení EP a R č. 882/2004, nařízení EP a R č. 178/2002, nařízení EP a R č. 852/2004, ze zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění pozdějších předpisů,

ze zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů, včetně jeho prováděcích vyhlášek, a z centrálního řízení ústředních kontrol SZPI.

Cíle plánování

- realizovat koncepci kontroly stanovenou vedením SZPI;
- vytvořit předpoklad pro rovnoměrné a efektivní využití pracovních sil a finančních a materiálních zdrojů;
- zajistit jednotné přístupy, jednotné provedení kontrol a zpětnou vazbu (vypracování zpráv, vyhodnocení plánu).

Základními plánovacími dokumenty pro každý kalendářní rok jsou „Plán ústředně řízených kontrol“, „Program auditů provozovatelů“ a „Plány kontrol inspektorátů“.

Plán ústředně řízených kontrol stanoví základní rámec kontrolní činnosti SZPI na každý rok. Na jeho základě jsou sestavovány roční plány inspektorátů. Obsahuje tzv. kontroly tématické (kontroly zaměřené na určité specifické téma potravinového práva), kontroly celoroční (kontroly obvykle většího rozsahu) a kontroly doporučené (do ročních plánů inspektorátů).

Program auditů provozovatelů stanoví roční plán pro kontroly formou auditu.

Pravidelně (každoročně) opakujícími se akcemi Plánu ústředně řízených kontrol jsou, kromě jiných, Plánovaná kontrola cizorodých látek v potravinách, Plánovaná mikrobiologická kontrola potravin nebo Kontrola potravin (surovin) zaměřená na přítomnost genetické modifikace.

Roční plány inspektorátů jsou zpracovány v návaznosti na Plán ústředně řízených kontrol. Jsou koncipovány jako „Plán kontrol inspektorátu“ - pro konkrétní rok (zahrnuje tématické kontroly) a Plán komplexních kontrol inspektorátu - pro konkrétní rok (zde jsou naplánovány komplexní kontroly provozovatelů = systematické kontroly hygieny, systémů HACCP a sledovatelnosti, popřípadě kontroly i dalších oblastí potravinového práva).

Rezervace kapacit laboratoří

Nedílnou součástí ročního plánu kontrolní činnosti je plán kapacit laboratoří SZPI, který je průběžně aktualizován o nově zavedené metody zkoušení. Rezervace kapacit laboratoří je dvoustupňová, nejprve je zarezervována kapacita laboratoří pro ústředně řízené kontroly, následně si zajišťují inspektoráty rezervaci kapacit dle svých potřeb/plánů a to pomocí rezervačního systému umístěného v informačním systému SZPI – modul kontrolní a laboratorní činnosti. Tento rezervační systém zahrnuje i přehled analýz, které mohou v případě potřeby zajistit externí laboratoře, pověřené SZPI.

Četnost kontrol a počty kontrolních vzorků jsou limitovány a definovány:

- finančními prostředky, které jsou SZPI přidělovány ze státního rozpočtu;
- analýzou rizika u komplexních kontrol provozoven;
- rizikovostí komodity;
- rizikovostí analytu;
- požadavky definovanými v právních předpisech EU;
- programem auditů;
- ad hoc kontrolními zjištěními (např. RASFF).

Některé typy kontrol

Internetový obchod

Kontrola dodržování požadavků potravinového práva a předpisů týkajících se ochrany spotřebitele při nabízení potravin prostřednictvím internetových obchodů probíhá kontinuálně v průběhu celého roku. Kontrola potravin na internetu se zaměřuje na jejich bezpečnost, kvalitu, označování včetně uvádění nepovolených zdravotních a výživových tvrzení.

Významným mezníkem v přístupu SZPI ke kontrole dálkové formy prodeje (jakou je i např. internetový obchod) byla novela zákona o SZPI přijatá v roce 2008, která zakotvila možnost provádět tzv. kontrolní nákup. Tento institut je pro SZPI jedním z hlavních nástrojů, který umožňuje provést jak efektivní kontrolu, tak zajistit relevantní důkazy pro případné správní řízení o uložení pokuty.

Kontrola prvovýroby

SZPI kontroluje, zda jsou při výrobě zemědělských výrobků nebo potravin nebo při jejich uvádění na trh dodržovány podmínky stanovené zvláštními právními předpisy (např. zákonem č. 110/1997 Sb.) nebo přímo použitelnými předpisy Evropské unie. U prvovýrobců se zaměřuje především na dodržení hygienických **požadavků** pro prvovýrobu a související postupy uvedených v příloze I, části A nařízení EP a Rady č. 852/2004 a zda jím vyprodukované **zemědělské výrobky nebo** potraviny splňují požadavky na bezpečnost a sledovatelnost potravin dle článku 14, resp. článku 18 nařízení EP a Rady č. 178/2002.

Kontroly podmíněnosti (Cross Compliance)

SZPI provádí kontroly Cross Compliance od 1. 1. 2011 na základě nařízení EP a Rady (EU) č. 1306/2013 a nařízení vlády č. 309/2014 Sb., konkrétně se jedná o plnění povinných požadavků na hospodaření PPH 4/1 – 4/7. Kontroly podmíněnosti podléhají všichni žadatelé, kteří žádají o přímé platby, dále některé podpory osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem a jejich výběr probíhá na základě rizikové analýzy, náhodného výběru nebo podnětu třetí osoby.

Střednědobá koncepce kontroly doplňků stravy a potravin pro zvláštní výživu

V souvislosti s dlouhodobě problematickou situací v oblasti prodeje doplňků stravy a potravin pro zvláštní výživu byla na konci roku 2010 přijata střednědobá koncepce s cílem posílit kontrolu doplňků stravy a potravin pro zvláštní výživu, zvýšit informovanost provozovatelů potravinářských podniků a upravit zásady vzájemné součinnosti MZd a SZPI. Za tímto účelem byla v rámci SZPI sestavena pracovní skupina, jejímž úkolem je sjednocovat kontrolní postupy, navrhnout systémová opatření, určovat priority kontroly, poskytovat odbornou pomoc a konzultace při řešení složitých případů.

Intenzivní kontroly SZPI v této oblasti se prioritně zaměřují na doplňky stravy, které nebyly notifikovány MZd (do 31. 12. 2014), resp. MZe (od 1. 1. 2015), doplňky stravy obsahující zakázané složky a farmakologicky účinné látky, potraviny pro zvláštní výživu určené pro sportovce obsahující nepovolené látky s anabolickým účinkem a některé složky léčivých přípravků.

Zvláštní pozornost je věnována rovněž zdravotním a nutričním tvrzením, a to zejména z pohledu zakázaných léčebných tvrzení, tvrzení týkajících se vývoje a zdraví dětí a tvrzení o snížení rizika onemocnění.

Předmětem kontrol SZPI je rovněž přítomnost dosud neschválených potravin nového typu. Jedním z důležitých cílů koncepce je zvýšit frekvenci a intenzitu kontrol doplňků stravy a potravin pro zvláštní výživu nabízených prostřednictvím internetových obchodů, které se v předchozím období ukázaly jako rizikové z hlediska nabídky nebezpečných potravin a rovněž z hlediska klamání spotřebitelů.

SZPI usiluje o zvýšení ochrany zájmů spotřebitelů rovněž alternativními cestami, jejichž cílem by mělo být zlepšení povědomí spotřebitelů o možných rizicích spojených s prodejem doplňků stravy a potravin pro zvláštní výživu, zejména při prodeji přes internet. Na webu SZPI byla vytvořena zvláštní sekce zaměřená na problematiku doplňků stravy a potravin pro sportovce. Webové stránky SZPI jsou **jedním** z účinných nástrojů, které SZPI využívá k informování provozovatelů potravinářských podniků o platných právních předpisech nebo zjištění nebezpečných výrobků. Závažná zjištění nebezpečných a klamavě označených výrobků jsou rovněž umisťována na webu **SZPI v sekci** Potraviny na pranýři.

Kontroly v oblasti společného stravování

SZPI vykonává dozor v provozovnách společného stravování od 1. 1. 2015, kdy došlo k rozšíření kompetencí SZPI v rámci novely zákona č. 110/1997 Sb. (zákon č. 139/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích). Cílem rozšíření kompetencí SZPI bylo zvýšení intenzity kontrol provozovatelů společného stravování a zajištění komplexnější ochrany spotřebitelů při poskytování stravovacích služeb. V souladu se závěry mezirezortního

jednání mezi MZe a MZ ze dne 30. 10. 2014 o koordinaci výkonu úředních kontrol v sektoru veřejného stravování jsou v působnosti Státní zemědělské a potravinářské inspekce níže uvedené typy zařízení:

- herny, bary, diskotéky, pivnice, vinárny, vinotéky, výčepy, čajovny
- automaty na veřejných místech
- provozovny zajišťující pouze výrobu pokrmů a jejich distribuci (bez konzumace v provozovně)
- stravovací služby poskytované v maloobchodních prodejnách
- stravovací služby poskytované v rámci čerpacích stanic
- cukrárny
- "kamenné" provozovny rychlého občerstvení (s výjimkou řetězců rychlého občerstvení),
- stánky s občerstvením v rámci farmářských trhů
- restaurace (2/3 provozovatelů restaurací je v působnosti SZPI)

Kontrola SZPI v sektoru společného stravování se zaměřuje obecně na systémy řízení bezpečnosti potravin (FSMS) – splnění nezbytných hygienických požadavků PRPs (GHP/GMP), postupy založené na zásadách HACCP, sledovatelnost potravin.

Prioritou kontrol SZPI u provozovatelů zařízení společného stravování je dodržování hygienických požadavků stanovených v nařízení (ES) č. 852/2004 o hygieně potravin, které jsou s ohledem na převažující podíl malých podniků v tomto segmentu problematické.

Další oblastí, které je věnována velká pozornost, je nová povinnost provozovatelů společného stravování poskytovat spotřebiteli informace o alergenních látkách použitých při přípravě pokrmů, která byla do zákona č. 110/1997 Sb. zapracována na základě nařízení (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům.

Dlouhodobým cílem kontrolní činnosti SZPI v oblasti stravovacích služeb je rovněž postihovat případy klamání spotřebitele a falšování potravin (zejména čl. 7 nařízení (EU) č. 1169/2011, čl. 16 nařízení (ES) č. 178/2002, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele). Jedná se např. o použití alternativních výrobků z rostlinného tuku imitujících sýr nebo smetanu, uvádění zavádějících informací při nabídce piva (*stupňovitost, značka, objem*), při nabídce teplých nápojů v prodejních automatech – čokoláda, káva (*použití směsí s nižším obsahem kakaového prášku, rostlinných náhražek mléka a smetany*) apod.

Kontrola prodeje rozlévaných lihovin v provozovnách společného stravování, jejímž cílem je ověřit požadavky na bezpečnost a jakost lihovin a rovněž požadavky a povinnosti stanovené zákonem č. 307/2013 Sb. o povinném značení lihu, je další důležitou oblastí zaměření kontrol SZPI v sektoru stravovacích služeb.

Kontroly reziduí pesticidů

Pro jednotlivé členské státy EU povinnost provádět úřední kontroly reziduí pesticidů, zavést víceleté národní kontrolní programy pro rezidua pesticidů, účastnit se víceletého kontrolního programu Společenství zpracovaného Evropskou komisí, předkládat výsledky národního programu zaměřeného na sledování úrovně kontaminace potravin rezidui pesticidů v ČR a výsledky koordinovaného kontrolního programu Společenství Evropskému úřadu pro bezpečnost potravin vyplývá z požadavků nařízení EP a R (ES) č. 396/2005, o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a prováděcího nařízení Komise (EU) č. 595/2015 o koordinovaném víceletém kontrolním programu Unie pro roky 2016, 2017 a 2018 s cílem zajistit dodržování maximálních limitů reziduí pesticidů v potravinách rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu a vyhodnotit expozici spotřebitelů těmto reziduím pesticidů.

Národní program kontroly reziduí pesticidů, jehož součástí je i kontrolní program Unie, je prováděn dle Víceletého kontrolního plánu pro kontrolu reziduí pesticidů v ČR 2016-2018, který vypracovalo Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s ostatními dozorovými orgány v souladu s čl. 30 nařízení (EU) č. 396/2015. Aktualizovaný Víceletý kontrolní plán pro kontrolu reziduí pesticidů v ČR je

předkládán Komisi nejpozději tři měsíce před koncem každého kalendářního roku, výsledky analýz **v požadovaném formátu jsou zasílány** EFSA nejpozději do 31. srpna následujícího roku.

Kontroly CHOP, CHZO a ZTS

SZPI provádí kontroly chráněných označení původu, chráněných zeměpisných označení a zaručených tradičních specialit podle interní organizační směrnice, v níž jsou zpracovány všechny odpovídající právní předpisy EU i předpisy národní.

Certifikace čerstvého ovoce a zeleniny

Certifikaci čerstvého ovoce a zeleniny SZPI provádí v souladu s požadavky nařízení Komise (EU) č. 543/2011. Je prováděna pouze při dovozu či vývozu čerstvého ovoce a zeleniny ze třetích zemí, jedná se o kontrolu shody těchto produktů s obchodními normami Unie. Ze strany SZPI je kontrolována jakost a označování produktů dle požadavků stanovených v jednotlivých obchodních normách.

Obchodník, který vyváží nebo dováží čerstvé ovoce a zeleninu (včetně čerstvých pěstovaných hub a skořápkových plodů) ze třetích zemí, je povinen tuto skutečnost nahlásit na příslušný inspektorát SZPI. Bez certifikátu není možné danou šarži proclít. Vydávání certifikátů o shodě s obchodními normami Unie pro čerstvé ovoce a zeleninu je prováděno podle zákona č. 146/2002 Sb., o SZPI ve znění pozdějších předpisů.

Kontroly dovozu ze třetích zemí

Kontroly **dovozu** potravin neživočišného původu jsou prováděny v souladu s nařízením (ES) č. 882/2004 a podle přímo použitelných předpisů EU, **kteří upravují podmínky dovozu** pro vybrané komodity. Kontroly jsou prováděny **v místech vstupu** před propuštěním zásilky do volného oběhu.

U zásilek kontrolovaných při dovozu, **kteří nelze propustit** do volného oběhu v důsledku nevyhovujícího laboratorního zjištění, nejsou ukládány pokuty – **přijmou se opatření dle výše uvedené legislativy.**

Audity u provozovatelů potravinářských podniků

SZPI zavedla audity u provozovatelů potravinářských podniků jakožto jednu z používaných kontrolních metod v roce 2007. Od roku 2008 jsou audity využívány systematicky a od tohoto roku **také** pravidelně vzniká program auditů obsahující seznam podniků, které budou v daném kalendářním roce auditovány.

Audity jsou zaměřeny především na ověření toho, zda **mají** provozovatelé zaveden systém pro zajištění výroby a další uvádění do oběhu bezpečných potravin a zda je tento systém v praxi funkční. Prakticky to znamená ověření toho, zda má provozovatel zaveden systém **postavený** na zásadách HACCP, zda jej má zdokumentovaný, zejména s ohledem na provedenou identifikaci možných nebezpečí a s ohledem na potencionální míru jejich uplatnění. Kontrolovány jsou také podmínky, za kterých je tento systém zaveden do praxe a jaké podpoře se provozování tohoto systému těší ze strany vedení podniku. Důležitou složkou auditů jsou pohovory s řadovými zaměstnanci podniků, protože na těchto pracovních pozicích se snadno odhalí, nakolik je, či není zavedený systém funkční, zda jsou zaměstnanci patřičně vyškoleni a dokážou tento systém realizovat v praxi.

V rámci SZPI mohou audity provádět jen zaměstnanci, kteří jsou certifikováni nezávislou autoritou jakožto auditoři bezpečnosti potravin. Certifikující autoritou pro SZPI je CSQ-CERT působící při České společnosti pro jakost. V pravidelných tříletých intervalech se pak provádí reakreditace auditorů.

Prokazování falšování potravin

SZPI se problematikou falšování zabývá **již více než** 20 let. Pojem „falšovaná potravina“ sice není přímo definován právními předpisy, ale podle článku 16 nařízení (ES) č. 178/2002 nesmí označování, propagace a obchodní úprava potravin nebo krmiv, jejich tvar, vzhled nebo balení, použité obalové materiály, způsob jejich úpravy a místo vystavení, jakož i informace poskytované o nich jakýmkoli médiem uvádět spotřebitele v omyl, což problematiku falšování zahrnuje.

Nařízení EP a R (EU) č. 1169/2011 ve svém článku 7 navíc stanovuje, že informace o potravinách nesmějí být zavádějící a musejí být přesné, jasné a spotřebitelům snadno srozumitelné. Informace o potravině nesmějí být zavádějící, pokud jde o charakteristiky potraviny (povaha, totožnost, vlastnosti, složení, množství, trvanlivost, země původu nebo místo provenience, způsob výroby nebo získání), potravině nesmějí být připisovány účinky, které dotčená potravina nemá, potravina nesmí vyvolávat dojem, že má určité zvláštní charakteristiky, přestože stejné charakteristiky obdobné potraviny mají také, a potravina nesmí vyvolávat dojem, že obsahuje určitou složku, přestože tato přirozeně se vyskytující složka byla nahrazena složkou jinou.

Kontrola falšování zahrnuje kontrolu autenticity „jednosložkových“ potravin jako je např. kakao, káva, čaj, víno, oleje, lihoviny, líh, odrůdy brambor, koření, mléko, maso, med, dále kontrolu dodržení obsahu předepsaných nebo zdůrazněných složek, např. ovoce, zeleniny, mléka, masa, vajec, ryb, kakaa a kontrolu dodržení obsahu látek deklarovaných na obalu, např. vitamínů, chemických prvků, aminokyselin, organických kyselin, bílkovin, cukrů atd.

Ke zjišťování průkazu falšování SZPI používá celou škálu metod od nejjednodušších, jako jsou senzorické metody (posouzení, chutě, vůně, vzhledu, barvy, konzistence atp.), přes klasické fyzikálně chemické metody (např. stanovení hmotnosti, sušiny, bílkovin, popela aj.), až po složité a sofistikované metody, jako jsou například GC (plynová chromatografie), HPLC (vysokoúčinná kapalinová chromatografie), AAS (Atomová absorpční spektrometrie), spektroskopické metody (UV/VIS, NIR), klasické metody (titrace, popel, bílkoviny, vláknina), hmotnostní spektrometrie (MS) – LC/GC/HR/DART/TOF (proteomika, metabolomika, fingerprinting), SNIF-NMR (Site-specific Natural Isotope Fractionation NMR), poměr D/H, SIR-MS (Stable Isotop Ratio MS), hmotnostní spektrometrie - poměr C12/C13 a dalších izotopů, elektroforetické metody, biochemické a ELISA (Enzyme Linked Immunosorbent Assay) metody, PCR (Polymerase Chain Reaction), molekulární biologie - identifikace DNA; průkaz GMO.

K prokázání falšování je potřeba často celý komplex stanovení a měření. SZPI se zabývá prokazováním falšování u komodit, jako jsou např. ovocné šťávy, nektary a nápoje, kečupy, džemy a marmelády, med, káva, proslazené a sušené ovoce, kakao, vaječné těstoviny, pekařské a cukrářské výrobky, mražené rybí výrobky, mléčné výrobky, čokoláda, doplňky stravy, koření, lihoviny aj. Prokazování falšování potravin je jednou z priorit inspekční činnosti SZPI.

Minimální frekvence kontrol

Roční programy komplexních kontrol SZPI jsou postaveny na minimální frekvenci, která vyplývá z hodnocení rizika. Zvolená frekvence komplexních kontrol sledovatelnosti, systémů založených na zásadách HACCP a hygieny prováděná SZPI je v souladu s požadavky nařízení EP a R (ES) č. 882/2004. Pro stanovení rizika při hodnocení každé provozovny jsou využívána čtyři kritéria (rizika spojená s velikostí provozovny, rizika spojená s typem potraviny, rizika spojená s historií dřívějších kontrol v provozovně, využívání poradenství či certifikace) a provozovna je do kategorií zařazena až po vyhodnocení všech čtyř kritérií. SZPI stanovila vzhledem k míře rizika provozovny celkem šest kategorií, a to:

- Provozovna výroby či společného stravování s vysokým rizikem – komplexní kontrola alespoň jedenkrát za rok;
- Provozovna ostatní (např. velkoobchod a maloobchod) s vysokým rizikem - komplexní kontrola alespoň jedenkrát za 2 roky;
- Provozovna výroby či společného stravování se středním rizikem - komplexní kontrola alespoň jedenkrát za 3 roky;
- Provozovna ostatní (např. velkoobchod a maloobchod) se středním rizikem - komplexní kontrola alespoň jedenkrát za 4 roky;
- Provozovna výroby či společného stravování s nízkým rizikem – komplexní kontrola alespoň jedenkrát za 5 let;
- Provozovna ostatní (např. velkoobchod a maloobchod) s nízkým rizikem - komplexní kontrola alespoň jedenkrát za 6 let;

– Provozovna bez rizika – Mimo plánování.

Nastavená minimální frekvence komplexních kontrol plánovaných SZPI ve všech provozovnách včetně těch s vysokým rizikem je dostatečná pro dosažení cílů zmíněného nařízení.

Komunikace s veřejností

SZPI zveřejňuje všechny důležité informace na svých webových stránkách – www.szpi.gov.cz. Jedná se o informace o úřadu samotném, jeho činnosti a kompetencích. Pro podnikatele jsou zde k dispozici všechny potřebné formuláře (např. k nahlašovací povinnosti, povinné i dobrovolné certifikaci dovážených a vyvážených potravin, formuláře k ověřování hroznů a zařazení vín apod.), prostřednictvím nichž se na SZPI obrací, dozvědí se zde také například, jaké jsou podmínky provozování potravinářského podniku. Pro spotřebitele nabízí webové stránky SZPI varování před nebezpečnými potravinami a další obecné informace o potravinách, jejich označování, podmínkách prodeje, ale i domácího zacházení. Na webových stránkách je také možné stáhnout výroční zprávy o činnosti SZPI, zprávy z monitoringu cizorodých látek v potravinách či zprávy o fungování systému RASFF. Tištěné verze těchto dokumentů jsou k nahlédnutí na ústředním inspektorátu. Kromě výše uvedeného SZPI na své stránky umísťuje i odborné příspěvky svých zaměstnanců nebo stanoviska úřadu k aplikaci některých právních předpisů.

Tiskový mluvčí Státní zemědělské a potravinářské inspekce vydává tiskové zprávy a poskytuje informace médiím, a to jak na regionální, tak na **národní** úrovni. Tiskové zprávy slouží jednak k prezentaci úřadu a SZPI jejich prostřednictvím seznamuje veřejnost se svými stanovisky, ale hlavně jejich prostřednictvím informuje o svých závažných zjištěních či přímo varuje před nebezpečnými potravinami. V takových případech je informování veřejnosti vždy adresné tak, aby byli spotřebitelé, ale i podnikatelé, schopni přesně identifikovat závadnou potravinu. V tiskových zprávách, které slouží k prezentaci úřadu, údaje o kontrolovaných osobách či konkrétních značkách potravin zveřejňovány nejsou. Tiskové zprávy jsou po rozeslání médiím neprodleně zveřejněny na webových stránkách úřadu, v řadě případů včetně fotodokumentace.

Za naplňování povinností vyplývajících ze zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, je zodpovědný **ředitel Odboru kancelář úřadu**.

Státní zemědělská a potravinářská inspekce má zavedený velmi flexibilní systém komunikace s veřejností, **čímž** se myslí jak spotřebitelé, tak podnikatelé. Hlavním nástrojem k tomu určeným je informační telefonní a e-mailová linka nebo elektronický formulář pro vznesení dotazu či podání podnětu ke kontrole, který se nachází na webových stránkách SZPI. Ročně takto SZPI zodpovídá okolo čtyř tisíc dotazů (telefonických i písemných), které se vztahují k potravinám, k legislativě nebo k vlastní činnosti SZPI. Největší část je pak vyřízena přímo ústředním inspektorátem SZPI.

Významným komunikačním prostředkem s veřejností je pro SZPI projekt Potraviny na pranýři, který se skládá z několika vzájemně propojených částí – webová stránka www.potravinynapranryri.cz, mobilní aplikace, Facebookový profil a Twitterový profil.

Web Potraviny na pranýři byl spuštěn 10. 7. 2012 a přináší informace o nevyhovujících šaržích potravin zjištěných v rámci úřední kontroly SZPI, uzavřených provozovnách a tematicky zaměřených kontrolách.

V sekci „Potraviny“ jsou zveřejňovány záznamy o nevyhovujících šaržích potravin, které jsou tříděny podle závažnosti zjištění do tří kategorií – nebezpečné, falšované a nejakostní. Záznamy je možné zobrazit buď jako seznam nebo pomocí mapy.

V sekci „Provozovny“ jsou zveřejňovány provozovny nebo části provozoven, které SZPI v rámci úřední kontroly uzavřela (uložila zákaz užívání prostor) z důvodu závažného porušení hygienických předpisů. Mezi častá porušení patří výrazně zanedbaný úklid, plísň a nečistoty na stěnách a podlahách, poškození stěn, hromadění odpadů, absence přístupu k tekoucí vodě či tekoucí teplé vodě, výskyt škůdců či myšího trusu. Záznamy o uzavřených provozovnách jsou doplněny fotografiemi. Pokud kontrolovaná osoba zajistí nápravu zjištěných nedostatků a zákaz je uvolněn, je u provozovny na webu doplněna informace o jejím znovuootevření. Záznamy je možné zobrazit jako seznam, nebo pro lepší přehled na mapě ČR.

V Tematických kontrolách jsou uvedeny výsledky kontrolních akcí, které byly zaměřeny na určitou konkrétní problematiku trhu. Jsou zde uvedeny všechny šarže potravin, které byly v rámci kontrolní akce zkontrolovány, a to i ty, které vyhověly právním předpisům.

V části Informace jsou uvedena Rizika Internetu a jiných forem dálkového prodeje, v níž upozorňujeme spotřebitele na rizikové webové stránky a výrobky prodávané přes Internet.

Komunikace se spotřebiteli je pro SZPI velmi důležitá, proto je na webu umístěn kontaktní formulář „Připomínka k webu“, v rámci něhož mají spotřebitelé možnost zasílat své dotazy nebo návrhy na zlepšení webu.

Spotřebitelům je k dispozici mobilní aplikace ke stažení zdarma pro operační systémy - Android (mobilní telefony a tablety), Windows Phone (mobilní telefony), Windows 8 a Windows 10 (tablety) a iOS (iPhone).

Mobilní aplikace uživatelům umožňuje zobrazit si 20 nejnovějších záznamů zveřejněných na webu Potraviny na pranýři; zkontrolovat si, kde v jejich okolí byly zjištěny nevyhovující potraviny a to nejen pomocí GPS lokalizace zařízení, ale i po zadání PSČ či vyhledání konkrétního místa na mapě; podívat se do Tematických kontrol; zobrazit si aktuality z www stránek SZPI; vyhledat si kontakt na všechny inspektoráty SZPI.

Mobilní aplikace dále umožňuje uživateli/spotřebiteli podat podnět ke kontrole – jednoduše svým mobilním zařízením vyfotit závadný stav nebo potravinu, o které chce SZPI informovat, doplnit popis nedostatku a odeslat informace z mobilní aplikace přímo na příslušný inspektorát SZPI.

SZPI zaměřila pozornost k novým silným informačním platformám na internetu, kterými jsou sociální sítě. 26. 2. 2014 spustila SZPI Facebookový profil Potraviny na pranýři, který spotřebitelům přináší každodenní informace o výsledcích kontrol a osvětové seriály s populárně-edukativní náplní, kterými se podílí na jejich vzdělávání. Důraz je kladen i na vizuální styl příspěvků, díky kterému se společně s méně formálním jazykem daří oslovit širokou veřejnost napříč generacemi. Dne 7. 7. 2014 byl spuštěn profil @NaPranyri na sociální síti Twitter. Důležitý je fakt, že veřejnost může na sociálních sítích aktivně o problematice potravin diskutovat.

Informace k důvěrnosti

Kontrolující má povinnost šetřit práva a právem chráněné zájmy kontrolovaných osob, předat neprodleně převzaté doklady kontrolované osobě, pomínou-li důvody jejich převzetí, zajistit řádnou ochranu odebraných originálních dokladů proti jejich ztrátě, zničení, poškození nebo zneužití, pořizovat o výsledcích kontroly protokol. **Kontrolující (a přizvaná osoba) má dále povinnost** a zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděl **v souvislosti s kontrolou** nebo úkony jí předcházejícími, přičemž nesmí takto získaných informací zneužít. Povinnost mlčenlivosti přitom trvá i po skončení pracovněprávního či jiného vztahu. Kontrolujícího (nebo přizvanou osobu) může povinnosti mlčenlivosti **zprostit** ten, v jehož zájmu tuto povinnost **má**, anebo ve veřejném zájmu **nadřazená osoba kontrolujícího**. Tímto ustanovením není dotčena povinnost oznamovat určité skutečnosti příslušným orgánům.

SVS

Víceletý plán kontrol orgánů veterinární správy vychází z nařízení EP a R (ES) č. 882/2004, nařízení EP a R (ES) č. 854/2004, nařízení EP a R (ES) č. 178/2002, nařízení EP a R (ES) č. 1069/2009, **nařízení R (ES) č. 834/2007**, dále z veterinárního zákona, prováděcích vyhlášek k tomuto zákonu, ze zákona o potravinách, včetně jeho prováděcích vyhlášek a ze zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, včetně jeho některých prováděcích předpisů (dále jen „zákon o léčivech“).

Hlavním cílem je zajistit vysokou úroveň ochrany lidského zdraví v celém potravinovém řetězci počínaje zemědělskou prvovýrobou přes zpracování, přepravu, skladování a prodej živočišných produktů. Jedná se o rozsáhlou kontrolní činnost všech oblastí, které vymezují především nařízení EP a R (ES) č. 854/2004, č. 853/2004, č. 852/2004 a výše jmenované zákony.

Kontrola orgánů veterinární péče je směřována na:

- péči o **zdraví zvířat a jeho ochranu**, zejména předcházení vzniku a šíření nálezů a jiných onemocnění zvířat a jejich zvládání, ochranu zvířat a péči o jejich pohodu, ochranu zdraví lidí před nemocemi přenosnými ze zvířat na člověka,
- péči o **zdravotní nezávadnost živočišných produktů a krmiv** a ochranu zdraví lidí před jeho poškozením nebo ohrožením živočišnými produkty,
- **dozor** nad dodržováním povinností a požadavků stanovených k zajištění těchto úkolů veterinárním zákonem, dalšími zvláštními právními předpisy (obecným předpisem upravujícím výkon státní kontroly v České republice je zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), dále jde například o zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy), ve znění zákona č. 444/2005 Sb., zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon o potravinách, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, k dispozici jsou i dohody o společných kontrolách, a to Dohoda s GRČ o vzájemné součinnosti a spolupráci ze dne 9. 3. 2015, a společný metodický pokyn k předávání informací o výskytu infekčních onemocnění z potravin mezi orgány ochrany veřejného zdraví a orgány veterinární správy ze dne 31. 8. 2009, Dohoda s MZe a SZPI o vzájemné součinnosti a spolupráci ze dne 21. 7. 2009, Veřejnoprávní smlouva s MZ a MZe upravující výlučnou působnost orgánů ochrany veřejného zdraví k výkonu státní kontroly a správy nad provozem teplých úseků v prodejnách charakteru hypermarketů a supermarketů ze dne 21. 7. 2009, **Dohoda o spolupráci s ÚKZÚZ stanovující rámec spolupráce mezi ÚKZÚZ a SVS při výkonu úředních kontrol nad zdravotní nezávadností a bezpečností krmiv a krmných surovin a používáním vedlejších živočišných produktů jako hnojiva ze dne 22. 2. 2010, Veřejnoprávní dohoda mezi MZe a SVS o provádění kontrol ze dne 20. 11. 2015 upravující rámec spolupráce ve věci kontrol pravidel ekologické produkce a předpisy Evropských společenství, například nařízení EP a R (ES) č. 999/2001, nařízení EP a R (EU) č. 576/2013, nařízení EP a R (ES) č. 178/2002, nařízení EP a R (ES) č. 852/2004, nařízení EP a R (ES) č. 853/2004, nařízení EP a R (ES) č. 854/2004, nařízení EP a R (ES) č. 882/2004, nařízení Komise (ES) č. 206/2009, nařízení EP a R (ES) č. 1069/2009), které se týkají státního veterinárního dozoru, **nařízení R (ES) č. 834/2007, nařízení Komise (ES) č. 889/2008, nařízení Komise (ES) č. 1235/2008, které se týkají pravidel ekologické produkce, nařízení EP a R (EU) č. 1151/2012, prováděcí nařízení Komise (EU) č. 668/2014 a Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 664/2014 a č. 665/2014, které se týkají oblasti režimu jakosti zemědělských produktů a potravin a chráněných označení původu, chráněných zeměpisných označení a zaručených tradičních specialit.****
- **ochranu území České republiky (EU) před zavlečením nálezů** zvířat a nemocí přenosných ze zvířat na člověka a před dovozem zdravotně závadných živočišných produktů a krmiv ze zahraničí,
- **veterinární asanaci, a státní dozor nad prováděním klasifikace těl jatečných zvířat**, kdy SVS v roce 2015 převzala od ÚKZÚZ tyto kompetence nad výkonem dozoru nad klasifikací těl jatečných zvířat. Kontrolní činnost je v této oblasti vedena s důrazem na kontrolu klasifikace jatečně upravených těl skotu a prasat, na dodržování referenční úpravy jatečných těl těchto zvířat, na jejich správné označování, vedení a evidenci klasifikačních protokolů. Součástí

činnosti v této oblasti je i dohled a kontrola nad řádným odesíláním hlášení o klasifikaci v návaznosti na další zpracovávání těchto dat.

- **ochranu životního prostředí před nepříznivými vlivy** souvisejícími s chovem zvířat, výrobou a zpracováváním živočišných produktů, jakož i ochranu zvířat a jejich produkce před riziky ze znečištěného životního prostředí.

Oblast veterinární hygieny a neškodného odstraňování a dalšího zpracování vedlejších živočišných produktů

Víceletý plán kontrol SVS pro oblast veterinární hygieny a neškodného odstraňování a dalšího zpracování vedlejších živočišných produktů vychází z kontrolních plánů krajských veterinárních správ, u nichž je frekvence kontrol dozorovaných jednotek určena zejména objemem výroby, cílovou skupinou spotřebitelů, rizikovostí výroby, údržností výrobku a náročností na výrobní a skladovací podmínky. V případě vedlejších živočišných produktů zejména s ohledem na druh a kategorii zpracovávaného materiálu, objem zpracovávaného množství, účel následného použití zpracovaných produktů, celkovou úroveň zpracovatelského podniku, dosahované výsledky u odebíraných vzorků, znalost místních specifik provozu a podobně.

- 1) Veterinární kontrola (dozor) za stálé přítomnosti veterinárního pracovníka je prováděna na všech jatečných provozech, v asanačních podnicích a v některých velkých mlékárenských provozech.
- 2) Plánovaná doporučená frekvence veterinárních kontrol v jednotkách pod veterinárním dozorem na rok **2016** je uvedena v tabulce 1. Na základě posouzení výsledků inspekcí z minulých let byla upravena minimální frekvence kontrol. Byla analyzována nebezpečí, bylo přihlédnuto k možnostem KVS a na základě této analýzy byla snížena frekvence kontrol s tím, že jde o frekvenci doporučenou. Jednotlivé KVS si tuto frekvenci mohou v jednotlivých konkrétních případech upravit v souladu s již platným interním metodickým návodem č. 004/2008. Tento metodický návod rámcově popisuje postup, jak má být analyzováno nebezpečí a za jakých podmínek lze zvýšit, případně snížit doporučenou (dříve minimální) frekvenci kontrol. Doporučená frekvence veterinárních kontrol může být průběžně upravována na základě analýzy nebezpečí i v průběhu roku.

Tab. 1 Plánovaná **doporučená frekvence** veterinárních kontrol podle jednotlivých typů provozů na rok **2016**

TYP PROVOZU	FREKVENCE
ČERSTVÉ MASO - JATKY	6× ročně
ČERSTVÉ MASO - BOURÁRNY	6× ročně
ČERSTVÉ MASO - MRAŽÍRNY	6× ročně
ČERSTVÉ DRŮBEŽÍ MASO - PORÁŽKY	6× ročně
ČERSTVÉ DRŮBEŽÍ MASO - PORCOVNY	6× ročně
ČERSTVÉ DRŮBEŽÍ MASO - MRAŽÍRNY	6× ročně
MASNÉ VÝROBNY	6× ročně
ZPRACOVÁNÍ VAJEC	6× ročně
TŘÍDÍRNY a BALÍRNY VAJEC	6× ročně
ZPRACOVÁNÍ RYB	6× ročně
KRÁLIČÍ MASO a MASO FARMOVÉ ZVĚŘE - JATKY a PORCOVNY	6× ročně
ZAŘÍZENÍ PRO NAKALÁDÁNÍ SE ZVĚŘINOU	6× ročně
ZAŘÍZENÍ PRO UCHOVÁNÍ TĚL ULOVENÉ VOLNĚ ŽIJÍCÍ ZVĚŘE	1× ročně
MLÉKÁRNY (včetně sýráren)	6× ročně
STŘEVÁRNY - samostatné	6× ročně
HLEMÝŽDI	6× ročně
MRAŽÍRNY OSTATNÍCH ŽIV. PRODUKTŮ	2× ročně
MLETÉ MASO, MASNÉ POLOTOVARY	6× ročně
VÝROBKY s MALÝM OBSAHEM MASA	6× ročně
ČERSTVÉ MASO SEPARÁT	6× ročně

TYP PROVOZU	FREKVENCE
MED	1× ročně
CHLADÍRENSKÉ SKLADY - samostatné	2× ročně
SKLADY s NEŘÍZENOU TEPLOTOU - samostatné	1× ročně
MALOOBCHOD – VELKÉ PROVOZOVNY	
MALOOBCHOD – BOURÁRNÝ a PORCOVNÝ	3× ročně
MALOOBCHOD – POLOTOVARY, MLETÉ MASO	3× ročně
MALOOBCHOD – MASNÉ VÝROBNY	3× ročně
MALOOBCHOD – ZPRACOVÁNÍ RYB	3× ročně
MALOOBCHOD – OSTATNÍ PROVOZOVNY	3× ročně
MALOOBCHOD – DISTRIBUČNÍ (LOGISTICKÁ) CENTRA	2× ročně
MALOOBCHOD – MALÉ PROVOZOVNY	
MALOOBCHOD – BOURÁRNÝ a PORCOVNÝ	1× ročně
MALOOBCHOD – POLOTOVARY, MLETÉ MASO	1× ročně
MALOOBCHOD – MASNÉ VÝROBNY	1× ročně
MALOOBCHOD – ZPRACOVÁNÍ RYB	1× ročně
MALOOBCHOD – MLÉKO, MLÉČNÉ VÝROBKY – PŘÍMÝ PRODEJ (vč.automatů)	1× ročně
MALOOBCHOD – OSTATNÍ PROVOZOVNY	1× ročně
MLÉČNICE (bez přímého prodeje)	1× ročně
OSTATNÍ	1× ročně
PROVOZY SPOLEČNÉHO STRAVOVÁNÍ	1x za 5 let
ASANAČNÍ PODNIKY	4× ročně
VÝROBNY KRMIV PRO MASOŽRAVCE - GRANULOVANÁ KRMIVA	1× ročně
VÝROBNY KRMIV PRO MASOŽRAVCE - SYROVÁ KRMIVA	2× ročně
VÝROBNY KRMIV PRO MASOŽRAVCE - SUŠENÁ KRMIVA	1 × ročně
VÝROBNY KRMIV PRO MASOŽRAVCE - KONZERVY	1× ročně
VÝROBNY KRMIV PRO MASOŽRAVCE - ZLEPŠOVAČE CHUTI	1× ročně
SAMOSTATNÉ ZPRACOVNY SYROVÝCH KŮŽÍ	1× ročně
VÝROBNY ZPRACOVANÝCH ŽIVOČIŠNÝCH BÍLKOVIN z MATERIÁLŮ 3. KATEGORIE MIMO ASANAČNÍCH PODNIKŮ	1× ročně
ZPRACOVNY KRVE KROMĚ KOŇSKÉ	1× ročně
ZPRACOVNY KOŇSKÉ KRVE a KOŇSKÉHO SÉRA K FARMACEUTICKÝM, DIAGNOSTICKÝM NEBO LABORATORNÍM ÚČELŮM	1× ročně
ŠKVAŘIRNY a TAVÍRNY TUKŮ z MATERIÁLŮ 3. KATEGORIE	2× ročně
ZPRACOVNY LOVECKÝCH TROFEJÍ – PREPARACE	1× ročně
ZÁVODY NA VÝROBU BIOPLYNU a KOMPOSTÁRNY, KTERÉ ZPRACOVÁVAJÍ HNŮJ A DALŠÍ VŽP	1× ročně
ZÁVODY NA VÝROBU BIOPLYNU A KOMPOSTÁRNY ZPRACOVÁVAJÍCÍ POUZE HNŮJ BEZ DALŠÍCH VŽP	1x za 5 let
ZPRACOVNY VLNY, SRSTI, ŠTĚTIN a PERÍ	1× ročně
PROVOZY NA FARMACEUTICKÉ ZPRACOVÁNÍ VŽP	1× ročně
SKLADY ZPRACOVANÝCH MATERIÁLŮ 1., 2. a 3. KATEGORIE	1× ročně
ZPRACOVÁNÍ MLÉKA a KOLOSTRA NEURČENÉHO PRO LIDSKOU SPOTŘEBU	1× ročně
TUKOVÉ ZÁVODY – OLEOCHEMIE	2× ročně
SBĚRNÁ STŘEDISKA VEDLEJŠÍCH ŽIVOČIŠNÝCH PRODUKTŮ	1× ročně
ZÁVODY NA PŘECHODNOU MANIPULACI s VŽP – PŘEKLADIŠTĚ	2× ročně
ZÁVODY NA PŘECHODNOU MANIPULACI s VŽP - OŠETŘENÍ KŮŽÍ	1× ročně
SPALOVNY a SPOLUSPALOVNY	1× ročně

TYP PROVOZU	FREKVENCE
ZÁVODY NA ZPRACOVÁNÍ VČELAŘSKÝCH PRODUKTŮ MIMO LIDSKOU SPOTŘEBU	1× ročně
JINÁ ČINNOST ZÁVODU NA ZPRACOVÁNÍ VŽP	1x ročně
PODNIKY SCHVALENÉ PRO EXPORT DO RF	1× ročně
OBCHODNÍCI S VŽP/ZP REGISTROVANÍ V ČR	1× za 2 roky
PŘEPRAVCI VŽP/ZP REGISTROVANÍ V ČR	1× za 2 roky
LOGISTICKÁ CENTRA OBCHODNÍCH ŘETĚZCŮ	1× ročně
PRODEJNY NATIVNÍCH KRMIV PRO ZVÍŘATA V ZÁJMOVÝCH CHOVECH	1x za 5 let

- 3) V souladu s vyhláškou č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech, ve znění pozdějších předpisů, se každoročně zpracovává podrobný „Plán pravidelného sledování (monitorování) reziduí a látek kontaminujících (cizorodých látek) v potravinovém řetězci“ na základě § 48 odst. 1 písm. a) veterinárního zákona. Plán je sestaven podle zásad daných vyhláškou č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech, ve znění pozdějších předpisů (transpozice směrnice Rady 96/23/ES, ve znění pozdějších předpisů, směrnice Rady 96/22/ES, ve znění pozdějších předpisů, rozhodnutí Rady 98/179/ES, rozhodnutí Komise 97/747/ES). Plán monitoringu je spolu s výsledky za minulý rok předkládám Komisi vždy do 31. března, popis přijatých opatření k nevyhovujícím zjištěním (nevyhovující výsledky vyšetření) vždy do 31. května. Počty plánovaných odběrů vzorků jsou vypočítány z celkového počtu jednotlivých druhů porážených zvířat a z celkové produkce surovin a potravin živočišného původu za posledních 12 měsíců (podle přílohy IV směrnice Rady 96/23/ES). Skupiny veterinárních léčiv, pesticidních látek, chemických prvků, mykotoxinů, potravinářských barviv a polutantů životního prostředí ve vazbě na druhy analyzovaných vzorků, jsou dány přílohou č. I. a II. směrnice Rady 96/23/ES. Práce laboratoří státních veterinárních ústavů (SVÚ) v Praze, v Jihlavě a v Olomouci a Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (ÚSKVBL), které participují na vyšetřování reziduí a látek kontaminujících v rámci národního plánu monitoringu, se řídí rozhodnutím Komise 2002/657/ES, kterým se provádí směrnice Rady 96/23/ES, pokud jde o provádění analytických metod a interpretace výsledků. Chemické laboratoře uvedených ústavů jsou současně národními referenčními laboratořemi (NRL) pro konkrétní skupiny chemických látek a chemických prvků, jejichž rezidua a koncentrace se zjišťují v rámci národního monitoringu (ustanovení NRL dle článku 14 směrnice Rady 96/23/ES). KVS mají povinnost podle § 49 odst. 1 písm. b) veterinárního zákona rozpracovat celostátní plán na svá jednotlivá pracoviště a zodpovídají za jeho splnění. Vyšetřování vzorků, odebíraných podle tohoto plánu, je součástí státní kontroly zdravotní nezávadnosti krmiv a potravin živočišného původu v rámci kontroly dodržování požadavků všeobecného potravinového práva (nařízení EP a R (ES) č. 178/2002). Výsledky tedy slouží především orgánům státního veterinárního dozoru. Veřejnosti jsou každoročně souhrnně prezentovány formou informačního bulletinu na oficiálních webových stránkách SVS a průběžně formou tiskových zpráv. Výsledky jsou dále předkládány Ministerstvu zemědělství jako podklad pro vydávání roční Zprávy o výsledcích sledování a vyhodnocování cizorodých látek v potravinových řetězcích. Vybrané výsledky využívá pro svá hodnocení Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo zdravotnictví a Státní ústav pro jadernou bezpečnost. Pro případy dovozu komodit ze třetích zemí se postupuje podle „Plánu kontroly nepovolených látek, reziduí a kontaminantů v dovážených komoditách ze třetích zemí na PVS Praha – Ruzyně“.

Pokud kontroly potravin a krmiv u dováženého zboží ze třetích zemí prokáží přítomnost nepovolených látek či přípravků, nebo jsou-li překročeny mezní limity, uplatňují se ustanovení článku 19 až 22 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004.

Šetření v případech nevyhovujících nálezů reziduí veterinárních léčivých přípravků a biologicky aktivních látek

ÚVS v případech nadlimitních/nevyhovujících nálezů a případů podezření na nedovolené ošetření či prokázaného nedovoleného ošetření postupuje v souladu s ustanovením veterinárního zákona a vyhlášky č. 291/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a zejména:

- koordinuje spolupráci mezi KVS a SVÚ a ÚSKVBL,
- rozhoduje o poskytování informací o případu,
- informuje (v určených případech) orgány Evropských společenství.

KVS v případech nadlimitních/nevyhovujících nálezů a případů podezření na nedovolené ošetření či prokázaného nedovoleného ošetření:

- provádí kontroly a opatření zaměřené na shromáždění důkazů prokazujících důvody a původce nadlimitního nálezu či nedovoleného ošetření, včetně případného odběru vzorků od zvířat, vzorků živočišných produktů a vzorků krmiv, napájecí vody či vody, v níž byli chováni živočišné vodního hospodářství,
- provádí kontroly a opatření zaměřené na shromáždění důkazů prokazujících další nadlimitní nález/nálezy či (další) nedovolené ošetření, včetně odběru vzorků od zvířat, vzorků živočišných produktů a vzorků krmiv, napájecí vody či vody, v níž byli chováni živočišné vodního hospodářství,
- provádí další opatření směřující k ochraně veřejného zdraví (identifikace zvířat, zákaz přemísťování zvířat apod.),
- zahajuje správní řízení v případech potvrzení nadlimitních/nevyhovujících nálezů,
- informuje ÚVS o veškerých významných zjištěních

Za tímto účelem KVS provádí:

- kontroly u chovatele, včetně kontroly příslušné dokumentace, tj.:
- kontroly v hospodářstvích původu nebo odeslání, včetně kontroly zvířat či živočišných produktů,
- kontroly v hospodářstvích, v nichž byla zvířata chována, včetně hospodářství administrativně spojených,
- kontroly u zpracovatelů surovin a potravin živočišného původu
- kontroly výroby krmiv

ÚSKVBL v případech nadlimitních/nevyhovujících nálezů a případů podezření na nedovolené ošetření či prokázaného nedovoleného ošetření:

- provádí kontroly a opatření zaměřené na shromáždění důkazů prokazujících další nadlimitní nález/nálezy či (další) nedovolené ošetření, včetně případného odběru vzorků léčivých přípravků, vzorků krmiv či medikovaných krmiv, napájecí vody a dalších souvisejících materiálů,
- provádí další opatření směřující k ochraně veřejného zdraví v oblasti uvádění do oběhu, používání či registrace veterinárních léčivých přípravků,
- informuje ÚVS a KVS o veškerých významných zjištěních

Za tímto účelem ÚSKVBL provádí:

- kontroly u veterinárních lékařů,
- kontroly u výrobců veterinárních léčivých přípravků a distributorů veterinárních léčiv,
- kontroly u výrobců medikovaných krmiv.
- kontroly u lékáren a ostatních provozovatelů (dle zákona o léčivech),
- kontroly u držitelů rozhodnutí o registraci,
- kontroly u chovatele, včetně kontroly příslušné dokumentace, tj.

- i. kontroly v hospodářstvích původu nebo odeslání, včetně kontroly zvířat či živočišných produktů,
 - ii. kontroly v hospodářstvích, v nichž byla zvířata chována, včetně hospodářství administrativně spojených.
V případě držení, používání nebo výroby nepovolených látek nebo přípravků anebo látek uvedených ve skupinách A, B1 a B2 přílohy č. 1 k vyhlášce č. 291/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, osobami, které k tomu nejsou oprávněny, oznámí KVS nebo ÚSKVBL toto zjištění příslušným orgánům. Takovými orgány jsou zpravidla:
 - Policie ČR,
 - orgány Celní správy,
 - ÚKZÚZ
- 4) Na základě vyhlášky č. 356/2004 Sb., o sledování (monitoringu) zoonóz a původců zoonóz a o změně vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, ve znění pozdějších předpisů, se zpracovává plán monitoringu zoonóz a původců zoonóz a v souladu s nařízením EP a R (ES) č. 2160/2003 monitoring salmonel v chovech hospodářských zvířat
 - 5) SVS provádí schvalování a kontroly souladu se specifikací u ZTS a potravin s CHZO nebo CHOP podle vnitřních metodických informací vydaných SVS, které jsou vypracovány v souladu s nařízením EP a R č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin, zákonem č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu zeměpisných označení a dalších platných předpisů Evropské Unie a národní legislativy.
 - 6) Dozor nad TSE v souladu s veterinárním zákonem, formou dodržování stanoveného monitoringu odběru vzorků dle přílohy III nařízení EP a R (ES) č. 999/2001. Jsou odebírány vzorky u skotu na jatkách a u skotu, ovcí a koz v asanačních podnicích. Zvířata jsou vybírána k testování podle věkové kategorie v souladu s legislativou.
 - 7) SVS vyhláší dle aktuální potřeby cílené kontrolní akce k ověřování shody s potravinovým a krmivovým právem.
 - 8) Orgány veterinárního dozoru provádějí audity určených zpracovatelských podniků dle čl. 4 odst. 3 písm. a) nařízení EP a R č. 854/2004. Audity jsou prováděny v jedno až tříletých cyklech podle plánů KVS na základě analýzy rizika. V odůvodněných případech bude možné prodloužit cyklus až na 5 let.
 - 9) **KVS provádí kontrolu všech zásilek živočišných produktů, krmiv živočišného původu a dalších produktů a předmětů, pokud mohou být nositeli původců nákaz, vyvážených do třetích zemí. Na základě této kontroly KVS potvrzuje příslušné veterinární osvědčení pro vývoz.**

Oblast ochrany zdraví a pohody zvířat

Víceletý plán kontrol SVS **v oblasti zdraví a pohody zvířat** vychází z nařízení EP a R (ES) č. 882/2004, nařízení EP a R (ES) č. 854/2004, nařízení EP a R (ES) č. 178/2002. V souladu s kompetencemi SVS jsou akce dozoru v systému kontrol zdraví zvířat prováděny v souladu s:

- ✓ zákonem č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 166/1999 Sb.“),
- ✓ zákonem č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon č. 154/2000 Sb.“),
- ✓ zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání (dále jen „zákon č. 246/1992 Sb.“), ve znění pozdějších předpisů,
- ✓ zákonem č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změně souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 378/2007 Sb.“).

Požadavky plnění legislativy a provádění kontrol lze rozdělit do **pěti** oblastí, které jsou řešeny jak národní legislativou, tak přímo použitelnými předpisy Evropské unie (dále jen „EU“). Jedná se o tyto oblasti:

I) Veterinární dozor v oblasti zdraví zvířat

Veterinární dozor v oblasti zdraví zvířat je zaměřen na dodržování povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám veterinárním zákonem, zákonem č. 154/2000 Sb., a přímo použitelnými předpisy EU.

Kontrolní akce v oblasti zdraví zvířat se provádějí:

- na hospodářstvích (biologická bezpečnost)
- v zařízeních, která slouží pro držení a chov zvířat nebo kde dochází k jejich shromažďování (plemenářská zařízení, shromažďovací střediska, kontrolní stanoviště, svody, karanténní zařízení pro dovoz ptáků ze třetích zemí, závody s produkcí násadových vajec a drůbeže) a u podnikatelů, kteří obchodují se zvířaty (obchodníci),
- u soukromých veterinárních lékařů (dále jen „SVL“), kteří provádějí úkony pro chovatele v souladu s Metodikou kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace (dále jen „Metodika“) zpracovanou Ústřední veterinární správou SVS a schválenou MZe a u soukromých veterinárních techniků.

Veterinární dozor v oblasti zdraví zvířat a výskytu nález zahrnuje:

- kontrolu zdraví zvířat,
- kontrolu nález zvířat,
- kontrolu při přemísťování zvířat.

1) Kontrola zdraví zvířat

Kontrola zdraví zvířat je zaměřena na provádění povinných preventivních a diagnostických úkonů k předcházení vzniku a šíření nález a nemocí přenosných ze zvířat na člověka stanovených v Metodice. Provedení úkonů Metodiky ve stanovených termínech je kontrolováno inspektory krajských veterinárních správ a Městské veterinární správy v Praze Státní veterinární správy v rámci kontrol na hospodářstvích a v rámci kontrol SVL. Zdravotní zkoušky musí být provedeny do jednoho roku od předchozího provedení a výsledek zkoušek, vyšetření a úkonů musí být předložen do jednoho měsíce od provedení místně příslušné KVS. V případě, že provedení zdravotních zkoušek nebylo v předešlém roce požadováno, je termín pro předložení výsledků zkoušek, vyšetření a úkonů do 31. října daného roku.

Tato kontrolní činnost je zaznamenávána v odborném informačním systému SVS. Dokumenty jsou založeny podle působnosti na jednotlivých pracovištích KVS. V případě plemenářských zařízení jsou kromě živých zvířat kontrolována i vajíčka, embrya a sperma z pohledu manipulace, uskladňování a přesunů.

2) Kontrola nález zvířat

Kontrola nález zvířat je zaměřena na dodržování a plnění nařízených ochranných a zdlavacích opatření. Kontroly jsou prováděny minimálně 2 x v průběhu trvání ohniska a to při vyhlášení ohniska a při zániku ohniska. O kontrolní činnosti v ohnisku nákazy je sepsán protokol a kontrola je evidována v OIS SVS v modulu evidence nález a událostí. Přiměřeně tento požadavek platí i na kontrolu opatření ve stanovených pásmech.

3) Kontrola při přemísťování zvířat

Kontrola při přemísťování zvířat zahrnuje činnosti vykonávané v souvislosti s veterinární certifikací, s přepravou zvířat v rámci ČR, s obchodováním se zvířaty v rámci zemí EU nebo s dovozem a vývozem zvířat z a do třetích zemí.

II. Veterinární dozor v oblasti péče o pohodu zvířat

V souladu s kompetencemi SVS jsou akce dozoru v systému kontrol nad ochranou zvířat a péči o jejich pohodu (welfare) prováděny v souladu se zákonem č. 246/1992 Sb., veterinárním zákonem, přímo použitelnými předpisy EU, zejména nařízením Rady (ES) č. 1/2005, o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činnostech a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES,

nařízení Rady (ES) č. 1255/97, nařízením Rady (ES) č. 1099/2009 o ochraně zvířat při usmrcování a v souladu s dalšími souvisejícími předpisy.

Veterinární dozor zahrnuje kontroly ochrany a péče o pohodu hospodářských zvířat, zvířat v zájmových chovech, včetně zvířat vyžadujících zvláštní péči, volně žijících zvířat, zvířat zoologických zahrad, cirkusů a obdobných zařízení a pokusných zvířat.

Záznamy o mimořádných událostech, jako jsou hromadné úhyny zvířat, havárie vozidel přepravujících zvířata a záznamy o kontrolní činnosti KVS související s těmito událostmi, jsou evidovány v OIS SVS v modulu evidence nákaz a událostí.

III) Kontrola používání léčivých přípravků a látek

ÚSKVBL a KVS kontrolují u chovatele hospodářských zvířat a SVL druh podávaných veterinárních léčivých přípravků (dále jen „VLP“) a způsob jejich používání, vedení záznamů o léčbě, dodržování ochranných lhůt, dodržování zákazu používání doplňkových látek a léčivých přípravků, které mají hormonální, thyreostatický nebo beta adrenergní účinek. Kontrolní orgány se řídí vlastními kontrolními postupy, které vyplývají z jejich kompetencí daných zákonnými normami (zákon č. 378/2007 Sb., a veterinární zákon).

IV) Kontrola označování a evidence hospodářských zvířat

Kontrola se provádí podle zákona č. 154/2000 Sb. Kontroly označování a evidence provádí ČPI a KVS.

Kontrola označování a evidence hospodářských zvířat je prováděna dle požadavků MZe:

- u chovatelů v souvislosti s kontrolou zdraví a péče o pohodu zvířat,
- ve shromažďovacích střediscích,
- u obchodníků,
- v asanačních podnicích,
- na jatkách a v ostatních specializovaných zařízeních.

Výsledky kontroly ČPI jsou vkládány do informačního systému MZe (Integrovaný zemědělský registr).

V) Evidence a schvalování subjektů

Před schválením subjektů je prováděná kontrola splnění požadavků, vyplývajících z ustanovení příslušné legislativy. Dále je v rozsahu stanoveném plánem kontrol kontrolováno dodržování stanovených podmínek.

Z kontrolní činnosti je vypracován protokol a výsledky jsou evidovány v OIS SVS.

Minimální frekvence kontrol v oblasti ochrany zdraví a pohody zvířat

1) Plemenářská zařízení - inseminační stanice, banky spermatu, střediska pro odběr spermatu

- ✓ kontrola plnění podmínek schválení - minimálně 2 x ročně, ve střediscích pro odběr spermatu ovcí, koz nebo koňovitých se sezónním odběrem spermatu - minimálně 1 x ročně během činnosti střediska
- ✓ kontrola dozoru prováděného schváleným SVL - minimálně 2 x ročně, ve střediscích pro odběr spermatu ovcí, koz nebo koňovitých se sezónním odběrem spermatu - minimálně 1 x ročně během činnosti střediska
- ✓ kontrola proškolení odborného personálu schválených plemenářských zařízení o desinfekčních postupech a hygienických metodách práce – minimálně 1x ročně
- ✓ kontrola dodržování podmínek péče o pohodu zvířat – minimálně 1 x ročně.

2) Shromažďovací střediska

- ✓ kontrola plnění podmínek schválení - minimálně 1 x ročně
- ✓ kontrola dokumentace a provádění čištění a dezinfekce – minimálně 1 x ročně
- ✓ kontrola proškolení provozovatelů - minimálně 1x ročně

- ✓ kontrola schváleného SVL - minimálně 1x ročně
- ✓ kontrola péče o pohodu zvířat komplexní kontrola se sepsáním protokolu o kontrole - minimálně 30 zásilek **na shromažďovací středisko minimálně 1x ročně.**

3) Obchodníci podle § 9b veterinárního zákona

- ✓ kontrola plnění podmínek schválení - minimálně 4 x ročně
- ✓ kontrola dokumentace a provádění čištění a dezinfekce - minimálně 4 x ročně.

4) Kontrolní stanoviště

- ✓ kontrola plnění podmínek schválení - minimálně 1 x ročně
- ✓ kontrola dokumentace a provádění čištění a dezinfekce - minimálně 1 x ročně
- ✓ kontrola péče o pohodu zvířat - komplexní kontrola se sepsáním protokolu o kontrole - minimálně 10 zásilek **na kontrolní stanoviště minimálně 1x ročně.**

5) Karanténní zařízení pro dovoz ptáků ze třetích zemí

- ✓ kontrola plnění podmínek schválení – minimálně 1 x ročně
- ✓ kontrola dokumentace, dodržování podmínek karantény a provádění čištění a dezinfekce – minimálně 1 x ročně
- ✓ kontrola plnění podmínek karantény včetně prověření záznamů o úhynu a klinickém vyšetření ptáků ve schváleném karanténním zařízení nebo v každé jednotce schváleného karanténního střediska – minimálně na začátku a konci karantény každé zásilky.

6) Závody s produkcí násadových vajec a drůbeže

- ✓ kontrola plnění podmínek schválení - minimálně 1 x ročně
- ✓ kontrola dokumentace a provádění stanovených zdravotních zkoušek - minimálně 1 x ročně.

7) Subjekty registrované pro obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy podle § 13a zákona č. 246/1992 Sb.

- ✓ kontrola dodržování podmínek péče o pohodu zvířat, včetně kontroly dokumentace, dodržování podmínek izolace/karantény, provádění čištění a dezinfekce - minimálně 1 x ročně
všechny právnické nebo fyzické osoby, které na základě živnostenského oprávnění obchodují se zvířaty určenými pro zájmové chovy.

8) Zařízení k obchodování s „ostatními zvířaty“ podle § 55 vyhlášky č. 382/2003 Sb.

- ✓ kontrola plnění podmínek schválení k obchodování podle přílohy č. 12 - minimálně 1 x ročně
- ✓ kontrola schváleného SVL - minimálně 1x ročně
- ✓ kontrola dodržování podmínek péče o pohodu zvířat - minimálně 1 x ročně.

9) Dopravci živých zvířat

- ✓ kontrola plnění podmínek povolení, dokumentace (včetně dokumentace podle nařízení Rady č. 1/2005) a provádění čištění a dezinfekce, kontrola školení personálu dopravců (kontrola v sídle firmy):
- ✓ kontrola dopravců skotu a prasat realizujících cesty do 8 hodin - kontrola plnění podmínek povolení a dalších nařízení Rady č. 1/2005 - v rámci odbavování zásilek do EU nebo v sídle firmy - minimálně 1 x za 3 roky
- ✓ kontrola dopravců skotu, prasat, ovcí, koz a psů realizujících dlouhotrvající cesty nad 8 hodin - administrativní kontrola plnění podmínek povolení, kontrola dokumentace vč. kontroly plánování cest, provádění čištění a dezinfekce - minimálně 1 x za 2 roky
- ✓ kontrola dopravců ostatních druhů zvířat realizujících dlouhotrvající cesty nad 8 hodin - kontrola plnění podmínek povolení a dalších nařízení Rady č. 1/2005 - minimálně 1 x za 3 roky.

10) Kontrola odesílání zvířat a zásilek zvířat

✓ vnitrostátní přemístění zvířat

kontrola v rámci vydávání veterinárních osvědčení v případech uvedených v § 6 zákona č. 166/1999 Sb.

✓ odeslání zásilek zvířat v rámci EU

kontrola průvodních dokumentů, označení a evidence zvířat, plnění zdravotních podmínek, zajištění péče o pohodu zvířat a vydání veterinárního osvědčení

11) Kontrola zásilek zájmových zvířat ze třetích zemí určených pro další obchodní využití

Kontrola zásilek zájmových zvířat ze třetích zemí - 100% zásilek, s výjimkou opakovaných zásilek stejného druhu na stejné místo určení, na kterém již v daném roce byla kontrola provedena bez zjištěných závad

✓ kontrola dodržení lhůty stanovené pro držení zvířat v místě určení v souladu s veterinárními podmínkami pro dovoz vystavenými ÚVS SVS

✓ porovnání počtu zvířat jednotlivých druhů držených v zařízení s údaji uvedenými ve společném veterinárním vstupním dokladu (SVVD)

✓ kontrola dodržování stanovených podmínek izolace a provedení nařízených zdravotních zkoušek

✓ kontrola evidence o nakoupených a prodaných zvířatech včetně dokladů o původu zvířete.

12) Přeprava zvířat z hlediska péče o pohodu zvířat:

✓ vnitrostátní přeprava zvířat:

– kontrola nakládky zvířat přepravovaných do shromažďovacích středisek, kontrola se sepsáním protokolu - minimálně 3 % zásilek, **minimálně však u 10 zásilek na KVS**

– jatečná zvířata - pravidelná, každodenní kontrola při vykládce na jatkách, **v rámci komplexní kontroly na jatkách (audit)**

✓ přeprava v rámci EU

– kontrola zásilek odesílaných a přijímaných zvířat na hospodářstvích, kontrola nakládky nebo vykládky se sepsáním protokolu - minimálně 3% **u 20 zásilek na KVS**

– kontrola odesílaných a přijímaných psů a koček v zařízeních - kontrola nakládky nebo vykládky, podmínek přepravy se sepsáním protokolu - minimálně u 5 % veterinárních osvědčení, minimálně však u **5** zásilek

✓ dozor nad ochranou a péčí o pohodu zvířat v pohraniční veterinární stanici Praha-Ruzyně:

– kontrola péče o pohodu chráněných druhů zvířat (předpis IATA a podmínky obchodování) **všechny zásilky, 10 % s evidencí welfare**

– kontrola péče o pohodu zájmových zvířat (předpis IATA a podmínky obchodování) **všechny zásilky, 10 % s evidencí welfare.**

13) Produkční podniky akvakultury podle § 5a zákona č. 166/1999 Sb.

✓ kontrola dodržování podmínek schválení a kontrola zdraví živočichů pocházejících z akvakultury. Kontrola **schválených** produkčních podniků akvakultury dle úrovně rizika:

– vysoká úroveň rizika – 1x ročně

– střední úroveň rizika – 1x ročně

– nízká úroveň rizika – 1x za 2 roky

✓ Kontrola sádek:

- na hospodářstvích produkčních podniků akvakultury, kde se kromě jiné produkce nachází sádky, se provede jejich kontrola zaměřená především na kontrolu dokladů o sběru, likvidaci a odvozu uhynulých ryb, kontrolu záznamů o podání VLP a kontrola výsledovatelnosti přisunutých a odsunutých ryb

- kontrola použití VLP v návaznosti na kontrolu záznamů o zdravotním stavu a úhynech ryb, kontrola vysledovatelnosti a kontrola nakládání s VŽP na sádkách bez další produkce se samostatným registračním číslem - 10% sádek bez produkce v kraji ročně
- ✓ **Kontrola výlovů:**
- kontrola zdraví a pohody zvířat při výloveh ryb zaměřená především na zdravotní stav ryb, zvýšený úhyn, manipulaci s rybami a poškození vzniklých manipulací, manipulační kádě, přepravní prostředky a jejich provzdušňování a na dodržování požadavků 1/2005 – 10 % výlovů v kraji ročně.

14) Kontrola schválených SVL

- ✓ kontrola plnění podmínek schválení
- ✓ kontrola používání VLP
- ✓ kontrola vedení evidence o prováděné léčbě
- ✓ kontrola vedení evidence o prováděných úkonech v rámci Metodiky, v případě povinných diagnostických úkonů kontrola zahrnuje i porovnání data provedení odběru vzorku s datem provedení laboratorního vyšetření a s datem oznámení provedení úkonu na KVS
- ✓ kontrola praktické činnosti při provádění těchto úkonů u chovatelů
- 10 % SVL schválených každou KVS pro provádění vyšetření, zdravotních zkoušek a povinných preventivních a diagnostických úkonů v rámci veterinární kontroly zdraví, kontroly dědičnosti zdraví a kontroly pohody zvířat podle § 61 odst. 5 zákona č. 166/1999 Sb., zahrnou se přednostně SVL, kteří provádějí úkony v rámci Metodiky v chovech hospodářských zvířat
- **100% SVL, kteří žádali v roce 2013 a 2014 o povolení výjimky na zásobování, výdej a použití neregistrovaného léčivého přípravku podle §46 zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech)**
- **100 % SVL - odborných pomocníků pro chovatele včel**
- ✓ školení schválených SVL ve vztahu k novým požadavkům legislativy a veterinárního dozoru ve spolupráci s Komorou veterinárních lékařů ČR (dále jen "KVL") – např. seznámení s Metodikou, s požadavky na oznamování podezření na výskyt nebezpečné nákazy a na následný postup chovatele, SVL a KVS - **všechny KVS s výjimkou MěVS v Praze naplánují a uskuteční každoročně nejpozději do 15. 2. minimálně 2 školení SVL. Školení bude určeno pro SVL schválené KVS pro provádění vyšetření, zdravotních zkoušek a povinných preventivních a diagnostických úkonů v rámci veterinární kontroly zdraví, kontroly dědičnosti zdraví a kontroly pohody zvířat podle § 61 odst. 5 zákona č. 166/1999 Sb.**

15) Kontrola veterinárních techniků

- kontrola veterinárních techniků **10 %** veterinárních techniků registrovaných každou KVS
- ✓ kontrola odborné způsobilosti pro výkon odborných veterinárních úkonů
- ✓ kontrola vedení evidence o provedených úkonech a o použití a výdeji léčiv a o utracení zvířat
- ✓ kontrola zacházení s VLP a záznamů o použití VLP do záznamu chovatele.

16) Aktualizace pohotovostních plánů KVS

✓ aktualizace pohotovostních plánů KVS

odborných částí pohotovostních plánů na základě aktualizace pohotovostních plánů SVS v souladu s aktualizovanou nebo novou národní nebo EU legislativou, kontrola adres a kontaktních údajů organizací a orgánů podílejících se na součinnosti při řešení mimořádných veterinárních opatření a mimořádných situací - minimálně 1 x ročně

✓ projednání pohotovostních plánů s okresní organizací KVL

seznámení s aktuální legislativou ve vztahu k nálezům, s požadavky na činnost SVL v případě řešení mimořádných situací – minimálně 1 x ročně

✓ projednání pohotovostních plánů se zástupci obcí, krajských úřadů

seznámení s aktuální legislativou ve vztahu k nálezům, s požadavky na součinnost s obcemi, krajskými úřady v případě řešení mimořádných situací – minimálně 1 x ročně.

17) Kontrola dodržování pravidel biologické bezpečnosti chovu zvířat ve vztahu k nákazám u chovatelů hospodářských zvířat

– Hospodářství vybraná ke kontrole na základě výsledků analýzy rizika

- ✓ kontrola dodržování preventivních protinákazových opatření, snižování rizika zavlečení a šíření nákaz formou vyhodnocování nemocnosti, úhynů zvířat k počtu chovaných zvířat, poklesu produkce, snížení spotřeby krmiva, snížení nebo zvýšení spotřeby vody – průběžně, jako součást kontrol prováděných u chovatelů
- ✓ kontrola provedení vakcinací povinných v rámci Metodiky a jejího provedení v souladu s doporučením výrobce použité vakcinací – průběžně, jako součást kontrol prováděných u chovatelů
- ✓ kontrola a aktualizace pohotovostních plánů chovatelů, kteří chovají hospodářská zvířata jako podnikatelé - kontrola vypracování pohotovostních plánů, jejich aktualizace a přístupnosti pohotovostního plánu ošetřovateli a ostatním zaměstnancům, kteří se mohou podílet na řešení podezření z nebezpečných nákaz - součást kontrol na hospodářstvích vybraných na základě výsledků analýzy rizika
- ✓ kontrola dodržování provádění preventivních úkonů a zdravotních zkoušek v rámci Metodiky - součást kontrol na hospodářstvích vybraných na základě výsledků analýzy rizika
- ✓ kontrola dodržování zákazu zkrmování odpadů ze společných stravovacích zařízení v případě kontroly hospodářství registrovaných osob podnikajících v ekologickém zemědělství.

18) Kontrola na hospodářstvích ovcí a koz s přiznaným statutem TSE

- ✓ kontrola plnění požadavků stanovených v příloze VIII nařízení (ES) č. 999/2001
- ✓ všechna hospodářství ovcí a koz s přiznaným statutem rizika TSE – 1x ročně (první kontrola nejdříve 10 měsíců od přiznání statusu).

19) Kontrola evidence úkonů a zdravotních zkoušek v rámci Metodiky

- ✓ administrativní kontrola provádění a evidence úkonů v rámci IS SVS – vždy u všech evidovaných úkonů.

20) Kontrola a ověřování údajů ve veterinárních osvědčení přijímaných zvířat v rámci systému TRACES

- ✓ provádění administrativních kontrol údajů a veterinárních záruk uvedených kompetentní autoritou země odeslání – minimálně 15 % zásilek
- ✓ provádění kontrol **na místě – kontrola** údajů uvedených kompetentní autoritou země odeslání, včetně kontroly veterinárních záruk v místě určení – minimálně 5 % zásilek
- ✓ zpětná kontrola evidence přijatých zvířat v Integrovaném zemědělském registru (IZR) provádí se v rozmezí 20 - 30 dnů po příjmu zásilky – minimálně 5 % zásilek.

21) Kontrola dodržování podmínek veřejných vystoupení se zvířaty a svodů hospodářských zvířat

- ✓ veřejné vystoupení - kontrola - **kontrola manipulace se zvířaty, péče o zvířata a kontrola dokumentů** - minimálně 10 % ročně
- ✓ svody - kontrola dodržování stanovených veterinárních podmínek, požadovaných dokumentů (povolení obce), zaevidování místa konání v ústřední evidenci u stanovených druhů hospodářských zvířat - minimálně 10 % ročně
- ✓ cirkusy a podobná zařízení – v sezóně vždy při prvním příjezdu na území kraje, v zimovišti minimálně 1x ročně.

22) Kontrola péče o pohodu hospodářských zvířat v chovu

- ✓ stáje a ostatní prostory pro chov - kontrolují se hospodářství vybraná na základě analýzy rizika kontrola
- ✓ hospodářství s chovem nosnic s produkcí konzumních vajec - minimálně 1x za 2 roky

✓ kontrola hejn s chovem kuřat na maso - měření hodnot mikroklimatu na hospodářstvích, kde je alespoň jedna hala s hustotou osazení vyšší než 33 kg/m² - minimálně 10 % všech hospodářství, v halách vybraných na základě výstupů hodnocení patologickoanatomických nálezů hejn na jatkách.

23) Kontrola péče o pohodu volně žijících zvířat

✓ záchrané stanice pro handicapovaná zvířata, včetně administrativní kontroly povolení k provádění asanační činnosti, provádění a evidence úkonů, kontrola odborné způsobilosti personálu - minimálně 1x **za 2 roky (v rámci licenčního řízení)**.

24) Kontrola péče o pohodu zvířat používaných k pokusům

✓ uživatelská zařízení - 1x ročně

– pokusy v uživatelských zařízeních - **nejméně 3 projekty v každém uživatelském zařízení**

✓ pokusy mimo uživatelská zařízení, **včetně kontroly dodržování veterinárních podmínek - nejméně 3 projekty**

✓ chovná zařízení:

– chovatelé subhumánních primátů – 1x ročně

– chovatelé ostatních druhů zvířat – 1x za 2 roky

✓ dodavatelská zařízení

– dodavatelé subhumánních primátů – 1x ročně

– dodavatelé ostatních druhů zvířat – 1x za 2 roky.

25) Kontrola péče o pohodu zvířat v zájmových chovech

✓ chov zvířat vyžadujících zvláštní péči - 1x ročně

✓ chov zvířat pro zájmové chovy určených k obchodování s EU - 1x ročně

✓ útulky a podobná zařízení, včetně administrativní kontroly povolení k provádění asanační činnosti, provádění a evidence úkonů, kontrola odborné způsobilosti personálu - 1x ročně

✓ areály pro norování - 1x za 2 roky.

26) Kontrola péče o pohodu hospodářských zvířat při usmrcování

✓ jatky - komplexní kontrola - minimálně 1x ročně, **resp. v rámci auditů**

✓ **vyhodnocení řešení zpětných hlášení z jatek – všechna hlášení**

✓ rituální porážky - komplexní kontrola minimálně dvou porážek provedených v kalendářním roce na schválených jatkách

✓ usmrcování ve farmových chovech zvěře - kontrola se sepsáním protokolu o kontrole - minimálně 10 % porážek ve schváleném porážkovém místě, resp. při použití střelné zbraně

✓ domácí porážky skotu a velké farmově chované zvěře – minimálně 3 % ročně

✓ utrácení zvířat při likvidaci ohnisek nálezů - kontrola místně příslušnou KVS se sepsáním protokolu o kontrole se provádí při každém prováděném utrácení v chovu

✓ sezónní prodej živých ryb – komplexní kontrola se sepsáním protokolu o kontrole – minimálně **10 %** prodejních míst

✓ kontrola farmového chovu kožšinových zvířat - **minimálně 2x ročně** - kontrola v letním období a v době kožkování.

27) Kontrola chovatelů včel

✓ kontrola dodržování provádění preventivních úkonů a zdravotních zkoušek v rámci Metodiky

– kontrola používání VLP **zejména s ohledem na použití antibiotik – jedno** stanoviště chovatelů "nepodnikatelů" v okrese vybraných KVS na základě vyhodnocení rizika - minimálně 1x ročně

Součástí vyhodnocení rizika je:

1. Zohlednění informací o distribuovaných VLP poskytnutých Výzkumným ústavem včelařským a jednotlivými organizačními jednotkami Českého svazu včelařů.

2. Zohlednění způsobu prodeje medu, riziko je považováno za vyšší, pokud je med uvolňován do oběhu. A to i v případě prodeje ze dvora.
3. Skutečnost, zda v případě kontrolovaného stanoviště došlo k přemístění včelstev.
4. Ke kontrole se přednostně vyberou stanoviště s více než 20 včelstvy.
5. Nekontrolují se stanoviště chovatelů kontrolovaná v předchozích dvou letech.

28) Kontrola chovatele v souvislosti s používáním VLP

- Hospodářství vybraná ke kontrole na základě výsledků analýzy rizika
- ✓ kontrola druhu podávaných VLP a způsob jejich používání
- ✓ kontrola vedení záznamů o léčbě
- ✓ kontrola dodržování ochranných lhůt
- ✓ kontrola dodržování zákazu používání doplňkových látek a léčivých přípravků, které mají hormonální, thyreostatický nebo beta adrenergní účinek.

29) Kontroly podmíněnosti (Cross Compliance)

Hospodářství žadatelů o dotace jsou ke kontrole vybrána na základě výsledků analýzy rizika, tak aby bylo zkontrolováno 1% žadatelů.

- ✓ kontrola podmíněnosti v oblasti používání veterinárních léčiv - povinné požadavky na hospodaření (dále jen „PPH“) 5 - zákaz používání některých látek s hormonálním a thyreostatickým účinkem
- ✓ kontrola podmíněnosti v oblasti bezpečnosti potravin - PPH 4 - zásady a požadavky potravinového práva
- ✓ kontroly podmíněnosti v oblasti zdraví zvířat - PPH 9 - pravidla pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií,
- ✓ kontrola podmíněnosti v oblasti pohody zvířat
- PPH 11 - minimální požadavky na ochranu telat,
- PPH 12 - minimální požadavky na ochranu prasat,
- PPH 13 - minimální požadavky na ochranu zvířat chovaných pro hospodářské účely).

30) Kontroly a místní šetření pro ověření plnění podmínek dotace „Dobré životní podmínky zvířat“

Místní šetření

Místní šetření pro podopatření

- ✓ zvětšení lehacího prostoru v chovech dojnic,
- ✓ zlepšení stájového prostředí v chovech dojnic,
- ✓ zajištění přístupu suchostojných krav do výběhu,
- ✓ zlepšení životních podmínek v chovech odstavených selat se provádí:
 - na všech hospodářstvích žadatelů uvedených v žádosti o dotace, u kterých nebylo provedeno místní šetření v roce 2015,
 - na všech hospodářstvích, u nichž došlo ke změně technologie ustájení, změně rozměru výběhu pro suchostojné krávy nebo dohlášení objektu.

Kontroly na místě

- ✓ Hospodářství žadatelů o dotace jsou ke kontrole vybrána na základě výsledků analýzy rizika, tak aby bylo zkontrolováno 5% žadatelů. Netýká se hospodářství, u nichž byla kontrola provedena v roce 2015.

Oblast dovozu zvířat a živočišných produktů ze třetích zemí

Zvířata, živočišné produkty a ostatní veterinární zboží dovážené ze třetích zemí a podléhající veterinární kontrole, vstupují do České republiky pouze přes stanoviště hraniční kontroly, jehož součástí je pohraniční veterinární stanice. V České republice je jediným místem vstupu tohoto kontrolovaného zboží PVS Praha-Ruzyně, která je součástí Městské veterinární správy v Praze SVS.

Pohraniční veterinární kontrola zahrnuje kontrolu:

- ✓ živočišných produktů – veterinární zákon, vyhl. č. 376/2003 Sb. o veterinárních kontrolách dovozu a tranzitu produktů ze třetích zemí
- ✓ živých zvířat – veterinární zákon, vyhl. č. 377/2003 Sb. o veterinárních kontrolách dovozu a tranzitu zvířat ze třetích zemí

Úřední kontroly na PVS Praha-Ruzyně jsou prováděny v souladu s postupy stanovenými příslušnými evropskými právními předpisy a národní legislativou. PVS při provádění kontrol zohledňuje i informace zasílané prostřednictvím systému rychlého varování RASFF a informace o zásilkách, které byly odmítnuty při vstupu do EU jinou pohraniční veterinární stanicí. Dále je povinna postupovat v souladu s platnými ochrannými opatřeními, jež jsou vydávány Evropskou komisí.

Jako součást veterinárních kontrol dovážených živočišných produktů zajišťuje PVS za účelem ochrany území České republiky (EU) i odběr vzorků k laboratornímu vyšetření a plní tak každoročně vydávaný plán kontroly nepovolených látek, reziduí, látek kontaminujících a patogenních organismů. V případě nevyhovujícího výsledku vyšetření následuje po verifikaci Evropskou komisí spuštění tzv. systému zpřísněných kontrol v TRACES spočívající v zapojení všech pohraničních veterinárních stanic v členských státech EU do zpřísněné kontroly komodity stejného původu. PVS Praha-Ruzyně je zároveň zapojena do systému zpřísněných kontrol iniciovaného na základě nevyhovujícího výsledku vyšetření zjištěného jinou PVS v EU.

Informace, které vyplývají z činnosti PVS, poskytují její zaměstnanci příslušným orgánům, zejména prostřednictvím systému výměny informací TRACES.

Zvířata v zájmovém chovu spadající pod nařízení EP a R (EU) č. 576/2013 a živočišné produkty pro osobní spotřebu v souladu s nařízením (ES) č. 206/2009 dovážené cestujícími ze třetích zemí k neobchodním účelům podléhají podle veterinárního zákona v místě vstupu do České republiky kontrole za účelem zjištění, zda splňují podmínky stanovené v uvedených nařízeních. Tyto kontroly provádějí na letištích s mezinárodním provozem, v případě produktů též u provozovatelů kurýrních služeb či na mezinárodní poště, celní úřady v rámci celní kontroly cestujících a jejich osobních zavazadel. Pokud je zjištěno nesplnění podmínek nařízení (ES) č. 206/2009, celní úřad zabaví zásilku produktů a vystaví doklad o jejím zabavení. V případě zvířat v zájmovém chovu nesplňujících požadavky nařízení EP a R (EU) č. 576/2013 informuje celní úřad místně příslušnou krajskou veterinární správu, která o zásilce rozhodne podle ustanovení čl. 35 tohoto nařízení. Za účelem seznámení veřejnosti a cestujících s pravidly dovozu potravin živočišného původu pro osobní spotřebu a zvířat v zájmovém chovu jsou od roku 2009 na všech místech vstupu v souladu s nařízením (ES) č. 206/2009 vyvěšeny plakáty se základními informacemi. Cestující se tak s podmínkami mohou seznámit v příletových halách letišť nebo na mezinárodní poště, dále jsou o nich prostřednictvím SVS informovány zahraniční úřady ČR ve třetích zemích, jsou vydávány v TIM (Travel Information Manual) a zveřejněny a pravidelně aktualizovány na webových stránkách SVS a GŘC. V neposlední řadě provádí společnost ČSA informování cestujících na palubách letadel formou hlášení, informace předává i Asociace cestovních kanceláří České republiky.

Snahou SVS je účinně předcházet případným nedostatkům, které jsou při kontrolách nejčastěji zjišťovány. Z tohoto důvodu svou činnost koordinují nejenom s ostatními orgány veterinární péče EU, ale i dalšími dozorovými orgány ČR, zejména orgány celními. Spolupráce je realizována na regionální i centrální úrovni. Konkrétním příkladem vzájemné spolupráce jsou pravidelná školení celních orgánů zajišťovaná odborem vnějších vztahů a kontroly dovozu a vývozu SVS, snaha o informovanost cestujících prostřednictvím spolupráce s provozovateli letišť, kurýrními službami, mezinárodní poštou i samotný přístup zaměstnanců SVS, kteří dovozcům poskytují informační servis skrze telefonické, emailové i písemné dotazy.

ÚSKVBL

Úřední kontroly jsou prováděny v rámci činnosti sekce inspekce ÚSKVBL, tato sekce připravuje každoročně plány kontrol na daný kalendářní rok s výhledem na další 2 roky, tedy období 3 let. Víceleté plány kontrol vychází z nařízení EP a R č. 882/2004, nařízení EP a R č. 852/2004, nařízení EP a R č. 853/2004, nařízení EP a R č. 854/2004 a nařízení EP a R č. 183/2005 a to z ustanovení těchto předpisů, která se týkají problematiky veterinárních léčiv, včetně medikovaných krmiv, a jejich reziduí v návaznosti na příslušné vnitrostátní právní předpisy – zákon o léčivech a veterinární zákon. Plány jsou připravovány jak na základě zhodnocení rizik, tak na základě minimální frekvence kontrol vyplývající z právních předpisů.

Kontrola prováděná ÚSKVBL je směřována do oblastí:

- ✓ **používání léčivých přípravků** při poskytování veterinární péče, včetně souvisejících oblastí (např. oběh, předepisování a výdej veterinárních léčiv; oblast používání „zakázaných látek“ (thyreostatika, beta-agonisté, látky s hormonálním účinkem, látky uvedené v nařízení EP a R (ES) č. 470/2009 a nařízení Komise (EU) č. 37/2010),
- ✓ **pravidel pro výrobu a uvádění do oběhu medikovaných krmiv.**

Organizace systému kontrol je popsána v oddílu 3.6 Obecná organizace a řízení úředních kontrol.

Kontrolované oblasti a kontrolované osoby

Ve vztahu ke kontrolám, které jsou předmětem víceletého plánu kontrol jsou relevantní dvě oblasti: první je oblast dozoru nad trhem s veterinárními léčivými přípravky, druhou je oblast výroby a uvádění do oběhu medikovaných krmiv.

V rámci oblasti **dozoru nad trhem** jsou prováděny kontroly u chovatelů, veterinárních lékařů a popřípadě kontroly lékáren a dalších osob, které používají či předepisují léčivé přípravky, provádějí jejich výdej, nebo léčivé přípravky uvádějí do oběhu. Předmětem kontroly v této oblasti jsou dále distributoři veterinárních léčiv a výrobci veterinárních léčiv, včetně výrobců medikovaných krmiv.

Pro rok **2016** byly stanoveny následující cíle:

- ✓ Kontrola používání humánních léčivých přípravků veterinárními lékaři se zaměřením na hormonální látky, biopreparáty, **léčivé přípravky s indikačním omezením.**
- ✓ Kontrola výdeje veterinárních léčivých přípravků vázaných na recept v lékárnách se zaměřením na potravinová zvířata. Kontrola použití těchto přípravků u konečných chovatelů. Kontrola výdeje veterinárních léčivých přípravků vázaných na recept bez receptu a rozbalování originálního balení.
- ✓ Kontrola dodržování podmínek o používání veterinárních léčivých přípravků povolených na výjimku u veterinárních lékařů a konečných chovatelů. Jedná se o kontrolu počtu dovezených šarží, dodržení doby povolené aplikace a dodržení použití u cílových zvířat.
- ✓ Kontrola prodeje veterinárních léčivých přípravků v obchodní síti.
- ✓ Kontrola internetového prodeje VLP.
- ✓ Kontrola distribuce a prodeje vyhrazených veterinárních léčivých přípravků.
- ✓ Odběr vzorků originálních balení veterinárních léčivých přípravků v rámci programu dozoru nad trhem zohledňující analýzu rizika zpracovanou pro jednotlivé přípravky.
- ✓ Kontrola používání VLP s indikačním omezením.
- ✓ **Kontrola nakládání s látkami, které mají anabolické, protiinfekční, protiparazitární, protizánětlivé nebo hormonální působení a které mohou být využity pro výrobu veterinárních léčivých přípravků.**
- ✓ **Kontrola výskytu neschválených veterinárních přípravků na trhu v ČR.**
- ✓ Zpracování dat o hlášení dovozu a distribuci veterinárních léčivých přípravků
- ✓ Zpracování údajů o spotřebě antimikrobiálních látek

V rámci oblasti **výroby a uvádění do oběhu medikovaných krmiv** jsou prováděny kontroly u výrobců medikovaných krmiv. Kontroly jsou v této oblasti prováděny jako periodické systémové

(frekvence jejich provedení je stanovena vyhláškou č. 229/2008 Sb., o výrobě a distribuci léčiv, která pro výrobce veterinárních léčivých přípravků – včetně medikovaných krmiv – stanoví frekvenci kontrol nejméně na 2 roky), periodické následné (v rámci sledování plnění nápravných opatření stanovených při předchozí kontrole). Z uvedených skutečností vyplývá, že ÚSKVBL provede v průběhu 2 let kontrolu všech subjektů, které se zabývají výrobou a uváděním do oběhu medikovaných krmiv. Kontroly budou také provedeny na základě hodnocení rizika, výsledků kontrol a indikací o možném deliktním chování získávaných v rámci ostatních úředních kontrolních programů (monitoring cizorodých látek) od ostatních orgánů státní správy či od jiných subjektů.

Ze subjektů kontrolovaných v rámci nařízení EP a R č. 882/2004 vydává ÚSKVBL podle § 16 odst. 2 písm. a) bodu 2. zákona o léčivech ve správním řízení povolení výrobcům medikovaných krmiv a distributorům veterinárních léčivých přípravků. Správní řízení je zahájeno na základě žádosti výrobce medikovaných krmiv, nebo distributora VLP, kteří jsou povinni před zahájením výroby a distribuce těchto přípravků předem požádat ÚSKVBL o vydání povolení k výrobě nebo distribuci VLP. ÚSKVBL také rozhoduje o změně, pozastavení nebo zrušení vydaných povolení.

ÚSKVBL v souladu s ustanovením § 99 odst. 1 písm. e) zákona o léčivech zveřejňuje seznamy držitelů povolení k činnosti včetně seznamu výrobců medikovaných krmiv a distributorů VLP. Tyto seznamy jsou pro veřejnost přístupné na webových stránkách ÚSKVBL.

ÚSKVBL je zapojen do plnění plánu monitoringu cizorodých látek, který je každoročně vypracován SVS v souladu s pravidly stanovenými ve vyhlášce č. 291/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů:

- prováděním laboratorních vyšetření
- NRL pro rezidua veterinárních léčiv a zakázaných látek (rezidua skupiny A, B2 písm. d)),
- inspekční činnosti v případech nadlimitních/nevyhovujících nálezů a případů podezření na nedovolené ošetření či prokázaného nedovoleného ošetření, kdy:
- provádí kontroly a opatření zaměřené na shromáždění důkazů prokazujících další nadlimitní nález/nálezy či (další) nedovolené ošetření, včetně případného odběru vzorků léčivých přípravků, vzorků krmiv či medikovaných krmiv, napájecí vody a dalších souvisejících materiálů,
- provádí další opatření směřující k ochraně veřejného zdraví v oblasti uvádění do oběhu, používání či registrace veterinárních léčivých přípravků,
- informuje SVS a KVS o veškerých významných zjištěních.

Za tímto účelem ÚSKVBL provádí:

- kontroly u veterinárních lékařů,
- kontroly u výrobců veterinárních léčivých přípravků a distributorů veterinárních léčiv,
- kontroly u výrobců medikovaných krmiv.
- kontroly u lékáren a ostatních provozovatelů (dle zákona o léčivech),
- kontroly u držitelů rozhodnutí o registraci,
- kontroly u chovatele, včetně kontroly příslušné dokumentace, tj.
 - i) kontroly v hospodářstvích původu nebo odeslání, včetně kontroly zvířat či živočišných produktů,
 - ii) kontroly v hospodářstvích, v nichž byla zvířata chována, včetně hospodářství administrativně spojených.

V případě držení, používání nebo výroby nepovolených látek nebo přípravků anebo látek uvedených ve skupinách A, B1 a B2 přílohy č. 1 k vyhlášce č. 291/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů osobami, které k tomu nejsou oprávněny, oznámí KVS nebo ÚSKVBL toto zjištění příslušným orgánům. Takovými orgány jsou zpravidla:

- Policie ČR,
- orgány celní správy,
- ÚKZÚZ

(podrobnější informace viz text SVS – Oddíl 3.2 Obecné požadavky na víceletý plán kontrol)

Plán kontrol ÚSKVBL - předpokládaný rozsah kontrol v období 2016 - 2018

Plán počtu inspekcí v letech 2016-2018 v oblasti výroby veterinárních léčivých přípravků – medikovaných krmiv					
Druh inspekce / Rok	Periodická systémová	Změna s inspekcí	Nová povolení k výrobě MK	Kontrolní	Celkem
2016	31	3	1	2	37
2017	26	4	1	6	37
2018	31	4	1	5	41

Plán počtu inspekcí v letech 2016 - 2018 v oblasti dozoru nad trhem								
Druh inspekce / Rok	Kontroly u distributorů	Kontroly v lékárnách	Kontroly u veterinárních lékařů / chovatelů	Kontroly v obchodní síti*	Kontroly distribuce u výrobců VLP	Kontroly prodejců vyhrazených léčiv	Kontroly výstav zvířat	Celkem
2016	9	30	50/40	70	2	52	4	257
2017	12	35	50/40	80	2	70	5	293
2018	15	35	40/ 30	70	2	50	5	247

* kromě kontrol prodejců vyhrazených léčiv

Dokumentované postupy

Všechny klíčové činnosti ÚSKVBL jsou popsány v příslušných SOP v rámci řízené dokumentace. Při kontrolních inspekcích se o kontrolním zjištění pořizuje protokol, který obsahuje zejména popis zjištěných skutečností s uvedením nedostatků a označení ustanovení právních předpisů, které byly porušeny (další náležitosti protokolu o kontrole jsou stanoveny v § 12 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Povinností inspektorů je seznámit kontrolované osoby s obsahem protokolu a předat jim stejnopis protokolu. U systémových inspekci v oblasti medikovaných krmiv inspektoři pořizují primární záznam do kontrolního listu (checklist) a následně vypracují protokol o inspekcí. Dle ustanovení § 13 kontrolního řádu může kontrolovaná osoba podat proti protokolu obsahujícím výsledky státní kontroly písemné a zdůvodněné námitky, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole, není-li stanovena v protokolu o kontrole lhůta delší. Vyřizování námitek se řídí ustanovením § 14 kontrolního řádu.

Dle ustanovení § 16 odst. 2 písm. g) zákona o léčivech ÚSKVBL projednává v prvním stupni v oblasti veterinárních léčiv správní delikty a Státní veterinární správa rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutím ÚSKVBL (§ 15 zákona o léčivech a § 48 odst. 1 písm. d) veterinárního zákona).

Zveřejnění zpráv o výsledcích kontrol

ÚSKVBL zveřejňuje ve svém informačním prostředku informace v rozsahu stanoveném v § 99 odst. 1 zákona o léčivech. Dle tohoto ustanovení publikuje také výroční zprávu o činnosti za příslušný kalendářní rok (URL adresa: <http://www.uskvbl.cz/cs/agentura>). Tato zpráva obsahuje mimo jiné informace o činnosti odboru inspekce včetně počtu provedených úředních kontrol v oblasti SVP medikovaných krmiv a kontroly a dozoru nad trhem s VLP. Na základě výše uvedeného ustanovení zákona o léčivech nejsou publikovány jednotlivé konkrétní výsledky těchto úředních kontrol.

ÚSKVBL dále poskytne na vyžádání v souladu se zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, informace v rozsahu stanoveném v § 99 odst. 2 zákona o léčivech.

Pokud informace zveřejněné ÚSKVBL obsahují osobní údaje, podléhají tyto údaje ochraně stanovené zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Výsledky analýz provedených NRL pro sledování reziduí veterinárních léčiv jsou každoročně publikovány Státní veterinární správou ČR v dokumentu Kontaminace potravních řetězců cizorodými látkami, který je zveřejňován na jejich webových stránkách.

ÚKZÚZ

Oblast kontroly krmiv

Kontrolní činnost plánuje OK podle kapacity OKZV (počet inspektorů a jejich vedoucích), podle kapacity laboratoří (pracují nejen pro OK), podle počtu kontrolovaných provozů a jejich činností a to podle analýzy rizika, provedené v programu LPIS. Četnost kontrol v průběhu roku souvisí s významem kontrolovaného provozu na trhu, s výsledky kontrol v předchozích letech a s rizikovostí činnosti takového provozu (identifikace, popis a analýza rizik). Častěji jsou kontrolovány provoz, kde jsou používány nebo vyráběny doplňkové látky, zejména kokcidiostatika, která mohou přímo ovlivnit bezpečnost krmiv a zdraví zvířat a lidí. Přestože prioritou je kontrola krmiv pro zvířata s produkcí potravin, kontroly jsou směřovány také na krmiva pro domácí zvířata. Bodový systém nastavený v analýze rizika penalizuje nedostatky v provozu včetně systému HACCP, nedodržení legislativy a **zjištění** dalších závad v provozu, a vychází z komplexního hodnocení provozu.

Při analýze rizik jsou dále zohledněna pravidla pro výrobu a používání určitých typů doplňkových látek (např. limitované doplňkové látky) v krmivech podle nařízení Komise (ES) č.1831/2003 o doplňkových látkách, používání látek pro některé druhy zvířat zakázaných, druhy a kategorie zvířat, pro které je krmivo vyráběno, skladováno nebo přepravováno, případně objem výroby. Informace o provozech získává ústav při jejich registraci **a ověřuje je při kontrolách**. OK eviduje všechny krmivářské provoz, jak to požaduje nařízení EP a R (ES) č. 183/2005, kterým se stanoví požadavky na hygienu krmiv. Výpis provozů je zveřejněn na webových stránkách ústavu.

Hlavní kontrolní činnosti

- ✓ kontrola plnění podmínek registrace / schválení
- ✓ kontroly zařízení a vybavení (technologie, sklady, přeprava)
- ✓ kontrola označování krmiv
- ✓ kontrola kvality krmiv a deklarovaných jakostních znaků
- ✓ kontrola přítomnosti zakázaných a nežádoucích látek v krmivu
- ✓ kontrola řádného používání doplňkových látek
- ✓ kontroly dokumentace (systém kontroly jakosti, výrobní plány, skladová dokumentace, systém HACCP, reklamační řád, systém pro stažení produktu z trhu)
- ✓ odběr vzorků
 - a. krmných surovin, premixů doplňkových látek, doplňkových látek
 - b. produktu (krmných směsí)

Tyto kontroly jsou prováděny inspektory OKZV na základě dokumentovaných postupů, které jsou každoročně aktualizovány. Výsledky úředních kontrol krmiv jsou pak zpracovány ve výroční zprávě, která je zveřejněna na stránkách ústavu www.ukzuz.cz.

Zaměření kontrol na:

- ✓ dodržování požadavku bezpečnosti krmiv prohloubením kontroly přítomnosti zakázaných a nežádoucích látek v krmných produktech
- ✓ nejvýznamnější rizika ohrožující bezpečnost krmiv – např. přítomnost kokcidiostatik v krmných směsích pro zvířata, pro která nejsou určena, mykotoxinů nebo pesticidů v krmných obilovinách a produktech z krmných obilovin nebo dioxinů v krmných olejích a tucích nebo sušených krmivech.

Typy kontrol krmiv

Úřední kontroly

Základní úřední kontroly

Jedná se o plánovanou a neohlášenou kontrolu, která je zaměřena na jednu nebo více oblastí (plnění podmínek registrace/schválení, kontrola hygieny krmiv, ověřování jakostních znaků, označování, kontrola zařízení a vybavení, skladování, dokumentace, atd.) podle činností kontrolovaného provozu. Zaměření základní kontroly je ovlivněno velikostí provozu, rozsahem činností, předpokládanou četností kontrol během roku a aktuální situací při inspekci

Právní základ: nařízení EP a R (ES) č. 178/2002, 882/2004, 183/2005, zákon č. 91/1996 Sb., vyhláška č. 295/2015 Sb.

Dodatečné kontroly

Jsou neplánované úřední kontroly, při kterých se po stanovené lhůtě ověřuje plnění opatření, uložených při běžných kontrolách (nařízení EP a R (ES) č. 882/2004).

Cílené kontroly

Jsou druhem plánované úřední kontroly, zaměřené na aktuální rizika spojená s výrobou a uváděním krmiv na trh, zejména výskyt zakázaných nebo nežádoucích látek v produktech určených ke krmení zvířat a dodržování maximálního povoleného limitu u stanovených látek. Struktura a počty cílených kontrol jsou každý rok upravovány podle předchozích výsledků analýz krmiv a podle aktuálních rizik pro bezpečnost potravinového řetězce. Součástí cílené kontroly krmivářského provozu je vždy odběr vzorku krmiva pro ověření jeho bezpečnosti nebo jakosti. Je to např.:

- ✓ Kontrola zakázaných živočišných bílkovin (nařízení EP a R (ES) č. 999/2001),
- ✓ Kontrola nežádoucích látek v krmivech (směrnice EP a R (ES) č. 2002/32, resp. vyhláška č. 295/2015 Sb.),
- ✓ Kontrola dodržování limitů doplňkových látek (nařízení EP a R (ES) č. 1831/2003),
- ✓ Kontrola reziduí kokcidostatik (nařízení EP a R (ES) č. 1831/2003 a směrnice EP a R (ES) č. 2002/32),
- ✓ Kontrola reziduí léčiv v krmivech (nařízení EP a R (ES) č. 767/2009),
- ✓ Kontrola reziduí pesticidů (nařízení EP a R (ES) č. 396/2005),
- ✓ Kontrola přítomnosti GMO v krmných surovinách (nařízení EP a R (ES) č. 1829/2003 a 1830/2003),

Monitoring krmiv

Jde o sledování přítomnosti nežádoucích látek v krmivech podle koordinovaného inspekčního programu, který umožňuje dlouhodobě sledovat výskyt definovaných typů látek. Rozsah monitoringu vyplývá z doporučení EK, vydaného v roce 2006, a výsledky jsou pravidelně poskytovány příslušnému bezpečnostnímu výboru EK. Radioaktivní kontaminace je monitorována na žádost Státního úřadu pro jadernou bezpečnost ČR (SÚJB).

- ✓ Monitoring mykotoxinů (doporučení Komise (ES) č. 2005/925),
- ✓ Monitoring radioaktivní kontaminace (vyhláška č. 319/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Mimořádné kontroly

Kontroly na základě podnětů, např. od SVS, hlášení RASFF apod. (nařízení EP a R (ES) č. 882/2004).

Četnost kontrol rozdělená podle kontrolovaných subjektů

KONTROLOVANÉ ČINNOSTI	POČET KONTROL/ROK
Výrobce krmných surovin	0,5-1
Výrobce DL	1-3
Výrobce premixů	2-5
Výrobce krmných směsí	2-5
Distributoři	0,25
Dodavatelé	0,5
Dovozci	1-2
Faremní mícháreny	1-2
Ostatní prvovýroba	Kontroly podmíněnosti
Mobilní mícháreny	1-2

Ekologické zemědělství

Ekologické zemědělství je legislativně zakotveno v zákoně č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a nařízení Rady (ES) č. 834/2007. Kompetentním úřadem v této oblasti je MZe, odbor environmentální a ekologického zemědělství. V souladu s § 29 zákona č. 242/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, může MZe pověřit na základě výběrového řízení organizaci vykonávající kontrolní a certifikační činnost na ekofarmách, u výrobců ekologických krmiv, u producentů ekologických osiv a sadby, ve výrobnách biopotravin a u osob uvádějících biopotraviny do oběhu. V současné době jsou MZe pověřeny následující čtyři organizace: KEZ o.p.s., ABCERT AG, organizační složka, Biokont CZ, s.r.o. a Bureau Veritas Czech Republic s.r.o.

Tyto čtyři kontrolní organizace provádějí každý rok kontroly všech ekologických zemědělců, zpracovatelů bioproduktů a distributorů. Každý ekologický podnik je kontrolován alespoň jednou ročně a na základě **výsledku** kontroly mu je nebo není udělen certifikát opravňující k použití označení „bio“ nebo „eko“ **u bioproduktu, biopotraviny nebo ostatního bioproduktu**. Předmětem kontroly je dodržování platné legislativy EU a ČR pro oblast ekologického zemědělství. Ministerstvo zemědělství vykonává pravidelně supervize těchto kontrol.

Ministerstvo zemědělství, prostřednictvím odboru environmentálního a ekologického zemědělství, vykonává samo úřední kontroly pravidel ekologické produkce v těch výjimečných případech, kdy kompetence kontrolních organizací nejsou dostatečné.

Od 1. ledna 2010 byly dále v souladu s nařízením EP a R (ES) č. 882/2004 zavedeny úřední kontroly v ekologickém zemědělství. Kontrolním orgánem provádějícím úřední kontroly byl jmenován ÚKZÚZ **a nově rovněž byly kontrolními orgány jmenovány SVS a SZPI.**

Předmětem úřední kontroly ÚKZÚZ v ekologickém zemědělství je každoročně přibližně 5 % ekologických podnikatelů. Přesný počet subjektů ke kontrole je každý rok stanoven v součinnosti s příslušným odborem MZe.

Subjekty ke kontrole jsou vybírány na základě rizikové analýzy. Riziková analýza zohledňuje činnosti kontrolovaných subjektů. Část subjektů ke kontrole vybere pro ÚKZÚZ na základě své rizikové analýzy SZIF (ÚKZÚZ pro SZIF kontroluje u ekozemědělců plnění podmínek pro vyplácení dotací v **rámci opatření ekologické zemědělství**).

Předmětem úřední kontroly je především:

- ✓ vedení záznamů a dokumentace,
- ✓ rostlinná výroba (stav pozemků a porostů, hnojiva, přípravky na ochranu rostlin, skladovací zařízení),
- ✓ živočišná výroba (krmiva, welfare zvířat, ustajovací prostory),
- ✓ kontrola identifikace a označování produktů ekologického původu.

Na základě **výsledků** kontrol v **předchozím období** byla zvolena následující strategie výkonu úředních kontrol EZ na roky **2016-2018**:

- ✓ úřední kontroly budou prováděny u cca 5% ekologických zemědělců ročně,
- ✓ bude zahájena také kontrola výrobců a dodavatelů ekologických krmiv,
- ✓ v oblasti odběru vzorků bude dán důraz na zjišťování přítomnosti účinných látek na ochranu rostlin nepovolených v ekologické **produkci**,
- ✓ v oblasti krmiv bude kladen důraz na zjišťování přítomnosti GMO a na případné použití skladištních pesticidů.

Dokumentované postupy

Inspektor při kontrole postupuje podle kontrolního listu a **metodických pokynů** ÚKZÚZ, které má k dispozici.

Postup při zjištění nedostatků či porušení právních předpisů je uveden v metodických pokynech, **případně** ve správním řádu. Drobné nedostatky se řeší odstraněním na místě bez záznamu do protokolu, v případě odstranitelných nedostatků většího rozsahu se do protokolu uvede nápravné opatření s termínem jeho splnění. Splnění je ověřeno následnou kontrolou. v případě hrubého porušení právních předpisů, které je správním deliktem dle zákona č. 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství, jsou zaslány podklady včetně důkazního materiálu na příslušný odbor MZe, který zahájí správní řízení (dle zákona č. 242/2000 Sb. vede správní řízení v první instanci MZe). ÚKZÚZ podává v případě podezření z porušení obecných právních předpisů (zákon o týrání zvířat, o rostlinolékařské péči atd.) podnět odpovědnému kontrolnímu orgánu (SVS, **SZPI**, ČPI).

Typy kontrol :

- ✓ neohlášená (kontrola ekologického podnikatele vybraného na základě rizikové analýzy)
- ✓ následná (kontrola splnění uloženého nápravného opatření do stanoveného termínu)
- ✓ na podnět (např. na podnět MZe – zpravidla neohlášená).

SVS byla úředními kontrolami pověřena na základě Veřejnoprávní dohody mezi MZe a SVS o provádění kontrol ze dne 20.11. 2015. Úřední kontroly SVS vykonává nad osobami podnikajícími v ekologickém zemědělství, které uvádějí potraviny na trh a jsou zároveň pod státním veterinárním dozorem, příp. nad osobami, o jejichž kontrolu MZe písemně požádá. Kontroly výše uvedených osob jsou prováděny minimálně jedenkrát ročně, v případě vyžádání kontroly ze strany MZe je kontrola provedena do 1 měsíce od doručení žádosti.

Předmětem úředních kontrol SVS je především:

- ✓ vedení záznamů a dokumentace ve vztahu k pravidlům ekologické produkce ve výrobě potravin živočišného původu
- ✓ výroba potravin živočišného původu (sledovatelnost, tok surovin, sledování rovnováhy mezi vstupy a výstupy),
- ✓ kontrola identifikace a označování produktů a potravin ekologického původu,
- ✓ sledování dodržování pravidel ekologické produkce

Dokumentované postupy

Inspektoři SVS při kontrole postupují podle kontrolního listu a metodiky SVS, které mají k dispozici.

Postup při zjištění nedostatků či porušení právních předpisů je uveden v metodickém pokynu, příp. ve správním řádu. Drobné nedostatky se řeší odstraněním na místě bez záznamu do protokolu, v případě odstranitelných nedostatků většího rozsahu se do protokolu uvede nápravné opatření s termínem jeho splnění. Splnění je ověřeno následnou kontrolou. V případě hrubého porušení

právních předpisů, které je správním deliktem dle zákona č. 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství, jsou zaslány podklady včetně detailních důkazních materiálů na příslušný odbor MZe, který zahájí a vede správní řízení (dle zákona č. 242/2000 Sb. vede správní řízení v první instanci MZe). SVS rovněž podává v případě podezření z porušení obecných právních předpisů (zákon o týrání zvířat, o rostlinolékařské péči atd.) podnět odpovědnému kontrolnímu orgánu (SRS, ČPI) a v případě zjištění porušení pravidel ekologické produkce informuje paralelně příslušnou pověřenou kontrolní organizace k dalšímu postupu.

Typy kontrol:

- ✓ neohlášená (kontrola ekologického podnikatele v souladu s víceletým plánem kontrol)
- ✓ následná (kontrola splnění uloženého nápravného opatření do stanoveného termínu)
- ✓ na podnět (např. na podnět MZe – zpravidla neohlášená)
- ✓ na písemnou žádost MZe.

Ministerstvo zemědělství dále pověřilo od roku 2016 Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci (SZPI) k provádění úředních kontrol osob podnikajících v ekologickém zemědělství, které uvádějí na trh potraviny, maloobchodníků a velkoobchodníků, kteří nejsou registrováni jako osoby podnikající v ekologickém zemědělství, nebo osob, o jejichž kontrolu Ministerstvo zemědělství požádá.

Předmětem úřední kontroly SZPI je především:

- ✓ kontrola přípravy a distribuce bioproduktů dle platných předpisů pro ekologickou produkci

Dokumentované postupy:

SZPI vykonává kontrolu v souladu s rozsahem svých kompetencí podle zákona č. 110/1997 Sb. a dalších právních předpisů vymezujících její kompetence. Pravidla ekologické produkce jsou kontrolována podle metodiky “Kontrola ekologické produkce” vydané Ministerstvem zemědělství, odborem environmentálním a ekologického zemědělství v roce 2016. Součástí metodiky je také kontrolní list.

Postup při zjištění nedostatků:

SZPI bezodkladně oznámí Ministerstvu zemědělství informaci o každé biopotravině, která byla nahlášena jako nevyhovující v systému rychlého varování pro potraviny a krmiva (RASFF). SZPI dále bezodkladně oznámí každé porušení právních předpisů v oblasti ekologické produkce zjištěné u kontrolované osoby. V případě hrubého porušení právních předpisů, které je správním deliktem dle zákona č. 242/2000 Sb., vede v souladu s tímto zákonem Ministerstvo zemědělství správní řízení v první instanci.

Oblast rostlinolékařských kontrol

V souladu s čl. 27a směrnice Rady 2000/29/ES o ochranných opatřeních proti zavlékání organismů škodlivým rostlinám nebo rostlinným produktům do Společenství a proti jejich šíření na území Společenství (dále „směrnice“) provádí inspektoři Odboru dovozu a vývozu (ODV) a Odboru rostlinolékařské inspekce (ORLI) všechny kontroly, které se týkají rostlin a rostlinných produktů, které jsou potravinou nebo surovinou k jejich výrobě a jsou zároveň jmenovitě stanoveny směrnicí jako kontrolní objekt. Z této směrnice vychází i ustanovení zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou vymezeny kompetence k provádění příslušných kontrol, a vyhlášky č. 215/2008 Sb., o opatřeních proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů, ve znění pozdějších předpisů. Producenti a dovozci rostlin a rostlinných produktů jsou registrováni a jsou u nich prováděny kontroly plnění povinností v rámci rostlinolékařského dozoru. Výsledky těchto kontrol jsou uváděny ve výročních zprávách, zveřejněných na internetových stránkách ÚKZÚZ případně v ročenkách.

Postupy při kontrolách jsou dány metodickými postupy, popř. nařízeními ředitele. Výsledky kontrol se zapisují do **informačních systémů, které zároveň slouží pro zpracování a tisk protokolů o kontrole, popř. záznamů ze šetření.** Program slouží i jako databáze a archiv protokolů a výsledků kontrol.

Typy kontrol, cíl kontrol, kontrolované komodity

Typ kontroly	Cíl kontrol	Kontrolované komodity, oblast
Rostlinolékařská kontrola v místech produkce a skladování na území ČR (vnitřní trh EU)	Zjištění škodlivých organismů, jejichž zavlečení a šíření je zakázáno na území EU	Nesadbové brambory
Rostlinolékařská dovozní kontrola (dovoz ze třetích zemí)		a) Listová zelenina druhů <i>Apium graveolens</i> L. a <i>Ocimum</i> L. <i>Limnophila</i> L., <i>Eryngium</i> L., <i>Manihot esculenta</i> b) Plody druhů a rodů: <i>Citrus</i> L., <i>Fortunella Swingle</i>, <i>Poncirus Raf.</i>, a jejich kříženců, <i>Momordica</i> L., <i>Solanum melongena</i> L., <i>Annona</i> L., <i>Cydonia</i> Mill., <i>Diospyros</i> L., <i>Malus</i> Mill., <i>Mangifera</i> L., <i>Passiflora</i> L., <i>Prunus</i> L., <i>Psidium</i> L., <i>Pyrus</i> L., <i>Ribes</i> L. <i>Syzygium Gaertn.</i>, a <i>Vaccinium</i> L., <i>Capsicum</i> L. c) Nesadbové brambory d) Zrno obilovin rodů: <i>Triticum</i>, <i>Secale</i> a <i>X Triticosecale</i>
Kontroly dodržování pravidel koexistence při pěstování geneticky modifikovaných odrůd kukuřice	Zjištění dodržení povinných odstupových vzdáleností při pěstování Bt-kukuřice	Porosty kukuřice (obsev porostů Bt-kukuřice)

Rostlinolékařská kontrola v místech produkce a skladování u nesadbových brambor zahrnuje každoročně cca 1200 kontrol v rámci rostlinolékařského dozoru, které jsou prováděny inspektory pracovišť ORLI. Kontrolovány jsou jak brambory tuzemské produkce, tak i brambory z jiných členských států EU, pozornost je zaměřena především na brambory určené ke konzumním účelům. Počty kontrol jsou každoročně upřesňovány na základě fyto-sanitární situace v České republice i ostatních členských státech EU.

Při rostlinolékařské dovozní kontrole sledovaných komodit ze třetích zemí se kontrolují všechny zásilky, které vstupují na území ČR přes stanovená vstupní místa. Počty kontrol u sledovaných komodit závisí na vývoji situace na trhu a nelze je plánovat na 3 roky dopředu.

Oblast přípravků na ochranu rostlin (POR)

Úřední kontroly jsou prováděny v souladu s článkem 68 „Sledování a kontroly“ nařízení EP a R (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS a v souladu s ustanovením § 43, § 74 odst. 1 písm. f, g, h, i, j zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči v rozsahu, který je limitován pracovní kapacitou laboratoře pesticidů a terénních útvarů.

Úředními kontrolami SZV a ORLI se ověřuje, zda:

- na území České republiky jsou uváděny na trh a používány pouze POR, které byly v procesu rozhodování posouzeny a povoleny a
- POR jsou používány v souladu se zásadami správné praxe ochrany rostlin

Postregistrační kontrola přípravků (PRK):

Kontrola držitelů rozhodnutí o povolení POR, držitelů rozhodnutí o povolení k souběžnému obchodu a držitelů rozhodnutí o zápisu dalšího prostředku do úředního registru podle § 54 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění **pozdějších předpisů** (dále jen „zákon“),

Tato kontrola spadá do působnosti SZV - Odboru přípravků na ochranu rostlin a Odboru kontroly zemědělských vstupů a zahrnuje tyto činnosti:

- ✓ Zajištění odběru vzorků POR v souladu s § 43 odst. 7, 8 zákona – OPOR a OKZV.
- ✓ Zadávání požadavků na laboratorní analýzy fyzikálních a chemických vlastností odebraných přípravků včetně jejich vyhodnocení - OPOR.
- ✓ Kontrolu označování a balení POR podle čl. 1 přílohy I nařízení Komise č. 547/2011 ze dne 8. června 2011, kterým se provádí **nařízení EP a R (ES) č. 1107/2009**, pokud jde o požadavky na označování přípravků na ochranu rostlin (dále jen „nařízení Komise č. 547/2011“) a **nařízení EP a R (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí** OPOR a OKZV.
- ✓ Při zjištění nedodržení podmínek stanovených v povolení referenčního POR nebo v povolení k souběžnému obchodu podle čl. 52 nařízení EP a R (ES) č. 1107/2009 popř. povolení dalšího prostředku vydání úředního opatření, MRO a předání podnětů k zahájení správního řízení o uložení pokuty na oddělení legislativní a právní v rámci ÚKZÚZ – OPOR a OKZV.
- ✓ Kontrolu u subjektů následně přebalujících a opětovně označujících přípravky – OPOR a OKZV.
- ✓ Kontrola propagace POR – OPOR a OKZV.

Pro postregistrační kontrolu je každoročně zpracováván a pokynem ředitele SZV vydáván plán technické a analytické činnosti stanovující úkoly pro odbory a oddělení SZV.

Kontroly používání POR provádí inspektoři **regionálních oddělení rostlinolékařské inspekce** na základě plánu kontrol **zpracovaného oddělením koordinace kontrol (OdKK) v rámci ORLI** a také v souvislosti s řešenými podněty (úhyny včel, úlety POR, kontroly v oblastech s nadlimitními výskyty reziduí v pitné vodě – OPVZ). **OdKK s využitím rizikové analýzy zajišťuje výběr subjektů pro plánované kontroly podmíněnosti a národní kontroly. Na základě smlouvy o součinnosti mezi SZIF a ÚKZÚZ zajišťují inspektoři ORLI v rámci společných kontrol se SZV u subjektů delegovaných SZIF kontrolu požadavků souvisejících s nakládáním s POR.**

Inspektoři ORLI zajišťují sběr dat o spotřebě POR u vybraných subjektů za předcházející kalendářní rok a zapisují je do programu STATPOR, z něhož jsou data zpracovávána pro účely statistiky pesticidů (pro Eurostat, MZe, MŽP, ČHMÚ, správce vodních zdrojů, atd.).

Typ kontroly	Cíl kontrol	Kontrolované komodity, oblast
Laboratorní kontrola fyz., chem. a tech. vlastností přípravků	Ověřování, zda vlastnosti přípravků odpovídají podmínkám stanoveným v rozhodnutí o povolení referenčního přípravku, rozhodnutí o povolení k souběžnému obchodu	Vzorky spotřebitelského balení přípravků odebraných v tržní síti a u uživatelů
Kontrola balení a označování POR	Ověřování, zda jsou POR baleny a označeny podle podmínek stanovených v rozhodnutí o povolení referenčního POR , rozhodnutí o povolení k souběžnému obchodu	POR v tržní síti

Kontrola uvádění POR na trh	Ověřování, zda jsou uváděny na trh a nabízeny pouze povolené POR	POR v tržní síti a uživatelů
Kontrola nakládání s POR	Kontrola dodržování povinností správné aplikace POR uživateli (kontrola skladování POR, vedení evidence o použití POR, způsobilost aplikačních zařízení, použití v OPVZ, odborná způsobilost osob pro nakládání s POR).	Profesionální uživatelé POR jak v oblasti zemědělství, tak v jiných odvětvích, kteří používají POR v rámci podnikání.

ČPI

Kontrolní činnost je plánovaná pomocí analýzy rizika, kdy jsou jednotlivé hospodářství vybrány ke kontrole podle vypočítané rizikovosti (tzn. rizikového koeficientu). Náhodně je vybráno 20 – 25% hospodářství. Pomocí analýzy rizika se ke kontrole vybírají hospodářství na jeden kalendářní rok. Kontroly na hospodářství s chovem koní se vybírají na základě **externí analýzy, dále pak** výsledků minulých kontrol, vlastních zjištění nebo podnětů a informací třetích osob. Plánovaný rozsah kontrol je stanoven u hospodářství s chovem turů, ovcí a koz příslušnými předpisy ES. Ministerstvo může počty kontrol, v případě zjištění závažných nedostatků, okamžitě navýšit. V příštích letech je rozsah kontrol plánován jako stabilní.

Určeným úřadem dle § 2 písm. f) vyhlášky č. 136/2004 Sb. (dále jen „vyhláška“) je MZe.

Oblast působnosti je vytyčena zákonem č. 154/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Kompetentními orgány dozoru v kontrolované oblasti jsou podle § 24 plemenářského zákona ČPI a orgány veterinárního dozoru. Uvedené orgány mají v předmětné oblasti stejné pravomoci, proto v mnoha případech spolupracují formou podnětu k řešení či jiného sdílení informací. Dále je snahou v mnoha případech kontroly provádět společně.

Kontrolní činnosti:

Kontrolní činnosti je prováděna podle ustanovení zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon) ve znění pozdějších předpisů.

Dokumentované postupy

Z každé kontroly je vyhotoven protokol, který je zpravidla ve dvou stejnopisech, pro ústředí ČPI a pro chovatele. V protokolu jsou zaznamenány odpovědi na kontrolní body + zjištěné nedostatky s odkazem na porušení právních předpisů.

Podle zjištěných nedostatků se při kontrole uloží chovateli opatření nebo zvláštní opatření a na poradě se posoudí míra nedodržení zákona a stanoví případná sankce.

Komunikace s veřejností:

Odborní zaměstnanci Inspekce zajišťují na vyžádání poradenskou činnost pro chovatele a ostatní osoby. Žádosti o poskytnutí pomoci nebo informací se soustřeďují především na problematiku označování a evidence turů, ovcí a koz nebo prasat. Zásadou všech zaměstnanců Inspekce je vždy předcházet možným nedodržením zákonů účinnou prevencí.

Někteří odborní zaměstnanci Inspekce se účastní přednáškové a lektorské činnosti v rámci vzdělávacích programů a odborných kurzů.

Inspekce poskytuje informace o vlastní činnosti i o problematice ustanovení plemenářského zákona všem tazatelům, kteří se na ni touto cestou obrátí. Na vlastních webových stránkách zveřejňuje Inspekce úplný přehled evropské i národní legislativy v oblasti šlechtění, plemenitby a evidence hospodářských zvířat. Dále jsou na webových stránkách inspekce zveřejňovány tiskové zprávy a informace pro chovatele o kontrolní činnosti.

Zaměření kontrol: na dodržování zákona č. 154/2000 Sb.

Výsledky úředních kontrol je možné si prohlédnout na webových stránkách ČPI www.cpinsp.cz, kde jsou uveřejněny ve výročních zprávách za jednotlivé roky (maximálně tři roky zpět). K prohlédnutí výsledků není nutná žádná registrace.

Registrace do “Chráněné sekce” ČPI:

- registrace je nutná pouze pro přihlášení do chráněné sekce ČPI, toto oprávnění má pouze zaměstnanec ČPI. V chráněné sekci jsou vnitřní nařízení a pokyny pro zaměstnance.

Oddíl 3.4 Kategorizace rizik

MZ

Analýza rizika

Při sestavování kontrolních plánů se důsledně vychází z analýzy rizika.

V sektoru veřejného stravování se zohledňují zejména následující faktory:

- ✓ typ stravovacího zařízení,
- ✓ výsledky předchozích kontrol,
- ✓ hlášení v systému RASFF,
- ✓ ohlasy a podněty veřejnosti a dalších orgánů státní správy,
- ✓ vědecké poznatky a studie o bezpečnosti potravin, technologických postupů apod.,
- ✓ možný zdravotní dopad na konečného spotřebitele,
- ✓ výsledky monitoringu,
- ✓ charakter ekonomické aktivity subjektu,
- ✓ výskyt alimentárních onemocnění v souvislosti s konzumací pokrmů.

V sektoru předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami se zohledňují zejména následující faktory:

- ✓ výsledky předchozích kontrol,
- ✓ hlášení v systému RASFF,
- ✓ účel použití obalového materiálu nebo předmětu určeného pro styk s potravinami,
- ✓ typ balené potraviny,
- ✓ ohlasy a podněty veřejnosti a dalších orgánů státní správy,
- ✓ vědecké poznatky a studie o bezpečnosti používaných materiálů,
- ✓ možný zdravotní dopad na konečného spotřebitele,
- ✓ případný monitoring,
- ✓ charakter ekonomické aktivity subjektu.

SZPI

Kategorizace rizik je zohledňována zejména pro stanovení četnosti komplexních kontrol u provozovatelů potravinářských podniků. Za základní kategorie rizika jsou považovány typ potraviny, velikost provozovny, závažnost dřívějších kontrol a certifikace.

Typ potraviny

Tato hodnocená oblast odráží rizikovost z pohledu skupin spotřebitelů, riziko ze způsobu přípravy nebo zpracování potraviny, z hlediska trvanlivosti, použití, nutnosti tepelné úpravy, nebo přímé spotřeby, náročnosti na uložení (chlazení, zmrazení), jaká mikrobiologická agens a jaké ostatní kontaminanty se v daném výrobku mohou vyskytovat.

Velikost provozovny

Tato hodnocená oblast odráží velkou rizikovost možného dopadu nebezpečných výrobků z pohledu pokrytí území České republiky, případně vývozy do zemí EHP či do třetích zemí. Odráží menší rizikovost okresního či krajského pokrytí a malou rizikovost místního pokrytí v rámci místních trhů, obchodů, zásobování ulice, městské části, obce, městečka.

Závažnost dřívějších kontrol

Kritérium souvisí s historií kontrol, které již byly v provozovně provedeny, a zohledňuje dosavadní chování provozovatele, pokud jde o dodržování právních předpisů (v provozovně nebylo při předchozích kontrolách zjištěno žádné porušení právních předpisů, nebo bylo zjištěno porušení předpisů nepodstatné / podstatné / závažné, nebo zatím v provozovně nebyla dosud provedena žádná komplexní kontrola atd.).

Certifikace

Certifikací pro účely hodnocení provozovny podle tohoto kritéria bezpečnosti potravin se rozumí činnost nezávislé autorizované nebo akreditované osoby, která vydáním certifikátu osvědčí, že potravina nebo procesy s potravinou související jsou v provozovně v souladu nejen s požadavky právních předpisů, ale i s dalšími specifikovanými požadavky uvedenými v notifikovaných normách či schématech. Certifikace je dobrovolný krok založený na zásadách HACCP. Vybrané certifikované systémy bezpečnosti potravin tak mají ty nejlepší předpoklady významně snižovat reálná rizika provozovny ještě účinněji než systémy dle platné legislativy. Certifikace je inspektorem hodnocena jako faktor snižující rizika provozovny za předpokladu, že certifikace přísně respektuje požadavky legislativy a kontrolního systému SZPI.

U jiných typů kontrol je kategorizace rizika dána:

- ✓ charakterem potraviny,
- ✓ druhem kontaminující látky,
- ✓ příjmovou skupinou populace,
- ✓ způsobem označení (zda si spotřebitel může informaci zjistit pouhým přečtením, či zda se jedná o informaci, kterou si na místě spotřebitel zjistit nemůže).

Na základě těchto rizik a s přihlédnutím na výsledky kontrol předešlých sestavují vedoucí oddělení na inspektorátech krátkodobý plán kontrol pro inspektory.

Vedlejší produkty živočišného původu

Součástí komplexních kontrol SZPI u provozovatelů potravinářských podniků je rovněž kontrola sběru, shromažďování a odvozu vedlejších produktů živočišného původu. Provádí se na základě vyhodnocení rizik a to zejména

- ✓ ve specializovaných provozovnách,
- ✓ v provozovnách obchodních řetězců,
- ✓ u výrobců, kteří potraviny živočišného původu ve větší míře zpracovávají,
- ✓ v maloobchodních provozovnách, kdy je při kontrole zjištěn výskyt většího množství nedostatků u potravin živočišného původu (prošlé nebo zapáchající potraviny, nedodržení podmínek úchovy apod.),
- ✓ v dalších případech, kdy je taková kontrola žádoucí.

Inspektoři zkontrolují, zda se v provozovně mohou vyskytovat nebo vyskytují vedlejší produkty živočišného původu, zejména se zaměří na:

- ✓ materiál z výroby produktů určených pro lidskou spotřebu, jako např. odřezky masných a mléčných výrobků při zpracování potravin v rámci maloobchodní činnosti v provozovnách maloobchodu,
- ✓ materiál, který tvoří zmetkové potraviny živočišného původu, nebo zmetkové potraviny obsahující produkty živočišného původu, které nejsou již dále určeny pro lidskou spotřebu,
- ✓ materiál, který tvoří skořápky, rozbitá vejce a vedlejší produkty z porušených vajec.

Kontrola použití přídatných látek

Součástí komplexních kontrol SZPI je rovněž kontrola použití přídatných látek. Při kontrole přídatných látek se inspektoři zaměřují na čistotu přídatných látek a na uplatňování principu *quantum satis*. Všechny kontrolní postupy jsou přesně zdokumentovány – inspektor do kontrolních materiálů zaznamenává, které přídatné látky byly zkontrolovány, které dokumenty byly

zkontrolovány, jaké materiály byly využity ke kontrole uplatňování principu *quantum satis*, zda byla zkontrolována dokumentace k systému HACCP atd.

Písemnými materiály jsou myšleny popisy čistoty přídatných látek doložené např. formou specifikací, tyto dokumenty však nejsou právně vymahatelné, PPP si je může vyžádat na základě dodavatelsko – odběratelských vztahů. Na základě nař. č. 1333/2008 lze kontrolovat označení přídatných látek a to i v průvodní dokumentaci. Dále je kontrolována sledovatelnost a s tím související písemné materiály dle nař. č. 178/2002. Požadavky na specifikace přídatných látek jsou uvedeny v nařízení č. 231/2012, kterým se stanoví specifikace pro potravinářské přídatné látky uvedené v přílohách II a III nařízení č. 1333/2008. V případě, že provozovatel potravinářského podniku uvádí na trh kouřová aromata, nebo potraviny obsahující kouřová aromata, postupuje SZPI při komplexních kontrolách také v souladu s nařízením č. 2065/2003 o kouřových aromatech používaných nebo určených k použití v potravinách nebo na jejich povrchu, resp. v souladu s nař. č. 1321/2013. Vzorky jsou odebírány u kontrolované osoby a předávány do laboratoře SZPI, případně do externích laboratoří provádějících rozbor vzorků odebraných při úředních kontrolách SZPI v závislosti na stanovovaném analytu. Odběr vzorků může vycházet z plánu kontrolní činnosti SZPI, tedy po zohlednění faktorů, které jsou popsány v kapitole 4.3.3. Organizace a řízení kontrol příslušnými orgány, oddíl 3.2. (Priority kontrol). Odběr vzorků může také vycházet z uvážení inspektora a posouzení na místě v rámci dané komplexní kontroly.

Kontroly materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami

Z hlediska kompetencí dozorových orgánů jsou podle zák. č. 258/2000 Sb. orgány ochrany veřejného zdraví zodpovědné za úřední kontroly řetězce výrobců, distributorů a dovozců tzv. předmětů běžného užívání, mezi které se řadí také materiály a předměty určené pro styk s potravinami. Odbory hygieny výživy a předmětů běžného užívání uvedených pracovišť OOVZ SZPI oslovuje při zjištění provozovatele potravinářského podniku (dále jen „PPP“), kteří jsou přímými dovozci materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami.

Kontrola materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami je součástí běžných i komplexních kontrol SZPI. Při kontrolách SZPI zaměřených na předměty určené pro styk s potravinami je prověřováno, zda PPP používají předměty, které odpovídají požadavkům na předměty a materiály určené pro styk s potravinami stanoveným v předpisech EU a příslušné národní legislativě: zda jsou předměty určené pro styk s potravinami odpovídajícím způsobem označeny, zda jsou doprovázeny písemným prohlášením o shodě a zda jsou dodrženy požadavky na sledovatelnost.

Kontroly materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami jsou SZPI prováděny v rámci kompetencí SZPI stanovených v zákoně č. 110/1997 Sb., tj. zejména u výrobců potravin jiných než živočišného původu, v maloobchodu, velkoobchodu, a v provozovnách společného stravování.

SVS

Oblast veterinární hygieny

Za nebezpečí z potravin se považují všechny potenciálně škodlivé činitele v potravinách. Zahrnují mikroorganismy a parazity (biologické nebezpečí), přirozeně se vyskytující chemické látky, kontaminanty z životního prostředí, rezidua pesticidů a léčiv (chemické nebezpečí), cizí předměty (fyzikální nebezpečí) a jiné nebezpečí. Riziko pak zahrnuje pravděpodobnost, že se nebezpečí uplatní a ovlivní zdraví spotřebitele. Přidělení stupně rizika se odvíjí od identifikace nebezpečí ve vztahu k pravděpodobnosti jeho uplatnění u jednotlivých kontrolovaných potravinářských podniků a výrobních procesů. Za tímto účelem krajské veterinární správy pravidelně posuzují:

- ✓ záznamy provozovatele týkající se dodržování potravinového práva;
- ✓ typ a objem dané výroby;
- ✓ nebezpečí pro zdraví lidí, případně pro zdraví zvířat;
- ✓ skupinu spotřebitelů, pro které je výrobek určen.

Při hodnocení rizika se zohlední také typ a objem výroby, nasávací oblast, zásobovací oblast (intrakomunitární trh, trhy třetích zemí, národní trh, přímý prodej), rizikovost potravin a cílová skupina spotřebitelů. Na základě těchto principů stanovují krajské veterinární správy stupně rizika a určují frekvenci kontrol. Obecné zásady hodnocení provozů z hlediska rizika, které jsou pro specifické výroby doplněny o podrobnější kritéria hodnocení rizika s určením frekvence kontrol, jsou podrobně zpracovány v Metodickém návodu SVS pro provádění auditů potravinářských podniků podle čl. 4 odst. 3 písm. a) nařízení EP a R (ES) č. 854/2004.

Oblast vedlejších živočišných produktů

Za nebezpečí při nakládání s vedlejšími živočišnými produkty se považují všechny potenciálně škodlivé činitele s ohledem na zdraví lidí a zvířat. Jedná se o možnou přítomnost mikroorganismů, parazitů, reziduí zakázaných látek, organických a anorganických kontaminantů, veterinárních léčiv, příměsí cizích těles a podobně. V závislosti na přítomnosti uvedených činitelů vzniká určitý stupeň rizika s ohledem na zdraví lidí a zvířat. Krajské veterinární správy při své činnosti prověřují a posuzují v podnicích, které nakládají s vedlejšími živočišnými produkty: kategorii a druh zpracovávaného materiálu, objem a způsob zpracování, záznamy provozovatele ve vztahu k dodržování požadavků legislativy týkající se vedlejších živočišných produktů, účel následného použití zpracovaných produktů, celkovou úroveň zpracovatelského podniku, dosahované výsledky v odebíraných vzorcích, znalost místních specifik provozu a podobně.

V závislosti na zjištěných skutečnostech krajské veterinární správy stanovují stupeň rizika a určují frekvenci kontrol.

Oblast ochrany zdraví a pohody zvířat

Výběr hospodářství pro kontroly v oblasti biologické bezpečnosti, kontroly chovatele v souvislosti s používáním veterinárních léčivých přípravků, kontroly pohody hospodářských zvířat v chovu a kontroly podmíněnosti se provádí na základě analýzy rizika.

Při stanovení počtu plánovaných dílčích kontrol a počtu kontrolovaných hospodářství se zohledňuje:

- ✓ počet registrovaných hospodářství,
- ✓ počet aktivních hospodářství s počtem zvířat větším než 50 kusů,
- ✓ kapacita jednotlivých KVS, tj. počet inspektorů, kteří jsou k dispozici k provedení kontrol,
- ✓ legislativou stanovené procento kontrolovaných žadatelů o dotace v případě plánovaných kontrol podmíněnosti.

Jako kritérium míry rizika byly zohledněny zejména:

- ✓ počet zvířat na hospodářství,
- ✓ druhy chovaných hospodářských zvířat,
- ✓ výsledky předchozích kontrol,
- ✓ výsledky zdravotních zkoušek,
- ✓ počet zvířat přemístěných do asanačního podniku v předchozím období,
- ✓ počet zvířat přemístěných na jatka v předchozím období,
- ✓ výsledky prohlídky na jatkách, zejména nálezy vypovídající o zdraví a pohodě zvířat na hospodářství,
- ✓ počet zvířat přisunutých na hospodářství ze zahraničí,
- ✓ informace o zneužití nebo nedovoleném použití léčivého přípravku, překročení max. limitů reziduí, způsobu získávání léčiv.

V dalších oblastech kontrol zdraví zvířat a péče o pohodu zvířat jsou stanoveny frekvence kontrol u jednotlivých druhů subjektů v souladu s relevantní legislativou. Na základě centrálně stanoveného plánu kontrol a s přihlédnutím ke znalostem místních specifik sestavují KVS časový harmonogram plánu kontrol pro konkrétní okresní pracoviště.

Kontrolní činnost prováděná v souladu s celoročním plánem je průběžně vyhodnocována ústředím SVS jednak na základě sledování záznamů o kontrolách, které jsou evidovány v IS SVS, a jednak na základě výsledků kontrol na jednotlivých KVS. Na poradách vrchních inspektorů pro zdraví zvířat a péči o pohodu zvířat, jsou pravidelně předkládány výsledky tohoto vyhodnocení současně

s podrobnými instrukcemi k postupům v následujícím období. Podle potřeby jsou požadavky na kontrolní činnost aktualizovány s ohledem na změny v legislativě, nebo v nákazové situaci formou metodických návodů a pokynů v dopisech zasílaných na KVS. Ke specifickým oblastem kontrol jsou pořádána školení.

Při stanovení kritérií míry rizika jsou využívány výsledky veterinárních vyšetření a úředních kontrol, analýzy laboratorních vyšetření a aktuální nákazové situace nejen v ČR, ale i v členských zemích EU a třetích zemích. Hlavním zdrojem údajů pro vyhodnocení kategorizace rizika jsou informace uvedené v IS SVS, portálu SVS, počítačové registry MZe a dále evropských IS zejména ADNS, RASFF, TRACES, WAHIS.

ÚSKVBL

ÚSKVBL v současné době využívá hodnocení rizika zejména v oblasti kontroly veterinárních lékařů a chovatelů, ve které spolupracuje v oblasti plánování těchto kontrol se SVS a z hlediska efektivního využití kapacit s příslušnými KVS.

Ve vztahu k provádění kontrol v oblasti kontroly podmíněnosti zpracoval ÚSKVBL analýzu rizika, která je založena na stanovení jednotlivých indikátorů rizika a přiřazení váhy jednotlivým indikátorům:

Kontroly podmíněnosti v oblasti používání veterinárních léčiv (SMR 10 – zákaz používání některých látek s hormonálním a tyreostatickým účinkem) hospodářství žadatelů o dotace jsou prováděny inspektory KVS, hospodářství ke kontrole jsou vybrána na základě výsledků analýzy rizika. V případě potřeby je ÚSKVBL vyzván SVS ke spolupráci. V případě, že ÚSKVBL zjistí při vlastní kontrolní činnosti porušení v oblasti používání některých látek s hormonálním a tyreostatickým účinkem, informuje neprodleně SVS.

ÚSKVBL pro systematické a řádné uplatňování dozoru nad trhem registrovaných VLP s cílem zabezpečit systematickou kontrolu jakosti VLP registrovaných v ČR vypracovává také roční plán dozoru nad trhem. Tento plán je sestaven také na základě míry rizika, která je s používáním daného VLP spojena (detailní postup je uveden v dokumentovaném postupu ÚSKVBL S-016/1000 Dozor nad trhem).

V oblasti kontroly výroby a uvádění do oběhu medikovaných krmiv je situace významně ovlivněna skutečností, že frekvence kontrol u výrobců medikovaných krmiv (kteří v podmínkách ČR spadají do obecného rámce výroby léčivých přípravků) je stanovena obecně závazným právním předpisem (vyhláškou č. 229/2008 Sb.) na 2 roky. Kromě plánovaných systémových inspekcí tak ÚSKVBL při plánování kontrol u výrobců medikovaných krmiv počítá s cca 10 kontrolními inspekcemi v důsledku aktuálních zjištění.

ÚKZÚZ

Oblast kontroly krmiv

Základní kritéria pro kategorizaci rizik jsou:

- ✓ komplexní hodnocení provozu
- ✓ výsledky kontrolního zjištění
- ✓ výsledky laboratorních zkoušek
- ✓ činnost
- ✓ typ krmiva
- ✓ rozsah činnosti
- ✓ typ provozu (prvovýroba, registrovaný, schválený).

Na základě těchto kritérií a výsledků z předešlých kontrol jsou pomocí analýzy rizika provozy roztříděny do několika skupin a metodické oddělení vytvoří plán kontrol včetně četnosti kontrol. Mezi nejzávažnější porušení patří výskyt zakázaných a nežádoucích látek v krmivech v množstvích vysoce překračujícím povolené limity nebo kontaminaci doplňkovou látkou, zejména kokcidiostatikem, nebo léčivem.

Činnost – četnosti kontrol viz bod 4.3.2

- ✓ výroba včetně mobilních a faremních mícháren
- ✓ uvádění na trh
- ✓ prvovýroba

Typ krmiva

- ✓ cílová skupina zvířat
- ✓ způsob zpracování
- ✓ skladovací náročnost
- ✓ trvanlivost výrobku
- ✓ možná kontaminace (biologická, chemická, fyzikální)
- ✓ způsob použití (přímé, další úprava)

Rozsah činnosti

- ✓ pokrytí v rámci území ČR
- ✓ vývoz do zemí EU
- ✓ vývoz do třetích zemí

Typ provozu

- ✓ schválený provoz
- ✓ registrovaný provoz
- ✓ prvovýroba

Oblast rostlinolékařských kontrol

V Sekci rostlinolékařské péče zaměstnanci Odboru ochrany proti škodlivým organismům monitorují a ve spolupráci s Odborem diagnostiky a **Odborem dovozu a vývozu (tyto odbory jsou také součástí sekce)** analyzují rostlinolékařská rizika v souvislosti s dovozy zásilek rostlin a rostlinných předmětů ze třetích zemí a v souvislosti s přemísťováním dodávek rostlinných komodit původem ze členských států EU. Na základě vyhodnocení analýzy rizika (kategorizace rizika) se navrhuje priority při zajišťování monitoringu, průzkumu výskytu a úrovně ochrany proti škodlivým organismům. Kontroly se prioritně zaměřují na zásilky a dodávky rostlin a rostlinných produktů, které mohou představovat největší rizika zavlečení a šíření regulovaného škodlivého organismu do ČR.

Kriteriem pro kategorizaci rizik je

- ✓ výskyt škodlivých organismů zjištěný na území České republiky a v zahraničí
- ✓ druh škodlivého organismu
- ✓ druh rostliny
- ✓ typ rostlinné komodity
- ✓ původ dodávky nebo zásilky
- ✓ množství dovážených rostlinných komodit
- ✓ výsledky úředních kontrol prováděných v rámci rostlinolékařské dovozní kontroly (četnost pozitivních zjištění výskytu škodlivých organismů v zásilkách pocházejících ze třetí země)
- ✓ výsledky kontrol prováděných v rámci rostlinolékařského dozoru (zjištění nedostatků při plnění opatření nařízených na základě zjištění výskytu škodlivých organismů jako ochrana proti šíření škodlivých organismů).

V oblasti kontroly uvádění a používání přípravků na ochranu rostlin jsou základní kritéria pro kategorizaci rizik a rozhodování o četnosti a rozsahu kontrol následující:

Uvádění POR na trh

- ✓ množství distribuovaného POR
- ✓ toxikologické a ekotoxikologické vlastnosti POR
- ✓ výsledky kontrol předchozích roků
- ✓ zda se jedná o uvádění na trh POR referenčního nebo povoleného pro souběžný obchod

Používání POR – kontrola profesionálních uživatelů jak v oblasti zemědělství, tak v jiných odvětvích

- ✓ podíl obhospodařované půdy v chráněných oblastech přirozené akumulace vod,
- ✓ podíl obhospodařované půdy v okolí vodárenských nádrží a zdrojů pitné vody
- ✓ plochy produkce zeleniny a ovoce, révy vinné, chmele
- ✓ výsledky kontrol předchozích let
- ✓ výsledky monitoringu vod z hlediska výskytu reziduí POR.

Kontroly koexistence porostů Bt- kukuřice – kontrolováni jsou pěstitelé, kteří v daném roce vyseli osivo Bt-kukuřice za účelem zpracování. O četnosti a rozsahu kontrol rozhoduje následující:

- ✓ podíl ploch s vysetou Bt-kukuřicí
- ✓ blízkost sousedních ploch s nemodifikovanou kukuřicí
- ✓ výsledky kontrol z let předchozích

ČPI

Analýza rizika při výběru hospodářství ke kontrole je stanovena

1. v chovu turů nařízením Komise (ES) č. 1082/2003
2. v chovu ovcí a koz nařízením Komise (ES) č. 1505/2006
3. v chovu koní a prasat § 94 vyhlášky č. 136/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Oddíl 3.6 Obecná organizace a řízení úředních kontrol

MZe

Za účelem názorného přehledu výkonu úředních kontrol a vzájemných souvislostí v oblastech spadajících pod nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 byly vypracovány níže uvedené přílohy:

Příloha I (Bod 5 rozhodnutí Komise 2007/363/ES)

Kompetence k výkonu úředních kontrol dle nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 k právním předpisům pro zdraví zvířat, péči o pohodu zvířat, zdraví rostlin, potraviny a krmiva

Příloha II (Systémy kontrol)

1. a) Systém kontrol zdraví zvířat
1. b) Systém kontrol označování a pohybu zvířat
2. Systém kontrol potravin živočišného původu
3. Systém kontrol dovozu zvířat a živočišných produktů
4. Systém kontrol krmiv a výživy zvířat
5. a) Systém kontrol TSE a VŽP
5. b) Systém kontrol VŽP
6. a) Systém kontrol výroby medikovaných krmiv, distribuce a používání veterinárních léčiv
6. b) Systém kontrol reziduí veterinárních léčiv
7. Systém kontrol potravin a hygieny potravin
8. Systém kontrol dovozu potravin rostlinného původu
9. a) Systém kontrol zdraví rostlin
9. b) Systém kontrol reziduí pesticidů v potravinách
9. c) Systém kontrol reziduí pesticidů v krmivech
10. Systém kontrol ochrany zvířat a péče o jejich pohodu
11. Informační systémy - základní vztahy

MZ

Praktický výkon státního zdravotního dozoru v oblasti veřejného stravování a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami je vykonáván krajskými hygienickými stanicemi, které jsou metodicky řízeny Ministerstvem zdravotnictvím. Kontroly v rámci státního zdravotního dozoru mohou vykonávat pouze zaměstnanci krajských hygienických stanic v rámci stanovené působnosti. Základ činnosti vymezují právní předpisy doplněné o standardní operační postupy, metodické materiály, jejich cílem je sjednocení přístupu inspektorů při provádění úředního dozoru. Systém školení zajišťuje odbornou úroveň inspektorů.

Kontrolní systém zahrnuje následující typy kontrol

- ✓ Plánovaná kontrola v rámci SZD – kontrola prováděná na základě celoročního, resp. víceletého, plánu kontrolní činnosti.
- ✓ Plánovaná kontrola v rámci SZD specifická – kontrola prováděná na základě celoročního plánu kontrolní činnosti, tematicky zaměřená v rámci kraje či územního pracoviště.
- ✓ Opakovaná kontrola ke kontrole odstranění závad, plnění nařízených opatření, došetření – kontrola prováděná nad rámec plánu kontrolní činnosti ke kontrole uložených opatření či došetření zjištěných nedostatků.
- ✓ Pokračování kontroly k předání a projednání výsledků laboratorního vyšetření vzorků – pokračování kontroly za účelem předání a projednání výsledků laboratorního vyšetření vzorků.
- ✓ Cílená kontrola na základě podnětu – kontrola prováděná nad stanovený plán kontrolní činnosti na základě přijatého podnětu.
- ✓ Cílená kontrola v souvislosti s podezřením na výskyt či výskytem alimentárního onemocnění – kontrola prováděná nad rámec plánu kontrolní činnosti v souvislosti s hlášením výskytu či podezření na výskyt onemocnění po konzumaci potravy vč. pokrmu, případně nápoje.
- ✓ Cílená kontrola na základě hlášení v systému RASFF – kontrola prováděná nad stanovený plán kontrolní činnosti v souvislosti s přijetím hlášení v systému RASFF.
- ✓ Cílená na základě úkolu hlavního hygienika ČR – kontrola prováděná v rámci plánu kontrolní činnosti tematicky zaměřená v souladu s pokynem hlavního hygienika ČR
- ✓ Ostatní – kontrola prováděná z jiných důvodů, zejména na základě požadavků jiných orgánů státní správy.

Provádění úředních kontrol SZD je založeno na:

- ✓ národních kontrolních plánech (Víceletý kontrolní plán ČR, roční kontrolní plány sestavované OOVZ),
- ✓ cílených úkolech vyhlášených hlavním hygienikem ČR,
- ✓ regionálních akcích orgánů ochrany veřejného zdraví,
- ✓ přijatých hlášení v systému RASFF
- ✓ ostatních akcích na regionální úrovni.

Výkon státního zdravotního dozoru se provádí formou kontrol

- ✓ plánovaných kontrol, což jsou kontroly prováděné na základě plánu kontrolní činnosti, kontroly prováděné v rámci cílených úkolů vyhlášených hlavním hygienikem, komplexní kontroly prováděné formou auditu, a regionální kontrolní akce, a
- ✓ neplánovaných kontrol, což jsou kontroly prováděné v souvislosti s podezřením na výskyt alimentárních onemocnění, na základě podnětů veřejnosti, na základě hlášení v systému RASFF, a podnětů a požadavků jiných orgánů státní správy.

Sestavování kontrolních plánů je založeno na analýze rizik (viz oddíl 3.4).

Nedílnou součástí kontrolních plánů je stanovení frekvence kontrol, kdy se berou v úvahu zejména následující faktory:

- ✓ typ potravin a jejich rizikovost,
- ✓ cílová skupina spotřebitelů,
- ✓ možný dopad na lidské zdraví,

- ✓ typ provozovny / charakter vykonávané činnosti
- ✓ další ukazatele, zejména velikost provozovny, objem výroby, výsledky předchozích kontrol v rámci SZD.

Vyšší frekvence kontrol je stanovena pro zařízení s výrobou pokrmů (např. závodní a veřejné stravování) a zařízení poskytující stravovací služby v rámci zdravotních a sociálních služeb (např. nemocnice, domovy důchodců). Frekvence kontrol při sestavování kontrolních plánů jsou jednotlivými KHS stanovovány na základě metodiky sestavování kontrolních plánů zpracovávané MZ ČR pro příslušný rok, případně s přihlédnutím k dalším doporučením MZ ČR.

Při stanovení frekvence kontrol v sektoru předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami se berou v úvahu zejména následující faktory:

- ✓ druh konečného výrobku a jeho rizikovitost,
- ✓ použití konečného výrobku,
- ✓ skupina spotřebitelů, pro které je konečný výrobek určený,
- ✓ možný dopad na lidské zdraví,
- ✓ rizikovitost subjektu (hodnocená na základě ukazatelů: typ výroby a druh konečného výrobku, velikost podniku, objem výroby).

SZPI

Plánování kontrolní činnosti stanovuje Řád kontrolní činnosti a vnitřní předpis Zásady tvorby procesu plánování kontrolní činnosti. Při plánování jsou zohledňovány právní předpisy EK a EP, oznámení ze systému RASFF, výsledky a poznatky vědeckého výzkumu, změny právních předpisů, analýzy dat, aktuální zjištění inspektorů, externí podněty, doporučení ministerstva zemědělství.

OKLC vypracovává každoročně do 1. **prosince** roční Plán ústředně řízených kontrol, který obsahuje termíny kontrol, názvy kontrol, zaměření kontrol, druhy analýz, laboratoře, počet odebíraných vzorků. Tento plán je dále rozveden prostřednictvím vnitřních předpisů (metodické pokyny, metodické dopisy, organizační směrnice). Na Plán navazuje rezervace kapacity laboratoří.

Ředitelé inspektorátů stanovují **Plán** inspektorátu pro **daný** rok, **ten** vychází z Plánu ústředně řízených kontrol a z Kapacity laboratoří a zohledňuje regionální specifika a zkušenosti inspektorátů. Odběr vzorků a analýzy jsou prováděny v souladu s požadavky článku 11 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004. Úkoly v oblasti kontrolní činnosti zabezpečují inspektoráty SZPI v rámci své územní působnosti stanovené zákonem č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění pozdějších předpisů. Úkoly plní samostatně, případně s metodickou pomocí OKLC. Za výkon kontrolní činnosti odpovídá ředitel inspektorátu. Odpovědnosti ředitele inspektorátu a vedoucího odboru kontroly inspektorátu za kontrolní činnosti jsou stanoveny Řádem kontrolní činnosti SZPI. Dokumentování kontrolní činnosti je podporováno informačním systémem.

Z ústředně řízených kontrol jsou průběžně vypracovávány zprávy o kontrole. Plán ústředně řízených kontrol je jako celek vyhodnocen ve stanoveném termínu následující rok. Rovněž kontroly z ročních Plánů inspektorátů jsou vyhodnoceny formou zprávy. Zprávy o kontrolách jsou umístěny na Intranetu SZPI, další podrobné údaje o kontrolách, včetně údajů o ostatních kontrolách uskutečněných mimo roční plány, jsou v informačním systému SZPI.

Účinnost úředních kontrol, během kterých byly zjištěny nedostatky, je ověřena následnou kontrolou zacílenou na to, jak se provozovatel vypořádal s uloženými opatřeními. Postupy, které se uplatňují při kontrole plnění opatření, stanoví Řád kontrolní činnosti. Ten mimo dalších podrobnějších instrukcí stanoví, že splnění uloženého opatření je nutné kontrolovat a že při plánování kontroly plnění opatření musí být zohledněna zejména závažnost zjištěného protiprávního jednání a rozsah uloženého opatření.

Kontrola výkonu kontrolní činnosti je součástí vnitřní kontrolní činnosti SZPI. Je zároveň součástí metodického řízení i kontrol vykonávaných zaměstnanci v rámci jim přidělených povinností a pravomocí.

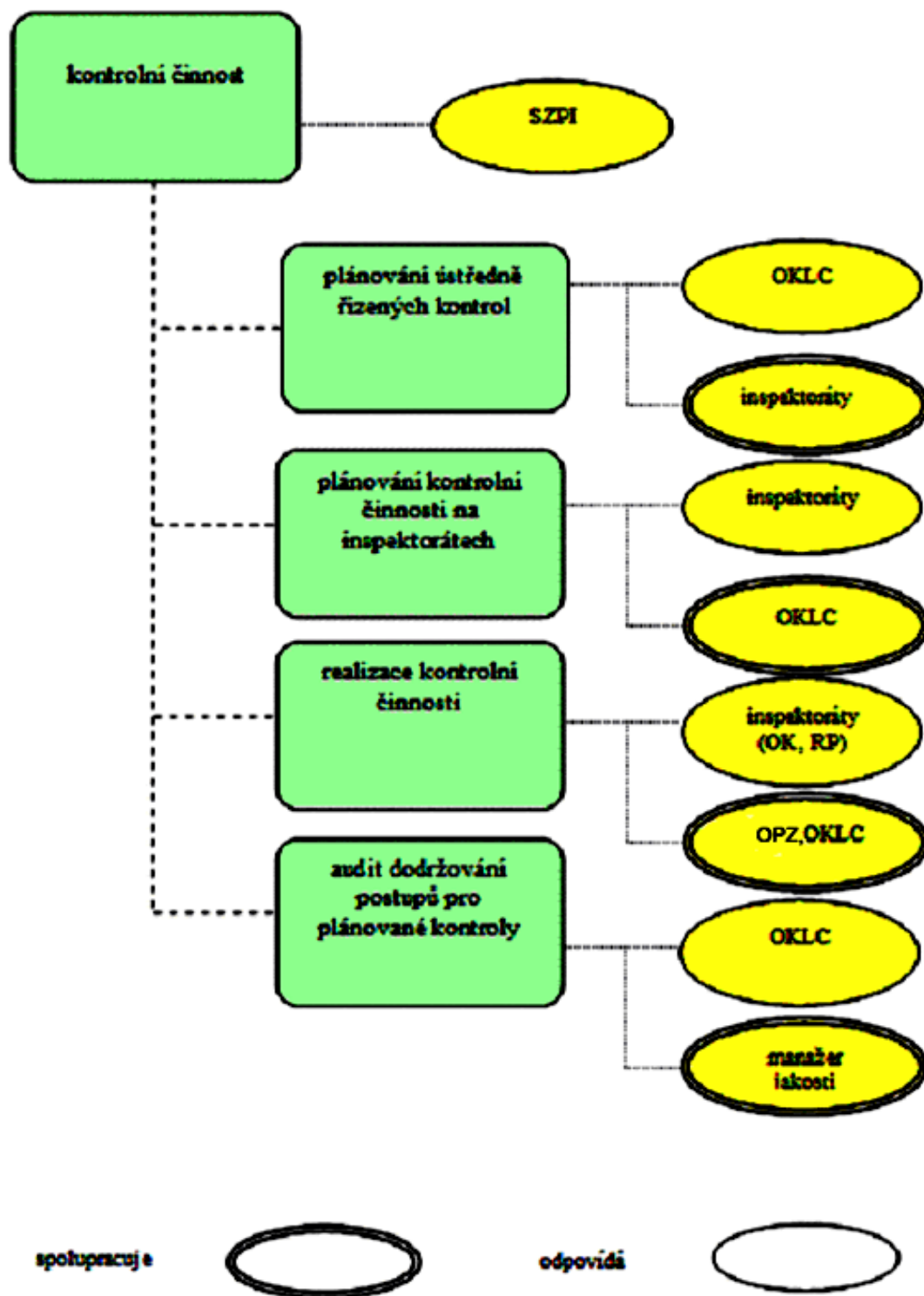
Jednou z forem dohledu nad prováděním kontrolní činnosti jsou interní audity systému managementu jakosti. Proces auditu je písemně zdokumentován v organizační směrnici, která vychází z požadavků normy pro auditování ISO 19011:2012. Hlavním procesem je kontrolní činnost a z toho důvodu většina auditů směřuje do této oblasti. Během auditů je prověřován systém vzdělávání inspektorů, příprava inspektorů na kontrolu, vlastní provedení kontrol, úroveň a kvalita protokolů o kontrole, vkládání dat do informačního systému, apod. V případě zjištění nedostatku je tento řešen v režimu nápravných a preventivních opatření systému managementu jakosti.

V souladu s normou ISO 9001:2009 vydává SZPI vnitřní předpisy, které jsou členěny do několika skupin (strategické dokumenty, řády, organizační směrnice, služební předpisy, příkazy ředitele a metodické pokyny). SZPI má stanovený dokumentovaný postup pro řízení těchto VP – tvorbu, schvalování, přezkoumávání, zajištění identifikace změn, zajištění dostupnosti apod.

Komplex vnitřních předpisů zajišťuje podrobný popis činností jak pro kontrolní činnost (hlavní proces), tak ostatní činnosti probíhající v SZPI.

Vnitřní předpisy jsou zaměstnancům k dispozici na intranetu SZPI. Ředitelé odborů ústředního inspektorátu a ředitelé krajských inspektorátů SZPI odpovídají za to, že jsou s vnitřním předpisem prokazatelně seznámeni všichni příslušní zaměstnanci jejich odboru nebo inspektorátu.

Funkční strom procesu „kontrolní činnost“ SZPI

SVS

Viz oddíl 3. 2 a oddíl 3. 7. bodu 4.3.3

ÚVS vykonává působnost na celém území ČR,

- metodicky řídí provádění úředních kontrol (zejména veterinární dozor, inspekci a audity) u provozovatelů potravinářských podniků prostřednictvím metodických návodů. Metodické návody SVS a ostatní vnitřní předpisy jsou přístupné všem zaměstnancům na intranetu ve složce Evidence dokumentů v platném znění. Úplné znění dokumentů je zasíláno všem podřízeným organizacím i v elektronické podobě
- pořádá pravidelné porady jednotlivých odborů
- organizuje odborná školení a vzdělávací akce
- provádí metodické kontroly podřízených organizací
- pravidelně vyhodnocuje výsledky úředních kontrol prostřednictvím informací z datového skladu IS SVS a na základě tohoto hodnocení provádí cílené kontroly výkonu veterinárního dozoru
- koordinuje realizaci monitoringu cizorodých látek, monitoringu zoonóz a původců zoonóz a v souladu s nařízením EP a R č. 2160/2003 monitoring salmonel v chovech hospodářských zvířat
- koordinuje laboratorní diagnostiku v 3 SVÚ a ÚSKVBL
- provádí na základě ročních programů audity KVS podle čl. 4 odst. 6 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004, jejichž součástí jsou i kontroly na místě přímého výkonu úředních kontrol v dozorovaných subjektech.

KVS

- v souladu s legislativními požadavky a metodickými návody SVS vypracovávají plány úředních kontrol
- sestavují jednoletý, tříletý popřípadě pětiletý plán auditů určených potravinářských podniků, sestavují auditorské týmy a řídí realizaci těchto auditů
- odebírá vzorky v rámci monitoringu v rozsahu stanoveném SVS
- provádí úřední kontroly spočívající zejména ve veterinárním dozoru, inspekci a auditech
- struktura dozorových orgánů veterinární správy je určena organizačními řády, které schvaluje ústřední ředitel
- provádí v dvoustupňovém režimu kontroly výkonu vlastního veterinárního dozoru – provádí metodické kontroly inspektorů a jejich činnosti.

ÚSKVBL

V rámci ÚSKVBL je plánování kontrol řízeno centrálně a je koordinováno mezi jednotlivými organizačními útvary ÚSKVBL. Každý přímo řízený útvar připraví návrh plánu činnosti, který vychází z odpovědnosti organizačního útvaru stanovené v rámci Organizačního řádu ÚSKVBL a příručky jakosti ÚSKVBL. Plán činnosti je následně posouzen a schválen ředitelem ÚSKVBL. Plán kontrolní činnosti sekce inspekce ÚSKVBL je také předkládán a schvalován každoročně v rámci přezkoumání systému jakosti vedením (management review).

Při plánování činnosti jsou zohledněny jak vlastní inspekční činnosti, tak činnosti neinspekční (školení, vzdělávání, příprava dokumentů v rámci systému řízení jakosti – standardní operační postupy, související činnosti – například spolupráce s ostatními orgány státní správy, aktivní účast na přednáškách, seminářích apod.).

Provedení úředních kontrol je v průběhu roku ověřováno vedoucím sekce inspekce.

Předmětem interních auditů **odboru inspekce** je systém plánování a provádění inspekci 1x za rok a v rámci externích auditů je provedení úředních kontrol přezkoumáváno EMA (cca 1x za 5 let), EDQM (zaměřené na laboratoř ÚSKVBL), PIC/S (cca 1x 10 let) a Benchmarking of European Medicines Agencies (BEMA) cca 1x za 3 roky.

ÚKZÚZ

Kontroly jsou prováděny podle ročních plánů, na podnět **nebo na základě podané žádosti**.

Vlastní kontrolní činnost se řídí vnitřními předpisy, které závazným způsobem upravují odborné činnosti a vymezují práva, povinnosti a odpovědnost útvarů a zaměstnanců. Mohou to být rozhodnutí, příkazy a pokyny ředitele, nebo pokyny a nařízení ředitelů sekcí, nebo metodické postupy k odborným činnostem, do kterých jsou zapracovány příslušné legislativní požadavky. Distribuce vnitřních předpisů k jednotlivým zaměstnancům je zajišťována systémem řízené dokumentace.

Ověřování postupů úředních kontrol provádí vnitřními kontrolami řídicí pracovníci a interní odborné audity. Supervizi těchto kontrolních procesů a interních auditů provádí auditor ÚKZÚZ přímo řízený ředitelem ÚKZÚZ.

Oblast kontroly krmiv

Plány kontrolní činnosti sestavují pracovníci OK vždy na jeden kalendářní rok. Při plánování jsou zohledňovány národní i evropské právní předpisy, notifikace RASFF, vědecké poznatky, informace ze seminářů, analýzy rizik, aktuální zjištění inspektorů, doporučení ministerstva zemědělství, Evropské komise, DG SANCO a podobně. Výkon kontrol zajišťují pracovníci OKZV. O kontrolách jsou vedeny záznamy ve formě protokolů a zároveň v elektronické podobě **LPIS**. Pravidelné ověřování kontrolní činnosti regionálních pracovišť z centrální úrovně probíhá prostřednictvím **LPIS a koordinačních návštěv** a následné vyhodnocení je prezentováno na společných poradách. Na regionální úrovni je práce inspektorů kontrolována vedoucími oddělení a vyhodnocována na týdenních poradách.

Oblast rostlinolékařských kontrol

Rostlinolékařská dovozní kontrola

Rostlinolékařská dovozní kontrola zásilek ze třetích zemí se provádí ve vstupních místech, kterými jsou letiště Praha-Ruzyně, letiště Brno-Tuřany, letiště Ostrava-Mošnov a vylívací pošta Praha **120**, součástí této kontroly je kontrola dokladů, kontrola totožnosti zásilky a kontrola zdravotního stavu zásilky. Při splnění určitých podmínek stanovených zákonem č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, může být kontrola totožnosti zásilky a kontrola zdravotního stavu zásilky provedena také v místě určení příslušné zásilky. Postup při provádění rostlinolékařské dovozní kontroly sjednocuje metodický pokyn „Rostlinolékařská kontrola zásilek při dovozu a průvozu, rozhodování o naložení se zásilkami, uvědomování rostlinolékařských služeb vyvážejících států o vrácení nebo zničení zásilek“ a další interní předpisy. Další část dovozních kontrol se týká dřevěného obalového materiálu používaného v mezinárodním obchodu.

Rostlinolékařská kontrola nesadbových brambor

Rostlinolékařská kontrola zdravotního stavu nesadbových brambor provádí zaměstnanci ORLI na území České republiky v místech produkce nebo skladování brambor, případně v rámci rostlinolékařského dozoru i v obchodní síti. Rozsah a způsoby provádění rostlinolékařské kontroly u nesadbových brambor je stanoven v metodickém postupu „Postup při detekčním průzkumu výskytu škodlivých organismů“, který je každoročně aktualizován dle stávající fytokaranténní situace, a kde jsou stanoveny stupně priority průzkumu u jednotlivých škodlivých organismů. U nesadbových brambor jsou kontroly zaměřeny na průzkum výskytu následujících škodlivých organismů:

Clavibacter michiganensis ssp. *sepedonicus* - původce bakteriální kroužkovitosti bramboru
Ralstonia solanacearum - původce bakteriální hnědé hniloby bramboru
Globodera pallida - háďátka nažloutlé
Globodera rostochiensis - háďátka bramborové
Synchytrium endobioticum - původce rakoviny bramboru
Epitrix cucumeris, *E. similis*, *E. subcrinita*, *E. tuberis* - dřepčící

Rostlinolékařská kontrola uvádění POR na trh

Laboratorní kontrola vlastností POR je podle ročního plánu prováděna analýzami vzorků odebraných z tržní sítě inspektory ÚKZÚZ. Vedle plánované kontroly jsou odebírány přípravky i u konečného uživatele, zejména u zemědělských subjektů, které mají povoleno dovážet přípravky pro vlastní potřebu s cílem laboratorní kontrolou ověřit, zda přípravek odpovídá podmínkám stanoveným v povolení. Stejně je prováděna kontrola balení a označování přípravků.

Kontroly dodržování pravidel koexistence při pěstování Bt-kukuřice

Térenní kontrola s odběry vzorků podle stanoveného metodického předpisu „Odběr vzorků pro účely stanovení geneticky modifikovaných rostlin v porostech kukuřice jako součást kontrol dodržování pravidel koexistence při pěstování geneticky modifikovaných odrůd kukuřice“, který je aktualizován dle potřeb vycházejících ze změn legislativy či pěstitelských praktik. Každoročně je na základě hlášení pěstitelů sestavován seznam kontrolovaných subjektů, u kterých hrozí porušení pravidel koexistence (tzn., v blízkosti porostů Bt-kukuřice se vyskytuje porost nemodifikované kukuřice sousedního pěstitele). Kontrola v terénu pak představuje kromě kontroly stavu porostu i odběr vzorků z deklarovaného obsevu. Vzorky jsou pak zaslány do smluvní laboratoře, kde je provedena analýza na přítomnost Cry-proteinu

Kontroly inspektorů SZV v rámci ÚKZÚZ se zaměřují na plnění povinností distributorů:

1. Při skladování a distribuci přípravků (POR) nebo dalších prostředků (DP) - § 46a zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči (dále jen „zákon“), v provedení dle § 5, 6 a 7 vyhlášky č. 32/2012 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin, v platném znění ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“).
 - Uskladnění přípravků, včetně kontroly zda jsou na sklad přijímány jen řádně balené a označené POR v souladu s nařízením Komise (EU) č. 547/2011 a chemickými právními předpisy ČR
 - Oddělené skladování POR s proslou dobou použitelnosti.
 - Průběžné vedení dokladové evidence o příjmu a výdeji POR, včetně evidence POR s proslou dobou použitelnosti.
 - Splnění technických požadavků na skladování POR.
2. Povinnosti distributorů při uvádění POR na trh – článek 28 a článek 67 nařízení EP a R (ES) č. 1107/2009, §§ 46a, 47, 60, 86 zákona.

Povinnosti distributorů:

- Uvádět na trh jen POR, které jsou povolené ÚKZÚZ (článek 28 odst. 1 nařízení EP a R (ES) č. 1107/2009 (účinnost od 14. 6. 2011), zcela nahradil obsahově odpovídající ustanovení § 31 odst. 1 zákona).
- Dodávat POR nebo DP pouze v neporušených obalech s výjimkou POR, které byly podrobeny laboratorní analýze podle § 43 odst. 7 zákona a je k nim vystaveno ÚKZÚZ osvědčení o složení POR podle § 43 odst. 10 zákona (§ 46a odst. 3 písm. a) zákona).
- Neprodleně informovat své odběratele o zjištěných závadách POR nebo DP nebo o jeho nežádoucích účincích, (§ 46a odst. 3 písm. b) zákona).
- Uchovávat dokumentaci o distribuci POR nebo DP a o původu distribuovaných POR nebo DP a zajistit dostupnost této dokumentace ÚKZÚZ po dobu nejméně 5 let, (§ 46a odst. 3 písm. c) zákona, § 46a odst. 4 písm. b) zákona v provedení dle:

- § 7 odst. 2 vyhlášky (dokumentace o stažení POR a DP),
- § 7 odst. 3 vyhlášky (záznamy o příjmu a dodávkách POR a DP),
- § 7 odst. 4 vyhlášky (doklady o nákupu POR nebo DP),
- § 7 odst. 5 vyhlášky (doklady o následné distribuci POR a DP) a
- § 7 odst. 6 vyhlášky (čl. 67 odst. 1 nařízení EP a R (ES) č. 1107/2009).
- Poskytnout ÚKZÚZ na vyžádání údaje o druzích a množství POR a DP, které v rámci distribuce dodal, (§ 46a odst. 3 písm. d) zákona).
- Dodržovat zásady správné distribuční praxe, (§ 46a odst. 3 písm. e) a § 46a odst. 4 písm. a) zákona v provedení dle § 6 odst. 3 písm. b), c), d), e), f) a § 6 odst. 5 a 6 vyhlášky).
- Na požádání informovat ÚKZÚZ o místech uskladnění POR nebo DP (§ 46a odst. 3 písm. f) zákona).
- Uvádět na trh jen POR, které nemají prošlou dobu použitelnosti, nebo kterým byla doba použitelnosti prodloužena na základě laboratorního rozboru v akreditované laboratoři a je prodloužená doba použitelnosti před uvedením na trh vyznačena na obalech POR (§ 47 zákona). Uvádět na trh lze tyto POR s prodlouženou dobou použitelnosti po dobu 1 roku.
- V dokladech o prodeji POR uvádět číslo šarže a datum skončení doby použitelnosti. Toto se nevztahuje na prodejce v maloobchodní síti prodejen (§ 60 odst. 3 zákona).
- Mít výkon skladování a prodeje POR zabezpečen odborně způsobilou fyzickou osobou, která je u něj v zaměstnaneckém poměru nebo v jiném smluvním vztahu nebo musí mít tuto odbornou způsobilost sám podnikatel - § 86 zákona. To se nevztahuje na drobný prodej POR v malospotřebitelském balení.
- Uvádět na trh POR povolené k profesionálnímu použití pouze osobám, které zajistí, že s POR bude nakládat pouze držitel osvědčení druhého nebo třetího stupně; takový POR může být vydán pouze osobě, která je držitelem osvědčení prvního, druhého nebo třetího stupně; o distribuci a vydávání těchto POR vede distributor evidenci, která obsahuje datum výdeje POR, název a množství vydaného POR, pořadové číslo osvědčení osoby, které byl POR distribuován a vydán a datum vydání tohoto osvědčení (§ 46a odst. 3 písm. g) zákona).

Rostlinolékařská kontrola nakládání s POR je prováděna podle ročního plánu kontrol a na podnět třetích osob inspektory regionálních oddělení rostlinolékařské inspekce v rámci ORLI. Ve vegetačním období je kontrolováno použití POR při aplikaci v porostech nebo prostorových kulturách. **Součástí kontroly správného použití POR je také kontrola záznamů (evidence)** o použití přípravků a účetních dokladů o nákupu a spotřebě POR.

Dozor nad skladováním a používáním POR u uživatelů provádí inspektoři ORLI v rámci ÚKZÚZ, kteří se zaměřují na plnění povinností podnikatelů při skladování a používání přípravků - čl. 28 odst. 1, 55, 67 odst. 1 nařízení EP a R (ES) č. 1107/2009, § 3, 46, 49, 50, 51, 60 odst. 5, 61 odst. 1 v návaznosti na § 64 odst. 4 písm. a) zákona a § 86 zákona, a to zda:

- Jsou používány k ošetřování rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů proti škodlivým organismům pouze přípravky a další prostředky, mechanizační prostředky povolené k používání podle zákona, a to způsobem, který nepoškozuje okolní porost, zdraví lidí a zvířat nebo životní prostředí (§ 3 odst. 1 písm. b) zákona).
- Jsou používány POR, které jsou **povoleny** (článek 28 odst. 1 nařízení EP a R (ES) č. 1107/2009).
- Jsou skladovány POR v souladu s § 46 zákona a **technickými požadavky uvedenými ve vyhlášce č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby.**
- Jsou POR používány v souladu s údaji, jimiž jsou označeny (článek 55 nařízení EP a R (ES) č. 1107/2009).
- Jsou používány POR v souladu s § 49 zákona a aplikovány tak, aby nedošlo k zasažení rostlin a ploch mimo pozemek, na němž se provádí aplikace.

- Subjekt plní povinnost písemně požádat **ÚKZÚZ** o povolení použít přípravky klasifikovaný jako vysoce toxický (§ 50 zákona).
- Při použití přípravku byly dodrženy požadavky k ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů (§ 51 zákona).
- **Jsou vedeny záznamy (evidence)** o aplikovaných **POR a DP** a evidenční doklady uchovávány nejméně po dobu 3 let (čl. 67 odst. 1 nařízení EP a R (ES) č. 1107/2009 **a § 60 odst. 5 zákona v provedení dle § 9a vyhlášky.**
- Jsou používána profesionální zařízení pro aplikaci POR při podnikání s platným osvědčením o funkční způsobilosti, které je vydáváno provozovatelem kontrolního testování. Kontrolní testování se provádí v intervalech stanovených ve vyhlášce č. 207/2012 Sb., o profesionálních zařízeních pro aplikaci přípravků a o změně vyhlášky č. 384/2011 Sb., o technických zařízeních a o označování dřevěného obalového materiálu a o změně vyhlášky č. 334/2004 Sb., o mechanizačních prostředcích na ochranu rostlin.
- Má kontrolovaný subjekt výkon skladování a používání přípravků zabezpečen odborně způsobilou fyzickou osobou podle § 86 zákona, která je u něj v zaměstnaneckém poměru nebo v jiném smluvním vztahu nebo musí mít tuto odbornou způsobilost sám podnikatel.

ČPI

Strukturu orgánů ČPI stanovuje Organizační řád, schválený ministerstvem. Provádění kontrol z obecného hlediska je stanoveno Kontrolním řádem, který vychází z obecně platného zákona o státní kontrole a ze správního řádu.

Jednotlivé typy kontrol jsou prováděny na základě metodických pokynů, vycházejících z platné legislativy na úrovni předpisů ES, plemenářského zákona, případně z ustanovení jeho prováděcích vyhlášek. Předpisy k řízení ČPI, jednotlivým pracovním procesům a vlastní kontrolní a další činnosti jsou k dispozici ve formě jednotlivých nařízení ředitele. Všichni zaměstnanci mají k dispozici kompletní legislativní a metodické pokyny včetně příslušných předpisů Evropských společenství.

Vnitřní kontrolní systém je založen na dvoustupňové formě řízení. Interní audit zajišťuje 1 zaměstnanec ČPI (kontrolor s odbornou zkouškou pro provádění auditu). Tento zaměstnanec provádí vnitřní kontroly ČPI, ale je zcela nezávislý na vlastní kontrolní činnosti směrem k veřejnosti.

Kontrolní činnost ČPI

Všechny kontroly se provádí podle plemenářského zákona a zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Jedná se zpravidla o kontroly na místě za přítomnosti chovatele. O výsledcích kontrol jsou zpracovávány zprávy o kontrole (kontrolní protokoly), které v některých případech podepisuje kontrolovaná osoba (při osobním předání). Kontrolní protokoly mohou být kontrolované osobě předány také doporučeným dopisem nebo odesláním do datové schránky.

Kontroly označování a evidence hospodářských zvířat jsou současně využívány též pro kontroly cross-compliance příjemců podpor EU a pro kontroly hygienického balíčku.

Výsledkem vlastní kontroly na místě je zjištění, zda chovatel dodržuje předpisy při označování zvířat, vedení evidence na hospodářství, zasílání hlášení do ústřední evidence a zda je zvíře doprovázeno předepsanými doklady. Při zjištění konkrétních nedostatků je chovateli vždy uloženo opatření k jejich odstranění, u turů též zvláštní opatření, zákaz přemísťování zvířat. Splnění každého opatření nebo odstranění nedostatků vedoucích k uložení zvláštního opatření je ověřováno při následné kontrole. Po posouzení, jaký rozsah nedostatků byl zjištěn a zda chovatel dodržel nebo nedodržel uložená opatření, je na úrovni vedení ČPI rozhodnuto, zda bude s chovatelem zahájeno správní řízení a uložena mu sankce podle § 26 nebo 27 plemenářského zákona.

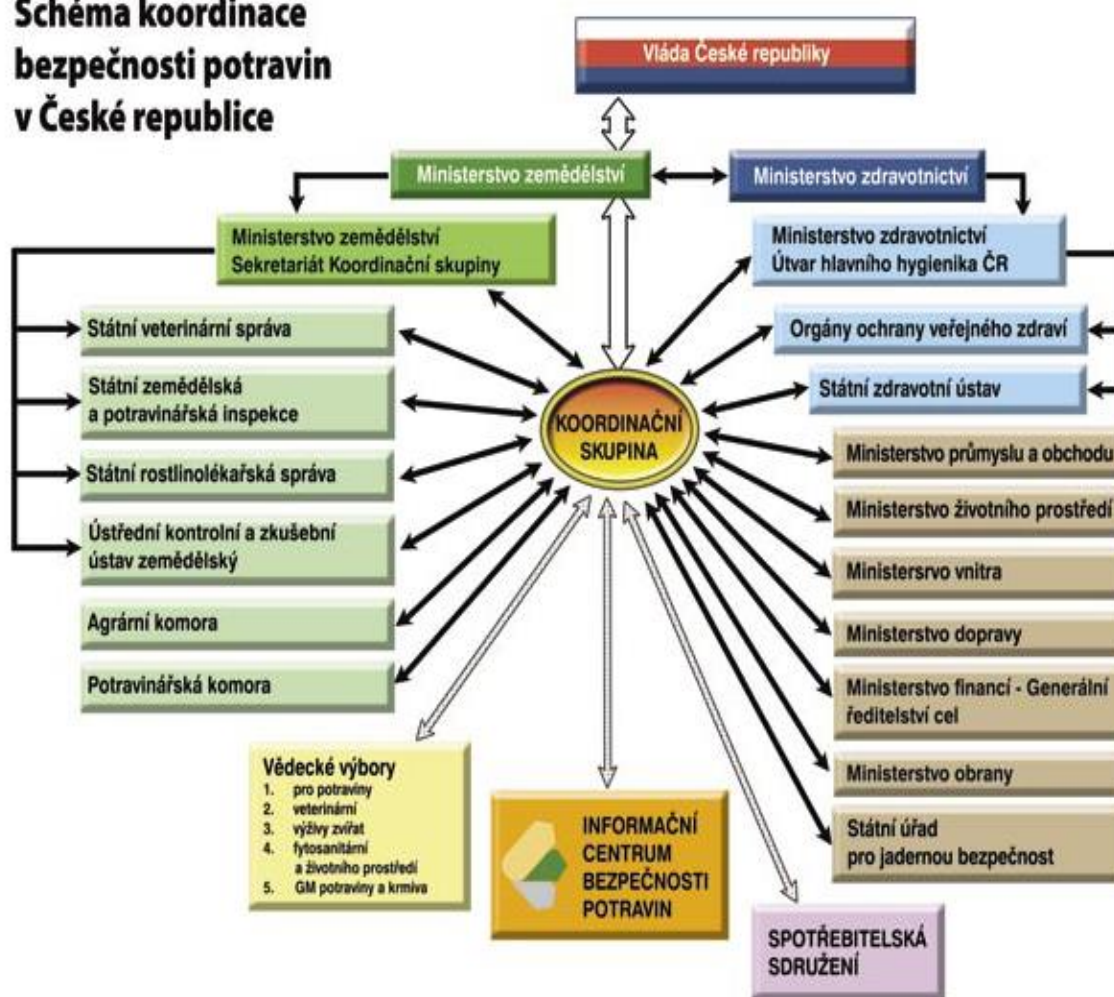
Postup ověřování úředních kontrol:

Postup při provádění kontrol a dodržování metodických postupů je namátkově kontrolován vedoucím příslušného oddělení kontroly (Čechy, Morava) přímo na místě kontroly. Dále se provádí interní audit vždy při změně metodického postupu nebo změně dokumentace (tiskopis protokolu apod.). Interní audit provádí nezávislý auditor ČPI. Jednotlivé protokoly z kontrol jsou kontrolovány jak na oddělení kontroly (Čechy, Morava), tak na ústřední na analytickém oddělení.

Oddíl 3.7 Kontrolní systémy a koordinace činností

MZe

Schéma koordinace bezpečnosti potravin v České republice

Povinnost vzájemně spolupracovat a postupovat při kontrolní činnosti, předávat svá zjištění o nedostacích příslušným orgánům, které ve své působnosti činí opatření k nápravě zjištěného stavu, na požádání poskytovat ústředním orgánům státní správy České republiky výsledky své kontroly, oznamovat orgánům činným v trestním řízení podezření z trestné činnosti zjištěné v průběhu kontroly je stanovena v zákoně č. 255/2012 Sb., o kontrole.

V roce 2002 byla v souladu s Usnesením Vlády ČR ze dne 10. prosince 2001 č. 1320 ke Strategii zajištění bezpečnosti (nezávadnosti) potravin v České republice ustavena meziresortní Koordinační skupina bezpečnosti potravin (dále jen „Koordinační skupina“). Jsou v ní zastoupeny ústřední orgány státní správy, příslušné orgány státního dozoru, spotřebitelské a profesní organizace. Koordinační skupina umožňuje zapojení zájmových svazů (Potravinářská komora, Agrární komora, Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR) a nevládních organizací (spotřebitelská sdružení) do systému bezpečnosti potravin. Úkolem Koordinační skupiny je zejména koordinace činností jednotlivých resortů a stanovení priorit v oblasti bezpečnosti potravin, zajištění vzájemné spolupráce na národní úrovni, posilování spolupráce s národními institucemi bezpečnosti potravin členských států EU a EFSA. K dalším úkolům, kterými se Koordinační skupina zabývá, patří koordinace činnosti vědeckých výborů, naplňování projektu informačního centra a informačního systému bezpečnosti potravin a také koordinace systému RASFF.

V rámci MZe dále působí Výkonný výbor dozorových orgánů, který je poradním orgánem ředitele Úřadu pro potraviny. Členy tohoto orgánu jsou statutární zástupci dozorových orgánů. Činnost výkonného výboru se řídí Statutem a jednacím řádem. Závěry z jednání mají formu doporučení nebo návrhů.

MZ

Kontrolní systém orgánů ochrany veřejného zdraví v oblasti bezpečnosti potravin vychází z kompetencí a pravomocí stanovených právními předpisy. Praktický výkon státního zdravotního dozoru v oblasti veřejného stravování a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami je vykonáván krajskými hygienickými stanicemi, které jsou metodicky řízeny Ministerstvem zdravotnictvím. Zákonem o ochraně veřejného zdraví bylo zřízeno 14 krajských hygienických stanic, jejichž působnost je stanovena § 82 zákona o ochraně veřejného zdraví. Krajské hygienické stanice jsou správními úřady.

Kromě standardních operačních postupů a metodických návodů je dalším článkem v řízení pravidelné konání porad vedoucích odborů hygieny výživy a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami, kde se projednávají veškeré záležitosti spojené s praktickým výkonem kontrol, a dále např. výhled a priority výkonu státního zdravotního dozoru, interpretační otázky, problematika školení kontrolních pracovníků, nebo výsledky jednotlivých kontrolních akcí. Z porad jsou pořizovány písemné záznamy, které jsou k dispozici na všech krajských hygienických stanicích. Závěry a informace z porad na centrální úrovni jsou pak přenášeny na poradách odborů na regionální úrovni, které jsou rovněž písemně dokumentovány.

Systém výkonu úředních kontrol je uveden v předchozích bodech VNKP. Vedle tohoto systému existuje vnitřní systém kontroly, jehož účelem je zajištění jednotného výkonu kontroly všemi krajskými hygienickými stanicemi, zajištění správnosti a odhalování rezerv výkonu státního zdravotního dozoru.

Jedním z kontrolních nástrojů je provádění interních auditů odborů hygieny výživy a předmětů běžného užívání (viz oddíl 3.6.). Dalším nástrojem je provádění metodických kontrol krajských hygienických stanic ze strany Ministerstva zdravotnictví a územních pracovišť ze strany krajských hygienických stanic, kde cílem těchto metodických kontrol je:

- zajištění odborného metodického vedení a podpory pro pracovníky na všech úrovních zajišťování státního zdravotního dozoru prováděného v rámci kompetencí OOVZ,
- udržování jednotných a správných postupů provádění SZD na jednotlivých územních pracovištích v rámci kraje i na jednotlivých KHS v rámci ČR,
- ověřování účinnosti úředních kontrol.

K hodnocení účinnosti, efektivity a správnosti výkonu státního zdravotního systému slouží analýza údajů z informačních systémů a analýza odvolání podaných provozovateli potravinářských podniků a výrobců nebo distributorů předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami.

V případě, kdy se kontrolní aktivity překrývají s jinými dozorovými orgány nebo kdy je nutná součinnost jednotlivých dozorových orgánů, jsou zpracovány dohody mezi dotčenými dozorovými orgány. Jedná se především o:

- ✓ Společný metodický pokyn k předávání informací o výskytu infekčních onemocnění z potravin mezi orgány ochrany veřejného zdraví a *orgány veterinární správy*
- ✓ V oblasti předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami existuje koordinace činnosti s *Generálním ředitelstvím cel*.

Pokud jsou v rámci kontrolní aktivity orgánů ochrany veřejného zdraví zjištěny neshody, které nespádají pod výkon státního zdravotního dozoru, informace se předává kompetentnímu dozorovému orgánu k dalším opatřením. Při výkonu státního zdravotního dozoru využívají orgány ochrany veřejného zdraví informace nebo podněty předávané jinými dozorovými orgány.

SZPI

Průběžná spolupráce je navázána s:

- ✓ *Ministerstvem zemědělství* – dohoda z února 2016, kterou Ministerstvo zemědělství pověřuje SZPI prováděním úředních kontrol pravidel ekologické produkce;
- ✓ *Státním zemědělským intervenčním fondem* – Smlouva o součinnosti ze srpna/září 2015 ve stanovených oblastech týkajících se odvětví ovoce a zeleniny a odvětví výrobků z ovoce a zeleniny;
- ✓ *Generálním ředitelstvím cel* – dohoda o vzájemné spolupráci ze dne 25. 9. 2014.

Účelem a předmětem dohody s **GŘC** je:

- a) stanovit podrobná pravidla pro vzájemnou spolupráci a poskytování informací mezi SZPI a orgány Celní správy ČR při výkonu úředních kontrol při dovozu potravin neživočišného původu ze třetích zemí, včetně těch, které vstupují na území EU prostřednictvím míst prvního vstupu na území ČR, a které jsou dováženy na území EU prostřednictvím míst dovozu na území ČR.
- b) upravit vzájemnou výměnu informací o potravinách určených na vývoz do třetích zemí,
- c) vymezit pravidla pro vzájemnou spolupráci při kontrole dovozu, vývozu a tranzitu geneticky modifikovaných organismů a genetických produktů v případě potravin
- d) upravit vzájemnou výměnu informací týkajících se zachytu podezřelých potravin podléhajících spotřební dani, které svým složením neodpovídají platným právním předpisům.

- ✓ *Státní veterinární správou* – dohoda o vzájemné součinnosti a spolupráci ze dne 21. 7. 2009.

Účelem a předmětem dohody je:

ve snaze předcházet překrývání činnosti dozorových orgánů při kontrole potravin ve vztahu k § 16 zákona o potravinách, stanoví smluvní strany pravidla spolupráce a vzájemné součinnosti s cílem jednoznačně určit dozorový orgán pro typy a druhy potravinářských podniků, případně jejich částí, u kterých by mohlo docházet k nejasnostem ve věcné příslušnosti (s ohledem na vedlejší živočišné produkty je vykonáván dozor nad nakládáním s nimi podle gesce jednotlivých orgánů; v místech, kde dochází k výkonu dozoru oběma orgány podle rozdělení prodejních úseků, dochází k výměně informací podle potřeby).

- ✓ *Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským* – zápis mezi organizačními složkami státu o poskytování údajů využitelných při kontrolách výrobců vína ze dne 26. 11. 2004.
- ✓ *Státním úřadem pro jadernou bezpečnost* – dohoda o činnosti složek celostátní radiační monitorovací sítě v působnosti SZPI ze dne 24.5.2011 na základě které se SZPI podílí na zajištění činnosti stálých a pohotovostních složek celostátní radiační monitorovací sítě (dále jen „**RMS**”), tj. na činnosti měřících míst kontaminace potravin, zajišťování odběru vzorků a jejich

předávání včetně jejich odběrových protokolů a dat do informačního systému **RMS** prostřednictvím Státního veterinárního ústavu Praha nebo Olomouc. SÚJB (Státní úřad pro jadernou bezpečnost) je zodpovědný za vydávání povolení a následnou kontrolu zdroje ionizujícího záření, **kteřou** provádí rutinně jako součást své kontrolní činnosti kontrolu ozařovačů určených pro ozařování potravin z hlediska radiační ochrany a havarijní připravenosti **s frekvencí jedenkrát ročně**. Společnost BIOSTER, a.s., je držitelem povolení SÚJB čj.: 6243/2011 ze dne 21. 3. 2011 k provozu pracoviště III. kategorie s průmyslovým ozařovačem a povolení SÚJB čj.: 3415/2011 ze dne 28. 2. 2011 k nakládání se zdroji ionizujícího záření způsobem používání.

- ✓ *Národní protidrogovou centrálou služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky – organizační ujednání o spolupráci v oblasti postihu obchodování s látkami s anabolickým a jiným hormonálním účinkem ze dne 9.6.2010.*
- ✓ Pokud kontrolní činnost vyžaduje spolupráci s ÚPV (kontrola specifikace pro CHZO/CHOP před jejím zápisem nebo při změně, stanovisko ÚPV při podezření na zneužití zapsaného názvu, apod.), jsou tyto případy řešeny jednotlivě bez uzavření dohody o spolupráci.

Princip spolupráce SZPI na úseku **kontroly předmětů a materiálů ve styku s potravinami** jasně vyplývá z kompetencí daných právními předpisy.

Důležitým prostředkem pro koordinaci kontrol je mezinárodní síť systému rychlého varování pro potraviny a krmiva (RASFF).

Spolupráce SZPI a SVS při kontrolách **VŽP**

Dohoda o vzájemné součinnosti a spolupráci ze dne 21. 7. 2009 nezmiňuje spolupráci obou úřadů při kontrolách výskytu vedlejších produktů živočišného původu u kontrolovaných osob, neboť vzhledem k jasnému členění **Nařízení EP a R (ES) č. 1069/2009** nedochází k překrývání činnosti dozorových orgánů při kontrole VŽP, tedy nedochází k případům, u kterých by mohlo docházet k nejasnostem ve věcné příslušnosti.

Inspektoři SZPI kontrolují u vybraných výrobců a prodejců potravin, zda se v provozovně vyskytují VŽP uvedené v čl. 10 **Nařízení EP a R (ES) č. 1069/2009**, tedy tzv. materiály kategorie 3, tj. materiál kategorie 3, který tvoří VŽP vznikající při výrobě produktů určených pro lidskou spotřebu, jako např. odřezky masných a mléčných výrobků při zpracování potravin v rámci maloobchodní činnosti v provozovnách maloobchodu, kontaminované suroviny živočišného původu vzniknuvší např. při výrobě studené kuchyně apod. Produkty živočišného původu nejsou syrové, jsou již jednou veterinárně odbavené.

Kontrolní systém SZPI je vymezen kompetencemi a pravomocemi v právních předpisech (kap. 4.3.2), od těchto kompetencí a pravomocí se odvíjejí kontrolní činnosti, koordinační aktivity, kontrolní metody a techniky.

SZPI je správním úřadem a je tvořena ústředním inspektorátem a jemu podřízenými sedmi inspektoráty, které mají vytyčenou územní působnost. Kontrolu zajišťují zaměstnanci inspektorátů (inspektoři), jen v případech auditů nebo na vyžádání obdrží zaměstnanec OKLC (metodik) pověření ke kontrole u PPP v místně příslušném inspektorátu. Z důvodu vymezených územních kompetencí inspektorátů je koordinace nezbytně nutná. Koordinace je v případě ústředně řízených kontrol řízena OKLC, nebo je realizována rutinně (předání podnětů, informace o uložených opatřeních, o odběru vzorků). Operativní koordinace a rychlé předání informací je zajištěno technickou vybaveností zaměstnanců SZPI.

Koordinace mezi orgány dozoru na úrovni regionální většinou vychází z pracovních dohod nebo smluv o spolupráci. Stejně tak koordinace kontrol na úrovni ústředních orgánů dozoru je založena na dohodách.

Prioritně je kontrola cílena na domácí provozovatele potravinářských podniků za účelem vytvoření podmínek pro produkci a uvádění na trh bezpečných a jakostních tuzemských potravin a na ochranu

vnitřního trhu EU (v případech vstupu potravin přes ČR), tedy na kontrolu potravin ze **třetích** zemí. V případech potenciálního ohrožení zdraví nebo v případech potenciálního uvádění spotřebitele v omyl jsou kontrolovány potraviny vyrobené v jiných členských státech.

V rámci monitoringu spotřebního koše jsou vzorkovány potraviny podle právních předpisů EU.

Zaměření kontroly determinuje, které kontrolní metody a techniky budou použity. **V** rámci jedné kontroly může použít inspektor (tým inspektorů) více metod i technik – např. u komplexních kontrol provozoven (inspekce zařízení – vč. okolí, dopravních prostředků; kontrola dokumentace; kontrola surovin a finálních výrobků – vč. odběrů vzorků nebo hodnocení na místě; kontrola označování dle předpisů nebo dle deklarace na obale; kontrola hygieny; ověřování fyzikálních hodnot; ověřování funkčnosti systému výsledovatelnosti; kontrola HACCP; ...). Jindy může jedna kontrola (dle **předem daného** cíle) představovat např. jen odběr vzorků a následnou laboratorní analýzu. Audit jako kontrolní metodu využívá SZPI pro posouzení funkčnosti zavedených systémů zejména u velkých podniků. Monitoring se uplatňuje při sledování cizorodých látek nebo dodržování mikrobiologických kritérií pro potraviny.

Pro zajištění průkaznosti kontrolního zjištění může inspektor pořizovat snímky např. nevyhovujícího zařízení, odebírat kontrolní vzorky, ověřovat si skutečnosti pohovorem se zaměstnanci, pořizovat kopie záznamů apod.

V kontrolních metodách a technikách i v dalších oblastech jsou pracovníci SZPI školeni jednak v rámci vstupních vzdělávání, **jednak** průběžně v rámci zvyšování kvalifikace (školení, semináře, konference, spoluúčast na kontrole, účast na poradách, praktické stáže apod.).

Informační systém SZPI podsystémem kontrolní a laboratorní činnosti exportuje určitá data do externích systémů:

✓ *Úřadu průmyslového vlastnictví (duševní vlastnictví):*

data o kontrolách a správních řízeních uložených SZPI ve věci porušení práv k duševnímu vlastnictví.

✓ *Ministerstva zemědělství*

- i. do Společného zemědělského registru: data o kontrolovaných osobách (subjektech a provozovnách),
- ii. do Registru vinic: data o rozhodnutích o zatřídění vína, data o kontrolách vinařů a správních řízeních uložených vinařům,
- iii. do Mezikladu zpráv o kontrole – datové zprávy o kontrole dodržování podmínek Cross Compliance,

SVS

SVS má s ostatními dozorovými orgány uzavřeny dohody o společných kontrolách, a to

✓ Dohoda s *GRČ* o vzájemné součinnosti a spolupráci ze dne **9. 3. 2015**.

✓ **Dohoda s Policií ČR ze dne 31. 3. 2016.**

✓ Společný metodický pokyn k předávání informací o výskytu infekčních onemocnění z potravin mezi *orgány ochrany veřejného zdraví* a orgány veterinární správy ze dne 31. 8. 2009

✓ Dohodu s *MZe a SZPI* o vzájemné součinnosti a spolupráci ze dne 21. 7. 2009 Veřejnoprávní smlouvu s MZ a MZe upravující výlučnou působnost orgánů ochrany veřejného zdraví k výkonu státní kontroly a správy nad provozem teplých úseků v prodejnách charakteru hypermarketů a supermarketů ze dne 21. 7. 2009

✓ Dohodu o spolupráci s *ÚKZÚZ* stanovující rámec spolupráce mezi *ÚKZÚZ* a SVS při výkonu úředních kontrol nad zdravotní nezávadností a bezpečností krmiv a krmných surovin a používáním vedlejších živočišných produktů jako hnojiva ze dne 22. 2. 2010 Dohoda o spolupráci s cílem zajistit:

- dodržování požadavků platných právních předpisů ve vztahu ke zdravotní nezávadnosti a bezpečnosti krmiv a potravin v rozsahu s ohledem na kompetence příslušných orgánů;

- aplikovat nezbytná preventivní opatření u krmiv a krmných surovin a hnojiv, jež mohou představovat vážné riziko pro zdraví lidí a zvířat.

Stěžejní oblasti spolupráce: kontaminace krmiv kokcidioastatiky, mikrobiální kontaminace, kontrola limitovaných kontaminantů, řešení pozitivních nálezů BSE, kontrola používání organických hnojiv na bázi masokostních mouček, porušení jakosti a technologické kázně při výrobě krmiv.

- ✓ **Veřejnoprávní dohodu mezi MZe a SVS o provádění kontrol ze dne 20.11. 2015 upravující rámec spolupráce ve věci kontrol pravidel ekologické produkce.**

Kontrolní systém SVS vychází ze zásady, kdo řídí, musí řádně provádět kontrolu na svěřeném úseku. Ředitel odboru interního auditu a kontroly podléhá **ústřednímu řediteli** SVS. Náplní tohoto odboru je provádění interního auditu KVS a spolupráce při auditu SVS prováděného externí firmou a současně provádění kontrol činnosti pracovníků KVS, SVÚ a ÚSKVBL.

Odborní pracovníci (samostatní odborní referenti) jednotlivých odborů a oddělení provádí kontrolu činnosti odborných pracovníků krajských veterinárních správ na svěřeném úseku.

Oblast veterinární hygieny

Odborní pracovníci referenti odboru veterinární hygieny, ochrany veřejného zdraví provádí kontrolu činnosti odborných pracovníků krajských veterinárních správ na svěřeném úseku (červené maso, bílé maso, mléko, ryby, vejce a vaječné výrobky, med, zvěřina a jiné živočišné produkty).

Sestupně podle rozsahu kontrolní činnosti se používají tyto metody:

Stálý dozor/stálá přítomnost veterinárních pracovníků na jatkách, kde se provádí prohlídka jatečných zvířat a masa, dále pak na velkých bourárnách/porcovnách při jatkách, ve velkých mlékárnách a asanačních podnicích.

Veterinární dozor v ostatních podnicích pod veterinárním dozorem s **plánovanou frekvencí** veterinárních kontrol, která vychází z míry rizika. Plány kontrol v konkrétních provozech jsou k dispozici na jednotlivých KVS.

Monitorovací plány jsou centrálně rozplánovány na jednotlivé kraje v návaznosti na počty chovaných a porážených zvířat rovnoměrně na celý rok v návaznosti na laboratorní kapacity a validované vyšetřovací metody. Inspektoři KVS se při realizaci monitorovacích plánů řídí příslušnou legislativou a pokyny metodických návodů vydávaných SVS. Jde především o zajištění odběru předepsaného počtu vzorků podle pravidel a zásad daných legislativou nebo příslušnými MN.

- *Monitoring cizorodých látek* (těžké kovy, chlorované pesticidy, veterinární léčiva, hormonální látky apod.) v souladu s vyhláškou č. 291/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- *Monitoring zoonóz a původců zoonóz* v souladu s vyhláškou č. 356/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů Pravidla pro pravidelné mikrobiologické vyšetření původců zoonóz stanovila SVS v Metodickém návodu SVS, kde je uveden postup pro mikrobiologické vyšetření čerstvého hovězího, vepřového a drůbežího masa na přítomnost *Salmonella* spp., *Cambylobacter jejuni*, *Cambylobacter coli* a shigatoxigenní *Escherichia coli*.
- *Monitoring salmonel v drůbežích chovech* v souladu s nařízením EP a R (ES) č. 2160/2003.

Audity určených zpracovatelských podniků se provádí podle předem stanovených plánů KVS na základě analýzy rizika. Všichni vedoucí auditorských týmů jsou proškoleni. Audity jsou prováděny podle předem SVS schválené metodiky (Metodický návod SVS pro provádění auditů potravinářských podniků podle nařízení EP a R (ES) č. 854/2004), včetně vyhodnocení a závěrů auditů. Audity jsou zpravidla prováděny u podniků s velkou kapacitou výroby a podniků zacházejících s produkty s vyšším rizikem 1x ročně, u ostatních 1x za tři roky. V odůvodněných případech může být cyklus prodloužen až na 5 let.

Mezikrajské komise odborných veterinárních pracovníků jsou ústředním ředitelem jmenovány příležitostně k řešení specifických problémů v krajích.

Odběry vzorků surovin a potravin k laboratornímu vyšetření pro objektivizaci některých rozhodnutí veterinárních pracovníků na jatkách a provozech s produkcí potravin jsou prováděny podle předem schválené metodiky SVS (Metodický návod SVS pro odběr vzorků potravin, surovin, krmiv a pitné vody při provádění úředních kontrol za účelem ověřování souladu s právními předpisy o krmivech a potravinách a ustanovení o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat).

Veterinární kontrola je prováděna ve všech provozech, kde se získávají, vyrábějí, zpracovávají, ošetřují, balí, skladují, přepravují a prodávají živočišné produkty, jak je vymezeno ve veterinárním zákoně a zákoně o potravinách. Jedná se zejména o jatky, bourárny, porcovny, výroby masných výrobků, mlékárny, výroby mléčných výrobků, mléčnice, třídírny vajec, výroby vaječných výrobků, zařízení pro nakládání se zvěřinou, zařízení pro uchování těl ulovené volně žijící zvěře, zpracovny ryb, medu, mísírny krmiv, asanační podniky. Seznamy dozorovaných míst jsou uvedeny na webové adrese www.svscr.cz.

Všechny kontroly mají povahu úředních kontrol a jsou dokumentovány v „Protokolech o kontrole“ nebo v závěrečných zprávách z auditů.

Frekvence kontrol vychází z kategorizace rizika, které je specifikováno v bodě 3.4.

Pro kontrolu dovozu (dovoz ze třetích zemí) je na území ČR jedna Pohraniční veterinární stanice Praha-Ruzyně. Kontrolní činnost je realizována úředními veterinárními lékaři PVS podle metodického pokynu vydaného SVS. Výstupem provedené kontroly dokladů, identifikace a fyzické kontroly je vydání společného veterinárního vstupního dokladu (SVVD).

Ochrana zdraví a pohody zvířat

Metody a techniky dovozní a vývozní kontroly a kontroly zdraví a pohody zvířat v ČR včetně preventivních opatření jsou upraveny vnitrostátními zákony, které vychází z předpisů EU. Podrobný postup těchto kontrol je rozpracován v jednotlivých prováděcích právních předpisech, které jsou již zaměřeny na specifickou oblast. Za účelem těchto kontrol jsou dále vypracovány metodické pokyny, metodiky a diagnostické příručky, v nichž jsou mj. stanoveny konkrétní metody, techniky a četnost kontrol.

Odborní inspektoři odboru zdraví a pohody zvířat SVS provádí kontrolu činnosti odborných pracovníků KVS na svěřeném úseku.

Sestupně podle rozsahu kontrolní činnosti se používají tyto metody:

Plánová frekvence - veterinární dozor se provádí s plánovanou frekvencí veterinárních kontrol, která vychází z míry rizika. Plány kontrol v konkrétních provozech jsou k dispozici na jednotlivých KVS.

Monitorovací plány jsou rozděleny na jednotlivé kraje v návaznosti na počty chovaných zvířat rovnoměrně na celý rok, v návaznosti na laboratorní kapacity a akreditované vyšetřovací metody. v rámci těchto monitorovacích plánů se provádí epizootologické sledování skotu nebo prasat, a to na celém území ČR nebo na jeho části. Tato síť epizootologického sledování skotu nebo prasat zahrnuje jak klasifikaci hospodářství, tak jejich kontroly.

Mezikrajské komise odborných veterinárních pracovníků jsou ústředním ředitelem jmenovány příležitostně k řešení specifických problémů v krajích.

Odběry vzorků surovin a potravin k laboratornímu vyšetření pro objektivizaci některých rozhodnutí veterinárních pracovníků jsou prováděny podle předem schválené metodiky SVS.

Veterinární kontrola inspektory veterinární správy je prováděna na celém území ČR. Informace k těmto kontrolám a jejich způsobu je možno vyhledat na webové adrese www.svscr.cz.

Všechny kontroly mají povahu úředních kontrol a jsou dokumentovány v „Protokolech o kontrole“.

Frekvence kontrol vychází z kategorizace rizika.

Pro kontrolu dovozu (dovoz ze třetích zemí) je na území ČR určena jedna Pohraniční veterinární stanice Praha-Ruzyně. Kontrolní činnost je realizována úředními veterinárními lékaři PVS podle metodického pokynu vydaného SVS.

Priority kontroly, alokace zdrojů

Kontroly se prioritně zaměřují na dovoz a vývoz zvířat, které mohou představovat největší rizika zavlečení a šíření nebezpečných nákaz v ČR. Toto riziko je dáno druhem zvířete, dosud zjištěnými nákazami, rychlostí šíření této nákazy, typem komodity, původem dodávky nebo zásilky a četností pozitivních kontrol na území EU v kombinaci s výše uvedeným.

Zdroje SVS k provádění kontrol jsou alokovány v každém kraji (KVS) a dále na území bývalých okresů, tj. rovnoměrně na území ČR a vznik neočekávaného rizika je tak adekvátně pokryt ve všech případech. Posílení zdrojů je stabilně zajištěno v místech vstupu rizikových zvířat na území ČR ze třetích zemí (zejména letiště Praha).

Vnitřní dohled nad organizací kontrol je prováděn pravidelně. Odborní referenti odboru ochrany zdraví a pohody zvířat SVS vyhodnocují činnost KVS na svěřeném úseku.

Při vzniku potřeby nového kontrolního programu (obvykle stanoven rozhodnutím EK) je tento program zahrnut do rutinního systému kontrol SVS formou novely stávajícího nebo vytvořením nového metodického postupu včetně materiálového zajištění.

V rámci mezirezortní spolupráce předává SVS informace získané při své činnosti těmto orgánům:

- ✓ *Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI)* - počty poražených zvířat (protokol XLS)
- ✓ *Oddělení státní statistické služby MZe* - údaje o porážkách drůbeže a farmové zvěře (protokol XLS)
- ✓ *OŽV odd. KKJUT ÚKZÚZ Praha* - prohlídky červeného masa po jatkách (protokol XLS)
- ✓ *MZe* - centrální evidence zvířat (Integrovaný zemědělský registr - IZR) - kontroly welfare v hospodářstvích (webová služba)
- ✓ *MZe* - Informační systém dozorových organizací (ISSA) - výsledky hygienických kontrol u subjektů pod státním veterinárním dozorem (webová služba)
- ✓ *MZe* - epizootologická data pro výpočet analýzy rizika (webová služba)
- ✓ *Státní zemědělský a intervenční fond (SZIF)* - kontroly welfare v hospodářstvích (webová služba přes IZR)
- ✓ *Evropská komise* - TRACES - evidence zásilek do EU a třetích zemí (webová aplikace EU)
- ✓ *Evropská komise* - Plán a výsledky monitoringu cizorodých látek (protokol XML)
- ✓ *Evropská komise* - počty zvířat vyšetřených na BSE (protokol XML)"

ÚSKVBL

Spolupráce v rámci ČR

ÚSKVBL má uzavřenou písemnou smlouvu o spolupráci s:

- ✓ *ÚKZÚZ* (v oblasti medikovaných krmiv ověřování technologií a účinnosti míchacích zařízení)
- ✓ *Státním ústavem pro kontrolu léčiv* (vzájemná spolupráce v oblasti léčiv).

ÚSKVBL úzce spolupracuje s:

- ✓ *orgány veterinární správy* (SVS, KVS) a SVÚ
- ✓ *celními orgány*
- ✓ *orgány Policie ČR* a
- ✓ *Českým statistickým úřadem.*

ÚSKVBL v souladu s ustanovením § 25 odst. 4 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), předává svá zjištění o nedostacích příslušným orgánům (např. SÚKL, ÚKZÚZ, KVS), které ve své působnosti činí opatření k nápravě zjištěného stavu a ukládají sankce za zjištěné nedostatky.

Úřední kontroly ÚSKVBL v rámci nařízení EP a R (ES) č. 882/2004

1) Organizace úředních kontrol

Použité kontrolní metody a techniky (četnost, čas a místo), kategorizace rizik

Úřední kontroly SVP medikovaných krmiv

Hlavním cílem inspekcí SVP medikovaných krmiv je hodnocení úrovně zabezpečování jakosti, účinnosti a bezpečnosti ve vztahu ke zdraví zvířat a lidí a určení souladu s legislativními požadavky a pokyny ÚSKVBL v oblasti správné výrobní praxe včetně podmínek uvedených v Povolení

k výrobě medikovaných krmiv. Postupy pro plánování inspekci jsou uvedeny v SOP – 023 „Plánování inspekci“.

Podle zaměření provozovatele a rozsahu výroby mohou být prováděny následující základní typy inspekci SVP MK:

- ✓ Systémová inspekce SVP – zahrnuje úplné prověření systému jištění jakosti a SVP v rozsahu definovaném zákonem o léčivech, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 229/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů a Doporučenými postupy uplatňování SVP. Tato vyhláška stanovuje také minimální lhůtu pro provádění systémových periodických inspekci, která činí 2 roky.
- ✓ Následná inspekce - zaměřena na kontrolu nápravných opatření uložených v rámci předchozí systémové inspekce při zjištění kritických nebo závažných neshod.
- ✓ Kontrolní inspekce - zaměřeny na cílenou kontrolu dodržování požadavků legislativy. Postup provádění kontrolních inspekci je popsán v SOP – 020/112000 „Příprava a **vedení** kontrolní inspekce“.

Úřední kontroly v rámci oblasti dozoru nad trhem s VLP

Jedná se o úřední kontroly formou kontrolní inspekce především u chovatelů a veterinárních lékařů, kteří používají či předepisují léčivé přípravky. Tyto kontrolní inspekce jsou vždy cíleny na oblasti s největším rizikem pro bezpečnost potravního řetězce (zakázané látky, nedovolené použití, indikační omezení, ochranné lhůty apod.). Kontrolní inspekce jsou prováděny na základě hodnocení rizika (podrobnější informace uvedeny v oddíle 3.4.), výsledků kontrol a indikací o možném deliktním chování získávaných v rámci ostatních úředních kontrolních programů (např. monitoring cizorodých látek) od ostatních orgánů státní správy či od jiných subjektů.

Inspektoři ÚSKVBL jsou při úředních kontrolách oprávněni kdykoliv provádět kontrolu chovatelů, veterinárních lékařů a výrobních prostor MK. Kontrolované subjekty jsou povinny jim umožnit vstup do prostor, které ke své činnosti užívají.

Každá úřední kontrola je v souladu se zákonem č. 255/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů, oznámena. V případě systémové inspekce SVP MK s předstihem obvykle 14 dní, případně po telefonické dohodě v kratším termínu. V případě kontrol chovatelů a veterinárních lékařů může být kontrola oznámena bezprostředně před zahájením kontroly příslušnému zástupci oprávněnému jednat za kontrolovanou osobu nebo písemně několik dní předem.

Vzhledem k naplnění cíle inspekci může provést inspektor v průběhu úřední kontroly (kontrolní inspekce) odběr suspektní matrice např. veterinárních léčivých přípravků včetně medikovaných krmiv, tkání hospodářských zvířat, napájecí vody. Odběr vzorků je proveden v souladu s SOP – 016/112000 Odběr vzorků, který stanovuje jednotný odběr vzorků tak, aby byl zajištěn odpovídající postup odběru, transportu a předávání vzorků a nebyla tak nepříznivě ovlivněna jejich jakost.

Stanovení priorit při určování rovnováhy mezi úkoly a zdroji

Úřední kontroly jsou organizovány na základě ročních plánů s cílem maximalizovat dodržování zákona o léčivech. Při plánování činnosti jsou zohledněny jak vlastní inspekční činnosti, tak činnosti neinspekční (školení, vzdělávání, příprava dokumentů v rámci systému řízení jakosti – standardní operační postupy, související činnosti – například spolupráce s ostatními orgány státní správy, aktivní účast na přednáškách, seminářích apod.). Součástí plánů činnosti jednotlivých útvarů ÚSKVBL je také finanční rozvaha na dané období a počet osob/dní. Plán je vedením ÚSKVBL schvalován také na základě zajištění dostatečných finančních prostředků pro efektivní provádění úředních kontrol včetně analýz odebraných vzorků.

Rozsah a provádění kontrol dovozu krmiv a potravin, zvířat a produktů živ. původu

NRL pro rezidua veterinárních léčiv včetně zakázaných látek provádí analýzy vzorků odebraných ze zásilek krmiv, potravin a zvířat původem ze třetích zemí. Odběr těchto vzorků je realizován úředními veterinárními lékaři Pohraniční veterinární stanice letiště Praha-Ruzyně dle metodického pokynu vydaného SVS.

2) *Koordinace a spolupráce činností v rámci ÚSKVBL, mezi dvěma nebo více příslušnými dozorovými orgány působícími ve stejném odvětví*

Porady vedení ÚSKVBL představují jeden z základních řídicích mechanismů činnosti ÚSKVBL. Jednotlivé organizační útvary ÚSKVBL spolupracují v rámci povahy řešeného problému (např. při závadě jakosti VLP spolupracuje laboratoř OMCL se sekci inspekce). Organizační útvary ÚSKVBL se navzájem informují o veškerých významných skutečnostech, které mohou mít vliv na činnost příslušného dotčeného organizačního útvaru. Takovými informacemi jsou zejména: informace o nových předpisech, normách, standardech či dalších předpisech nebo požadavcích, které mají vztah k činnosti příslušného organizačního útvaru; informace o jakosti, bezpečnosti či účinnosti veterinárních léčivých přípravků, či o skutečnostech, které mohou nepříznivým způsobem ovlivnit jakost, bezpečnost či účinnost veterinárních léčivých přípravků; informace o veškerých zjištěných neshodách, reklamách či stížnostech; informace o skutečnostech v oblastech materiálně-technického či personálního zabezpečení; další informace o skutečnostech, které mohou mít vliv na činnost příslušného organizačního útvaru.

ÚSKVBL si vyměňuje informace o výsledcích úředních kontrol v rámci nařízení EP a R č. 882/2004 zejména se SVS (KVS/MěVS) a ÚKZÚZ. Jedná se o informace z dozoru nad předepisováním, výdejem a používáním léčivých přípravků, včetně medikovaných krmiv a veterinárních autogenních vakcín s důrazem na porušení platné legislativy dozorovanými subjekty, dále o nevyhovující zjištění v rámci monitoringu cizorodých látek související s použitím veterinárního léčiva. V těchto případech dochází nejen k výměně informací mezi příslušnou KVS a ÚSKVBL, ale i dle potřeby ke společné kontrolní inspekci obou orgánů veterinárního dozoru. Obdobný mechanismus koordinace kontrolních aktivit platí i v případě spolupráce ÚSKVBL s ÚKZÚZ.

Sdílení iniciativy školení zaměstnanců

Inspektoři ÚSKVBL se dle potřeby účastní porad a školení pořádaných SVS pro pracovníky KVS. Dále navštěvují společně se zástupci ostatních orgánů státního dozoru koordinovaných MZe školení, která zajišťuje MZe v rozsahu daném kapitolou i přílohy II nařízení EP a R č. 882/2004.

Sdílený přístup k laboratorním a diagnostickým zařízením

ÚSKVBL nesdílí s ostatními dozorovými orgány laboratorní ani diagnostická zařízení.

Řízení a využívání sdílených vnitrostátních databází

ÚSKVBL je zapojen do Informačního systému SVS, do kterého jsou zadávány výsledky laboratorních vyšetření nepovolených látek a reziduí veterinárních léčiv v rámci veterinárního dozoru (SVS ČR). Dále má ÚSKVBL nastaven systém pro předávání výsledků kontrol u chovatelů hospodářských zvířat určených k výživě lidí a **a výsledků kontrol veterinárních lékařů, které jsou zadávány** do IS SVS i výsledky kontrol u veterinárních lékařů.

ÚKZÚZ

Oblast kontroly krmiv

Oddělení krmiv spolupracuje s:

- ✓ SVS – část kontrolní činnosti u veterinárních asanačních stanic (např. živočišné tuky, distribuce živočišných mouček jako krmné suroviny), prošetřování nálezů reziduí kokcidiostatik a dalších případů ve vztahu ke zdravotní nezávadnosti krmiv a zdraví zvířat
- ✓ ÚSKVBL - v oblasti ověřování technologií a účinnosti míchacích zařízení, pro medikovaná krmiva je kontrolním orgánem ÚSKVBL, kontrola reziduí léčiv v krmivech
- ✓ SÚJB – sledování radioaktivního pozadí ve vybraných oblastech ČR a ve vybraných krmivech (objemná krmiva)
- ✓ SZPI – oblast GMO v krmivech – laboratorní analýzy
- ✓ SZÚ – analýzy dioxinů a melaminu v krmivech
- ✓ **Celní správa – poskytování informací o dovozech vybraných krmiv**

Kontrolní systém na regionální úrovni vychází z centrálních kontrolních plánů, je vymezen kompetencemi a pravomocemi v právních předpisech, ze kterých vychází. Celý systém je pokryt pravidelně aktualizovanými metodickými pokyny.

Činnost regionálních pracovišť je pravidelně sledována z centrální úrovně prostřednictvím registračního programu a je vyhodnocována na společných poradách. Na regionální úrovni sleduje vedoucí oddělení práci jednotlivých inspektorů a hodnotí ji na týdenních poradách.

Oblast rostlinolékařských kontrol

Kontrolní systém pro oblast **zdraví rostlin**

Použité kontrolní metody a techniky a kde a kdy jsou aplikovány

Dovozní rostlinolékařská kontrola **se provádí vizuální prohlídkou stanovených rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů ve vstupních místech nebo místech k tomuto účelu schválených. Obdobným způsobem se provádí soustavná rostlinolékařská kontrola rizikových rostlin v místě jejich produkce a skladování.** V případě zjištění příznaků napadení regulovaným škodlivým organismem je odebrán úředně vzorek a odeslán do laboratoře k analýze. Do získání výsledku je dle míry rizika nařazeno pozastavit uvádění podezřelé partie rostlin na trh na území ČR. Ve specifických případech – metodikami stanovených - je odebrán standardní reprezentativní průměrný vzorek z partie rostlin namátkově nebo i ve 100% případech ke zjištění možné přítomnosti regulovaného škodlivého organismu.

Priority kontroly, alokace zdrojů a jak se vztahují ke kategorizaci rizik

Kontroly se prioritně zaměřují na zásilky a dodávky rostlin a rostlinných produktů, které mohou představovat největší rizika zavlékání a šíření regulovaného škodlivého organismu do ČR. Toto riziko je dáno druhem rostliny, rostlinného produktu nebo jiného předmětu, typem komodity, původem dodávky nebo zásilky a četností pozitivních kontrol (se zachytem škodlivého organismu) na území EU. **Rizika jsou vyhodnocována jak na úrovni České republiky, tak na úrovni EU.**

Zdroje k provádění kontrol jsou alokovány pro každý okres (v rámci ORLI) **nebo za stanovený region (v rámci ODV)**, tj. rovnoměrně na území ČR a vznik neočekávaného rizika tak je adekvátně pokryt ve všech případech. Posílení zdrojů je stabilně zajištěno v místech vstupu rizikových komodit na území ČR ze třetích zemí, **ať již jde o stanovená vstupní místa - letiště Praha, Brno, Ostrava, tak i schválená místa určení, kde dochází ke kontrolám zvláště rizikových komodit s ohledem na zavlčení škodlivých organismů – dřevěný obalový materiál, bonsaje, množitelský materiál.“**

Dohled nad plánovanými uspořádáními a jejich ověření

Vnitřní dohled nad organizací kontrol je prováděn pravidelně regionální úrovní řízení - regionální oddělení rostlinolékařské inspekce v rámci odboru rostlinolékařské inspekce **nebo kontrolní skupinou nebo nadřízeným v rámci ODV.** Výsledky dohledu se projednávají na poradách oddělení **nebo odboru** (občasná přítomnost také zástupce centrálního vedení) **a podle výsledků jsou případně upravovány metodické instrukce a pokyny.** Dále je ze strany ústředí prováděn plánovaný odborný vnitřní audit včetně auditu nad prováděním odborných kontrol.

Jak jsou specifické kontrolní plány nebo programy požadované legislativou EU začleněny do kontrolních systémů

Při vzniku potřeby nového kontrolního programu (obvykle stanoven rozhodnutím Komise) – např. v případě rizika zavlčení nového regulovaného škodlivého organismu – je tento program zahrnut do rutinního systému kontrol formou novely stávajícího nebo vytvořením nového metodického postupu včetně materiálového zajištění obvykle z rozpočtu ÚKZÚZ.

Řízení koordinace mezi kompetentními úřady se souvisejícími odpovědnostmi

K provádění kontrol dle směrnice Rady 2000/29/ES pro rostliny s přímým rizikem pro spotřebitele je v ČR jediným kompetentním úřadem ÚKZÚZ.

Zajištění účinné a efektivní spolupráce v rámci kompetentních úřadů a mezi nimi

Spolupráce kompetentních úřadů je zajištěna jejich jednotným řízením ze strany MZe.

Zajištění toho, že kontroly jsou zaměřeny na všechny oblasti, kde je požadována koordinace a spolupráce v rámci kompetentních úřadů a mezi nimi

V případě potřeby vzniku nového druhu kontroly je tato navržena obecně platným právním předpisem **ČR** a koordinace je řešena v rámci připomínkového řízení nad návrhem tohoto předpisu.

Kontrolní systém nad **prodejem a používáním POR** je regulován a unifikován speciálním SW pro postregistrační kontrolu, který formou souborů kontrolovaných požadavků (otázek) vede inspektora při výkon kontroly balení a označování POR, prodejního skladování a distribuce POR, skladování a používání přípravků a používání profesionálních zařízení pro aplikaci POR. Pro jednotlivé kontrolní činnosti jsou inspektorům k dispozici jednotlivé metodiky postupu zjištění, hodnocení až po předávání podnětů k zahájení správního řízení o uložení pokuty.

ČPI

Jednotný výkon kontroly označování a evidence hospodářských zvířat je zajištěn metodickými pokyny, zpracovanými pro každý typ kontroly a schváleným ministerstvem. Metodické postupy vychází z ustanovení Kontrolního řádu ČPI, stanovujícího základní pravidla pro provádění kontrol. Tyto metodické pokyny jsou k dispozici všem inspektorům v „Chráněné sekci“ a pravidelně jsou proškoleny na úrovni jednotlivých oddělení a středisek. v případě úpravy legislativních předpisů jsou následně upravovány i tyto metodiky.

Kontroly jsou vždy zaměřeny na nejrizikovější body v kontrolované oblasti. Ke sjednocení postupů a pojmenování rizik slouží systém kontrolních otázek v protokolu, na které inspektor odpovídá, nebo uvádí zjištěné počty zvířat a následně je dále rozvádí v komentáři. Pro inventury zvířat jsou k dispozici speciální výpisy aktuálně evidovaných zvířat na hospodářství z ústřední evidence. Přímý přístup do databáze namísto umožňuje elektronická kancelář inspektora, kdy může v databázi vyhledávat přímo údaje o konkrétním zvířeti a jeho pohybech, které při kontrole ověřuje.

Interní kontrolní mechanismy dodržování správných postupů při kontrolách jsou vybudovány vícestupňově na úrovni oddělení kontroly, analytického a právního oddělení a v konečné fázi porady ředitele, se zpětnou vazbou ke konkrétnímu inspektorovi, který kontrolu provedl. Ověřován je jednak způsob provedení kontroly, jednak zjištěné skutečnosti, a to i s využitím databáze ústřední evidence. Zjištěné rozdíly se zpětně projednávají na úrovni středisek.

Kontrolní plány, požadované legislativou Společenství, jsou přímo zabudované do základních ukazatelů analýzy rizika tak, aby bylo ke kontrole vybráno určené množství hospodářství (aktuálně 3% u turů, 3% u ovcí a koz s 5% zvířat) a jsou zde zakotveny též požadavky na kontroly cross-compliance (1% žadatelů o dotace na **PPH**).

Koordinaci mezi Českou plemenářskou inspekcí a orgány veterinárního dozoru řídí Ministerstvo zemědělství ČR, které schvaluje výsledky provedené analýzy rizika, způsob a rozdělení kontrol mezi dozorovými orgány.

Jednotlivé dozorové orgány spolu úzce spolupracují, a to jak při přípravě kontrol, stanovování jejich metodických postupů, tak při jejich provádění. Navzájem si též předávají podněty a zjištění ke kontrolám a sdělují obecné závěry z provedených kontrol. Dalším bodem spolupráce je společná účast na přípravě nebo novelizaci právních předpisů nebo aplikaci přímo použitelných předpisů Evropské unie v našem právním řádu.

Oba orgány mají přístup do databáze ústřední evidence, kde jsou ukládány podrobné výsledky kontrol včetně uložených opatření a zákazů přesunů. Tím je zajištěna vzájemná operativní informovanost mezi nimi i mezi ministerstvem.

Oddíl 3.10 Školení pracovníků provádějících úřední kontroly

MZe

Potřeba jednotného školení byla uznána v nařízení EP a R č. 882/2004 o úředních kontrolách za účelem ověřování dodržování právních předpisů týkajících se potravin a krmiv a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat. Právní základ školení uvádí článek 6, který ukládá příslušným úřadům v členských státech povinnost zajistit, aby byli všichni pracovníci provádějící

úřední kontroly řádně vyškoleni, a článek 51 poskytuje právní nástroj pro organizování tohoto školení na úrovni Společenství jako doplněk školení organizovaného na vnitrostátní úrovni. Povinná témata školení dle kapitoly I, přílohy II, nařízení EP a R č. 882/2004 se týkají těchto oblastí:

- Různé metody kontrol, např. audity, odběry vzorků a inspekce
- Postupy kontrol
- Krmivové a potravinové právo
- Různé stupně výroby, zpracování a distribuce a možná rizika pro lidské zdraví a popřípadě pro zdraví zvířat, rostlin a pro životní prostředí
- Posouzení nedodržování požadavků krmivového a potravinového práva
- Nebezpečí při živočišné výrobě a výrobě krmiv a potravin
- Hodnocení používání postupů založených na zásadách HACCP
- Systémy řízení, např. programy zabezpečování jakosti, které mají krmivářské a potravinářské podniky zavedeny, a jejich posuzování, pokud jsou relevantní pro plnění požadavků krmivového a potravinového práva
- Úřední systémy vydávání certifikátů
- Pohotovostní plány pro případy mimořádných situací, včetně komunikace mezi členskými státy a Komisí
- Právní kroky a právní aspekty úředních kontrol
- Zkoumání písemných dokladů a jiných záznamů, včetně záznamů o zkoušení odborné způsobilosti, akreditaci a posuzování rizika, které mohou být důležité pro posuzování shody s krmivovým a potravinovým právem; součástí mohou být finanční a komerční aspekty
- Všechny další oblasti, včetně zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat, nezbytné pro to, aby bylo zajištěno, že úřední kontroly jsou prováděny v souladu s tímto nařízením

Školení na národní úrovni

Nový jednotný systém školení inspektorů (**ISSI**) dle EP a R č. 882/2004 se v ČR provádí na základě pracovního dokumentu „Jednotný systém školení inspektorů státních dozorových orgánů koordinovaných MZe“, ze dne 19. 6. 2006. Za oblast školení je zodpovědný odbor bezpečnosti potravin MZe.

Na základě výše schváleného dokumentu vznikl koordinační orgán školicích činností při Úřadu pro potraviny MZe, a to pro vytváření jednotného systému školení v oblastech uvedených v kapitole i přílohy II nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 a pro systém vzájemné spolupráce mezi příslušnými dozorovými orgány v oblasti vzdělávání. V koordinačním orgánu školicích činností jsou zastoupeny odbor bezpečnosti potravin Úřadu pro potraviny MZe, orgány státního dozoru koordinované MZe a dále MZ, které se účastní jednotného školení inspektorů pouze v rámci Společenství.

Od roku 2007 do roku 2009 organizoval koordinační orgán školicích činností prezenční formu vzdělávání, ve dvouletém cyklu bylo proškoleny téměř 270 inspektorů.

Od roku 2011 je školení prováděno e-learningovou formou, která značně šetří finanční prostředky.

Odborným garantem je Veterinární a farmaceutická univerzita Brno (VFU Brno), která zajistila odborníky, kteří postupně zpracovali odborné texty každého modulu (kurzu) a jsou k dispozici při aplikaci e-kurzu. Technickou podporu e-learningového kurzu zajišťuje Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI) prostřednictvím LMS eDoceo. ÚZEI, VFU Brno a MZe vzájemně spolupracují.

Obsah modulů (kurzů) školení vycházejících z oblastí uvedených v kapitole I, přílohy II, nařízení EP a R č. 882/2004:

1. Přehled základních předpisů potravinového a krmivového práva
2. Auditování systému řízení bezpečnosti potravin a jeho možná flexibilita
3. Nedodržování požadavků potravinového práva a uplatňování sankcí
4. RASFF – systém rychlého varování pro potraviny a krmiva
5. Legislativa a rizika při výrobě krmiv

6. Deratizace v potravinářství a její kontroly
7. Ochrana zvířat při porážení a jiných způsobech usmrcování
8. Hodnocení zdravotních rizik – potraviny a výživa
9. Postupy založené na zásadách HACCP
10. Systémy jakosti v krmivářství a potravinářství
11. Odběry vzorků potravin, surovin, krmiv a pitné vody
12. Vydávání certifikátů se zaměřením na kvalitu potravin
13. Posouzení rizik na různých stupních výroby potravin a krmiv
14. Ochrana rostlin před škůdci, původci chorob a pleveli při zemědělské výrobě potravin rostlinného původu
15. Všeobecný přehled o legislativě EU

E-školení JSŠI	Termín studia	Počet přihlášených účastníků	Počet absolventů	% absolventů z počtu přihlášených účastníků
1. kolo	15. 10. 2011-31. 7. 2012	78	74	95
2. kolo	1. 10. 2012-30. 4. 2013	80	75	94
3. kolo	1. 10. 2013-30. 4. 2014	80	71	89
4. kolo	1. 10. 2014-30. 4. 2015	81	75	93
5. kolo	1. 10. 2015-30. 4. 2016	80	71	89

Pro zajištění vlastního systému vzdělávání v oblasti úředních kontrol potravin a krmiv, zdraví a pohody zvířat a zdraví rostlin, vypracovává každá dozorová organizace pro své inspektory plány školení na příslušný rok na základě identifikace potřeb školení a poskytuje je na vyžádání koordinačnímu orgánu školicích činností, a to prostřednictvím místních kontaktních bodů dozorových orgánů - CP. Ve stanovených intervalech předávají přehledy o plnění plánu školení v dohodnutém rozsahu.

Školení na úrovni Společenství

Školící strategie EK je vysvětlena v dokumentu „Kvalitnější školení pro bezpečnější potraviny“ COM(2006) 519 final a ve strategickém dokumentu BTSF z července 2009.

Školení, které od r. 2006 organizuje EK prostřednictvím DG SANTE (DG Health and Food Safety - Generální ředitelství pro zdraví a bezpečnost potravin) je určeno pro zaměstnance provádějící úřední kontroly potravin a krmiv, zdraví a pohody zvířat a zdraví rostlin, a to jak z členských států, tak z třetích a rozvojových zemí pro lepší poznání potravinových norem a dovozních postupů v EU a při uvádění zboží na trh. Od 1. ledna 2014 spolupracuje DG SANTE s Výkonnou agenturou pro zdraví a spotřebitele (CHAFAEA), která řídí programy školení BTSF.

Tok informací ohledně národních školicích aktivit (povinná témata kapitoly I přílohy II nařízení EP a R č. 882/2004) a školicích aktivit Společenství je zajišťován výše uvedeným koordinačním orgánem školicích činností, koordinátorem je národní kontaktní bod – NCP z odboru bezpečnosti potravin Úřadu pro potraviny MZe, členy jsou místní kontaktní body - CP jednotlivých dozorových orgánů a MZ.

Počet proškolených účastníků z ČR: r. 2006 – 20, r. 2007 - 36, r. 2008 - 41, r. 2009 – 43, r. 2010 – 73, r. 2011 – 96, r. 2012 – 112, r. 2013 – 136, r. 2014 – 168 a r. 2015 – 169.

E-learningové kurzy BTSF probíhají od února roku 2014 a postupně byly spuštěny tyto e-kurzy:

FCM Module - Materiály přicházející do styku s potravinami,

AW Module - Welfare zvířat,

RASFF Module

AA Module (Animal Health for Aquaculture Animals) - Prevence zdraví zvířat a kontroly živočichů pocházející z akvakultury

AN Module (Animal Nutrition) – Výživa zvířat

HACCP Module

EU PQ Module (EU plant quarantine regime for imports) – Karanténní režim EU pro dovoz rostlin

Fishery Module (Food hygiene and control on fishery products and live bivalve molluscs - Hygiena potravin a kontrola produktů rybolovu a živých mlžů

TSE Module (Prevention, Eradication and Control of Transmissible Spongiform Encephalopathies) - TSE

AWP Module (Animal Welfare at slaughter for poultry) – Welfare zvířat při porážení drůbeže

E-kurzy BTSF v roce 2014

E-learningový kurz BTSF 2014	Počet míst pro ČR	Počet využitých míst	obsazenosti kurzu %
AW Animal Welfare	165	14	8
FCM Food Contact Materials	125	22	18
Celkem	290	36	12

E-kurzy BTSF v roce 2015

E-learningový kurz BTSF 2015	Počet míst pro ČR	Počet využitých míst	obsazenosti kurzu %
AW Animal Welfare	30	3	10
FCM Food Contact Materials	30	4	13
RASFF	82	24	29
HACCP	60	25	42
AN Animal Nutrition	60	14	23
AA Aquaculture Animals	60	3	5
Celkem	322	73	23

MZ

MZ při identifikaci potřeb školení vychází z vyhodnocení školení v předchozím roce, změn v legislativě a návrhu vedoucích pracovníků regionálních pracovišť.

Implementační plán školení

Plán školení zpracovávají obě školící centra, Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských pracovních oborů v Brně a Institutu postgraduálního vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví v Praze. Tento plán je zveřejněný na internetu a udává místo, téma a termín školící akce. Na úrovni regionálních pracovišť jsou připraveny plány zejména pro školení formou seminářů a workshopů.

Zaznamenávání a vyhodnocování školení

Regionální pracoviště podávají roční informace o školících akcích, kterých se pracovníci zúčastnili. K dispozici je tak chronologický přehled pořádaných akcí a počet účastníků. Na závěr školící akce účastníci vyplňují formulář, ve kterém hodnotí odbornou úroveň přednášejícího, srozumitelnost přednášky a využitelnost získaných informací v praxi. Tím je zajištěna zpětná reakce ze strany cílové skupiny posluchačů. Individuálně je hodnocení školení pracovníků řešeno tzv. kreditním systémem. Za školící akci pracovník obdrží určitý počet kreditů, které jsou v rámci celoživotního vzdělávání evidovány v průkazu odbornosti pracovníka. Zároveň je stanoven minimální počet kreditů, které jsou potřebné pro vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez přímého

vedení nebo odborného dohledu. Systém rozlišuje vzdělávací profil pracovníka s lékařským a nelékařským vzděláním.

Ministerstvem zdravotnictví byl zpracován metodický návod pro zajišťování vzdělávání pracovníků odborů HVPBU KHS, kterým jsou stanoveny minimální požadavky na vzdělávání kontrolních pracovníků orgánů ochrany veřejného zdraví.

SZPI

Vzdělávací iniciativy

Vstupní a prohlubující vzdělávání zaměstnanců

Vzdělávání zaměstnanců SZPI probíhá v souladu **se služebním předpisem 003/2016 Vzdělávání zaměstnanců SZPI**. Na základě **tohoto** dokumentu je vytvořeno koncepční vzdělávání zaměstnanců SZPI, které zahrnuje povinné vzdělávací bloky a moduly v souladu **se služebním předpisem náměstka ministra vnitra pro státní službu, kterým se stanoví Rámcová pravidla vzdělávání státních zaměstnanců ve služebních úřadech**.

SZPI zajišťuje realizaci modulů **vstupního** vzdělávání, které zahrnují povinné seznámení zaměstnanců přijímaných do pracovního poměru s vnitřními předpisy a specifickou problematikou SZPI **dle jejich profesního zaměření. Zaměstnanci kontrolní sféry vedle povinných přednášek absolvují tříměsíční zácvik pod vedením zkušeného inspektora a stáž na odlišném inspektorátu od místa výkonu práce**. Moduly jsou doplněny o vzdělávací bloky pořádané ÚZEI, Ministerstvem zemědělství a Institutem pro veřejnou správu Praha, jež sjednocují přípravu zaměstnanců státní správy a seznamují zaměstnance s činností státních institucí, veřejnou správou, veřejnými financemi, právním systémem ČR a Evropské unie a v neposlední řadě environmentální problematikou.

Vedle vstupního vzdělávání SZPI také zajišťuje **pravidelné prohlubující vzdělávání** zaměstnanců. Podkladem pro systematické vzdělávání zaměstnanců SZPI je **každoroční** plán vzdělávání, který je vypracován v návaznosti na **Plán jakosti SZPI a Nařízení EP a R (ES) č. 882/2004**. Tento plán vychází z námětů jednotlivých odborů a inspektorátů a po schválení ústředním ředitelem se stává závazným dokumentem, který je v průběhu roku naplňován a průběžně vyhodnocován, jak na úrovni kvantity a kvality realizovaných vzdělávacích akcí, tak i z hlediska ekonomických ukazatelů. Pro oblast kontrolní sféry jsou stanovena průřezová témata pro jednotlivé komodity, která jsou **často** proškolená v rámci oborových porad. V případě potřeby je plán vzdělávání doplňován o aktuální školení dle změn příslušné legislativy **a v souvislosti s dalšími aktuálními potřebami jednotlivých zaměstnanců v návaznosti na jejich pracovní zařazení**. Každá **na míru organizovaná** vzdělávací akce **v oblasti kontrolní činnosti** má přiděleného odborného garanta, který ověřuje kompetentnost dodavatelů vzdělávací akce, identifikuje cílovou skupinu a ověřuje naplňování vzdělávacích cílů.

Stěžejní témata v oblasti kontrolní sféry dle plánu vzdělávání jsou průběžně proškolená ve spolupráci s externími dodavateli i interními lektory, většinou ve školicím středisku na inspektorátu v Brně. Při realizaci vzdělávacích akcí jsou především využívány semináře, workshopy **s využitím praktických nácviků, stejně tak jako otevřené semináře a konference**.

Do plánu **vzdělávání jsou každoročně zařazovány i tzv. rozvojové kurzy**, které zahrnují manažerské vzdělávání vedoucích zaměstnanců a vzdělávání v oblasti sebeřízení a osobních dovedností řadových zaměstnanců., **především pak zaměstnanců kontrolní sféry**.

V rámci zahraničního vzdělávání SZPI aktivně využívá možnosti vzdělávání v programu Better Training for Safer Food, který se týká zejména zprostředkování praktických poznatků při plánování, výkonu a vyhodnocení dozorové činnosti. Zaměstnanci kontrolní sféry se účastní v zahraničí školení zaměřených na přídatné látky, dětskou výživu, systém HACCP, kontaminanty v potravinách a krmivech, audity provozovatelů, kontrolu dovozu potravin a krmiv neživočišného původu, doplňky stravy nebo výživová a zdravotní tvrzení.

Zaznamenávání a vyhodnocování školení

Absolvování veškerých vzdělávacích aktivit je u zaměstnanců evidováno v elektronické evidenci vzdělávání, takže úřad má přesné záznamy o úrovni, rozsahu i nákladech na školení každého

zaměstnanec. Vedoucí zaměstnanec má přístup k seznamu školení svých podřízených v uplynulých letech a současně k naplánovaným aktivitám na daný kalendářní rok. V aplikaci jsou také sledovány jazykové znalosti zaměstnance a zaznamenávána získaná osvědčení. Zaměstnanec má rovněž přístup do své karty vzdělávání a získává tak přehled o svých plánovaných a absolvovaných aktivitách.

Hodnocení vzdělávacích aktivit je prováděno formou elektronických dotazníků pravidelně po každé vzdělávací akci. Výsledky hodnocení jsou následně zpracovány pověřeným zaměstnancem. Cílem vyhodnocení vzdělávací akce je dospět k přijetí opatření k jejímu zlepšení (zlepšení kvality, úrovně a efektivity). Výstupy z hodnocení a vyhodnocení vzdělávacích akcí jsou uloženy v elektronické podobě na personálním oddělení. Dlouhodobé vyhodnocení přínosu vzdělávacích akcí je promítnuto v hodnocení zaměstnanců a následně zpracováno v individuálním plánu vzdělávání státního zaměstnance.

SVS

SVS uskutečňuje identifikaci rozvojových aktivit a potřeb školení jednak ze stanovených individuálních rozvojových cílů v rámci hodnotících pohovorů a dále dle rozhodnutí ředitelů odborných útvarů SVS, na základě kterých je vypracován roční implementační plán ve školicích střediscích SVS nebo Veterinární farmaceutické univerzity Brno, vždy na konci kalendářního roku.

Implementační plán školení

Implementační plán školení zaměstnanců provádějících úřední kontroly je vypracován na základě požadavků nařízení EP a R (ES) č. 882/2004. Implementační plán zahrnuje následující informace týkající se školení: termín konání, místo konání, počet školených zaměstnanců veterinárních správ se specifikací cílové skupiny, téma školení, jméno lektora a garanta, počet přednáškových dní (počet hodin). Roční dílčí plány na období 2016 až 2018 budou vytvořeny v návaznosti na víceletý vnitrostátní plán úředních kontrol SVS.

Zaznamenávání a vyhodnocování školení

Vyhodnocení probíhá formou zpětnovazebních dotazníků u každého kurzu zvlášť a čtvrtletně. Školení, která byla zorganizována *ad hoc* (mimo plán) se rovněž zobrazí ve čtvrtletních vyhodnoceních a ve stanoveném formátu jsou zasílány na Úřad pro potraviny. O veškerých typech školení se vede průběžně záznam v personálním informačním systému OKbase.

Na základě delegace pravomocí výkonu kontrol na Generální ředitelství cel jsou pravidelně organizována školení celních orgánů z výkonu kontrol podle nařízení EP a R (EU) č. 576/2013 a nařízení Komise č. 206/2009.

Odbor veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví organizuje porady hygieniků krajských veterinárních správ a provádí vlastní kontrolní činnost. Odborní referenti organizují porady pracovníků KVS na svěřeném úseku (např. drůbež, vedlejší živočišné produkty, monitoring cizorodých látek).

Odbor ochrany zdraví a pohody zvířat organizuje porady vrchních inspektorů KVS a provádí vlastní kontrolní činnost. Dále organizuje rozšířená školení a semináře zaměřené na jednotlivé oblasti, za účasti odborníků na laboratorní diagnostiku, vědeckých pracovníků atd.

Školení SVS v roce 2016 – 2018 (identifikace školení-cílová skupina)

- v oblasti personální

- personální problematika, aktuální otázky zákoníku práce, změny v pracovněprávních předpisech, změny zákona o specifických zdravotních službách, personalisté ÚVS, mzdové účetní KVS, ÚVS a SVÚ
- problematika služebního zákona, jeho aplikace do praxe, správní řád, výběrová řízení, úřednické zkoušky, hodnocení státních zaměstnanců – personalisté ÚVS
- instruktáže a vstupní školení, školení v oblasti bezpečnosti práce a požární ochrany
- environmentální vzdělávání - nově přijatí zaměstnanci KVS a ÚVS

- Kombinovaný kurz informační gramotnosti, jazykové kurzy – zaměstnanci KVS a ÚVS
- diagnostika Trichinelózy - zaměstnanci KVS a SVÚ, provádějící vyšetření
- kurz manažerů jakosti kvality laboratoře - zaměstnanci laboratoří KVS
- odborná specializovaná průprava laborantů SVÚ - laboranti SVÚ
- školení a kvalifikační vzdělávání úředních veterinárních lékařů způsobilých k provádění auditů potravinářských podniků - inspektoři KVS
- Atestační studium I. a II. stupně ve všech jeho 4 specializacích: hygiena potravin, epizootologie, laboratorní diagnostika a welfare.
 - v oblasti legislativně-právní
- proškolení legislativy, správního řízení, veterinárního zákona - zaměstnanci právního a legislativního odboru ÚVS, právníci KVS
- správní řízení v oblasti veterinární péče – úřední veterinární lékaři KVS (odbor ochrany zdraví a pohody zvířat a veterinární hygieny, ochrany veřejného zdraví a ekologie)
 - v oblasti veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví
- aktuální problematika veterinární hygieny - včetně problematiky označování potravin a senzorické analýzy, **problematicky pravidel ekologické produkce** a potravin s chráněným označením – KVS a ÚVS
- aktuální problematika reziduí a kontaminantů v ČR, členských státech EU, NRL, reziduí VLP - krajsí koordinátoři pro národní monitoring cizorodých látek, vedoucí oddělení chemie SVÚ Praha, Jihlava, Olomouc, ÚSKVBL, zástupci ÚVS
- laboratorní část Plánu monitoringu cizorodých látek - vedoucí oddělení chemie SVÚ, ÚSKVBL, ÚVS
- proškolení aktuálních informací vyplývajících výsledků misí v oblasti hygieny potravin - ředitelé KVS a SVÚ, ÚSKVBL, vedoucí hygienici KVS,
- plnění národního plánu monitoringu cizorodých látek, příprava plánu na následující rok - krajsí koordinátoři pro národní monitoring cizorodých látek, vedoucí oddělení chemie SVÚ Praha, Jihlava, Olomouc, ÚSKVBL, zástupci ÚVS
- vedlejší živočišné produkty – nakládání s VŽP – krajsí koordinátoři a ÚVS
- zvěřina – novela zákona a antiparazitární léčba – ÚVS a KVS
- laktologická porada – inspektoři KVS vykonávající dozor v mlékárnách a prvovýrobě
- PCB – jednání krajských inspektorů KVS a ÚVS
- jednání inspektorů KVS odpovědných za výkon státního dozoru na jatkách domácích kopytníků
 - v oblasti informačních a komunikačních technologií
- TRACES - softwarový program evidence pohybu a obchodování se zvířaty a živočišnými produkty po území ČR - veterinární inspektoři KVS (epiz., hyg., ekol., laktolog, welfare)
- uživatelská práce s "Klientem" a datovým skladem IS SVS – vet. inspektoři KVS (epiz., hyg., ekol., laktolog, welfare)
- nové počítačové programy odborného IS SVS - veterinární inspektoři KVS (epiz., hyg., ekol., laktolog, welfare)
 - v oblasti ochrany zdraví a pohody zvířat

Plán školení a porad je zpracováván na období kalendářního roku na základě aktuálních požadavků na kontrolní činnost s ohledem na změny v legislativě nebo v nálezové situaci a na základě vyhodnocení kontrolní činnosti v předešlém období. Kontrolní činnost prováděná v souladu s celoročním plánem je průběžně vyhodnocována ÚVS na základě sledování záznamů o kontrolách, které jsou evidovány v IS SVS, a dále na základě výsledků fyzických kontrol na jednotlivých KVS. Na poradách vrchních inspektorů pro epizootologii a welfare, které se konají 3 - 4x ročně, jsou pravidelně předkládány výsledky tohoto vyhodnocení současně s podrobnými instrukcemi k postupům v následujícím období.

Do plánu školení a porad jsou zařazeny:

- Porady inspektorů pro epizootologii

- Porady inspektorů pro welfare
- Porady inspektorů pro epizootologii nebo krajských koordinátorů pro specifické oblasti kontroly zdraví zvířat (IBR, nákazy včel, aquakultura, programy tlumení salmonel v chovech drůbeže)
- Společné koordinační porady inspektorů pro epizootologii a welfare
- Společná koordinační porada inspektorů pro epizootologii, welfare a hygienu
- Meziřezortní seminář k problematice zoonóz
- Součinnostní cvičení orgánů SVS a vojenské veterinární správy pro případy podezření a potvrzení nebezpečné nákazy zvířat
- Školení záloh pohotovostních středisek pro likvidaci nákaz
- Koordinační porada k činnosti národních referenčních a referenčních laboratoří

Ke školení nebo ke konkrétní poradě je zpracován program, podkladové materiály a prezentace, které jsou dostupné před vlastním zahájením porady či školení na Portálu SVS. Zápisy ze školení a porad, seznamy termínovaných úkolů a pokyny pro kontrolní postupy v následujícím období jsou rovněž trvale dostupné na Portálu SVS, včetně všech prezentací předložených na těchto akcích.

V rámci jednotlivých KVS jsou výstupy z porad a školení předávány na krajských poradách pro inspektory. Plán těchto porad je průběžně aktualizován v aplikaci na Portálu KVS, tak aby ÚVS mohla zajistit účast určeného referenta na těchto poradách a prověřit systém předávání informací v rámci jednotlivých KVS.

- v oblasti vnějších vztahů, kontroly dovozu a vývozu

- aktuální legislativa – veterinární lékaři PVS
- nařízení EP a R (EU) č. 576/2013 o neobchodních přesunech zvířat v zájmovém chovu a o zrušení nařízení EP a R (ES) č. 998/2003, nařízení Komise (ES) č. 206/2009 o dovozu zásilek produktů živočišného původu pro osobní spotřebu a o změně nařízení Komise (ES) č. 136/2004 pracovníci celních úřadů.

ÚSKVBL

ÚSKVBL při identifikaci potřeb školení vychází z:

- nových legislativních požadavků,
- technického a vědeckého vývoje v oblasti léčiv,
- vývoje regulatorního prostředí pro veterinární léčiva v rámci EU,
- výsledků vnitřních auditů,
- hodnocení činnosti jednotlivých útvarů vedoucími pracovníky,
- osobních pohovorů vedoucích pracovníků s podřízenými, které se mají v souladu s pracovním řádem Ústavu provádět pravidelně jedenkrát ročně,
- dalších stanovených potřeb.

Implementační plán školení ÚSKVBL

Jednotlivé útvary zpracovávají návrhy na zajištění školení. Tyto návrhy jsou zpracovávány na období kalendářního roku a jsou následně hodnoceny a schváleny ředitelem Ústavu. Schválený plán školení je následně realizován a pro jeho realizaci jsou vyčleněny potřebné finanční zdroje.

Zvláštní pravidla jsou stanovena v oblasti inspekční sekce. Pro každého nového inspektora je vypracován individuální plán školení, který vychází z jeho kvalifikace, praxe a zařazení. V první fázi se inspektor seznamuje s právními předpisy, vnitřními předpisy, systémem jistění jakosti a organizací v rámci inspekční sekce. Poté se účastní inspekcí pod dozorem zkušeného inspektora. Teprve po absolvování předepsaného počtu inspekcí může vykonávat inspekce samostatně.

V rámci schválených vnitřních pravidel mají inspektoři stanoven minimální roční rozsah školení, který musí být naplněn.

Zaznamenávání a vyhodnocování školení ÚSKVBL

Absolvovaná školení jsou zaznamenávána a záznamy o školeních jsou uchovávány v osobních složkách zaměstnanců.

Pracovníci **odboru inspekce** jsou povinni veškeré poznatky z externích školení (např. odborné semináře, workshopy a stáže v zahraničí) zpracovávat do zpráv a v rámci interních školicích aktivit o těchto záležitostech informovat ostatní inspektory **odboru inspekce**. Každý inspektor má za povinnost zavádět získané zkušenosti a poznatky do praxe, a v rámci aktualizace je v součinnosti s manažerem jakosti **odboru inspekce** zpracovávat do SOP a využívat je při provádění inspekci.

Nové poznatky, které se dostávají na **odboru inspekce** systémem implementace směrnic a nařízení z EU a změnou legislativy v ČR jsou zpracovávány určeným pracovníkem, který informuje ostatní pracovníky o těchto změnách.

Plnění plánu školení je vyhodnocováno v ročním intervalu vedoucím **odboru inspekce** a v průběhu roku formou review protokolů z inspekci, na základě poznatků o plnění, efektivnosti a potřebě jsou navrhována témata, která jsou zahrnuta do plánu vzdělávání na další období.

ČPI

ČPI pravidelně školí své zaměstnance, především pak inspektory, kteří provádí kontroly namísto. Školení jsou zaměřena na postupy při provádění kontrol a jejich vyhodnocování.

Každoroční plán školení byl stanoven v rozsahu:

- 1) Právní předpisy České republiky
 - plemenářský zákon,
 - prováděcí vyhláška k označování a evidenci hospodářských zvířat,
 - zákony související a obecné (zákon veterinární, na ochranu zvířat proti týrání, o kontrole, správním řád, o konkurzu a vyrovnání, obchodní zákoník, zákoník práce atd.).
 - vyhláška č.448/2006, o provedení některých ustanovení plemenářského zákona, ve znění platných předpisů
 - vyhláška č. 447/2006, o genetických zdrojích
 - vyhláška č. 370/2006, o odborných kurzech k výkonu některých odborných činností v oblasti šlechtění hospodářských zvířat
- 2) Předpisy Evropských společenství, týkající se identifikace a registrace zvířat a provádění kontrol v této oblasti.
- 3) Kontrolní řád ČPI – zásady provádění kontrol a jejich ukončování, ukládání opatření, zvláštních opatření, sankcí.
- 4) Práce s Integrovaným zemědělským registrem, s ostatními používanými centrálními registry, vyhledávání a zapisování do registru.
- 5) Metodiky kontrol hospodářství s chovem jednotlivých druhů hospodářských zvířat.
- 6) Školení cílená na některé aktuální problémy vyplývající z kontrol nebo na aktuální změny legislativy.
- 7) Metodiky delegovaných kontrol

Ke každému typu školení nebo i ke konkrétnímu školení je zpracována

- Osnova školení
- Podkladové materiály a prezentace uchovávaná na elektronických médiích
- Prezenční listiny z každého školení

Každé školení se hodnotí ihned po jeho skončení formou řízené diskuse a na pravidelných poradách vedení ČPI.

ÚKZÚZ

Pro všechny pracovníky je zajištěno školení personální - vstupní školení, základní kurz o EU, environmentální vzdělávání, jazykové kurzy, počítačová gramotnost, interní předpisy.

Poté jsou pracovníci školeni podle jimi kontrolované činnosti.

Oblast kontroly krmiv

Hlavní témata pro odborné školení pracovníků, kteří kontrolují krmiva, jsou:

- ✓ Legislativa - nové **předpisy** EU a ČR v souvislosti s vývojem krmivářské legislativy (např. provádění úředních kontrol podle nařízení (ES) č. 882/2004, označování a hodnocení krmiv a uvádění krmiv na trh podle nařízení (ES) č. 767/2009), změna ve schvalování provozů podle nařízení (ES) č. 183/2005).
- ✓ Kontrola krmiv - metodické pokyny, metody odběru vzorků, zásady provádění kontrol a ukládání opatření, práce s registračním programem, nové postupy kontroly dovážených krmiv, kontroly ve spolupráci se SVS apod.
- ✓ Kontrola ekologického zemědělství – metodické pokyny, zásady provádění kontrol, změny v legislativě

Proškolení pracovníků umožňuje uvést změny do praxe.

Oblast rostlinolékařských kontrol

Vzdělávací akce v oblasti rostlinolékařské péče se uskutečňují obvykle ve skupinách do 30 zaměstnanců, útvary je zajistí vlastními silami (zaměstnanci ÚKZÚZ) nebo s pomocí externích dodavatelů.

Vedoucí útvarů se dohodnou na tématech vzdělávacích akcí pro následující rok včetně pořadí podle naléhavosti (téma, pro koho určeno, přibližný měsíc konání, předpokládané výdaje) a v souladu s interním předpisem „Pravidla vzdělávání zaměstnanců“ vyhotoví roční plán vzdělávání.

Celkový plán schvaluje ředitel ÚKZÚZ

Plán vzdělávacích akcí pro rok **2016** byl stanoven v rozsahu:

- 1) Vzdělávání v dalších oblastech - nové odborné normy, předpisy, směrnice a metodiky, vzdělávání v oboru informačních a komunikačních technologií, témata environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, specializované studium rostlinolékařství nebo ochrany rostlin, odborná a specifická témata prioritně stanovená Úřadem vlády, ISS, MZe
- 2) Diagnostické školení nově přijatých zaměstnanců - vědomosti ohledně odběru, balení a zasílání vzorků do diagnostických laboratoří ÚKZÚZ včetně základní symptomatologie, přehled o požadavcích na kvalitu vzorků dle jednotlivých odborností, přehled o činnosti a používaných metodách diagnostických laboratoří ÚKZÚZ
- 3) Vývoz zásilek rostlin do třetích zemí - přehled o rozsahu a metodách provádění rostlinolékařské kontroly před vývozem zásilek do třetích zemí včetně způsobu vzorkování a prohlídky vzorků a evidence
- 4) Nové odborné informace, předpisy a metodiky na úseku ochrany proti škodlivým organismům - informace o výskytech nových škůdců, původců chorob a plevelů v ČR a ve světě a odborné postupy při provádění monitoringu a opatření proti zavlékání a šíření škodlivých organismů – rostlinolékaři (specialisti)
- 5) Vedoucí školení zajistí vyhodnocení testů a vyplnění dotazníků a předá je školitelům
- 6) **BTFS k dovozním rostlinolékařským kontrolám, k provádění soustavné rostlinolékařské kontroly a dřevěnému obalovému materiálu.**

Prohlubováním odborných znalostí rostlinolékařských inspektorů formou školení je zajištěno provádění kontrol na vysoké profesní úrovni.

Zaznamenávání a vyhodnocování školení

Záznamem jsou prezenční listiny.

Vyhodnocování se uskutečňuje formou pohovoru. Dotazníkem je hodnocen přínos semináře a jeho témat a hodnocení školitele a jeho schopnost předat informace účastníkům semináře. Dotazník je součástí Hospodářského řádu ústavu a zpracovalo ho personální oddělení. Vedoucí školení zajistí vyplnění dotazníků a předá je školitelům.

Oddíl 3.11 Dokumentované postupy

MZ

Za účelem sjednocení přístupu k výkonu státního zdravotního dozoru jsou zpracovávány standardní pracovní postupy (SPP) a metodické pokyny dostupné všem pracovníkům provádějící úřední kontroly. Dosud byly vypracovány a schváleny následující dokumenty:

SPP při provádění SZD pro pracovníky oboru HV

SPP při odběru vzorků potravin a pokrmů pro pracovníky oboru HV

SPP při provádění interního auditu

SPP při provádění SZD pro pracovníky oboru hygieny PBU – Materiály a předměty určené pro styk s potravinami

Metodický postup přenosu informací v rámci systému RASFF v České republice (národní úroveň)

Provozní manuál systému RASFF určený pro pracovníky odborů a oddělení HV a PBU a pracovníky odborů a oddělení HDM krajských hygienických stanic (úroveň OOVZ)

MN pro sjednocení postupu OOVZ při posuzování požadavků některých ustanovení nařízení EP a R (ES) č. 178/2002

MN pro sjednocení postupu OOVZ při posuzování hygienických požadavků přílohy II. nařízení EP a R (ES) č. 852/2004

MN pro sjednocení postupu OOVZ při posuzování postupů založených na zásadách HACCP

Metodický návod pro sjednocení postupu OOVZ při provádění metodických návštěv

Metodický návod pro zajišťování vzdělávání pracovníků odborů HVPBU KHS

Metodický návod pro sjednocení postupu orgánů ochrany veřejného zdraví při provádění kontrol správné výrobní praxe ve výrobě předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami

Metodický návod pro sjednocení postupu krajských hygienických stanic pro provádění kontrol podle nařízení (EU) č. 284/2011.

O provedené kontrole se provádí záznam do protokolu o kontrolním zjištění, a výsledky kontrol převádějí do příslušného informačního systému (v oblasti hygieny výživy IS HVY a v oblasti materiálů a předmětů určených pro styky s potravinami – IS PBU). Přístup ke statistickým výstupům z tohoto systému je možný na místní, regionální i národní úrovni.

Standardní pracovní postupy a metodické pokyny jsou revidovány buď v návaznosti na novou právní úpravu, nebo k revizi dochází v pravidelných dvouletých cyklech.

SZPI

Základním **interním** dokumentem **SZPI** pro **výkon** úřední kontroly je Řád kontrolní činnosti. Na něj navazuje řada organizačních směrnic a metodických pokynů. Všechny tyto dokumentované postupy jsou v režimu „řízené dokumentace“, **tzn.** podléhají procesu vnitřního připomínkování, schvalování, aktualizace a distribuce.

K aktualizaci dochází zejména na základě legislativních požadavků, organizačních změn v SZPI, výsledků interních auditů či kontrol.

S každým novým vnitřním předpisem, či jeho změnou, jsou dotčení zaměstnanci prokazatelně seznámeni – **k tomu nově napomáhá aplikace Vnitřní předpisy, v jejímž rámci je prokazatelné seznámení se s daným VP transparentně zaznamenáno.**

Zprávy o úředních kontrolách představují v zavedeném kontrolním systému SZPI zejména protokol o kontrole. Protokol o kontrole je **dokumentem**, jehož prostřednictvím je kontrolovaná osoba seznamována s výsledkem kontroly. Jeho přílohou mohou být protokol o odběru vzorku, protokol o odběru vzorku a posudky hodnocení na místě, opatření a doklady o kontrole, popř. další doklady prokazující kontrolní zjištění. Požadavky na náležitosti zpráv o úřední kontrole korespondují s příslušnými ustanoveními zákona o kontrole a s vnitřními předpisy SZPI.

SVS

Postup ověřování úředních kontrol je obsažen ve Směrnici pro auditování systému úředních kontrol. Postupy kontrol dovozu veterinárního zboží jsou stanoveny v legislativě EU transponované do legislativy ČR (viz výše) tak, aby kontroly probíhaly stejným způsobem na všech vnějších hranicích EU. Postupy se skládají z kontrol dokladů, shody a fyzických kontrol, závěrem kontroly je rozhodnutí o zásilce. Výsledek kontroly je zaznamenáván do elektronického systému TRACES a uchováván v písemné formě (SVVD) po dobu 3 let na PVS. Další záznamy o zásilkách v souladu s bodem 4 přílohy k rozhodnutí Komise 2001/812/ES, jež neobsahuje systém TRACES, jsou archivovány v papírové formě.

Postupy úředních kontrol v oblasti veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví jsou ujednoceny a zdokumentovány v rámci celé ČR pomocí Metodických návodů SVS. Postupy úředních kontrol v oblasti zdraví zvířat a pohody zvířat jsou ujednoceny a zdokumentovány v rámci celé ČR pomocí Metodických návodů a Diagnostických příruček SVS.

Tyto metodické pokyny a Diagnostické příručky jsou vedeny v režimu řízených dokumentů a jsou pravidelně aktualizovány dle potřeb národní legislativy nebo legislativy Společenství, či na základě nových poznatků.

Metodické pokyny a Diagnostické příručky jsou rozesílány v elektronické formě všem krajským veterinárním správám. Všechny platné metodické pokyny a Diagnostické příručky jsou k dispozici v Evidenci dokumentů, což je webová aplikace přístupná všem úředním veterinárním pracovníkům včetně pracovníkům úředních laboratoří.

Je to jedna z podpůrných složek (satelitních aplikací) IS SVS. Kromě toho odbor informačních a komunikačních technologií zajišťuje provoz neveřejné části webových stránek SVS (tzv. Portál SVS), které slouží spolu s Evidencí dokumentů pro podporu výkonu SVD. Další pomocnou složkou je potom propracovaný systém uživatelské podpory IS SVS.

Jednotný přístup k dokumentování úředních kontrol je zajištěn jednotným formátem formuláře **Protokolu o kontrole**, který vychází z požadavků zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). SVS se při své kontrolní činnosti řídí veterinárním zákonem, zákonem o potravinách, zákonem na ochranu zvířat proti týrání, plemenářským zákonem, zákonem o státní kontrole, a zákonem č. 500/2004 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), ve znění pozdějších předpisů, a přímo použitelnými předpisy Evropské Unie.

Kontrolovaná osoba je vždy seznámena s kontrolním zjištěním popsáním a doložením v protokole o kontrole a při jeho projednávání je seznámena se svými právy.

Kontrolované osobě může být v souladu s příslušnou legislativou uložena:

- ✓ pokuta
- ✓ závazný pokyn včetně nápravných opatření dle zákona č. 246/1992 Sb.
- ✓ mimořádné veterinární opatření, a to

1. ochranná a zdolávací opatření:

- a) při podezření z výskytu nákazy nařizovaná (§ 13 odst. 1 veterinárního zákona)
- b) po potvrzení výskytu nákazy nařizovaná (§ 15 odst. 1 veterinárního zákona)

2. veterinárně hygienická opatření (§ 54 veterinárního zákona odst. 2 písm. b))

3. opatření k veterinární ochraně státního území (§ 54 veterinárního zákona odst. 2 písm. c)

- ✓ bezprostřední zásah
 - a) opatření podle § 13 odst. 3 veterinárního zákona („na místě“):
 - b) opatření podle § 53 odst. 1 veterinárního zákona
- ✓ ukončení mimořádných veterinárních opatření
- ✓ veterinární opatření podle § 17b veterinárního zákona
- ✓ odejmutí nebo pozastavení schválení (např. § 22 veterinárního zákona)
- ✓ odejmutí a změna povolení (např. § 50, resp. § 51 veterinárního zákona)
- ✓ opatření po veterinární kontrole při příchodu na místo určení podle § 30 odst. 2 veterinárního zákona - umístění zvířat v karanténě nebo jejich poražení či utracení, anebo neškodném

odstranění živočišných produktů, nebo opatření po provedení pohraniční veterinární kontroly podle § 35 odst. 1 veterinárního zákona

- ✓ zrušení nebo pozastavení živnosti (§ 13a odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb.)
- ✓ zvláštní opatření (§ 25 odst. 3 plemenářského zákona)
- ✓ nápravné opatření (§ 24 odst. 6 písm. c) plemenářského zákona).

ÚSKVBL

Buduje od roku 2003 integrovaný systém řízení **kvality** (IQMS). V podmínkách ÚSKVBL je situace složitější v tom, že pro jednotlivé úseky jeho činnosti jsou stanoveny rozdílné standardy kvality. V oblasti laboratoří je stanovený standard upraven normou ČSN EN ISO/IEC 17025, v oblasti inspekce jsou stanoveny požadavky na systém jistění jakosti inspektorátů na úrovni EU a profesního sdružení farmaceutických inspektorátů PIC/S. Na úrovni instituce a v oblasti registrace a farmakovigilance je potom realizován QMS na základě norem ISO řady 9000. Z tohoto uspořádání vyplývá i předpisová a záznamová dokumentace. Základní dokumenty ÚSKVBL jsou organizační a pracovní řády a příručka jakosti, na které navazují jak ostatní řády a směrnice ÚSKVBL (např. spisový řád, řád chodu vzorků, směrnice pro výkon auditů), tak i příručky jakosti a navazující dokumentace organizačních útvarů.

Inspektor ÚSKVBL se při provádění kontrolní činnosti řídí postupy a metodami, které jsou popsány v SOP pro jednotlivé činnosti. Sekce inspekční má vytvořen a popsán systém provádění jednotlivých typů inspekci, jež podléhají zákonu č. 378/2007 Sb., o léčivech, ve znění pozdějších předpisů. Je vytvořen a popsán systém pro přijímání opatření v případě výskytu závady v jakosti veterinárních léčivých přípravků a léčivých látek zajišťující jejich standardní obsah a průběh.

Inspektor dokumentuje svou kontrolní činnost formou záznamové dokumentace. Do této vrstvy patří šablony pro vedení korespondence, vzory formulářů, rozhodnutí, certifikátů, záznamy o školení atd. Vzory těchto dokumentů jsou většinou přílohou SOP, které popisují danou činnost a jsou pracovníkům inspekce dostupné v aktuální verzi na serveru **odboru inspekce**.

Při každé inspekci jsou vedeny primární záznamy o inspekci formou popsanou v jednotlivých SOP (checklist), které definují dané typy inspekci, primární záznamy jsou definovaným způsobem archivovány. O každé inspekci je vypracováván protokol o inspekci. Protokol obvykle vypracovává inspektor, který inspekci vedl, vyjadřují se k němu všichni zúčastnění inspektoři, včetně případných expertů. Pokud nejsou doručeny námitky nebo odvolání vůči znění v daném termínu, je Protokol považován za platný.

ÚKZÚZ

Odpovídající pravomoci k provádění úředních kontrol a k přijímání opatření jsou uvedeny obecně v zákoně č. 255/2012 Sb., o kontrole.

V zavedeném kontrolním systému zprávy o úředních kontrolách představují zejména záznamy o kontrolním zjištění uvedené v protokolu o kontrole. Prostřednictvím protokolu je kontrolovaný subjekt seznamován s výsledkem kontroly. Přílohou tohoto protokolu může být protokol o odběru vzorku, rozhodnutí o uložení zvláštního opatření, popř. další doklady prokazující kontrolní zjištění.

Základními dokumentovanými postupy úřední kontroly jsou metodické pokyny, které jsou každoročně aktualizovány, aby zohledňovaly změny v legislativě. Správné používání metodických pokynů pracovníky je kontrolováno interními auditory a také příslušnými vedoucími pracovníky. Výkonem interních auditů je pověřen Odbor auditu a řízení kvality. Správné zavedení dokumentovaných postupů zajišťují organizační a spisové řády a směrnice, příručky jakosti a další dokumenty vedené v souladu s normou ISO 9001:2009.

Oblast kontroly krmiv

Při kontrole krmiv je používán protokol o kontrole obsahující kontrolní list, který zaručuje jednotné prohlídky provozů krmivářských podniků. Tyto protokoly jsou založeny a přístupny v systému LPIS.

Oblast rostlinolékařských kontrol

Všechny protokoly o kontrole jsou vystavovány a evidovány pomocí IS Monitoring, u distribuce a používání (POR) pomocí IS PPP (Phare Project Postregistration) a v rámci společných delegovaných kontrol (ORLI a OKZV) v LPIS – modul Kontroly. Jednotné dokumentování úředních kontrol je zajištěno jednotným formátem formulářů protokolu o kontrole. V případech, kdy se rostlinolékařskou dovozní kontrolou zjistí, že zásilka neodpovídá požadavkům stanovených zákonem č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, ve znění pozdějších předpisů, vydává se rozhodnutí o zásilce formou nařízení úředních opatření nebo mimořádných rostlinolékařských opatření. U nesadbových brambor se nařizují úřední opatření nebo mimořádná rostlinolékařská opatření v případech zjištění nesplnění zvláštních požadavků stanovených zákonem o rostlinolékařské péči, nebo při zjištění výskytu regulovaných škodlivých organismů bramboru.

V případech distribuce nepovoleného POR nebo POR s nedostatky v označování a balení je vydáno úřední opatření, zakazující uvádění na trh. Při zjištění odstranitelných závad v rámci kontroly používání POR lze vydáním úředního opatření uložit opatření k zákazu používání POR a zaslat informace spolu s podnětem pro zahájení řízení KHS v rámci MZ či SZPI, popř. ČIŽP v rámci MŽP. Následuje vydání mimořádného rostlinolékařského opatření a sankční řízení. Všechna správní řízení o uložení sankce jsou na ÚKZÚZ vedene centrálně na oddělení legislativním a právním v rámci Kanceláře ústavu. V rámci sjednocení postupů při kontrole jsou zpracovávány vnitřní předpisy.

ČPI

ČPI se při své kontrolní činnosti řídí plemenářským zákonem, zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), a zákonem č. 500/2004 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s přímo použitelnými předpisy Evropských společenství. Svá práva a povinnosti musí vykonávat v případech, v mezích a způsobem stanoveným uvedenými zákony.

Postup při výkonu kontroly, vztahy mezi kontrolními orgány a kontrolovanými právnickými nebo fyzickými osobami stanovuje Kontrolní řád ČPI. Určení zaměstnanci ČPI jsou v řízení podle správního řádu oprávněnými úředními osobami.

ČPI má pro provádění úředních kontrol a jejich vyhodnocování dostatečný počet kvalifikovaných zaměstnanců, absolventů středoškolského a vysokoškolského studia, s příslušným odborným zaměřením a s praxí v oblasti plemenářské práce.

Odpovídající pravomoci k provádění úředních kontrol a k přijímání opatření má ČPI stanoveny přímo v plemenářském zákoně, obecně pak v zákoně č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Pro prováděné kontroly označování a evidence hospodářských zvířat jsou tyto pravomoci dostatečné.

Kontrola se u chovatele vždy zahajuje v souladu se zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Kontrolované osobě je doručeno nebo předloženo Pověření ke kontrole se stručným popisem zaměření kontroly a poučením o právech a povinnostech kontrolované osoby. O každé kontrole je proveden off-line záznam ve formě jednotného protokolu podle druhu kontroly. Kontrolovaná osoba protokol o kontrole dostane přímo na místě osobním doručením, nebo je jí doručen doporučeným dopisem nebo odeslán do datové schránky. Údaje z kontroly ukládá následně inspektor on-line do Integrovaného zemědělského registru pro každé hospodářství.

Opatření a zvláštní opatření:

Pokud je při kontrole zjištěno nedodržení předpisů, ukládá vždy inspektor podle charakteru zjištěných porušení chovateli opatření k odstranění nedostatků a jejich příčin, které vedly k jeho uložení. Na hospodářství s chovem turů ukládá též zvláštní opatření, zákaz přemísťování zvířat, pokud jsou zjištěny nedostatky v označování, popřípadě v průvodních listech skotu nebo evidování zvířete přítomného na hospodářství.

Opatření i zvláštní opatření se ukládají formou rozhodnutí a jejich splnění, respektive odstranění, je nutné následně zkontrolovat. Zvláštní opatření je teprve po této kontrole zrušeno.

Sankce

Sankce (pokuty) jsou ukládány chovatelům v závislosti na míře zavinění a porušení předpisů a nezávisle na uloženém opatření. O uložení sankce rozhoduje vedení inspekce na pravidelné týdenní poradě, při které se podrobně hodnotí zjištěné nedostatky i příčiny, které k nim vedly. Je-li zjištěno porušení zákona, zkoumá se především rozsah zjištěných nedostatků, závažnost, opakování nedostatků z předešlých kontrol a případné zjištěné úmyslné zavinění. Zdrojem podrobných informací o hospodářství, zvířatech a jejich pohybech během života je databáze ústřední evidence, do jejíchž jednotlivých modulů má inspekce přístup. Porušení zvláštního opatření nebo nesplnění opatření ve stanoveném termínu je posuzováno jako zvláště závažný přestupek a sankcionováno vždy.

4.3.4 Pohotovostní plány a vzájemná pomoc

Oddíl 3.12 Operativní pohotovostní plány

MZe

Pro oblast mimořádných událostí a krizových situací v oblasti bezpečnosti potravin a krmiv byl na MZe v součinnosti s dozorovými orgány zpracován tento dokument:

„Informační podpora při řešení mimořádných událostí a krizových situací v oblasti bezpečnosti potravin a krmiv“ jehož hlavním cílem je připravit systém usnadňující shromažďování, předávání a sdílení informací a vědeckých stanovisek mezi Českou republikou, Evropskou komisí, Evropským úřadem pro bezpečnost potravin a ostatními členskými státy při mimořádných událostech a krizových situacích. Dokument popisuje způsob zajištění spolupráce zúčastněných organizací a útvarů na přípravě, shromažďování a zpracování informací, sloužících pro účinnější a rychlejší řešení mimořádných událostí nebo krizových situací v oblasti bezpečnosti potravin a krmiv. Materiál klade velký důraz na potřebu mezíresortní spolupráce a komunikace, a to nejen mezi zúčastněnými institucemi a útvary, ale také se zahraničními partnery, orgány EU a především směrem k veřejnosti.

Dokument navazuje na rozhodnutí Evropské komise č. 2004/478/ES ze dne 29. dubna 2004 o přijetí obecného plánu řízení krizových situací v oblasti bezpečnosti potravin a krmiv a je výsledkem diskuse na mezíresortní úrovni.

Na základě výše uvedeného rozhodnutí EK byl jmenován krizový koordinátor ČR v oblasti bezpečnosti potravin, kterým je vrchní ředitel Úřadu pro potraviny Ministerstva zemědělství. Ten je členem evropské sítě koordinátorů pro oblast bezpečnosti potravin a krmiv a krizové jednotky Evropské komise.

Pro podporu činnosti krizového koordinátora byla ustavena „Skupina pro informační podporu při řešení mimořádných událostí nebo krizových situací v oblasti bezpečnosti potravin a krmiv“.

MZ

Za mimořádné situace se zasedání ústředního krizového štábu zřízeného vládou ČR podle zákona o krizovém řízení účastní hlavní hygienik ČR. Ministerstvo zdravotnictví v případě přenosu infekčních onemocnění, kontaminace zdrojů pitné vody, kontaminace potravin apod. zřizuje krizový štáb Ministerstva zdravotnictví. Pro takovou situaci jsou zpracovány typové plány „Hromadné postižení osob – epidemie“ a „Hromadné postižení osob mimo epidemii“. Zákon o ochraně veřejného zdraví umožňuje Ministerstvu zdravotnictví provést mimořádná opatření při epidemii a nebezpečí jejího vzniku, stanovit zásady a postupy hodnocení a řízení zdravotních rizik a zásady monitorování zdravotního stavu obyvatelstva, koordinovat činnost a spolupráci s jinými státními a nestátními organizacemi, stanovit nebezpečné výrobky vyhlášením v televizním a celoplošném

rozhlasovém vysílání. Pro hlášení nebezpečného nebo z nebezpečnosti podezřelého výrobku je vypracován standardní operační postup, který mají k dispozici všechna pracoviště OOVZ.

Na každé krajské hygienické stanici byla ustavena funkce krizového manažera, který v případě mimořádných událostí působí jako koordinátor. Každá krajská hygienická stanice má zpracovaný vlastní plán postupu při mimořádných situacích, který se vztahuje i na hygienu potravin a hygienu předmětů běžného užívání. Plán zahrnuje seznam kontaktů, který je pravidelně aktualizován. Tento plán je k dispozici všem pracovníkům krajských hygienických stanic.

Ke zřízení krizového štábu může dojít na centrální úrovni z rozhodnutí vlády ČR.

SZPI

SZPI je národním kontaktním místem RASFF zabezpečujícím bezodkladnou výměnu informací o jiných než bezpečných potravinách mezi Českou republikou a orgány Evropské unie. Detailní pravidla fungování systému RASFF a povinnosti jednotlivých členů upravuje Nařízení Komise (EU) 16/2011, kterým se stanoví prováděcí opatření k systému rychlé výměny informací pro potraviny a krmiva. Na národní úrovni je činnost systému rychlého varování upravena Nařízením vlády č. 98/2005 ze dne 9. února 2005, kterým se stanoví systém rychlého varování o vzniku rizika ohrožení zdraví lidí z potravin a krmiv, ve znění pozdějších předpisů.

Interní přenos dat o takových potravinách je zabezpečen informačním systémem SZPI a je využíván jak v případě zjištění nevyhovujících kontrolních zjištění v laboratořích, tak i v případech, kdy inspektor takovou potravinu zjistí přímo na místě u provozovatele potravinářského podniku. Tyto informace jsou zainteresovaným pracovníkům doručovány automaticky.

SZPI je jedním z členů sítě RASFF, jejichž úkoly definuje Nařízení Vlády České republiky č. 98/2005 Sb. Role zastává v systému dvě – jednak je národním kontaktním místem (NKM) pro komunikaci mezi ostatními členy sítě RASFF v ČR, ostatními členskými státy Evropské unie a Evropskou komisí (vnější systém rychlého varování), a jednak je jedním z dozorových orgánů nad potravinami v ČR.

Pro efektivní výkon kontroly využívá tzv. vnitřní systém rychlého varování, který je součástí pohotovostních plánů dle nařízení EP a R (ES) č. 882/2004. Pro oblast mimořádných událostí v oblasti bezpečnosti potravin byl zpracován krizový manuál, jehož cílem je stanovení postupu SZPI v případě krizové situace související s výskytem potraviny představující vážné riziko na trhu, přičemž se tím myslí postupy týkající se navazující kontrolní činnosti i komunikace s veřejností. Krizovou situací se rozumí stav, kdy se na českém trhu vyskytují, nebo existuje důvodné podezření, že se mohou v masivním měřítku vyskytovat potraviny, které představují přímé či nepřímé vážné ohrožení lidského zdraví nebo potraviny, které by takto mohly být veřejností vnímány.

Všichni odpovědní zaměstnanci SZPI jsou s náležitostí systému RASFF seznámeni v rámci vstupního vzdělávání a následně o výstupech z RASFF průběžně informováni prostřednictvím zpráv na intranetu SZPI.

SVS

Sektory/subjekty/oblasti, kde fungují plány pro mimořádné situace

- ✓ Chovatel - plány pro hospodářství
- ✓ Jatky – plán pro případ výskytu některých nebezpečných nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka na jatkách
- ✓ KVS - plány pro příslušný region
- ✓ SVS - plány na celostátní úrovni

Rozsah každého plánu

- ✓ Plány pro výskyt vybraných nebezpečných nákaz zvířat
- ✓ Plány pro činnost při jiných mimořádných událostech (krizových situacích)
- ✓ Rozsah plánů vyplývá a je v souladu s platnou legislativou ČR a Evropského společenství
- ✓ základní legislativa uvádějící minimální rozsah a kritéria pohotovostních plánů: veterinární zákon, vyhláška č. 299/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 389/2004 Sb.,

vyhláška č. 202/2004 Sb., směrnice Rady 2003/85/ES, 2001/89/ES, 2002/60/ES, 92/119/EHS, 2005/94/ES, 92/66/EHS, 2000/75/ES, nařízení Komise (ES) č. 2075/2005, nařízení EP a R (ES) č. 999/2001

- ✓ zák. č. 239/2000 Sb., orgány veterinární správy jsou zařazeny mezi ostatní složky IZS a poskytují plánovanou pomoc na vyžádání v případě vzniku mimořádné události (krizovém stavu). Tato pomoc je poskytována v souladu s plány, které mají orgány veterinární správy zpracovány (viz odrážka 2 tohoto článku).

Odpovědný orgán

- ✓ ÚSV SVS
- ✓ KVS

Uspořádání pro rozšiřování a školení pro zajištění efektivní implementace včetně provádění simulace

- ✓ Vzorové plány jsou k dispozici na webových stránkách SVS - plány pro hospodářství
- ✓ Plány jsou k dispozici na portále SVS - plány na celostátní úrovni
- ✓ Plány jsou k dispozici na všech KVS - plány na regionální úrovni
- ✓ Plány jsou k dispozici pro odbor krizového řízení MZe - zpřístupnění portálu SVS pracovníkům odboru krizového řízení MZe
- ✓ Plány jsou k dispozici v elektronické formě (CD ROM) pro zainteresované složky (IZS) a KVL
- ✓ Každoročně jsou organizována SVS simulační cvičení ke zdokonalení činností nutných k řešení mimořádných událostí nakažového charakteru se zapojením všech složek IZS nutných k řešení takovéto situace
- ✓ Podle potřeby se provádí aktualizace pohotovostních plánů (např. nové informace o nákazách, diagnostice, aktualizace legislativy, kontakty na spolupracující orgány a organizace – IZS apod.). Tyto aktualizace jsou zasílány všem KVS. 2 x ročně se provádí revize všech textů pohotovostních plánů a jejich příloh.
- ✓ Průběžné provádění kontrol aktualizací pohotovostních plánů na úrovni KVS (kontaktní údaje apod.) a vybavení pro případ vzniku nákazy (pohotovostní kufry a brašny).
- ✓ SVS je zapojena do systému RASFF.

ÚKZÚZ

Oblast kontroly krmiv

Pro mimořádné situace má ÚKZÚZ vypracován pohotovostní plán, který slouží jako návod pro pracovníky **OKZV** jak postupovat v případě mimořádných událostí v oblasti krmiv, které by mohly představovat závažné riziko pro zdraví lidí nebo zvířat. V mimořádné situaci (např. kontaminace krmiv) je ústav schopen okamžitě reagovat a takové krmivo pozastavit a nařídit jeho likvidaci. Zároveň pohotovostní plán obsahuje kontakty na ostatní orgány odborného dozoru s příklady situací, za kterých je vhodné je kontaktovat. Pohotovostní plán je každoročně aktualizován a rozeslán příslušným pracovníkům prostřednictvím řízené dokumentace.

Další vnitřní metodický pokyn stanovuje postupy v rámci ÚKZÚZ pro přenos informací zveřejněných v systému RASFF. V souladu s těmito pokyny jsou pracovníci ústavu schopni okamžitě reagovat na mimořádné situace a minimalizovat s nimi spojená rizika. Legislativní oporu má systém v nařízení EP a Rady (ES) č. 178/2002 a v české legislativě v zákoně o krmivech a zákoně o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů. Odpovědným orgánem pro oblast krmiv v souvislosti s řešením mimořádných situací je SZV ÚKZÚZ, jsou jmenovány kontaktní osoby, které spolupracují s pracovníky **OKZV** a s národním kontaktním místem. Národním kontaktním místem je SZPI. Pokud jsou při úřední kontrole nalezeny produkty ke krmení, které nelze považovat za bezpečné a představují přímé nebo nepřímé riziko pro lidské zdraví nebo zdraví zvířat, a je zřejmé, že se vyskytují na území dalších členských států, jsou tyto případy oznámeny prostřednictvím národního kontaktního místa Evropské komisi. Naopak všechny případy

týkající se České republiky jsou z EU zasílány národnímu kontaktnímu místu v ČR, které tato oznámení zasílá členům sítě systému RASFF v ČR.

Hlavními kontrolovanými subjekty, u kterých k mimořádným situacím může docházet, jsou výrobci, dovozci a dodavatelé krmiv.

Charakter a rozsah kontrol prováděných v ekologickém zemědělství nevyžaduje stanovení vlastních operačních plánů pro mimořádné situace. Pokud nastane potřeba mimořádných kontrol, jsou ÚKZÚZ a kontrolní organizace schopny pokrýt tyto potřeby z vlastních zdrojů. Při mimořádných situacích (např. podezření z hrubého porušení pravidel ekologického zemědělství) provede ÚKZÚZ neohlášenou kontrolu. Pokud zjistí inspektoři ÚKZÚZ v ekologickém zemědělství porušení zásad, spadajících do gesce dalších orgánů odborného dozoru, použijí výše zmíněný pohotovostní plán.

Podle nařízení Rady (ES) č. 834/2007 si kontrolní organizace v odůvodněných případech mohou vyměňovat informace o výsledcích kontrol v kontrolovaných podnicích. Naopak, pokud kontrolovaný subjekt přechází od jedné kontrolní organizace ke druhé, je povinností organizace, od které subjekt odchází, předat nástupnické kontrolní organizaci relevantní podklady (historie podniku).

Oblast rostlinolékařských kontrol

Charakter a rozsah prováděných rostlinolékařských kontrol nevyžaduje stanovování pohotovostních plánů pro mimořádné situace. Jsou zpracovány manuály nebo metodické pokyny zaměřené cíleně na některé činnosti nebo rostlinné komodity či škodlivé organismy. Metodický pokyn pro provádění rostlinolékařské kontroly zásilek při dovozu a průvozu upřesňuje, jak postupovat při nálezů regulovaného škodlivého organismu (tzn. jak naložit se zásilkou – např. vrácení zásilky do země původu, zničení zásilky, ošetření nebo zpracování zásilky), nebo jak postupovat v případě zjištění neznámého škodlivého organismu. Dále byl vydán metodický postup, jak postupovat při zjištění výskytu škodlivých organismů nových pro území České republiky. U nesadbových brambor při zjištění regulovaného škodlivého organismu bramboru se postupuje dle platných právních předpisů vztahujících se ke škodlivým organismům bramboru (vyhlášky MZe ČR č. 331/2004 Sb., o opatřeních k zabezpečení ochrany proti zavlékání a šíření původce bakteriální kroužkovitosti bramboru a původce bakteriální hnědé hniloby, ve znění pozdějších předpisů, č. 332/2004 Sb., o opatřeních k zabezpečení ochrany proti zavlékání a šíření původce rakoviny bramboru, hád'átka bramborového a hád'átka nažloutlého, ve znění pozdějších předpisů, a č. 75/2010 Sb., o opatřeních k zabezpečení ochrany proti zavlékání a šíření hád'átka bramborového a hád'átka nažloutlého, **ve znění pozdějších předpisů**), ve kterých jsou stanovena opatření k zabezpečení ochrany proti zavlékání a šíření těchto škodlivých organismů a která jsou v souladu s evropskými předpisy, nebo dle metodických pokynů zpracovaných pro regulované škodlivé organismy bramboru.

Také u distribuce a používání POR na ochranu rostlin charakter a rozsah prováděných kontrol nevyžaduje stanovování pohotovostních plánů pro mimořádné situace. Při zjištění závažných nedostatků postupuje inspektor podle pokynů, které jsou obsaženy v závažných metodických postupech.

ČPI

ČPI se při případných mimořádných situacích řídí obecně platnými předpisy. Informace z provedených kontrol jsou uloženy v Integrovaném zemědělském registru, který vede MZe a který je k dispozici též SVS, ÚKZÚZ a jiným dozorovým orgánům.

ÚSKVBL

V případě výskytu závady v jakosti veterinárních léčiv musí být přijata účinná opatření, kterými se zajistí co nejmenší dopad závady pro zdraví či život zvířat, pro zdraví či život člověka či pro životní prostředí. Pro tyto účely je vytvořena v rámci struktury ÚSKVBL skupina RAS (Rapid Alert System). Pravidla pro příjem a hodnocení informací o závadách v jakosti veterinárních léčiv a přijímání nápravných opatření a fungování systému rychlé výstrahy (RAS) jsou upravena

systémově řízeným dokumentem - směrnici ÚSKVBL. ÚSKVBL je také členem Systému rychlého varování pro potraviny a krmiva (RASFF) v rámci orgánů veterinární správy ČR.

Oddíl 3.13 Organizace spolupráce a vzájemné pomoci

MZe

V oblasti správní pomoci a spolupráce postupují příslušné orgány podle požadavků uvedených v čl. 34 – 40 nařízení EP a R č. 882/2004.

MZe přijímá ze zahraničí za příslušné orgány ve své působnosti, kromě přímé spolupráce těchto orgánů s partnerskými zahraničními orgány, podněty ke kontrolám, žádosti o spolupráci a/nebo přijetí opatření, případně stížnosti na úřední kontroly prováděné v ČR. MZe tyto podklady předává příslušným orgánům kompetentním v oblasti podání s cílem ověřit informace uvedené v podkladech, doplnit další souvislosti, případně přijmout opatření k nápravě a dále poskytnout celkové stanovisko k předmětu podání. MZe v návaznosti na podané informace příslušnými orgány zpracuje odpověď, která obsahuje informace k provedení šetření a jeho výsledek, případně přijatá opatření a dále závěrečné rozhodnutí včetně zdůvodnění. Odpověď je předána zastupitelskému úřadu místa podání podnětu a v kopii též Stálému zastoupení ČR v Bruselu a příslušnému dozorovému orgánu.

MZ

V případě oficiálních hlášení neshod v oblasti bezpečnosti potravin a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami se postupuje podle pokynů pro výměnu informací v systému RASFF.

Dalším fórem pro výměnu informací v oblasti výkonu úředních kontrol jsou pracovní orgány Komise, kde lze řešit interpretační dotazy předpisů v oblasti potravinového práva nebo stanovit jednotný postup při výkonu úředních kontrol.

Na neformální úrovni probíhá výměna názorů a konzultace mezi dozorovými orgány na pracovní úrovni mezi odborníky nebo zástupci členských států.

Národní referenční laboratoře pro materiály předměty běžného užívání je součástí sítě komunitárních referenčních laboratoří v této oblasti a na této úrovni probíhá rovněž výměna zkušeností a postupů v oblasti analýzy materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami. Ministerstvo zdravotnictví spolupracuje s Ministerstvem průmyslu a obchodu v rámci systému ProCoP při poskytování informací podnikatelům o požadavcích na výrobky a o fungování vnitřního trhu v oblasti volného pohybu potravin a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami. MZ je rovněž zapojeno do systému CPCS a v rámci do systému SOLVIT poskytuje MPO podkladové informace k oblastem spadajícím do kompetence OOVZ.

V oblasti předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami existuje přímá spolupráce s orgány celní správy a poskytování informací je podloženo § 84 odst. 6 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

SZPI

Dle nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 si příslušné orgány členských států poskytují vzájemnou správní pomoc, pokud výsledky úředních kontrol vyžadují přijetí opatření ve více než jednom členském státě. Správní pomoc může podle potřeby zahrnovat i účast na kontrolách na místě, které provádí příslušný orgán jiného členského státu. Je umožněna i výměna všech nezbytných informací a dokladů či přímá spolupráce mezi pracovníky příslušných orgánů v různých členských státech, např. pro ověření dodržování právních předpisů, či v případě nedodržení, které má důsledky i pro jiný členský stát. SZPI přistupuje proaktivně k výše uvedeným principům a v oblasti mezinárodní spolupráce a vzájemné pomoci pracuje systematicky a dlouhodobě.

Konkrétním příkladem může být realizace projektů přeshraniční spolupráce, jejichž cílem je vytvoření sítě osobních kontaktů mezi partnerskými institucemi v příhraničních regionech států

sousedících s ČR. Cíl je naplňován zejména přímými styky pracovníků příslušných orgánů a účastí na společných kontrolách na místě v partnerském členském státu. Tím jsou zapojené instituce seznámeny s kontrolními postupy partnerských institucí. SZPI realizovala spolupráci tohoto typu s partnery z Rakouska, Slovenska, Švýcarska a **Bavorska a nyní připravuje společný projekt s polskými dozorovými orgány**. Dalším příkladem proaktivního přístupu je vedení intranetového seznamu získaných kontaktů příslušných orgánů v členských státech a třetích zemích. Tyto kontakty jsou využívány při řešení konkrétních problémů úředních kontrol (v minulosti např. kontrola obsahu vody v hluboce zmrazených rybích produktech, kontrola původu lihu v irské whisky apod.).

V definovaných případech postupuje SZPI dle daných právních předpisů EU. Jedná se zejména o předávání informací při zjištění nevyhovující jakosti u šarže čerstvého ovoce nebo zeleniny z dovozu (dle nařízení Komise (ES) č. 543/2011 ve znění prováděcího nařízení Komise (ES) č. 1325/2011), či přenos informací pomocí systému RASFF.

SZPI je podle § 15 odst. 4 zákona o potravinách Národním kontaktním místem pro systém rychlého varování (NKM RASFF). Národní kontaktní místo soustřeďuje informace ze všech orgánů dozoru nad potravinami a krmivy v ČR: SZPI, Státní veterinární správy, Orgánů ochrany veřejného zdraví a Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského. S Národním kontaktním místem spolupracují také další účastníci národního systému rychlého varování: Generální ředitelství cel, Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo obrany, Ministerstvo spravedlnosti a Ústav zemědělské ekonomiky a informací. Koordinační funkci plní Sekretariát koordinační skupiny bezpečnosti potravin při Ministerstvu zemědělství. Úkoly členů sítě definuje Nařízení Vlády České republiky č. 98/2005 Sb., dále je systém a jeho fungování popsán v Metodickém postupu přenosu informací v rámci systému RASFF v České republice, který je závazný pro všechny členy sítě RASFF v České republice a ve kterém jsou definovány vnitřní postupy jednotlivých ústředních institucí státní správy.

Systém rychlého varování pro potraviny a krmiva (RASFF) je vzájemně propojenou sítí, která spojuje členské země Evropské unie s Evropskou komisí a Evropským úřadem pro bezpečnost potravin (EFSA). Hlavním cílem tohoto systému je zabránit ohrožení spotřebitele nebezpečnými potravinami nebo krmivy. Systém umožňuje jednotlivým státům učinit co nejrychlejší kroky k odvrácení poškození zdraví spotřebitelů zamezením uvedení produktu na trh a/nebo stažením výrobku z trhu.

Tok informací o výskytu nebezpečných výrobků je obousměrný, dozorové orgány ČR se prostřednictvím Národního kontaktního místa dozvídají o nebezpečných výrobcích, které mohou být na českém trhu a v rámci svých pravomocí následně provádí kontrolu. Evropská komise je pak zpětně informována o skutečnostech, které byly v návaznosti na informaci z EU zjištěny a o uložených opatřeních. Dojde-li ke zjištění výskytu nebezpečného výrobku některým z dozorových orgánů v ČR, odesílá Národní kontaktní místo do EK informace získané od jednotlivých účastníků národního systému. Po identifikaci rizikového výrobku na trhu nebo na hraničních přechodech jsou výsledky kontroly získané hodnocením produktu na místě či laboratorními rozbory porovnány s podmínkami pro zaslání oznámení do systému - tzv. Standardními operačními postupy (SOP) RASFF. Součástí odeslaného oznámení jsou výsledky kontrol, přijatá opatření, detailní informace vedoucí k přesné identifikaci produktu, údaje o jeho distribuci atd.

Právně je evropský systém rychlého varování pro potraviny a krmiva zakotven v člancích 50-52 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, v platném znění, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin. Nařízení Komise (EU) č. 16/2011, kterým se stanoví prováděcí opatření k systému včasné výměny informací pro potraviny a krmiva, bylo vydáno v lednu 2011. Fungování systému RASFF je v České republice podrobně upraveno Nařízením vlády č. 98/2005 Sb., kterým se stanoví systém rychlého varování o vzniku rizika ohrožení zdraví lidí z potravin a krmiv.

Současně je SZPI Národním kontaktním místem pro systém správní pomoci a spolupráce (NKM AACs). Administrative Assistance and Cooperation system (AAC systém) slouží ke sdílení informací mezi členskými státy EU o podvodech, falšování, pašování a klamání, týkající se potravin a krmiv s přeshraničním dopadem. Systém by měl pokrývat celý potravinový řetězec, vše, co by mohlo mít dopad na potraviny (tzn. v souladu s heslem a přístupem „od vidlí po vidličku“). Kromě podvodů v potravinách by měl systém sloužit i pro další administrativní spolupráci mezi členskými státy EU.

Právně je systém správní pomoci a spolupráce zakotven v Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004, o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat, konkrétně v jeho Hlavě IV (Správní pomoc a spolupráce), člancích 34-40. Dalším zásadním právním předpisem je Prováděcí rozhodnutí Komise EU 2015/1918, kterým se zřizuje systém správní pomoci a spolupráce podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat.

SZPI spolupracuje s Úřadem průmyslového vlastnictví při kontrole dodržování práv duševního vlastnictví a to zejména při kontrole chráněných zeměpisných označení potravin a chráněných označení původu potravin, mezi které patří označení jako např. „České pivo“, „Hořické trubičky“ nebo „Štramberské uši“.

SZPI dále spolupracuje s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR v rámci systému ProCoP při poskytování informací podnikatelům o požadavcích na výrobky a o fungování vnitřního trhu v oblasti volného pohybu potravin. Rovněž se aktivně zapojuje do řešení případů zjištěných nekalých obchodních praktik, včetně nekalých obchodních praktik použitých provozovateli působícími v ČR vůči spotřebitelům v jiných členských státech EU, což jí mimo jiné umožňuje i zapojení do elektronického komunikačního systému CPCS (Consumer Protection Coordination System). Ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR je SZPI také zapojena do systému SOLVIT, v němž členské státy spolupracují při účelném řešení problémů, k nimž může docházet v důsledku nesprávného používání právních předpisů v oblasti vnitřního trhu ze strany orgánů veřejné moci. Dále je SZPI součástí systému IMI, (Systému pro výměnu informací o vnitřním trhu), jenž představuje elektronický nástroj, který má zlepšit komunikaci a spolupráci mezi správními orgány členských států při uplatňování právních předpisů pro vnitřní trh. Cílem systému je odstranit některé praktické překážky, snížit správní zatížení a zvýšit účinnost správní spolupráce v Evropě.

SZPI je členem Celostátní radiační monitorovací sítě a spolupracuje se Státním úřadem pro jadernou bezpečnost v monitorování radioaktivní kontaminace (aktivita radionuklidu 137 Cs) na celém území ČR.

Velmi úzká koordinace probíhá s dalšími orgány státní správy nebo samosprávy při některých kontrolách, které jsou zaměřeny zejména na bezpečnost potravin a odhalování některých klamavých praktik. Klíčová je v této souvislosti spolupráce s Ministerstvem zdravotnictví ČR a Státními zdravotními ústavy při hodnocení rizika v případě podezření, že je uváděna na trh nebezpečná potravina. Spolupráce rovněž probíhá se Státním ústavem pro kontrolu léčiv v případě hraničních výrobků.

SVS

Spolupráce s celními orgány vyplývá z veterinárního zákona a z „Dohody mezi SVS a GŘC“. Spolupráce s provozovatelem Letiště Václava Havla Praha je uzavřena MěVS v Praze „Smlouva o spolupráci mezi Českou správou letišť a MěVS Praha“. Dohody spolupráce s třetími zeměmi jsou uzavírány v rámci EU.

Pokud při úřední kontrole provedené v místě určení zboží nebo při přepravě zboží z jiných členských států zjistí orgány veterinární správy, že zboží není v souladu s krmivovým nebo potravinovým právem do té míry, že:

b) vzniká riziko pro zdraví zvířat, nebo že dochází k vážnému porušení krmivového nebo potravinového práva, neprodleně SVS kontaktuje příslušný orgán členského státu odesláním
c) vzniká riziko pro lidské zdraví nebo zdraví zvířat (krmivo) SVS rozhodne o jeho oznámení v systému rychlého varování pro potraviny a krmiva (RASFF).

d) **vzniká podezření z podvodu potravin či falšování potravin SVS rozhodne o jeho oznámení v systému správní pomoci a spolupráce (AACS).** Orgány veterinární správy jsou členem sítě v systému rychlého varování pro potraviny a krmiva v ČR a **v systému správní pomoci a spolupráce.** Kontaktním místem RASFF i AACS pro komunikaci s Národním kontaktním místem ČR bylo v rámci orgánů veterinární správy určeno pracoviště **ÚVS** SVS. SVS vydala Metodický návod SVS „Vnitřní metodický postup přenosu informací – SVS Rapid Alert System for Food and Feed“. Podle tohoto metodického návodu postupují jednotliví členové systému rychlého varování pro potraviny a krmiva v rámci veterinární správy při oznámení výskytu rizikového výrobku Národním kontaktním místem ČR a při oznamování výskytu rizikového výrobku Národnímu kontaktnímu místu ČR.

V případě výskytu nebezpečné nákazy je dle veterinárního zákona zdolávání a zabránění šíření nákaz v kompetenci orgánů veterinární správy, které si mohou vyžádat součinnost (IZS). V případě jiných mimořádných situací (povodně) se orgány veterinární správy zapojují do jejich řešení jako součást IZS (vedlejší složka) a podléhají jeho velení z hlediska využití a koordinace sil (§ 4 zákona č. 239/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Základní principy a postupy součinnosti vyplývají z platné krizové legislativy ČR (zejména zákona č. 239/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů o IZS, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, ve znění pozdějších předpisů). Styčnými místy jsou OPIS IZS, územně příslušné OPIS IZS krajů. Mezi SVS a GRH HZS je uzavřena smlouva o plánované pomoci na vyžádání.

SVS spolupracuje s MZe a ÚPV při schvalování a kontrole specifikace pro ZTS, CHOP a CHZO.

ÚSKVBL

Výměna informací na mezinárodní úrovni

ÚSKVBL zajišťuje informační propojení s příslušnými orgány členských států Evropské unie a výměnu informací vyžadovaných předpisy Společenství.

ÚSKVBL má povinnost na základě žádosti příslušného úřadu členského státu sdělit tomuto úřadu obsah protokolu z kontroly. Jestliže ÚSKVBL obdržel od příslušného úřadu členského státu protokol z kontroly a nesouhlasí se závěry příslušného úřadu členského státu, ve kterém byl protokol vytvořen, informuje tento úřad o svých důvodech a v případě potřeby si vyžádá další informace.

Evropské lékové agentuře oznamuje ÚSKVBL rozhodnutí o registraci, zamítnutí nebo zrušení registrace, zrušení rozhodnutí o zamítnutí nebo zrušení registrace, zákazu výdeje nebo stažení léčivého přípravku z trhu společně s důvody, na nichž jsou taková rozhodnutí založena. Od roku 2008 ÚSKVBL poskytuje Evropské lékové agentuře údaje o výrobcích léčivých přípravků formou vkládání dat o povoleních k výrobě a jejich změnách a vydaných certifikátech správné výrobní praxe do evropské databáze výrobců.

ÚSKVBL neprodleně oznámí informace o opatření přijatém podle § 100 odstavců 4 a 5 zákona o léčivech, které se může týkat ochrany veřejného zdraví ve třetích zemích, Světové zdravotnické organizaci a Evropské lékové agentuře.

V systému rychlé výstrahy (RAS) ÚSKVBL přijímá a zasílá relevantní informace v rámci mezinárodní sítě kompetentních úřadů.

ÚKZÚZ

Pro mezinárodní spolupráci je vypracován Vnitřní metodický postup přenosu informací v rámci systému RASFF v ÚKZÚZ, podle kterého se postupuje v případě výskytu rizika pro zdraví lidí, zvířat nebo životní prostředí.

Oblast kontroly krmiv

Při kontrole využívá ÚKZÚZ také informace získané v orgánech EU a na školeních organizovaných EK. Dále vychází z několika doporučení Komise o monitorování cizorodých látek v krmivech, na základě kterých jsou sledovány hodnoty mykotoxinů a PCB v krmivech.

Oblast rostlinolékařských kontrol

Postupy pro vzájemnou spolupráci s Celní správou ČR při provádění celní a rostlinolékařské kontroly zásilek dovážených ze třetích zemí vycházejí z ustanovení zákona č. 326/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a jsou popsány v metodických postupech pro celníky (MP „Rostlinné zboží podléhající kontrole“) a inspektory Odboru dovozu a vývozu (MP „Rostlinolékařská kontrola zásilek při dovozu a průvozu, rozhodování o naložení se zásilkami“). Celní správa ČR podává informace v případě dovozu zásilek rostlin a rostlinných produktů, které podléhají dovozní rostlinolékařské kontrole. Zástupci Odboru dovozu a vývozu a celní správy se scházejí nejméně jednou ročně na centrální úrovni, podle potřeby také na regionální úrovni, z jednání jsou pořizeny zápisy, se závěry jednání jsou seznámeni věcně příslušní zaměstnanci Odboru dovozu a vývozu. **Pro sjednocení kontrol vydal ÚKZÚZ tzv. Dovozní manuál, který využívá Celní správa ke své činnosti. Tento dokument je průběžně aktualizován a jeho obsah je zanesen do IS Celní správy.**

V případě nedodržení dovozních rostlinolékařských požadavků postupují celní orgány ve shodě s rozhodnutím pracovníků Odboru dovozu a vývozu o naložení se zásilkou v souladu s výše popsaným zákonem.

V souladu s ustanovením zákona č. 326/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, v rámci ohlašovací povinnosti, platí pro obecní úřady povinnost předávat ÚKZÚZ na základě podaného oznámení písemné informace o zjištění výskytu nebo důvodného podezření z výskytu regulovaného škodlivého organismu.

Sekce rostlinolékařské péče spolupracuje s rostlinolékařskými službami ostatních členských států EU při poskytování informací nebo zjišťování příčin nedostatků, zjištěných na území jiného členského státu.

Rostlinolékařské služby všech členských států EU písemně oznamují Evropské komisi a ostatním členským státům EU první výskyty škodlivých organismů na svém území.

V případech, kdy se rostlinolékařskou dovozní kontrolou zásilek ze třetích zemí zjistí, že zásilka neodpovídá požadavkům stanoveným zákonem č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, ve znění pozdějších předpisů, a zásilka je pozastavena a podrobena určitým opatřením, Odbor dovozu a vývozu písemně formou úřední notifikace a pomocí programu EUROPHYT oznamuje toto pozastavení zásilky příslušné třetí zemi, Evropské komisi a úředním rostlinolékařským organizacím ostatních členských států EU.

ČPI

Českou plemenářskou inspekci metodicky řídí Ministerstvo zemědělství, odbor živočišných komodit. Ministerstvo je zároveň odvolacím orgánem při řešení správních deliktů kontrolovaných osob. Předávání informací je realizováno přímo a prostřednictvím Integrovaného zemědělského registru. Spolupráce s ostatními orgány se týká především Státní veterinární správy a ostatních veterinárních dozorových orgánů, dále Státního zemědělského intervenčního fondu, ve správní oblasti Celní správy (GR cel - vymáhání sankcí), orgánů krajské a místní správy a samosprávy (vyhledávání kontrolovaných osob, poskytování informací o hospodářství a zvířatech na území obce apod.), Policie ČR a Městské policie (pomoc na vyžádání, při zjištění trestného činu apod.).

4.3.5 Opatření týkající se auditu příslušných orgánů

Oddíl 3.6 Všeobecná organizace a řízení

MZ

Audit dozorových orgánů spadajících do gesce MZ má charakter interního auditu, tzn. že je zajišťován z vlastních personálních kapacit. Audit je prováděn podle Standardního pracovního postupu, při jehož zpracování se vycházelo z materiálů Rozhodnutí komise 2006/677/ES ze dne 29/IX/2006 o vydání pokynů, kterými se stanoví kritéria pro provádění auditů podle nařízení EP a R (ES) č. 882/2004, normy ČSN EN ISO 19011, ČSN EN ISO 9000 a dalších.

Audit podle čl. 4 nařízení EP a R č. 882/2004 provádějí vybraní zaměstnanci MZ a krajských hygienických stanic, přičemž platí zásada, že auditor neprovádí audit činností, za které nese přímou odpovědnost. Při auditech na úrovni krajů, na kterých se jako auditori podílejí vyškolení zaměstnanci, je za účelem nezávislosti prováděna výměna těchto auditorů. Pro výběr auditorů jsou ministerstvem stanoveny minimální požadavky na auditora. Předmětem auditu jsou všechny činnosti vykonávané krajskou hygienickou stanicí, včetně oblasti proškolení kontrolních pracovníků.

Pro potvrzení nezávislosti prováděných interních auditů je vyzvána nezávislá osoba nebo orgán, kterému je udělena pravomoc pro zapojení se do auditu. Tato osoba nebo orgán pak provádí přezkoumání postupů auditu.

Četnost auditů je stanovena tak, aby každé pracoviště krajské hygienické stanice bylo podrobeno auditu minimálně jednou za 3 roky. Četnost souvisí s nastavením víceletých kontrolních plánů a odráží nutnost přizpůsobovat charakter a zaměření auditu měnícím se požadavkům v oblastech potravinového práva a v oblastech stravovacích služeb. Počítá se také s možností provedení mimořádných auditů, o kterých v případě potřeby může rozhodnout vedení MZ.

Vypracovaný Standardní pracovní postup při provádění interního auditu na odborech a odděleních hygieny výživy a předmětů běžného užívání chronologicky popisuje veškeré činnosti probíhající při interním auditu, přičemž klade důraz zejména na nezávislost auditorů a celého interního auditu, vyškolení auditorů, vypracování plánu interního auditu, pověření k internímu auditu, provedení vlastního interního auditu, dokumentaci z provedeného interního auditu, vypracování auditorské zprávy, její zaslání a kontrolu plnění navržených opatření. Samozřejmostí je udržování obousměrné komunikace na cestě zadavatel-auditní orgán-auditovaný.

Výstupy z jednotlivých auditů jsou pro potřeby orgánů ochrany veřejného zdraví uveřejňovány na intranetu MZ. Závěrečná zpráva z prvního tříletého cyklu interních auditů je zveřejňována na internetových stránkách www.mzcr.cz.

SZPI

SZPI má zaveden a certifikován systém managementu jakosti dle EN ISO 9001:2009 pro „Výkon činnosti správního úřadu provádějícího státní dozor v oblasti zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků“. Nezávislý certifikační audit provedla mezinárodní společnost BVQI v r. 2005, od té doby je systém aktivně udržován, včetně recertifikace.

Proces auditu je písemně zdokumentován v organizačních směrnících, které vychází z požadavků normy pro auditování ISO 19011:2012. Směrnice řeší výběr auditorů (zajištění nestrannosti a nezávislosti), sestavování programu auditů (systematický přístup, zainteresování celého vedení SZPI), sestavování plánu auditu, provedení auditu, dokumentaci zjištění auditu (písemná zpráva, zdokumentování zjištění), systém řešení nápravných a preventivních opatření. Interní audity zajišťují zaměstnanci SZPI. Auditori jsou vybráni z různých organizačních úrovní SZPI, čímž je zaručena jak jejich potřebná odbornost, tak požadovaná nezávislost.

Metodicky auditory vede manažer procesu řízení jakosti, který rovněž zpracovává program interních auditů, zveřejňuje zprávy z interních auditů, vede evidenci zjištění a případných neshod, připravuje podklady pro přezkoumávání SMJ vedením, komunikuje s externí certifikační společností apod.

Součástí auditu je sestavení plánu auditu, komunikace s vedoucím auditované oblasti, provedení vlastního auditu, projednání zjištění auditorů, zpracování zprávy. Všechny zprávy jsou přístupny všem zaměstnancům SZPI na intranetu, včetně přehledu zjištění a návrhů opatření, která přijímají vedoucí auditovaných oblastí.

Vedení SZPI schvaluje program interních auditů na stanovené období. Do programu mohou být během stanoveného období zařazeny mimořádné audity. Interní audity probíhají v průběhu roku na všech inspektorátech SZPI.

Většina interních auditů je postupových – se zaměřením na kontrolní činnost, dále je auditováno např. vzdělávání zaměstnanců, tuzemské pracovní cesty, vyřizování podnětů spotřebitelů apod.) Pro každý audit jsou stanoveny cíle a kritéria auditu.

Na základě doporučení interních auditů mohou být do plánu vzdělávání zařazovány konkrétní vzdělávací aktivity. Během auditů jsou využívány různé techniky auditování, např. pozorování, dotazování, kontrola dokumentace, kontrola záznamů, kontrola informačních systémů.

Na závěr auditu projedná vedoucí auditor všechna svá zjištění s ředitelem auditovaného útvaru nebo inspektorátu. Ředitel auditovaného útvaru nebo inspektorátu stanoví ve spolupráci s auditorem nápravná, případně preventivní opatření. V případě, jedná-li se o neshodu nebo systémovou neshodu, jsou nápravná, případně preventivní opatření projednána na operativní poradě nebo poradě vedení. Kontrola plnění opatření je prováděna vedoucími zaměstnanci. Ověření plnění opatření je prováděno v rámci přezkoumání SMJ vedením, formou následných interních auditů a externími audity certifikačního orgánu.

Systém managementu jakosti je 1x ročně přezkoumáván vedením SZPI (porada vedení). Jednou z oblastí, které se přezkoumání týká, jsou rovněž provedené interní audity a jejich zjištění, jsou hledány možnosti zlepšování systému a zároveň je schvalován program interních auditů na další období.

Na SZPI probíhá každý rok (od roku 2005) nezávislý externí audit, jehož kritériem je norma ISO 9001:2009. V roce 2015 byl proveden externí **dozorový** audit, v jehož rámci nebyla vystavena žádná závažná neshoda.

SVS

SVS má certifikovaný systém managementu kvality v souladu s požadavky mezinárodního standardu ČSN EN ISO 9001 (dále ISO 9001).

Certifikační audit posuzující shodu systému managementu kvality s normou ISO 9001 v podmínkách SVS externě provedl v roce 2007 certifikační orgán certifikující systémy managementu kvality, který je pro tuto činnost akreditován Českým institutem pro akreditaci o.p.s. (ČIA). Na základě úspěšného výsledku certifikačního auditu byl organizaci udělen certifikát ISO 9001 pro výkon státní správy v oblasti veterinární péče na celém území ČR. V pravidelných tříletých certifikačních cyklech v rámci recertifikačního auditu ověřuje certifikační autorita trvalou shodu systému managementu kvality SVS s požadavky mezinárodního standardu ISO 9001 v celém rozsahu, včetně funkčnosti systému interních auditů a kontrol prováděných SVS a systému řešení nápravných opatření. V průběhu tříletých cyklů pak provádí každoročně dozorový audit k ověření, zda systém managementu kvality je v certifikovaném rozsahu organizací trvale uplatňován.

Odbor interního auditu a kontroly ÚVS provádí každoročně, v souladu s požadavky vyplývajícími z normy ISO 9001 a podle schváleného programu auditu pro příslušný kalendářní rok, interní audity systému managementu kvality všech procesů identifikovaných v SVS.

Výkon úředních kontrol dozorovými orgány SVS je auditován odborem interního auditu a kontroly. SVS disponuje v současnosti jedním jmenovaným auditorem, auditní tým je doplňován odbornými experty pro konkrétní prověřovanou problematiku.

Základním kritériem pro audit systému úředních kontrol je nařízení EP a R (ES) č. 882/2004. Postupy pro provádění auditů jsou zpracovány ve vnitřním předpisu SVS - Směrnici SVS č. 1/2013 pro řízení a provádění interního auditu systému úředních kontrol, která respektuje požadavky

rozhodnutí Komise č. 2006/677/ES. Interní audit přezkoumává a zhodnocuje nastavení a funkčnost jednotlivých systémů úředních kontrol podle organizačního členění útvarů SVS v souvislosti s požadavky platné národní a evropské legislativy. Při sestavování dlouhodobého plánu a na jeho základě každoročně připravovaného programu auditu se vychází z kritérií uvedených v rozhodnutí komise č. 2006/677/ES. Z nich také vyplývá četnost a povaha auditů, všechny prvky systému musí být auditovány nejméně 1 krát za pět let.

Na období let 2012 – 2016 byl vedením SVS schválen dlouhodobý plán auditů úředních kontrol:

Systémy kontrol	2012	2013	2014	2015	2016
Kontroly hygieny a bezpečnosti potravin živočišného původu *	x	x	x	x	x
Kontroly zdraví zvířat, označování a pohybu zvířat **	x	x		x	x
Kontroly péče o pohodu zvířat	x		x		x
Kontroly dovozu a vývozu zvířat a živočišných produktů		x	x	x	

* součástí Systému kontrol hygieny a bezpečnosti potravin živočišného původu jsou také:

- Systém kontrol VŽP
- Systém sledování přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících v potravinovém řetězci
- Systém kontrol krmiv

** součástí Systému kontrol zdraví zvířat, označování a pohybu zvířat jsou také:

- Systém sledování zoonóz a původců zoonóz (*/**)
- Systém kontrol TSE a VŽP

Na období jednoho roku je zpracováván program auditu zahrnující jednotlivé auditované subjekty a předmět auditu.

Závěrečné zprávy z provedených auditů jsou předkládány auditovanému subjektu a managementu organizace. V případě zjištěných neshod je auditovaný subjekt povinen vypracovat akční plán nápravných opatření. Odstranění neshod v souladu s tímto akčním plánem je ověřováno následným auditem, případně kontrolou, dle povahy zjištěných neshod.

Součástí auditu jsou metodické kontroly prováděné odbornými útvary SVS zahrnující vyhodnocování účinnosti kontrol na základě dat z IS SVS, ověřování plnění úkolů a výstupů z cílených kontrolních akcí, kontrolní akce zaměřené na výkon státního veterinárního dozoru, kontroly postupů při ukládání nápravných opatření v případě nesouladu prováděné právním odborem SVS a vyhodnocování účinnosti školení pracovníků. Vyhodnocování probíhá formou zpětnovazebních dotazníků u každého kurzu zvlášť a čtvrtletně.

Na regionální úrovni je účinnost a efektivita úředních kontrol prověřována a hodnocena pravidelně na základě dvoustupňového řízení, práce inspektorů je hodnocena jejich bezprostředním nadřízeným, ředitel příslušného odboru a oddělení provádí hodnocení výsledků celého odboru (oddělení – v souvislosti s organizačním uspořádáním KVS).

Roční program auditů je vyhodnocován a výsledky jsou předkládány vedení SVS a jsou zároveň prezentovány na rozšířené poradě vedení SVS za přítomnosti ředitelů KVS.

Nezávislé prozkoumání auditů je zajištěno každoročním dozorovým auditem certifikačního orgánu.

ÚSKVBL

1) Externí audity

V rámci harmonizace činností kompetentních autorit v rámci EHS jsou dále prováděny externí audity ÚSKVBL organizované EMA (cca 1x za 5 let), EDQM (zaměřené na laboratoř ÚSKVBL), PIC/S (cca 1x 10 let) a Benchmarking of European Medicines Agencies (BEMA) cca 1x za 3 roky.

2) Interní audit

ÚSKVBL má zaveden systém jištění a kontroly jakosti a provádí vlastní interní audit (IA) dle systémově řízeného dokumentu pro provádění interních auditů (IA) ÚSKVBL (S – 028/1000 Interní audit ÚSKVBL a související dokumentace Příručka jakosti ÚSKVBL), což je v souladu s rozhodnutím Komise 2006/677/ES. Auditován je také **odbor inspekce, který** provádí úřední kontroly v rámci nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 (související dokumentace: Příručka **kvality odboru inspekce**) a útvar laboratorní kontroly. Příručka **kvality odboru inspekce** definuje politiku jakosti a cíle v oblasti regulace výroby, kontroly jakosti, distribuce, uvádění do oběhu a používání veterinárních léčivých přípravků, léčivých látek a veterinárních přípravků, která je v souladu s politikou jakosti Ústavu, a popisuje procesy a postupy zavedené na **odboru inspekce**. Vychází z dokumentů PIC/S (PI 002-1 - Quality system requirements for pharmaceutical inspectorates), z dokumentů EU (European Quality System for Inspectorates), z norem ISO a navazuje na Příručku jakosti ÚSKVBL.

Cílem IA je objektivně prokázat míru shody mezi deklarovaným systémem jakosti daným normou nebo jiným závazným dokumentem a skutečnou realitou. Dále hodnocení efektivnosti systému managementu jakosti v plnění politik jakosti a specifikovaných cílů a identifikace oblastí potenciálního zlepšování systému jakosti.

Řízením a koordinací programů IA na úrovni ÚSKVBL je pověřen manažer **kvality** ÚSKVBL, za provádění IA **odboru inspekce** je odpovědný manažer **kvality odboru inspekce**. Program IA **odboru inspekce** je připravován tak, aby postihl všechny prvky systému **kvality** zavedené na **tomto odboru** a je připravován na období jednoho roku. Manažer **kvality odboru inspekce** spolu s vedoucím **odboru inspekce** vypracují návrh programu IA **odboru inspekce** a předkládají jej manažerovi **kvality** ÚSKVBL. Manažer **kvality** ÚSKVBL je odpovědný za zhodnocení a posouzení tohoto programu IA a jeho předložení řediteli ÚSKVBL a poradě vedení ke schválení. Programy IA všech **odborů** ÚSKVBL jsou vydávány formou příkazu ředitele ÚSKVBL. Manažer **kvality** ÚSKVBL jmenuje k provedení každého interního auditu tým auditorů a to s ohledem na jejich kompetenci a nezávislost.

Při zjištění neshod je v závěrečné zprávě z interního auditu stanoven požadavek na přijetí příslušných nápravných opatření. Vedoucí auditovaného útvaru stanoví nápravná opatření, termín jejich splnění, osobu odpovědnou za jejich provedení a způsob jejich kontroly. Podle tohoto harmonogramu je celý IA uzavřen návrhem na další postup. Na základě závažnosti neshod zjištěných při plánovaných IA může být proveden mimořádný nebo následný IA.

Hodnocení školení v rámci auditů

Plnění plánu školení pracovníků **odboru inspekce** je jedním z auditovaných prvků systému **kvality odboru inspekce** v průběhu interních auditů ÚSKVBL i externích auditů (nezávislé přezkoumání) prováděných ÚVS, EMA, EDQM, PIC/S a BEMA.

ÚKZÚZ

Pravidla provádění auditu podle čl. 4 odst. 6 nařízení EP a R (ES) č. 882/2004

Úkolem Odboru auditu a řízení kvality (OARK) je ve smyslu definice interního auditu zavádět a udržovat systémové audity ve všech oblastech, které jsou v kompetenci ÚKZÚZ. OARK provádí tyto základní typy interních auditů:

- ✓ audity v oblasti finanční kontroly podle zákona o finanční kontrole (finanční audity),
- ✓ odborné audity technických činností ve smyslu Nařízení EP a Rady č. 882/2004, (auditů výkonnosti a efektivit úředních kontrol a zkušebnictví, administrativních procesů, atd.),
- ✓ systémové audity řízení kvality v souladu s ČSN EN ISO 9001:2009 (auditů systémů).

Interní audity v ÚKZÚZ probíhají v režimu řízeném systémem kvality managementu podle ČSN EN ISO 9001:2009, podle dokumentovaných postupů v souladu s nařízením EP a R č. 882/2004 a se zákonem č. 320/2001 Sb., ve znění posdějších předpisů, při postupném zavádění mezinárodních standardů interního auditu uvedených v Mezinárodním rámci profesní praxe interního auditu.

Hlavními auditovanými procesy jsou zejména:

- ✓ úřední kontroly,
- ✓ registrace krmiv, hnojiv, trvalých kultur, odrůd, osiv, atd.,
- ✓ metodické a inspekční činnosti,
- ✓ zkušebnictví,
- ✓ systémy a kvalita řízení,
- ✓ finanční analýzy a vnitřní kontrolní mechanismy týkající se financí (VKS, hodnocení rizik, nájmů, autoprovoz, příjmy a výdaje, atd.).

Každý audit je analýzou procesu, kterou je možné provést pouze s pomocí jasně stanovených kritérií auditu podle typu a povahy auditovaného procesu. Zaměření interních auditů se každoročně vyvíjí v souvislosti s identifikovanými problémy v předchozím období a s potřebami ústavu. Hlavními obecnými kritérii interních auditů jsou zejména:

- ✓ požadavky z právních předpisů,
- ✓ požadavky technických a systémových norem a standardů,
- ✓ požadavky z vnitřních předpisů ústavu.

Výsledky interních auditů jsou součástí zpráv z jednotlivých auditů včetně jejich pravidelné prezentace na poradách vedení ústavu. Výsledky auditů v rámci auditovaných procesů hodnotí zejména:

- ✓ organizační zajištění auditovaných procesů a auditovaných činností včetně jejich účinnosti,
- ✓ přidělené zdroje,
- ✓ oblasti vymezené zákonem o finanční kontrole a dalšími zvláštními právními předpisy včetně jejich plnění,
- ✓ dodržování pravidel řízení dokumentace ústavu,
- ✓ dodržování norem ISO a mezinárodních standardů, dodržování vnitřních předpisů ústavu.

Výsledky auditů obsažené ve zprávách slouží vedení ústavu jako zdroj informací o:

- ✓ dodržování požadavků uvedených v právních a vnitřních předpisech,
- ✓ nastavení řídicích a kontrolních systémů,
- ✓ faktické i ekonomické účinnosti a přiměřenosti úředních kontrol a zkušebnictví.

Popsaná koncepce interního auditu a prezentace výsledků interních auditů umožňuje přijmout včas nápravná, lépe však preventivní opatření v případech, kdy jsou auditem nalezeny neshody, zjištění a doporučení ve smyslu zákona o finanční kontrole a vnitřních předpisů.

Interní audit v oblasti rostlinolékařské péče zajišťuje auditor ÚKZÚZ, nezávislý na vlastní kontrolní činnosti a přímo podřízený řediteli ÚKZÚZ. Auditor posuzuje plán vnitřních kontrol z hlediska:

- ✓ organizačního a personálního zabezpečení prováděných kontrol
- ✓ dodržování předepsaných postupů a metod při kontrolách
- ✓ plnění ročních a dlouhodobých plánů kontrol
- ✓ vyhodnocení a archivaci zpracovaných kontrolních záznamů z vnitřního auditu

Činnost akreditovaných diagnostických laboratoří a laboratoře pesticidů dozoruje Český institut pro akreditaci, který v laboratořích koná pravidelné každoroční kontroly hodnotící mimo jiné i nezávislost.

Ekologické zemědělství

Inspekce ekologického zemědělství spojené s certifikací produktů musí provádět nezávislý inspektor, který postupuje podle platné legislativy a norem pro výkon kontrolní a certifikační činnosti (ČSN EN 45 011, ČSN EN/ISO 17 020). Nezávislost inspekce sleduje Český institut pro akreditaci, který provádí v kontrolních organizacích pravidelné každoroční kontroly.

Kontrolní organizace musí postupovat také podle **legislativy** v oblasti ekologického zemědělství - zákon č. 242/2000 Sb. a nařízení Rady (ES) č. 834/2007. Dohled nad dodržováním **uvedené legislativy** má **příslušný orgán** (MZe). MZe provádí dohled nad:

- ✓ činnosti inspektorů kontrolní organizace přímo při výkonu kontroly u subjektů
 - ✓ ústředím kontrolních organizací
- a dále nepřímou prostřednictvím úředních kontrol prováděných ÚKZÚZ.

ČPI

Interní audit zajišťuje auditor ČPI, nezávislý na vlastní kontrolní činnosti a přímo podřízený ředitelce. Audit je prováděn podle nařízení EP a R č. 882/2004 a to podle článku 4 odst. 6. Auditor prověřuje zejména:

- organizační a personální zabezpečení prováděných kontrol,
- dodržování předepsaných postupů a metod při kontrolách,
- plnění ročních a dlouhodobých plánů kontrol,
- zpracování, vyhodnocení a archivaci kontrolních záznamů,
- závěry z auditů jsou implementovány do metodických postupů.

Na základě provedených auditů doporučuje auditorský tým úpravy a změny, které jsou projednány na poradě vedení a po případném schválení zapracovány do příslušných dokumentů.

Hodnocení školení v rámci prováděných auditů:

Při změnách legislativy, programových systémů a na poradách oddělení jsou prováděna školení zaměstnanců, kterých se problematika týká. Kvalita školení a především pochopení obsahu ze strany proškolených jsou u vybraného vzorku prověřovány v rámci interního auditu.

Přezkoumání provedených auditů:

Interní audit je zajišťován auditorem Inspekce, který je zaměstnancem organizačně odděleným od řídicích výkonných struktur.

Výsledky všech auditů jsou uvedeny v roční zprávě, která je zasílána na Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo financí.

Audity metodik jsou prováděny interním auditorem a **zaměstnanci** oddělení **analýzy** vždy při změně příslušné metodiky.

Součástí auditu je kontrola práce inspektora na kontrolovaných hospodářstvích.

4.3.6 Opatření s cílem zajistit dodržování provozních kritérií nařízení EP a R (ES) č. 882/2004

Oddíl 3.9 Dodržování provozních kritérií

Nezaujatost, kvalita, jednotnost úředních kontrol a vyloučení střetu zájmů u zaměstnanců provádějících úřední kontroly jsou obecně stanoveny zákonem č. 255/2012 Sb. o kontrole (kontrolní řád).

- ✓ Tento zákon stanovuje pravidla pro postup kontrolních orgánů vykonávajících působnost v oblasti veřejné správy. Kontrolní orgán při kontrole zjišťuje, jak kontrolovaná osoba plní povinnosti, které jí vyplývají z jiných právních předpisů nebo které jí byly uloženy na základě těchto předpisů.
- ✓ Kontrolní činnost vykonávají pracovníci kontrolních orgánů na základě pověření ke kontrole (písemné pověření k jednotlivé kontrole nebo průkaz, stanoví-li tak jiný právní předpis) – dále jen „kontrolující“
- ✓ Kontrolovaná osoba může namítat **podjatost kontrolujících. Kontrolující jsou oprávněni** vstupovat na pozemky, do staveb a jiných prostor (které vlastní nebo užívá kontrolovaná osoba anebo jinak přímo souvisí s výkonem a předmětem kontroly, je-li to nezbytné; vstup do obydlí pouze v případě, že je využíváno k podnikání nebo provozování hospodářské činnosti, nebo za účelem odstranění takových pochybností), požadovat prokázání totožnosti kontrolované osoby a osob přítomných v místě kontroly, provádět kontrolní úkony, požadovat poskytnutí podkladů, pořizovat záznamy, používat technické prostředky kontrolované osoby a vyžadovat součinnost)

- ✓ **Kontrolující jsou povinni** zjistit stav věci a doložit ho, šetřit práva a oprávněné zájmy kontrolované, povinné i třetí osoby, předložit doklady o pověření, vydat potvrzení o zajištění dokladů, umožnit účast na kontrolních úkonech, vyhotovit protokol o kontrole a doručit kontrolované osobě
- ✓ **Povinnost mlčenlivosti a nezneužití informací** platí pro kontrolujícího i přizvanou osobu
- ✓ **Oprava nesprávností a došetření věci** (zaznamenávají se do dodatku k protokolu a doručují kontrolované osobě)
- ✓ Zvláštní ustanovení o nahlížení do spisu (vyloučeny dokumenty nebo jejich části, z nichž lze zjistit totožnost osoby, která podala podnět ke kontrole)
- ✓ Náklady kontroly (vzniklé nese kontrolní orgán i kontrolovaná či povinná osoba)
- ✓ Převzetí výkonu kontroly nadřízeným správním orgánem (v odůvodněných případech)
- ✓ **Spolupráce kontrolních orgánů** (koordinace, poskytování údajů, informací a podkladů při zachování mlčenlivosti)
- ✓ **Zveřejňování informací o kontrolách** (obecné informace povinně 1x ročně)
- ✓ **Plánování kontrol** (zpracovat plán, nebrání-li tomu povaha nebo účel kontrol, koordinovat obsah s jinými kontrolními orgány, je-li to v zájmu ochrany práv kontrolovaných osob a nebrání-li to účelu kontrol)

Odpovídající laboratorní kapacity, odpovídající zařízení a vybavení pro účinné a efektivní provádění úředních kontrol jsou zakotveny

- ✓ pro oblast veřejného stravování a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami v zákoně č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů,
- ✓ pro oblast potravin zejména rostlinného původu v § 3 odst. 4 bod b) zákona č. 146/2002 Sb., o SZPI, ve znění pozdějších předpisů, čl. 7 nařízení Komise (ES) č. 1148/2001
- ✓ pro oblast veterinární péče ve veterinárním zákoně, vyhlášce č. 376/2003 Sb., o veterinárních kontrolách dovozu a tranzitu produktů, vyhlášce č. 377/2003 Sb., o veterinárních kontrolách dovozu a tranzitu zvířat ze třetích zemí, ve znění pozdějších předpisů; vybavení PVS je před schválením kontrolováno FVO,
- ✓ pro oblast veterinárních léčiv § 16 odst. 3 písm. g), § 43 odst. 1 písm. a) zákona o léčivech
- ✓ pro oblast krmiv v zákonu č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 147/2002 Sb., o ÚKZÚZ, ve znění pozdějších předpisů.

Dostatečný počet vhodně kvalifikovaných a zkušených zaměstnanců provádějících úřední kontroly

- ✓ pro oblast veřejného stravování a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami - zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních)
- ✓ pro oblast potravin zejména rostlinného původu v § 3 odst. 4 bod l) zákona č. 146/2002 Sb., o SZPI, ve znění pozdějších předpisů,
- ✓ pro oblast veterinární péče v § 59 veterinárního zákona
- ✓ pro oblast veterinárních léčiv § 22 zákona o léčivech
- ✓ pro oblast krmiv § 16, ods. 7, zákona č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů.

Odpovídající pravomoci k provádění úředních kontrol a k přijímání opatření

Kompetence příslušných orgánů ke kontrole dodržování povinností stanovených pro oblast potravin jsou uvedeny v zákoně o potravinách (§ 16). Obecné ustanovení o oprávnění ukládat opatření k odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou je uvedeno v zákoně č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) - § 9. Kontrola výkonu státní správy – kontrolující je oprávněn ukládat opatření k odstranění nebo prevenci zjištěných nedostatků a uložená opatření uvede do protokolu) a dále:

- ✓ pro oblast veřejného stravování a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami v zákoně č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů;

- ✓ pro oblast potravin zejména rostlinného původu v § 5 zákona č. 146/2002 Sb., o SZPI, ve znění pozdějších předpisů,
- ✓ pro oblast veterinární péče ve veterinárním zákoně, zákoně č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, plemenářském zákoně a zákoně č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů, včetně jeho některých prováděcích předpisů,
- ✓ pro oblast veterinárních léčiv § 101 zákona o léčivech,
- ✓ pro oblast krmiv § 7 zákona č. 147/2002 Sb., o ÚKZÚZ, ve znění pozdějších předpisů,

Sankce jsou ukládány ve správním řízení, které je vedeno podle **zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů**. Dle odst. 2 § 17i zákona o potravinách při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, ze nichž byl spáchán. Dle odst. 6 § 17i téhož zákona může orgán dozoru od uložení pokuty upustit v případě, kdy došlo k nápravě protiprávního stavu v souladu s uloženým opatřením nebo bezprostředně poté, kdy bylo zjištěno porušení povinnosti a nejednalo se o jinou než zdravotně nezávadnou potravinu nebo o klamání spočívající v porušování některých práv duševního vlastnictví.

Proti rozhodnutí lze podat **odvolání** u správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal. Pravomocná rozhodnutí lze posoudit v přezkumném řízení. Účastník řízení může na základě podané žaloby nechat přezkoumat pravomocné rozhodnutí soudem.

Plnění povinnosti chovatelů a provozovatelů potravinářských podniků podrobit se kontrole a spolupracovat s orgánem provádějícím úřední kontrolu jsou obecně uvedeny v zákoně č. 255/2012 Sb., kontrole (kontrolní řád), podle kterého má **kontrolovaná osoba** právo požadovat předložení pověření ke kontrole, namítat podjatost, seznámit se s obsahem protokolu a podávat námítky a má povinnost vytvořit podmínky, umožnit kontrolujícímu výkon jeho oprávnění, poskytovat součinnost, na žádost kontrolujícího podat písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou. Osoba přítomna v místě kontroly (tzv. povinná osoba) je povinna poskytnout součinnost a dále:

- ✓ v § 3 písm. h) zákona o potravinách – pro potraviny obecně
- ✓ zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů - oblast veřejného stravování a předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami;
- ✓ § 22 odst. (1) písm. f) a g) a v § 23 odst. (1) písm. f) veterinárního zákona - oblast veterinární péče
- ✓ § 5 veterinárního zákona a odst. 5 § 101 zákona o léčivech - oblast veterinárních léčiv
- ✓ § 16 zákona č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů - oblast krmiv
- ✓ zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči - § 13 odst. 1 písm. b) – oblast dovozu rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů na trh, § 43 odst. 8 a 11, § 46a odst. 3 písm. c), d), f) – oblast přípravků

Dokumentované postupy, vedení záznamů

- ✓ Obecné požadavky jsou uvedeny v zákoně č. 255/ 2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), Kontrolující je povinen vyhotovit protokol o kontrole a doručit ho kontrolované osobě.
- ✓ Protokol o kontrole – obsahuje skutečnosti vztahující se k vykonané kontrole a vždy obsahuje označení kontrolního orgánu, kontrolujícího, přizvané osoby (včetně důvodu přizvání) i kontrolovaných osob, ustanovení vymezující pravomoc, předmět kontroly, kontrolní úkon, kterým byla kontrola zahájena, poslední úkon předcházející vyhotovení protokolu a den, kontrolní zjištění včetně poukazu na předpis i na podklad, poučení o možnosti podání námítky, datum vyhotovení, podpis kontrolujícího, vyhotovení protokolu do 30, ve složitých případech do 60 dnů od posledního kontrolního úkonu), stejnopis pro kontrolovanou osobu
- ✓ Námítky proti kontrolnímu zjištění (podává kontrolovaná osoba do 15 dnů písemně, nutno uvést proti čemu a důvod nesouhlasu)

- ✓ Vyřizování námitek (nevyhoví-li kontrolující do 7 dnů od doručení, námitky vyřídí nadřízený kontrolujícího do 30, ve složitém případě do 60 dnů – vyhoví, částečně vyhoví nebo zamítne, námitky lze řešit i v rámci správního řízení o uložení sankce nebo opatření k nápravě v přímé souvislosti se skutečností obsaženou v protokolu o kontrole, je-li zahájeno)
- ✓ Kontrolní orgány v zájmu dobré správy vzájemně spolupracují a koordinují své kontroly
- ✓ Na žádost Kontrolního orgánu další kontrolní orgány nebo orgány veřejné moci poskytují údaje, informace nebo jiné podklady, mají-li je k dispozici a nebrání-li tomu povinnosti vyplývající z právních předpisů.
- ✓ Kontrolní orgány poskytují výsledky kontrol na požádání jinému kontrolnímu orgánu nebo orgánu veřejné moci, jestliže jsou potřebné pro výkon jeho působnosti (i na zaměstnance jiných orgánů se vztahuje povinnost zachovávat mlčenlivost).

Nestanoví-li zákon jinak, postupuje se při kontrole podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

MZ

Účinnost a přiměřenost úředních kontrol v oblasti ochrany veřejného zdraví vztahující se k bezpečnosti potravin a materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami je zajištěna příslušnými ustanoveními zákona o ochraně veřejného zdraví a zákona o potravinách. Úřední kontroly v oblasti bezpečnosti potravin a materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami jsou prováděny podle ustanovení zákona o ochraně veřejného zdraví, zákona o potravinách, zákona o ochraně spotřebitele a zákona o obecné bezpečnosti výrobků.

Provádění úředních kontrol se řídí zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kde jsou stanoveny obecné povinnosti a práva pracovníků vykonávajících úřední kontroly. Povinnosti a práva orgánů ochrany veřejného zdraví jsou stanoveny v zákoně č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

Orgány ochrany veřejného zdraví vykonávají státní zdravotní dozor nad výrobou, uváděním na trh, dovozem a vývozem předmětů a materiálů určených pro styk s potravinami, nad dodržováním povinností provozovatele potravinářského podniku v sektoru veřejného stravování a v případě výskytu alimentárních onemocnění, nebo podezření na jejich výskyt, vykonávají orgány ochrany veřejného zdraví státní zdravotní dozor v celém potravinovém řetězci.

Orgány ochrany veřejného zdraví provádějí kontrolu dodržování povinností a požadavků stanovených právními předpisy, zjišťují nedostatky a jejich příčiny a provádí šetření za účelem zjištění původu alimentárních onemocnění.

Pracovníci provádějící úřední kontroly bez střetu zájmů

Povinnosti vyplývají ze zákona o střetu zájmů a zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Úřední kontroly jsou vykonávány pouze státními zaměstnanci, pracovníky krajských hygienických stanic. Regionální pracoviště mají vypracovaný etický kodex, ve kterém jsou uvedeny základní požadavky, kterými se kontrolní pracovník při komunikaci s provozovatelem řídí, aby bylo omezeno diskriminační chování ze strany kompetentní autority.

Odpovídající laboratorní kapacita včetně zkušených pracovníků

Analýzy vzorků odebraných při úředních kontrolách provedených v rámci státního zdravotního dozoru provádí laboratoře Státního zdravotního ústavu nebo Zdravotních ústavů. Všechny laboratoře využívané pro analýzu vzorků musí splňovat podmínky akreditace podle zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Vhodná a řádně udržovaná zařízení a vybavení, aby pracovníci mohli provádět úřední kontroly účinně a efektivně

Laboratorní zařízení, jejich vhodnost a udržování jsou stanoveny podmínkami akreditace, kdy každá laboratoř má zpracovaný vlastní metrologický řád. Požadavky na vhodnost a udržování zařízení

a pomůcek používaných kontrolními pracovníky při výkonu státního zdravotního dozoru jsou upraveny metrologickým řádem.

Požadavky na vybavení jsou rovněž uvedeny v obecném standardním pracovním postupu pro výkon státního zdravotního dozoru.

Pravomoci k provádění úředních kontrol

Státní zdravotní dozor mohou vykonávat pouze kontrolní pracovníci orgánů ochrany veřejného zdraví. Pravomoci orgánů ochrany veřejného zdraví při výkonu státního zdravotního dozoru jsou stanoveny v § 84 zákona o ochraně veřejného zdraví. Pravomoci orgánů ochrany veřejného zdraví jsou omezeny na jejich správní obvody, které jsou vymezeny zákonem o ochraně veřejného zdraví.

Pohotovostní plány

Každá krajská hygienická stanice má zpracovaný vlastní plán postupu při mimořádných situacích, který se vztahuje i na hygienu potravin a hygienu předmětů běžného užívání. Plán zahrnuje seznam kontaktů, který je pravidelně aktualizován. Tento plán je k dispozici všem pracovníkům krajských hygienických stanic.

Povinnosti provozovatele podrobit se kontrole a být nápomocen

Povinnosti fyzických a právnických osob v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví jsou stanoveny zákonem o ochraně veřejného zdraví. Povinnost podrobit se kontrole a poskytnutí součinnosti dozorovému orgánu v oblasti bezpečnosti potravin vyplývá z přímo platných předpisů Evropské Unie. Odepření součinnosti nebo přímo výkonu státního zdravotního dozoru je hodnoceno jako maření výkonu státního zdravotního dozoru, které podléhá sankčním opatřením.

Shoda

Kontrolovaná osoba je vždy seznámena s kontrolním zjištěním popsáním a doložením v protokole o kontrolním zjištění. Tento protokol je vždy projednán s kontrolovanou osobou a protokol je vždy podepsán kontrolním pracovníkem a kontrolovanou osobou, která je vždy v rámci projednávání výsledků kontroly seznámena se svými právy.

Opatření v případě neshody

V případě zjištění porušení povinností stanovených právními předpisy mohou orgány ochrany veřejného zdraví uložit řadu opatření podle § 92 – 94 zákona o ochraně veřejného zdraví, § 24 – 24b zákona o ochraně spotřebitele a § 8 zákona o obecné bezpečnosti výrobků. Možnosti zahrnují udělení od stanovení opatření bez finančního postihu, pokutou udělenou na místě, přes správní řízení až po omezení výkonu činnosti provozovatele nebo nařízení k ukončení činnosti provozovatele.

V souladu s § 24 zákona o ochraně veřejného zdraví orgány ochrany veřejného zdraví při rozhodování o uložení pokuty a její výši přihlížejí zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání. v případě, kdy došlo k nápravě bezprostředně poté, kdy bylo zjištěno porušení povinnosti, orgánu ochrany veřejného zdraví byla poskytnuta účinná součinnost, nedošlo k poškození zdraví fyzických osob ani vzniku nebo hrozbě epidemie, může orgán ochrany veřejného zdraví od uložení pokuty upustit.

Právo provozovatele na odvolání

V souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, má každá kontrolovaná osoba právo na odvolání proti kontrolním zjištěním a o tomto svém právu je vždy kontrolními pracovníky informována. Stejně tak má právo na odběr duplikátního vzorku, kdy v případě odběru duplikátního vzorku se provádí záznam o této skutečnosti do protokolu o odběru vzorků. Správní řád nelze uplatnit v případě alimentárních onemocnění nebo v případě prokázaného negativního dopadu na zdravotní stav.

Zaměstnanci MZ jsou povinni dodržovat Etický kodex zaměstnanců Ministerstva zdravotnictví, z něhož vycházejí etické kodexy jednotlivých KHS. Zde stanovenými zásadami se inspektor při komunikaci s provozovatelem řídí, aby bylo omezeno diskriminační chování ze strany kompetentní autority.

SZPI

Účinnost a přiměřenost úředních kontrol

Pravomoc inspektora SZPI spočívají mj. v ukládání opatření k odstranění neshody a kontrole plnění těchto opatření. Jedná se o opatření, jež je Státní zemědělská a potravinářská inspekce oprávněna ukládat dle § 5 zákona č. 146/2002 Sb. Opatření je nástrojem směřujícím k přímému odstranění protiprávního stavu a jako takový zahrnuje řadu přístupů (např. může být uložen zákaz prodeje potraviny, zničení potraviny, přeznačení potraviny). Pokud kontrolovaná osoba s uloženým opatřením nesouhlasí, může proti němu podat do 5 pracovních dnů ode dne jeho oznámení písemné odvolání, a to u inspektorátu, jehož inspektor napadené opatření vydal. Podané odvolání nemá odkladný účinek. O odvolání rozhodne ředitel inspektorátu ve lhůtě nejpozději do 3 pracovních dnů ode dne, kdy odvolání došlo příslušnému inspektorátu. Rozhodnutí ředitele o odvolání je konečné. Tím není dotčeno právo uplatnit přezkoumání soudní cestou.

Odstranění neshody a prevence neshody jsou ukazateli účinnosti kontroly. Vnitřním předpisem jsou procesy ukládání opatření a jejich kontrola detailně popsány. Zda bylo opatření splněno je inspektorovi a jemu nadřízenému podpůrně kontrolováno informačním systémem SZPI.

Státní zemědělská a potravinářská inspekce jakožto správní úřad vykonávající státní dozor je oprávněna dle § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 146/2002 Sb. ukládat sankce, a to zejména podle zákona o potravinách. Jedná se o sankce peněžní - pokuty (proces ukládání takové sankce je upraven především zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád). Peněžní pokuty lze ukládat i za správní delikt, kterým je dle § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 146/2002 Sb., nesplnění opatření. Pokud se týká ukládaných pokut, je třeba konstatovat, že SZPI v případě zjištění většího množství porušení ukládá úhrnné pokuty za všechna tato porušení jedním rozhodnutím, a přitom nekvantifikuje, jak jednotlivá porušení odůvodňují celkovou výši pokuty, nýbrž hodnotí závažnost všech protiprávních jednání společně. Tento přístup je založen na zásadě tzv. absorpce sazeb, kdy přísnější trest pohlcuje mírnější. Mírněji postihnutelné delikty lze chápat jako přítěžující okolnosti. Není proto možné některé příklady přesně zdokumentovat s ohledem na výši uložené sankce. Pokud se týká výše sankce ve vztahu k úměrnosti, účinnosti a její schopnosti odradit pachatele správního deliktu od jeho dalšího páchání jsou tyto podmínky v obecné rovině zajištěny přiměřeností pokuty a jejím včasným uložením. Výše pokuty se stanovuje s přihlédnutím k zákonným kritériím (§ 17i odst. 2 zákona o potravinách). Mezi tato kritéria patří závažnost správního deliktu, která vyplývá z hodnocení způsobu jeho spáchání, jeho následků a dalších okolností, za nichž byl spáchán. Pokud se týká včasnosti uložení pokuty, tak řízení o uložení pokuty je nutno zahájit ve lhůtě stanovené v § 17i odst. 3 zákona o potravinách (1 rok ode dne, kdy se správní orgán o deliktu dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl správní delikt spáchán), a po jeho zahájení dodržovat procesní lhůty stanovené v § 71 zákona č. 500/2004 Sb. (základní lhůta je bez zbytečného odkladu případně nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení; tuto lhůtu lze z důvodů uvedených ve správním řádu prodloužit o 30 dnů). Pokuty za správní delikty jsou ukládány v prvním stupni inspektoráty SZPI. Proti rozhodnutí inspektorátu se lze odvolat v souladu s § 81 a násl. správního řádu a o odvolání rozhoduje ústřední inspektorát SZPI.

Kontrolní činnost inspektorů SZPI je organizována a řízena tak, aby používali různých metod kontroly. Správnost volby metody je jednak dána vstupním vzděláním a zaškolením inspektora, jednak vnitřními předpisy, kterými se při kontrole musí řídit. K správné přiměřenosti je nutno zmínit stanovení četnosti kontrol, která je v případě komplexních kontrol odvozena automatickým výpočtem, který je součástí informačního systému.

Pracovníci provádějící úřední kontroly bez střetu zájmů

Vnitřním předpisem a pracovní smlouvou jsou pracovníci SZPI zavázáni vyhnout se aktivitám, při kterých by mohlo dojít ke střetu zájmů.

Odpovídající laboratorní kapacity včetně zkušených pracovníků

Standard na kvalifikaci personálu, pracovní prostory, laboratorní přístroje a přesné dodržování předepsaných postupů je dán akreditací laboratoří SZPI.

Vhodná a řádně udržovaná zařízení a vybavení, aby pracovníci mohli provádět úřední kontroly účinně a efektivně

Laboratorní zařízení, jejich vhodnost a udržování jsou dány akreditací viz bod výše. Požadavky na vhodnost a udržování zařízení a pomůcek používaných inspektory je ošetřeno metrologickým řádem (vnitřním předpisem).

Pravomoci k provádění úředních kontrol

Pravomoci inspektorů jsou lokálně omezeny působností místně příslušného inspektorátu. O tom, jaké pravomoci inspektoři mají při výkonu kontroly, jsou seznámeni v rámci vstupního vzdělávání, které je ukončeno zkušebním testem, a je o něm vedena evidence.

Pohotovostní plány

V Manuálu pro řešení mimořádných událostí a krizových situací v oblasti bezpečnosti potravin a krmiv MZe aktualizuje seznam zainteresovaných osob.

Vnitřní předpis popisující postupy rychlého předávání informací o kontrolních zjištěních je určen pro zaměstnance zabývající se kontrolou a vymezuje povinnosti zainteresovaných osob. S vnitřním předpisem, popř. jeho aktualizací jsou zaměstnanci seznámeni.

Povinnosti provozovatele podrobit se kontrole a být nápomocen

Neplnění povinnosti provozovatelů potravinářského provozu může být inspektorem hodnoceno jako maření kontroly, které je pod sankcí.

Shoda

Kontrolovaná osoba je vždy seznámena s kontrolním zjištěním popsaném a doloženém v protokolu o kontrole a při jeho projednávání je seznámena se svými právy. Kontrolované osobě, která porušila právní předpisy, musí být ve správním řízení uložena pokuta. Jen v případech, kdy kontrolní zjištění nebylo kvalifikované jako porušení bezpečnosti potravin a porušení práv duševního vlastnictví a kontrolovaná osoba splnila uložená opatření, lze upustit od uložení pokuty v souladu s § 17i odst. 6 zákona o potravinách resp. § 11 odst. 3 zákona o SZPI.

SVS

Účinnost a přiměřenost úředních kontrol v oblasti veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví je zajištěna ustanoveními veterinárního zákona a zákona o potravinách. Úřední kontroly v oblasti veterinární ochrany zdraví zvířat a pohody zvířat jsou prováděny podle ustanovení veterinárního zákona, zákona na ochranu zvířat proti týrání a plemenářského zákona.

Provádění úředních kontrol se řídí zákonem č.255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, kde jsou mimo jiné vymezeny povinnosti a oprávnění kontrolních pracovníků.

Nástrojem prověřujícím účinnost úředních kontrol jsou metodické kontroly prováděné odbornými útvary SVS zahrnující vyhodnocování účinnosti kontrol na základě dat z IS SVS, ověřování plnění úkolů a výstupů z cílených kontrolních akcí, kontrolní akce zaměřené na výkon státního veterinárního dozoru, kontroly postupů při ukládání nápravných opatření v případě nesouladu prováděné právním odborem ÚVS a vyhodnocování účinnosti školení pracovníků.

Na regionální úrovni je účinnost a efektivita úředních kontrol prověřována a hodnocena pravidelně na základě dvoustupňového řízení, práce inspektorů je hodnocena jejich bezprostředním nadřízeným, ředitel příslušného odboru a oddělení provádí hodnocení výsledků celého odboru (oddělení – v souvislosti s organizačním uspořádáním KVS).

Orgány veterinární správy dozírají, zda jsou dodržovány povinnosti, požadavky a podmínky stanovené zvláštními právními předpisy a předpisy Evropských společenství a zjišťují nedostatky a jejich příčiny.

Pracovníci provádějící úřední kontroly bez střetu zájmů

Povinnosti vyplývají ze zákona o střetu zájmů a zákona o státní kontrole. Úřední kontroly jsou vykonávány pouze státními zaměstnanci, externí ani smluvní personál není najímán pro výkon úředních veterinárních kontrol.

Odpovídající laboratorní kapacita včetně zkušených pracovníků

§ 52 odst. 3 veterinárního zákona,

§ 50 odst. 2 veterinárního zákona.

Analýzy vzorků odebraných při úředních kontrolách provedených v rámci veterinárního dozoru a kontroly zdraví zvířat provádí laboratoře státních veterinárních ústavů, Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv a laboratoře, kterým bylo vydáno pro příslušný okruh vyšetřování osvědčení o akreditaci (zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů) a kterým SVS vydala povolení k provádění veterinární laboratorní diagnostické činnosti.

Vhodná a řádně udržovaná zařízení a vybavení, aby pracovníci mohli provádět úřední kontroly účinně a efektivně

- ✓ Kontrolované osoby jsou povinny vytvářet vhodné podmínky pro výkon státního veterinárního dozoru a poskytovat veterinárním inspektorům nezbytnou součinnost a pomoc. Veterinární inspektor je na místě kontroly vybaven odpovídajícími technickými prostředky, prostředky osobní ochrany (jednorázový oděv, rouška, brýle, rukavice, desinfekce rukou a gumových součástí ochranného oděvu) a pak podle potřeby je připraven materiál k odběru vzorků.
- ✓ Pro provádění výkonu veterinárního dozoru na jatcích je provozovatel jatek povinen poskytnout osobám provádějícím prohlídku jatečných zvířat a masa místnosti vhodně vybavené pro jejich činnost s tekoucí pitnou studenou a teplou vodou a pracovní místa na výrobních linkách.
- ✓ Pohraniční veterinární stanice je minimálně vybavená komunikačními prostředky včetně telefonu, faxu, terminálu systému TRACES a kopírovacího stroje s veškerou nezbytnou dokumentací a s možností archivování dokladů týkajících se kontroly produktů.
- ✓ K přípravě a vyhodnocení úřední kontroly slouží IS SVS a IZR MZe.

Pravomoci k provádění úředních kontrol

- ✓ Úředním veterinárním lékařem je veterinární lékař orgánu veterinární správy. Za úředního veterinárního lékaře se považuje také veterinární lékař Ministerstva obrany nebo Ministerstva vnitra, který byl pověřen výkonem státního veterinárního dozoru.
- ✓ Podle ustanovení veterinárního zákona jsou úřední veterinární lékaři **oprávněni** vstupovat na pozemky, do provozních, skladovacích a jiných prostorů, zařízení a dopravních prostředků sloužících k činnosti kontrolovaných osob, do celních prostorů pohraničních celních úřadů a provádět na těchto místech potřebné úkony a šetření. Vyžadovat potřebné doklady, údaje a ústní nebo písemná vysvětlení a pořizovat fotodokumentaci. Odebírat vzorky k laboratornímu vyšetření. Ověřovat totožnost kontrolovaných osob. Požadovat podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. v případě nebezpečí hrozícího pro zdraví lidí nebo zvířat na místě pozastavit či zneškodnit a neškodně odstranit živočišné produkty anebo nařídít jejich zneškodnění, popřípadě pozastavit, omezit nebo zakázat výrobu, zpracování nebo uvádění živočišných produktů do oběhu. Požadovat pomoc nezbytnou k řádnému výkonu státního veterinárního dozoru
- ✓ Veterinární inspektoři **jsou povinni** šetřit práva a právem chráněné zájmy kontrolovaných osob. Zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech tvořících předmět obchodního a služebního tajemství, o kterých se dozvěděli při výkonu dozoru. Prokazovat svou totožnost služebním průkazem. Pořizovat protokol o provedeném odběru vzorků, o zjištěných nedostacích a o uložených opatřeních.

V oblasti *označování a evidence* zvířat jsou kompetence sdíleny i s jiným dozorovým orgánem (ČPI).

V oblasti *péče o dobré životní podmínky* zvířat vedou správní řízení obce s rozšířenou působností.

V oblastech kontroly *ochrany veřejného zdraví, zdraví zvířat, používání léčiv a léčivých přípravků, označování a evidence hospodářských zvířat* vedou správní řízení orgány veterinární správy.

Pohotovostní plány

- ✓ SVS vypracovává a aktualizuje celostátní pohotovostní plány a kontroluje jejich plnění.
- ✓ Příslušné krajské veterinární správy vypracovávají a aktualizují krajské pohotovostní plány a kontrolují jejich plnění.

Povinnosti provozovatele podrobit se kontrole a být nápomocen

- ✓ Osoby, které jako podnikatelé chovají, přemísťují, přepravují zvířata jsou povinny:
- ✓ vytvářet vhodné podmínky k provádění odborných veterinárních úkonů ke kontrole zvířat, poskytovat orgánům vykonávajícím státní veterinární dozor potřebné doklady, údaje a ústní nebo písemná vysvětlení,
- ✓ poskytovat nezbytnou součinnost orgánům, které provádějí vyšetření podezřelých zvířat a odběry vzorků a dodržovat opatření, přijatá na základě tohoto šetření.
- ✓ Osoby, které jako podnikatelé získávají, vyrábějí, zpracovávají, ošetřují, balí, skladují, přepravují a uvádějí do oběhu živočišné produkty jsou povinny:
- ✓ vytvářet vhodné podmínky k provádění odborných veterinárních úkonů ke kontrole zdravotní nezávadnosti živočišných produktů a dodržování hygienických požadavků na výrobu, zpracování a uvádění do oběhu,
- ✓ poskytovat orgánům vykonávajícím státní veterinární dozor údaje o původu surovin, z nichž byly vyrobeny potraviny,
- ✓ poskytovat nezbytnou součinnost orgánům, které provádějí odběr vzorků a šetření v souvislosti s plněním plánu sledování některých látek a jejich reziduí a dodržovat opatření přijatá na základě tohoto šetření,
- ✓ provozovatel jatek je povinen vytvořit podmínky pro prohlídku jatečných zvířat a masa a poskytnout bezplatně osobám, které ji provádějí nezbytnou věcnou, osobní a jinou pomoc.

Shoda

Kontrolovaná osoba je vždy seznámena s kontrolním zjištěním popsáném a doloženém v protokole o kontrolním zjištění. Tento protokol je projednán s kontrolovanou osobou a protokol je vždy podepsán kontrolním pracovníkem a kontrolovanou osobou, která je vždy v rámci projednávání výsledků kontroly seznámena se svými právy.

Opatření v případě neshody

V případě zjištění porušení povinností stanovených právními předpisy mohou orgány veterinárního dozoru uložit:

A. ROZHODNUTÍ O POKUTĚ. V souladu s § 73 veterinárního zákona orgány veterinárního dozoru při rozhodování o uložení pokuty a její výši přihlížejí zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání.

B. ROZHODNUTÍ O ZÁVAZNÉM POKYNU včetně nápravných opatření dle zákona č. 246/1992 Sb.

C. MIMOŘÁDNÁ VETERINÁRNÍ OPATŘENÍ

1. Ochranná a zdolávací opatření:

- a) při podezření z výskytu nákazy nařizovaná (§ 13 odst. 1 veterinárního zákona)
- b) po potvrzení výskytu nákazy nařizovaná (§ 15 odst. 1 veterinárního zákona)

2. Veterinárně hygienická opatření (§ 54 veterinárního zákona odst. 2 písm. b))

3. Opatření k veterinární ochraně státního území (§ 54 veterinárního zákona odst. 2 písm. c)

D. BEZPROSTŘEDNÍ ZÁSAHY

- a) Opatření podle § 13 odst. 3 veterinárního zákona („na místě“):
- b) Opatření podle § 53 odst. 1 veterinárního zákona

E. VETERINÁRNÍ OPATŘENÍ podle § 17b veterinárního zákona

F. ODEJMUTÍ NEBO POZASTAVENÍ SCHVÁLENÍ (např. § 22 veterinárního zákona)

G. ODEJMUTÍ A ZMĚNA POVOLENÍ (např. § 50, resp. § 51 veterinárního zákona)

H. OPATŘENÍ po veterinární kontrole při příchodu na místo určení

§ 30 odst. 2 veterinárního zákona - o umístění zvířat v karanténě nebo o jejich poražení či utracení, anebo o neškodném odstranění živočišných produktů.

CH. OPATŘENÍ po provedení pohraniční veterinární kontroly

§ 35 odst. 1 veterinárního zákona

I. NÁVRH NA ZRUŠENÍ NEBO POZASTAVENÍ ŽIVNOSTI

§ 13a odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb. („Zjistí-li příslušný orgán veterinární správy závažné nebo opětovné porušení povinností právnické nebo fyzické osoby uvedené v odstavci 1 stanovených tímto zákonem, může podat návrh příslušnému živnostenskému úřadu, aby podle § 58 odst. 2 písm. a) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), živnostenské oprávnění zrušil nebo provozování pozastavil.“)

J. PODNĚT

§ 42 správního řádu – povinnost přijímání podnětů k zahájení řízení, resp. právo jiného správního orgánu podat podnět k zahájení řízení z moci úřední.

§ 24a zákona č. 246/1992 sb. - podněty obecním úřadům obcí s rozšířenou působností k projednávání přestupků a správních deliktů vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám zákonem č. 246/1992 Sb. + odborné vyjádření podle § 24a zákona č. 246/1992 sb.

K. NÁVRH na zvláštní opatření

§ 28a zákona č. 246/1992 Sb.

L. ZVLÁŠTNÍ OPATŘENÍ

§ 25 odst. 3 plemenářského zákona

M. NÁPRAVNÁ OPATŘENÍ

§ 24 odst. 6 písm. c) plemenářského zákona

N. TRESTNÍ OZNÁMENÍ – ve všech případech, kdy vznikne podezření ze spáchání trestného činu (§ 8 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)).

Právo provozovatele na odvolání

V souladu s § 13 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), může kontrolovaná osoba proti protokolu podat písemné a zdůvodněné námitky.

V souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, má každá kontrolovaná osoba právo na odvolání proti rozhodnutí a o tomto svém právu je vždy kontrolními pracovníky informována.

ÚSKVBL

Účinnost a přiměřenost úředních kontrol

Úřední kontroly jsou organizovány na základě ročních plánů s cílem maximalizovat dodržování zákona o léčivech. Plány jsou připravovány jak na základě zhodnocení rizik, tak na základě minimální frekvence kontrol vyplývajících z právních předpisů. V průběhu roku jsou plány přehodnocovány vzhledem k výsledkům kontrol a novým podnětům.

Posuzování sankcí za porušení příslušných zákonů

Maximální výše pokut za správní delikty podle zákona o léčivech jsou stanoveny v § 107 a za přestupky v § 108 tohoto zákona. Za správní delikty podle veterinárního zákona lze uložit právnické osobě a podnikající fyzické osobě pokutu v maximální výši stanovené v § 72 odst. 3 písm. a), b), c) tohoto zákona.

Při vlastním určení výměry sankce právnické osobě přihlíží ÚSKVBL k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a okolnostem, za nichž byl spáchán (§

109 odst. 2 zákona o léčivech, § 73 odst. 2 veterinárního zákona). Dále, se přihlíží ke skutečnosti, zda byl správní delikt spáchán právnickou osobou opakovaně.

Pracovníci provádějící úřední kontroly bez střetu zájmů

Systémově řízeným dokumentem „Střet zájmů zaměstnanců ÚSKVBL“ a obecně platnými právními předpisy (zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů; Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2004/28 ES, kterou se mění směrnice 2001/82/ES o kodexu Společenství týkajícím se veterinárních léčivých přípravků; nařízení EP a R (ES) č. 726/2004, kterým se stanoví postupy Společenství pro registraci a dozor nad léčivými přípravky pro humánní a veterinární použití a kterým se zřizuje Evropská léková agentura).

Odpovídající laboratorní kapacity včetně zkušených pracovníků

Kontrolní činnost ÚSKVBL je podporována jak kapacitou v oblasti monitoringu reziduí, tak i v oblasti hodnocení kvality léčiv (např. falšovaná léčiva). Dostatečnost laboratorních kapacit je pravidelně hodnocena v rámci systému jištění jakosti. V rámci laboratoří je zaveden systém jištění jakosti v souladu s požadavky normy ISO 17025, včetně kvalifikovaného personálu (kvalifikace, školení), vhodných prostor a zařízení a odpovídajících kontrolních metod.

Vhodná a řádně udržovaná zařízení a vybavení, aby pracovníci mohli provádět úřední kontroly účinně a efektivně

Inspektor ÚSKVBL je na místě kontroly vybaven odpovídajícími technickými prostředky (mobilní kancelář, služební vozy), případně prostředky osobní ochrany (jednorázový oděv, rouška, brýle, rukavice, desinfekce rukou) a pak podle potřeby je připraven materiál k odběru vzorků.

Pravomoci k provádění úředních kontrol

Inspektory ÚSKVBL jsou vždy zaměstnanci ÚSKVBL. Pravomoci inspektorů ÚSKVBL jsou zakotveny v § 101 zákona o léčivech a v zákoně č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

Povinnosti provozovatele podrobit se kontrole a být nápomocen

Kontrolované osoby jsou povinny poskytovat součinnost při provádění inspekci odpovídající oprávnění inspektorů dle § 101 zákona o léčivech a dále dle ustanovení zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

ÚKZÚZ

Oblast krmiv

Účinnost a přiměřenost úředních kontrol

Účinnost kontrol je zajištěna legislativou a vnitřními metodickými pokyny **ÚKZÚZ**. Úřední kontroly jsou vykonávány na základě ročních plánů kontrol. Inspektor má v případě neshody s legislativními požadavky pravomoc uložit nápravné opatření. Záznamy o neshodách jsou protokolovány a zároveň zapisovány v elektronické podobě do registru kontrol, který je přístupný všem inspektorům. Protokol o kontrole je v kopii vždy k dispozici kontrolovanému provozovateli. V případech, kdy bylo uloženo nápravné opatření, je prováděna následná kontrola, při které je zkontrolováno, zda byly nedostatky odstraněny. Vedoucí regionálního oddělení mohou případně zahájit správní řízení o uložení pokuty. Pravomoc ukládat sankce a jejich maximální výše vyplývá ze zákona o krmivech. Výše uložených sankcí je vyhodnocována na centrální úrovni tak, aby byla přiměřená. Provozovatel má právo podat odvolání k MZe.

Pracovníci provádějící úřední kontrolu bez střetu zájmů

Úřední kontroly jsou prováděny pouze zaměstnanci **ÚKZÚZ**. Povinnosti vyplývají ze zákona o střetu zájmů, zákona o státní kontrole a také z pracovního řádu **ÚKZÚZ**.

Odpovídající laboratorní kapacita včetně zkušených pracovníků

Vzorky odebrané při úředních kontrolách jsou analyzovány v Národní referenční laboratoři, která má 4 lokální pracoviště. K analýzám, které není prozatím možné provést v NRL, je využíváno smluvních laboratoří (např. VÚRV v Praze Ruzyni).

Vhodná a řádně udržovaná zařízení a vybavení, aby pracovníci mohli provádět úřední kontroly účinně a efektivně

Inspektoři jsou vybaveni služebními automobily, výpočetní a komunikační technikou (notebooky, mobilní tiskárny, mobilní telefony). Součástí vybavení pro výkon inspekční činnosti je sada vzorkovacích pomůcek a ochranné oděvy.

Pravomoci k provádění úředních kontrol

Pravomoci inspektorů provádějící úřední kontroly jsou vymezeny zákonem č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů. Zaměstnanci ústavu jsou oprávněni vstupovat do krmivářských provozů, vyžadovat doklady a potřebnou dokumentaci od provozovatele a ukládat opatření v případě porušení předpisů.

Povinnosti provozovatele podrobit se kontrole a být nápomocen

Provozovatel je povinen umožnit inspektorovi po ohlášení vstup do provozu, poskytnout potřebné doklady, informace a nezbytnou součinnost k výkonu dozoru, včetně poskytnutí technických pomůcek pro odběr vzorků.

Ekologické zemědělství

Pověřená kontrolní organizace má sankční systém notifikovaný u EK. Nejmírnější sankcí tohoto sankčního systému je upozornění. Používá se v případech, kdy není ohrožena integrita bioproduktu a nehrozí neodstranitelné porušení pravidel ekologického zemědělství. V těchto případech je bioproducent upozorněn inspektorem kontrolní organizace na neshodu, která je následně odstraněna. V praxi se jedná zejména o případy neúplných záznamů o bioprodukci, dále se jedná o formální chyby na etiketách bioproduktů, nebo o případy neúlné registrace subjektu pro podnikání v ekologickém zemědělství.

V případě, že zjištěná neshoda může mít vliv na kvalitu konečného bioproduktu, je pověřená kontrolní organizace oprávněna na základě výsledku kontroly rozhodovat o certifikaci nebo necertifikaci kontrolované produkce (certifikace, certifikace podmíněná odstraněním zjištěných neshod, odeprání certifikace v daném roce). Certifikát na produkci vydává kontrolní organizace max. na 15 měsíců.

Každá kontrolní organizace má svůj vnitřní předpis týkající se provádění kontrol a certifikace produkce (požadavek norem ČSN EN 45 011, ČSN EN/ISO 17 020).

ÚKZÚZ jakožto kontrolní orgán provádějící úřední kontrolu může v případě zjištění porušení pravidel ekologické produkce uložit nápravné opatření. V případě hrubého porušení pravidel ekologické produkce ÚKZÚZ podává příslušnému orgánu, tj. ministerstvu, návrh na zahájení správního řízení.

Střet zájmů

Také otázka případného střetu zájmů je řešena v souladu s požadavky těchto norem. Navíc podle požadavků zákona č. 242/2000 Sb. osoba vykonávající kontrolu v ekologickém zemědělství nesmí:

- ✓ být osobou podnikající v ekologickém zemědělství,
- ✓ provádět kontrolu osoby podnikající v ekologickém zemědělství, které poskytla v posledních 3 letech poradenství,
- ✓ provádět kontrolu v obci, kde má trvalý pobyt,
- ✓ provádět kontrolu u osob blízkých.

Odpovídající laboratorní kapacita

ÚKZÚZ má vlastní laboratorní kapacity pro vyhodnocení vzorků odebraných z ekologického zemědělství. Kontrolní organizace nedisponují vlastní laboratorní kapacitou. Vyhodnocování vzorků z ekologického zemědělství je prováděno na základě spolupráce kontrolních organizací s akreditovanými laboratořemi. Odběr a převoz vzorků do laboratoře je prováděn inspektory kontrolních organizací v souladu s platnými metodickými postupy.

Oblast zdraví rostlin

Účinnost a přiměřenost úředních rostlinolékařských kontrol je zajištěna ustanoveními zákona č. 326/2004, o rostlinolékařské péči a úřední kontroly v oblasti ochrany zdraví rostlin jsou prováděny dle ustanovení tohoto zákona. Provádění úředních kontrol se dále řídí zákonem č. 255/2012 Sb.

o kontrole, kde jsou vymezeny i povinnosti a oprávnění kontrolních pracovníků. Inspektoři jsou oprávněni na základě výsledku kontroly při zjištění závad nařizovat opatření k odstranění neshody a ke kontrole plnění těchto opatření. Odstranění neshody a předcházení vzniku neshody jsou ukazateli účinnosti kontroly. Procesy ukládání opatření a jejich kontrola jsou zpracovány v metodických pokynech. Kvalita provádění kontrol je podložena vstupním vzděláním a zaškolením inspektora a dalšími komplexními školeními cíleně zaměřenými na odbornou problematiku. Inspektoři se při kontrole musí řídit také vnitřními předpisy (příkazy, pokyny), které stanovují postupy při výkonu kontroly.

Postupy při kontrolách jsou dány metodickými postupy, popř. příkazy ředitele sekce. Výsledky kontrol se zapisují do PC programů, ze kterých se dají vygenerovat a vytisknout protokoly o kontrole. Program slouží i jako databáze a archiv protokolů a výsledků kontrol.

Pracovníci provádějící úřední kontroly bez střetu zájmů

Vnitřním předpisem a pracovní smlouvou jsou zaměstnanci zavázáni vyhnout se aktivitám, při kterých by mohlo dojít ke střetu zájmu. Úřední rostlinolékařské kontroly jsou vykonávány pouze zaměstnanci ÚKZÚZ, externí ani smluvní pracovníci nejsou pověřováni pro výkon úředních rostlinolékařských kontrol.

Odpovídající laboratorní kapacity včetně zkušených pracovníků

Standard na kvalifikaci personálu, pracovní prostory, laboratorní přístroje a přesné dodržování předepsaných postupů je dán akreditací diagnostických laboratoří ÚKZÚZ.

Vhodná a řádně udržovaná zařízení a vybavení, aby pracovníci mohli provádět úřední kontroly účinně a efektivně

Laboratorní zařízení diagnostických laboratoří, jejich vhodnost a udržování, jsou dány akreditací diagnostických laboratoří ÚKZÚZ.

Pro provádění rostlinolékařské dovozní kontroly musí být provozovatelem vstupního místa nebo místa schváleného pro provádění rostlinolékařské dovozní kontroly poskytnuty vhodné prostory umožňující splnění minimálních požadavků k výkonu kontroly. Tyto požadavky jsou stanoveny prováděcím právním předpisem, vyhláškou MZe č. 215/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů (tj. minimální požadavky na technické a odborné vybavení a zařízení).

Kontrolované osoby jsou povinny vytvářet vhodné podmínky pro výkon rostlinolékařských kontrol a poskytovat inspektorům potřebnou součinnost, informace a podklady. Inspektor je na místě kontroly vybaven odpovídajícími technickými prostředky a prostředky sloužící k odběru vzorků.

Pravomoci k provádění úředních kontrol

Pravomoc inspektorů k provádění úředních kontrol je omezena odbornou specializací a působností příslušného organizačního útvaru ÚKZÚZ. S rozsahem pravomocí při výkonu kontroly jsou inspektoři seznámeni v rámci vstupního vzdělávání.

Podle ustanovení zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a v souladu se zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), jsou inspektoři oprávněni vstupovat na pozemky, do provozních, skladovacích a jiných prostorů, kde jsou rostliny a rostlinné produkty přemísťovány, do zařízení a dopravních prostředků sloužících k činnosti kontrolovaných osob, a provádět na těchto místech úřední kontroly. Zároveň jsou oprávněni ověřovat osobní údaje kontrolovaných osob, pořizovat kopie, výpisy, fotodokumentaci a odebírat vzorky k laboratornímu vyšetření.

Při zjištění porušení právních předpisů je náprava zajišťována prostřednictvím úředních opatření, mimořádných rostlinolékařských opatření a nařízení ÚKZÚZ. Případy porušení příslušných právních předpisů jsou řešeny sankcí.

Pohotovostní plány

Charakter a rozsah prováděných kontrol nevyžaduje stanovování pohotovostních plánů pro mimořádné situace. Jsou zpracovány manuály nebo metodické pokyny zaměřené cíleně na některé činnosti nebo rostlinné komodity či škodlivé organismy, které upřesňují, jak postupovat při nálezu regulovaného škodlivého organismu, nebo při zjištění určitých neshod se závaznými právními předpisy (např. nesplnění zvláštních požadavků).

Povinnosti dovozců a producentů podrobit se kontrole a být nápomocen

Osoby, které dováží určité rostlinné komodity a producenti určitých rostlinných komodit jsou povinny:

- umožnit zaměstnancům ÚKZÚZ provádět úřední kontroly stanovené zákonem č. 326/2004 o rostlinolékařské péči v místech pěstování, výroby, skladování nebo přechovávání rostlin a rostlinných produktů
- být osobně dosažitelné pro potřeby ÚKZÚZ, popřípadě pověřit pro styk s ÚKZÚZ jinou osobu s potřebnými odbornými zkušenostmi v oblasti rostlinné výroby a v souvisejících otázkách zdravotního stavu rostlin a rostlinných produktů
- při kontrolách poskytovat potřebnou součinnost, informace a podklady

Neplnění povinností dovozců a producentů rostlinných komodit stanovených zákonem o rostlinolékařské péči může být inspektorem hodnoceno jako maření kontroly, které je pod sankcí.

Shoda

Kontrolovaná osoba je vždy seznámena s kontrolním zjištěním popsáním a doložením v protokole o kontrole a při jeho projednávání je seznámena se svými právy. Kontrolované osobě, která porušila právní předpisy, lze ve správním řízení uložit pokutu.

ČPI

Nestrannost, kvalita a konzistentnost kontrol

Kontrolující inspektor postupuje v souladu s Kontrolním řádem (který vychází ze zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád)) a metodickými pokyny ke každému typu kontroly.

Metodické pokyny:

- ✓ ke kontrolám označování a evidence,
- ✓ ke kontrolám oprávněných osob podle § 7,
- ✓ ke kontrolám ověřování původu,
- ✓ k zvláštním kontrolám,
- ✓ ke kontrolám čerpání dotací MZe,
- ✓ ke kontrolám delegovaným.

Při zjištěných nedostatcích ze strany inspektora jsou o nedostatcích informováni vedoucí oddělení, kteří je neprodleně projednají přímo s inspektorem.

Výsledky kontrol a zjištěné nedostatky jsou pravidelně hodnoceny na poradách vedení.

Pracovníci provádějící úřední kontroly bez střetu zájmů

Inspektor postupuje v souladu se zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) a kontrolním řádem ČPI tak, že v případě možného střetu zájmů se vyloučí z kontroly a danou kontrolu provede jiný inspektor. Inspektor neprovádí zásadně kontroly v místě bydliště, u osob blízkých nebo osob, k nimž mají jakýkoliv osobní nebo pracovní vztah.

Dohled, aby nedocházelo ke střetu zájmů, se provádí již na úrovni plánování a přidělování kontrol i během kontrolního roku. Odpovědnost nesou vedoucí oddělení.

Odpovídající laboratorní kapacita včetně zkušených pracovníků

ČPI nemá vlastní laboratoř. Ke kontrolám označování a evidence hospodářských zvířat laboratoře nemusí mít.

Dostatečný počet kvalifikovaných a zkušených pracovníků

Kontroly označování a evidence hospodářských zvířat k datu **31. 12. 2015** provádí 43 inspektorů s vysokoškolským nebo středoškolským vzděláním zemědělského zaměření, část inspektorů má dlouholetou praxi v oboru, zejména v plemenářské práci. Vzdělání i praxe jsou i základními kritérii při výběru nových zaměstnanců.

Vhodná a řádně udržovaná zařízení a vybavení, aby pracovníci mohli provádět úřední kontroly účinně a efektivně

ČPI je pro kontroly plně vybavena, včetně odpovídající výpočetní techniky a propojení na centrální databázi ústřední evidence zvířat. Propojení je pomocí integrovaného zemědělského registru zvířat. Přístup na další registry (LPIS, SZR) je umožněn přes portál MZe.

Pravomoci k provádění úředních kontrol

Pravomoci pro provádění kontrol jsou legislativně podepřeny obecnými zákony i plemenářským zákonem.

4.3.7 Přezkoumání a úprava vnitrostátních plánů kontrol

Oddíl 3.14 Úprava víceletého plánu kontrol

MZe

Víceletý plán kontrol je zpracován na tříleté období a je aktualizován na základě dosaženého vývoje. Revize a úpravy víceletého plánu kontrol jsou prováděny pravidelně zejména v souvislosti s přípravou výroční zprávy o výsledcích úředních kontrol v ČR. Revizi v oddílech provádějí vždy nadepsané příslušné orgány s ohledem na faktory uvedené v odst. 3 čl. 42 nařízení EP a R č. 882/2004, k nimž patří:

- a) nové právní předpisy;
- b) výskyt nových chorob nebo jiných zdravotních rizik;
- c) významné změny struktury, řízení nebo činnosti dozorového orgánu;
- d) výsledky úředních kontrol;
- e) výsledky kontrol Společenství prováděných v souladu s článkem 45 nařízení EP a R č. 882/2004;
- f) veškeré změny pokynů uvedených v článku 43 nařízení EP a R č. 882/2004;
- g) výsledky vědeckého zkoumání;
- h) výsledky auditů provedených třetí zemí v členském státě, a

dále s ohledem na závěry a doporučení obsažené ve zprávě Komise o celkovém fungování úředních kontrol v členských státech (čl. 44 odst. 5 nařízení EP a R č. 882/2004).

Víceletý plán kontrol na roky **2016 – 2018** je pokračováním v dokumentu platném v dřívějším období s tím, že byla provedena jeho úprava tak, aby informace odpovídaly současnému a předvídatelnému stavu. Aktualizovány byly strategické a operativní cíle, lidské zdroje, organizační struktury příslušných orgánů, kompetence a organigramy. Doplněny byly rámcové informace o zákonu č. 234/2014 Sb. o státní službě, o komunikaci s veřejností, o školení, o kontrole oblasti veřejného stravování, o nastavení správní pomoci a spolupráce v oblasti AACS systému, o kompetencích v oblasti ekologického zemědělství, o postupech uplatňovaných při dovozech a vývozech, k oblasti materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami. Změny byly provedeny v nastavení priorit kontrol, plánování úředních kontrol a v nastavení frekvence kontrol.

Dílčí návrhy vypracovávají příslušné orgány v písemné podobě a předávají Úřadu formou úpravy původního textu v režimu změn. Úřad připraví souhrnný dokument se zapracovanými změnami, který následně předá příslušným orgánům ke kontrole a k připomínkám. Dokument po vypořádání připomínek podléhá schválení Výkonným výborem dozorových orgánů (rozšířená členská základna pro tento účel o dalšího zástupce příslušných orgánů) a je podepsán vrchní ředitelkou Úřadu. Doplněné nebo upravené informace jsou v dokumentu uvedeny červenou barvou písma. Úřad zajišťuje předání upraveného a schváleného víceletého plánu kontrol všem příslušným orgánům včetně předání Komisi v případě jejího požádání podle čl. 42 odst. 1 písm. c) nařízení EP a R č. 882/2004 a případně zajišťuje překlad do AJ (není to povinnost).

5. Kompetence k výkonu úředních kontrol dle nařízení EP a R (ES) č. 882/2004 k právním předpisům pro

PRÁVNÍ PŘEDPIS PRO		Příslušný/é orgán/y
ZDRAVÍ ZVÍŘAT		
Živá zvířata	Hospodářská zvířata Zájmová zvířata Volně žijící zvířata	SVS
Sperma, vajíčka a embrya	Skot Koňovití Ovce a kozy Prasata	SVS
Nákazy zvířat	Kontrolní opatření pro tlumení nákaz Eradikační programy a monitoring Monitoring/surveillance Systém oznamování chorob zvířat (ADNS) Traces Přesuny zvířat/dosledovatelnost Referenční laboratoře	SVS
Vedlejší živočišné produkty		SVS SZPI MZ ÚKZÚZ
Identifikace a registrace zvířat	Skot Koňovití Ovce a kozy Prasata Zvířata v zájmovém chovu, cirkusová zvířata	ČPI SVS
Kontroly dovozu	Podle požadavků ve výše uvedených kategoriích	SVS CS
PÉČE o POHODU ZVÍŘAT		
	Chov zvířat Přeprava zvířat Porážení a jiné usmrcování zvířat	SVS
ZDRAVÍ ROSTLIN		
	Škodlivé organismy podle Směrnice Rady č. 2000/29/ES Vnitřní obchod EU Dovozy ze třetích zemí Analýzy rizik škodlivých organismů rostlin Přípravky na ochranu rostlin	ÚKZÚZ

PRÁVNÍ PŘEDPIS PRO		Příslušný/é orgán/y
POTRAVINY A KRMIVA		
Nařízení EP a R (ES) č. 178/2002)	Odpovědnosti provozovatelů a kontrolní postupy Úřední kontroly Sledovatelnost Systém rychlého varování pro potraviny a krmiva Kontroly dovozů	MZ SVS SZPI ÚKZÚZ ÚSKVBL
Označování potravin	Označování potravin Zdravotní a výživová tvrzení Výživové označování Přírodní minerální vody Doplňky stravy Potraviny pro zvláštní výživu Potraviny nového typu	MZ SVS SZPI
Biologická bezpečnost	Hygiena potravin potravinového řetězce Mikrobiologická kritéria Odběr vzorků a rozbor Schvalování podniků Salmonella a onemocnění z potravin TSE Vedlejší živočišné produkty	MZ SVS SZPI ÚKZÚZ (zákaz zkrmování)
Chemická bezpečnost	Potravinářské přídatné látky Aromatické látky Enzymy Kontaminanty Rezidua - léčivé přípravky - pesticidy Hormony/zakázané látky v produktech živočišného původu Odběr vzorků a vyšetření Materiály určené pro styk s potravinami	MZ SZPI SVS ÚSKVBL
Referenční laboratoře	Chemické a biologické laboratoře	MZ SZPI SVS ÚSKVBL ÚKZÚZ
Ozařování		SZPI SÚJB*
Biotechnologie	Geneticky modifikované potraviny a krmiva	SZPI ÚKZÚZ
	Geneticky modifikované rostliny a osiva	ÚKZÚZ

PRÁVNÍ PŘEDPIS PRO		Příslušný/é orgán/y
Ostatní potravinová legislativa	Ekologické zemědělství	ÚKZÚZ SVS SZPI
	Zvláštní povaha zemědělských produktů a potravin	SZPI SVS
	Zeměpisné označení a označení původu	SZPI SVS ÚKZÚZ
Podvodné praktiky	Např. nesprávné nebo zavádějící označení, prohlášení o kvalitě nebo složení Např. zkažené nebo zdravotně závadné potraviny nebo krmivo	MZ SZPI SVS ÚKZÚZ
Výživa zvířat	Krmné suroviny Označení krmiv Určité produkty používané ve výživě zvířat (Směrnice Rady 82/471 EHS) Látky přidávané do krmiv - doplňkové látky Krmné směsi (včetně krmiva pro drobná domácí zvířata) Krmivo s přidanými léčivými - medikovaná krmiva Nežádoucí látky Metody odběru vzorků a analýz Zakázané látky Hygiena krmiv	ÚKZÚZ SVS ÚSKVBL

* SÚJB v rámci své kompetence bude dohlížet a kontrolovat ozařovače provádějící ozařování potravin na území ČR, budou-li takovéto zdroje ionizujícího záření používány na území ČR

6. Režimy jakosti zemědělských produktů a potravin, vín a lihovin

4.3.1. Celkové vnitrostátní strategické cíle

Oddíl 3.3. Strategické cíle

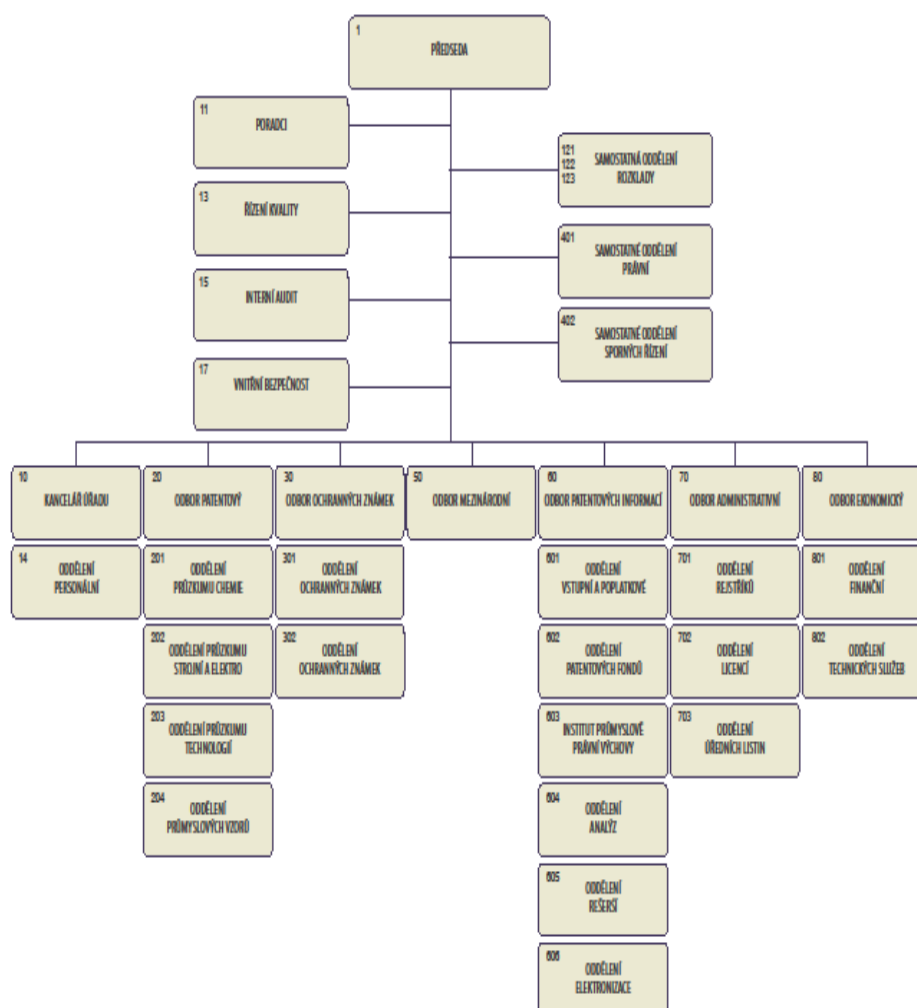
Ve vztahu k zaručeným tradičním specialitám a potravinám s chráněným označením – kontrola specifikace a označení výrobků, povolení výroby zaručené tradiční speciality (dále jen „ZTS“), potraviny s chráněným zeměpisným označením (dále jen „CHZO“) a/nebo chráněným označením původu (dále jen „CHOP“).

Odd. 3.5. Jmenování příslušných orgánů

Podle zákona č. 14/1993 Sb., o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví, ve znění pozdějších předpisů, je Úřad průmyslového vlastnictví ústředním orgánem státní správy na ochranu průmyslového vlastnictví České republiky. ÚPV podle tohoto zákona mj. rozhoduje o poskytování ochrany na vynálezy, průmyslové vzory, užitné vzory, topografie polovodičových výrobků, ochranné známky, **zeměpisných označení** a označení původu výrobků.

Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen “zákon č. 452/2001 Sb.”) upravuje podmínky, za nichž lze získat v České republice ochranu označení původu, popřípadě zeměpisného označení pro **produkty**, jakož i právní účinky této ochrany. Zákon dále upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie ochranu zeměpisných označení a označení původu (podle nařízení EP a Rady č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin, nařízení EP a Rady (ES) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty, nařízení EP a Rady (ES) č. 110/2008 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení lihovin, nařízení EP a Rady č. 251/2014 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení aromatizovaných vinných výrobků)) a pravomoci správních orgánů k činnostem, které podle přímo použitelného předpisu Evropské unie vykonává členský stát, vnitrostátní postup při podávání žádostí o zápis označení původu či zeměpisného označení výrobků s původem v České republice, popřípadě i v zeměpisné oblasti, která se zčásti nachází na území České republiky („přeshraniční zeměpisná oblast“), v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropské unie, vnitrostátní postup při změnách specifikace v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropské unie, vnitrostátní postup při změně zápisu označení původu vín na zeměpisné označení vín v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropské unie a vnitrostátní postup při podávání žádostí o zrušení zápisu označení původu či zeměpisného označení v rozsahu stanoveném přímo použitelným předpisem Evropské unie.

Kontrolu specifikace podle § 10 výše zmíněného zákona č. 452/2001 Sb., provádí v rozsahu své působnosti Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Státní veterinární správa nebo Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský.

Úřad průmyslového vlastnictví je ústředním orgánem státní správy na ochranu průmyslového vlastnictví České republiky. Sídlem Úřadu je Praha. V čele Úřadu je předseda, kterého jmenuje a odvolává vláda. ÚPV mj. rozhoduje o poskytování ochrany na vynálezy, průmyslové vzory, užité vzory, topografie polovodičových výrobků, ochranné známky a označení původu/zeměpisná označení výrobků. Převážnou část správního řízení v oblasti označení původu/zeměpisných označení provádí odbor ochranných známek. Vybraná sporná řízení (návrhy na zrušení označení původu/zeměpisných označení) vede samostatné oddělení sporných řízení. O odvolání (rozkladu) podaném proti rozhodnutí ve věci označení původu/zeměpisného označení rozhoduje předseda ÚPV.

Organizační schéma ÚPV je zveřejněno na internetových stránkách: <http://www.upv.cz/cs/upv/zakladni-informace/organizacni-schema.html>

Sekce komodit, výzkumu a poradenství	Odbor výzkumu vzdělávání a poradenství	Odd. výzkumu Odd. NAZV Odd. vzdělávání a poradenství
	Odbor živočišných komodit	- odd. ústřední evidence zvířat - odd. komodit skotu a krmiv - odd. komodit zvířat - odd. ochrany zvířat
	Odbor rostlinných komodit	- odd. polních plodin - odd. speciálních plodin - odd. pro víno - odd. tržních řádů
	Odbor environmentální a ekologického zemědělství	- odd. administrace národních podpor - odd. ekologického zemědělství - odd. OZE a environmentálních strategií
Sekce potravinářských výrob – Úřad pro potraviny	Odbor bezpečnosti potravin	- odd. bezpečnosti potravin - odd. informační centrum bezpečnosti potravin
	Odbor potravinářský	- odd. potravinového práva a kvality potravin - odd. potravinového řetězce - odd. pro úřední kontroly v potravinovém řetězci

MZe je odpovědné za problematiku CHZO, CHOP a ZTS a má gesci k nařízení EP a R č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin (spolugestorem je Úřad průmyslového vlastnictví). Po věcné stránce problematiku ZTS a horských produktů řeší MZe, problematiku CHZO a CHOP Úřad průmyslového vlastnictví. Pokud jde o CHZO a CHOP, ochrana na národní a komunitární úrovni umožňuje i sledovatelný nárůst obratu při prodeji těchto výrobků na domácím i evropském trhu.

Odpovědným orgánem pro zabezpečení povinností vztahujících se k udělení CHOP, CHZO z nařízení Rady (ES) č. 1308/2013 a nařízení Komise (ES) č. 607/2009 pro víno a z nařízení EP a R (ES) č. 110/2008 pro lihoviny je ÚPV. Tento úřad je též národním zástupcem pro system e-Ambrosia, který byl v EU ustaven pro víno.

Kompetence SZPI, SVS a ÚKZÚZ ke kontrolám potravin je obecně stanovena v zákoně č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Kompetence ke kontrole specifikace (v rozsahu své působnosti) pro režimy jakosti zemědělských produktů a potravin je stanovena v § 10 odst. 1 zákona č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisného označení. Jedná se zejména o kontrolu souladu výroby produktů nesoucích název, jež je zapsán v národním či komunitárním registru jako chráněné označení původu či chráněné zeměpisné označení nebo název, o němž je vedeno řízení k jeho zápisu s danou specifikací. Taktéž se jedná o vydávání nálezů, posudků a osvědčení.

4.3.3. Organizace a řízení ÚK

Odd. 3.6. Obecná organizace a řízení úředních kontrol

SZPI

Kontroly probíhají buďto v režimu „ověřování souladu se specifikací“ nebo jako „běžná kontrola“. Při ověřování souladu se specifikací i při běžné kontrole je ověřeno, zda jsou

dodrženy požadavky vycházející ze specifikace zapsaného názvu např. na použité suroviny a jejich dosledovatelnost, požadavky na výrobní proces nebo značení. Pokud je specifikací vyžadováno dodržení nějakého laboratorně zjištělého analytu, jsou při ověřování souladu se specifikací odebrány vzorky ze všech výrobků nesoucích zapsaný název. Při běžné kontrole jsou odebírány vzorky dle uvážení inspektora alespoň jednoho výrobku nesoucího zapsaný název. Z hlediska místa je kontrola nastavena, aby probíhala ve výrobě, při uvádění do oběhu (zejména v obchodech) nebo u potravin ze třetích zemí před uvedením na trh. Kontrola v obchodech probíhá jako součást kontrol označování potravin. Plánování kontrol CHOP, CHZO a ZTS je součástí ročních plánů inspektorátů. Kontroly jsou plánovány na základě analýzy rizik, která mimo jiné zahrnuje historii dosud provedených kontrol, chování provozovatelů, aktuální poznatky z terénu, obdržené podněty a další. Tyto plány obsahují výrobce v kompetenci daného inspektorátu, vyráběné potraviny a další podrobnosti.

SVS

Krajské veterinární správy provádí ověření souladu se specifikací před a během uvádění na trh potravin s označením CHZO, CHOP a ZTS) a kontroly výrobků vyrobených v jiných členských státech Evropské Unie, nesoucí chráněné označení. Účelem těchto kontrol je, aby výrobky označené jako ZTS, CHZO, CHOP, splňovaly podmínky stanovené ve specifikaci a spotřebitel tak obdržel výrobek garantované kvality. V případě zjištění nedostatků jsou KVS oprávněny ukládat závazné pokyny a zvláštní opatření pro odstranění nedostatků a vykonat následnou kontrolu splnění těchto pokynů či opatření, pozastavit nebo odebrat schválení, uložit mimořádná veterinární opatření, popřípadě uložit sankci při nesplnění uloženého opatření.

SZPI a SVS

Pro inspektory jsou centrálně organizované pravidelné porady a vzdělávací akce, kde se sjednocují kontrolní postupy a inspektoři jsou seznamováni s novou legislativou a její aplikací v praxi.

Obecně

Výše paušální částky nákladů na ověření souladu se specifikacemi je stanovena jednotně ve vyhlášce č. 227/2008 Sb., činí 500 Kč na jednoho inspektora za každou započatou hodinu výkonu činnosti.

Výsledky kontrol CHOP, CHZO a ZTS, které dozorové orgány uskuteční v předchozím roce, jsou součástí Výroční zprávy SZPI a jsou rovněž zahrnuty ve Výroční zprávě z úředních kontrol ČR.

Pokud se týká CHOP a CHZO, práva a povinnosti žadatelů jsou, vedle zákona č. 452/2001 Sb., upraveny i v dalších obecně závazných právních předpisech (např. Listina základních práv a svobod, zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, atd.).

Oddíl 3.4. Kategorizace rizik

Obecně

Kontroly jsou plánovány na základě analýzy rizik, která mimo jiné zahrnuje historii dosud provedených kontrol, chování provozovatelů, aktuální poznatky z terénu, obdržené podněty, stížnosti a další. Minimální frekvence kontrol je stanovena tak, aby každý provozovatel vyrábějící potraviny CHOP, CHZO nebo ZTS byl zkontrolován příslušným orgánem alespoň jedenkrát ročně. V odůvodněných případech (výsledky předešlých kontrol, kontrola plnění uložených opatření, podané podněty a stížnosti) lze přistoupit ke zvýšení minimální frekvence kontrol.

Oddíl 3.7. Kontrolní systémy a koordinace činnosti

ÚPV

Činnost ÚPV v oblasti označení původu/zeměpisných označení probíhá v souladu se zákonem č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, přímo aplikovatelnými právními předpisy EU (viz bod 4.3.2, oddíl 3.5) a mezinárodními smlouvami, kterými je ČR vázána (zejména Lisabonská dohoda na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu, dále např. TRIPS).

ÚPV na veškeré své činnosti uplatňuje integrovaný systém řízení (ISO 9001, ISO 14001, ISO 27001, OHSAS 18001).

Všechny druhy žádostí, resp. návrhů týkající se řízení o zápisu, změně specifikace, zrušení CHOP/CHZO či námitek proti žádostem jiných zemí nebo návrhů na zrušení CHOP/CHZO pocházejících z jiných zemí se podávají u ÚPV.

Kdo může být v konkrétním případě žadatelem, navrhovatelem či namítajícím, požadavky na obsah žádostí, způsob vyřizování žádostí apod. vyplývá ze zákona č. 452/2001 Sb., přímo aplikovatelných právních předpisů EU a mezinárodních smluv, kterými je ČR vázána. Není-li určitá problematika procesně upravena ve výše uvedených speciálních právních předpisech, použije se příslušné ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Podle zákona č. 452/2001 Sb. dále ÚPV vede rejstřík, který je veřejný a každý má právo do něj nahlížet. Podstatnou část informací, které se zapisují do rejstříku, ÚPV zveřejňuje na svých internetových stránkách www.upv.cz v rámci databáze zeměpisných označení a označení původu. Prostřednictvím uvedených stránek je také veřejnosti poskytován přístup do databází vedených Evropskou komisí a Světovou organizací duševního vlastnictví (WIPO) a formuláře žádostí, včetně informace, jak tyto formuláře správně vyplnit.

Ve Věstníku, který je přístupný na internetových stránkách www.upv.cz, ÚPV oznamuje (národní) zápis označení původu, popřípadě zeměpisného označení do rejstříku, jeho zrušení a jiné důležité skutečnosti, které se (národně zapsaného) označení původu, popřípadě zeměpisného označení týkají. Ve Věstníku jsou dále např. zveřejňovány specifikace a další dokumenty týkající se označení původu, popřípadě zeměpisného označení, o jehož zápis (nebo případně změnu specifikace nebo zrušení) se žádá na úrovni EU.

Vztah ÚPV s dozorovými orgány a MZe v oblasti CHOP a CHZO je upraven v zákoně č. 452/2001 Sb. Kromě toho se subsidiárně aplikuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád (mj. se obecně uplatní zásada, že správní orgány vzájemně spolupracují v zájmu dobré správy, vyjádřená v §8 – není tedy nutné uzavírat písemnou dohodu o spolupráci).

Vztah ÚPV- MZe

V případech stanovených zákonem č. 452/2001 Sb. žádá ÚPV o stanovisko MZe.

Konkrétně ÚPV žádá MZe o vyjádření k žádosti o komunitární zápis, zda označení, jehož zápis je požadován, neobsahuje název, který zdruhověl, název odrůdy rostlin nebo plemene zvířat, nebo název homonymní. K tomu stanoví lhůtu, která nesmí být kratší než 10 dnů. Pokud se MZe ve stanovené lhůtě nevyjádří, má se za to, že k podané žádosti nemá připomínky.

Jsou-li proti žádosti o komunitární zápis podány námitky a nepodaří-li se jednáním rozpor odstranit, ÚPV v případě, že se námitky týkají výše uvedených skutečností, požádá MZe o vyjádření k důvodnosti námitek. K tomu stanoví lhůtu, která nesmí být kratší než 10 dnů. ÚPV o námitkách rozhodne poté, co obdrží vyjádření MZe, nebo poté, co lhůta k vyjádření marně uplyne. Pokud se MZe ve stanovené lhůtě nevyjádří, má se za to, že k podané žádosti nemá připomínky.

Vztah ÚPV- dozorové orgány

Které úkony může ÚPV požadovat na dozorových orgánech, vyplývá ze zákona č. 452/2001 Sb. Podle § 10 citovaného zákona je orgánem, kterému přísluší kontrola specifikace podle tohoto zákona, v rozsahu své působnosti Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Státní veterinární správa nebo Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský.

Uvedené kontrolní orgány vydávají závazné nálezy nebo posudky anebo osvědčení důležité pro zápis označení původu do rejstříku. K žádosti o změnu specifikace zemědělského výrobku nebo potraviny, k návrhu na zrušení zápisu označení původu zemědělského výrobku nebo potraviny (§ 11), popřípadě k žádosti o zápis označení původu zemědělského výrobku nebo potraviny do rejstříku je žadatel, popřípadě navrhovatel povinen předložit nález kontrolního orgánu.

MZe

MZe oblasti CHOP, CHZO a ZTS úzce spolupracuje se žadateli (výrobci, zpracovateli a obchodníky), stejně tak jako s **příslušnými** pracovníky Úřadu průmyslového vlastnictví (kam směřuje vždy žádost před jejím zasláním do Bruselu) a pracovníky kontrolních orgánů (SVS, SZPI, ÚKZÚZ). Pokud jde o ZTS, tento právní nástroj umožňuje producentům zhodnotit jejich produkty a přitom zaručuje ochranu spotřebitele proti nekalým praktikám a zároveň zaručuje poctivost obchodních transakcí. Hlavní výhodou, která ze zápisu podle nařízení vyplývá, je identifikace produktu za použití zapsaného názvu spolu se zmínkou „zaručená tradiční specialita“ a logem Evropské unie. MZe je kontaktním místem pro příjem žádostí, administrace a komunikace s EK ve věci zápisu ZTS podle výše uvedeného nařízení, spolupracuje s nevládními organizacemi a výrobci na zajištění práv k údajům o specifickosti výše uvedeného nařízení a na obraně těchto práv a zastupuje ČR na Výboru pro politiku jakosti zemědělských produktů.

Odbor potravinářské výroby a legislativy monitoruje vývoj potravinového práva EU a následně navrhuje úpravu národních právních předpisů ve své gesci a spolugesci, přičemž hájí jak zájmy provozovatelů potravinářských podniků, tak spotřebitelů. Odbor je v rámci ČR věcně příslušným gestorem problematiky kvality potravin a zpracovaných zemědělských výrobků. Odbor je národním kontaktním místem pro instituce EU v oblasti potravinového práva a potravinových standardů. Dále je odbor odpovědný za koordinaci výkonu státní správy orgány státního dozoru v působnosti MZe, za zpracování a aktualizaci víceletého plánu kontrol a pravidelné roční zprávy o výsledcích úředních kontrol ve spolupráci s dozorovými orgány. Přípravuje podklady a pozice a účastní se jednání v institucích EU týkajících se CHZO, CHOP a ZTS pro zemědělské výrobky a potraviny podle nařízení EP a R č. 1151/2012, spolupracuje s nevládními organizacemi a výrobci a s Úřadem průmyslového vlastnictví na zajištění práv k údajům o původu výrobků podle tohoto nařízení a na obraně těchto práv a zastupuje ministerstvo v Meziřesortní skupině pro ochranu duševního vlastnictví a ve Výboru pro politiku jakosti **v EK**.

Obecně

Pokud kontrolní činnost vyžaduje spolupráci s ÚPV (kontrola specifikace pro CHZO/CHOP před jejím zápisem nebo při změně, stanovisko ÚPV při podezření na zneužití zapsaného názvu, apod.), jsou tyto případy řešeny jednotlivě bez uzavření dohody o spolupráci. Dozorové orgány spolupracují s Úřadem průmyslového vlastnictví při kontrole dodržování práv duševního vlastnictví a to zejména při kontrole chráněných zeměpisných označení potravin a chráněných označení původu **zemědělských produktů a** potravin, mezi které patří označení jako např. „České pivo“, „Hořické trubičky“, „Štramberské uši“ nebo „Třeboňský kapr“.

3.10 Školení pracovníků

SVS

SVS identifikovala pro rok 2016 – 2018 tento okruh školení: aktuální problematika veterinární hygieny - včetně problematiky označování potravin a senzorické analýzy a potravin s chráněným označením, včetně problematiky pravidel ekologické produkce, a to pro KVS a ÚVS.

3.11. Dokumentované postupy

ÚPV

Na veškeré své činnosti uplatňuje integrovaný systém řízení (ISO 9001, ISO 14001, ISO 27001, OHSAS 18001).

SZPI

Má zaveden a certifikován systém managementu jakosti dle EN ISO 9001:2009 pro „Výkon činnosti správního úřadu provádějícího státní dozor v oblasti zemědělských výrobků, potravin nebo tabákových výrobků“.

Základním dokumentem pro úřední kontrolu je Řád kontrolní činnosti. Na něj navazuje řada organizačních směrnic a metodických pokynů. Všechny tyto dokumentované postupy jsou v režimu „řízené dokumentace“ – podléhají procesu vnitřního připomínkování, schvalování, aktualizace a distribuce. K aktualizaci dochází zejména na základě legislativních požadavků, organizačních změn v SZPI, výsledků interních auditů či kontrol. S každým novým vnitřním předpisem, či jeho změnou, jsou dotčení zaměstnanci prokazatelně seznámeni. Zprávy o úředních kontrolách představují v zavedeném kontrolním systému SZPI zejména protokol o kontrole.

SZPI provádí kontroly CHZO, CHOP a ZTS podle interní organizační směrnice, v níž jsou zpracovány všechny odpovídající právní předpisy EU i předpisy národní. Organizační směrnice stanoví i postupy pro případ, že je zjištěna nevyhovující potravina, tzn. postupy na ukládání opatření, postupy v případě nesplnění opatření a na ukládání pokut.

SVS

Má certifikovaný systém managementu jakosti v souladu s požadavky mezinárodního standardu ČSN EN ISO 9001 (dále ISO 9001).

Postupy úředních kontrol v oblasti veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví jsou ujednoveny a zdokumentovány v rámci celé ČR pomocí Metodických návodů SVS. Postupy úředních kontrol v oblasti zdraví zvířat a pohody zvířat jsou ujednoveny a zdokumentovány v rámci celé ČR pomocí Metodických návodů a Diagnostických příruček SVS.

Tyto metodické pokyny a Diagnostické příručky jsou vedeny v režimu řízených dokumentů a jsou pravidelně aktualizovány dle potřeb národní legislativy nebo legislativy Společenství, či na základě nových poznatků.

Metodické pokyny a Diagnostické příručky jsou rozesílány v elektronické formě všem krajským veterinárním správám. Všechny platné metodické pokyny a Diagnostické příručky jsou k dispozici v Evidenci dokumentů, což je webová aplikace přístupná všem úředním veterinárním pracovníkům včetně pracovníkům úředních laboratoří. Kontrolovaná osoba je vždy seznámena s kontrolním zjištěním popsáním a doložením v protokole o kontrole a při jeho projednávání je seznámena se svými právy.

SVS provádí schvalování a kontroly souladu se specifikací u potravin s CHZO, CHOP a ZTS podle vnitřních metodických informací vydaných SVS. Tyto jsou vypracovány v souladu s nařízením EP a R č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin, prováděcím nařízením Komise (EU) č. 668/2014 a nařízeními Komise v přenesené pravomoci

(EU) č. 664/2014 a č. 665/2014, se zákonem č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu zeměpisných označení a dalších platných předpisů Evropské Unie a národní legislativy.

4.3.4. Pohotovostní plány a vzájemná pomoc

Oddíl 3.13 Organizace spolupráce a vzájemné pomoci

ÚPV

Výsledky kontroly, kterou provedl zahraniční kontrolní orgán, budou v řízení před ÚPV brány v úvahu na základě mezinárodní smlouvy nebo na základě vzájemnosti.

Předseda ÚPV může v jednotlivém případě rozhodnout, že nález zahraničního kontrolního orgánu bude brán v úvahu i při nesplnění výše uvedených podmínek.

ÚPV se zahraničními institucemi činnými v oblasti kontrol aktivně běžně nespolupracuje, neboť kontrolní činnost není v kompetenci ÚPV. Pokud by však ÚPV např. ze zahraničí obdržel upozornění na určitý problém týkající se kontrol CHOP/CHZO (zatím se tak nestalo), předal by tuto informaci v souladu se zásadou, že správní orgány vzájemně spolupracují v zájmu dobré správy, vyjádřenou v §8 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, příslušnému orgánu ČR.

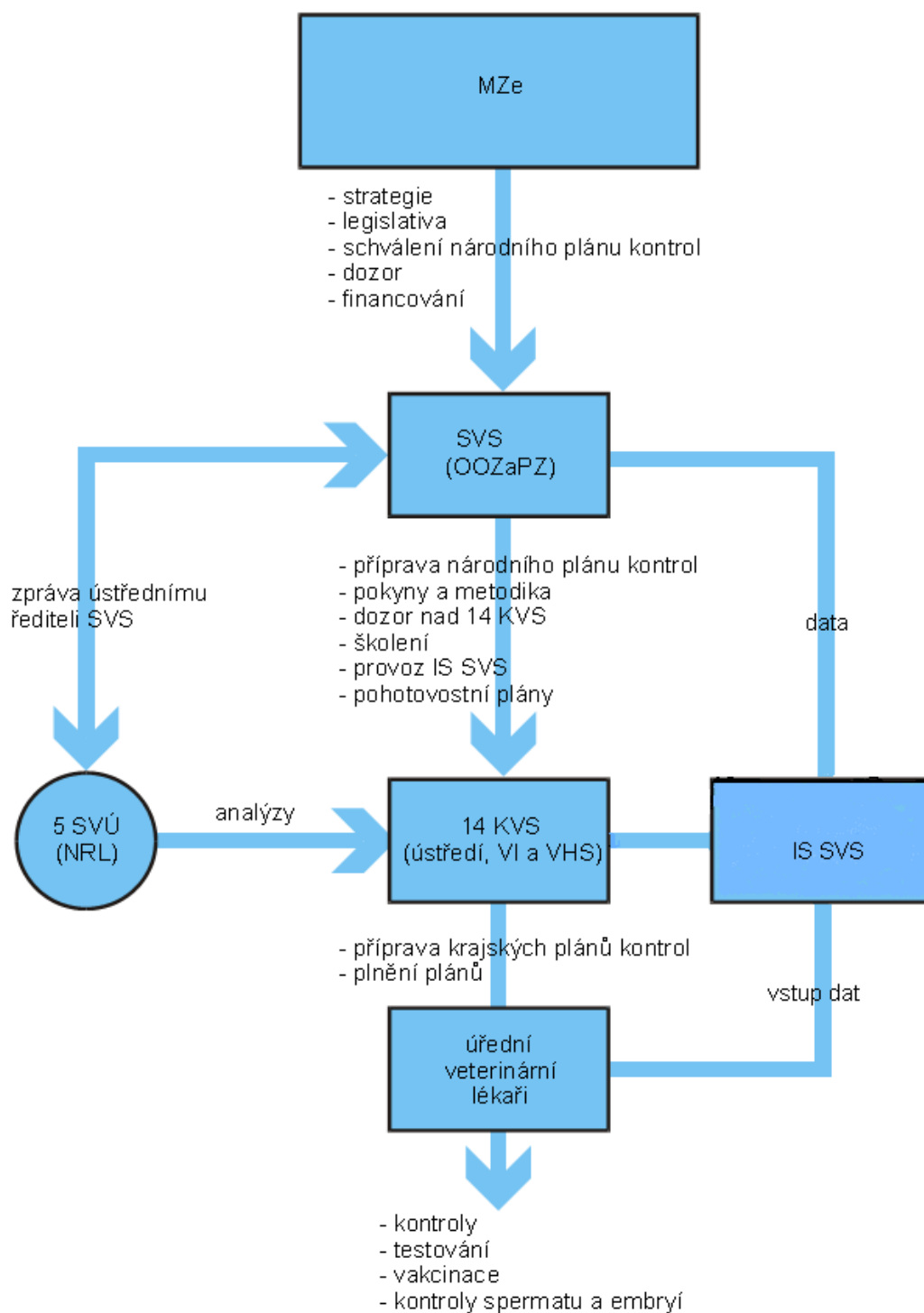
Pokud se týká řízení o komunitárních (resp. unijních) žádostech, závazný nález příslušného kontrolního orgánu žadatel přikládá k žádosti o komunitární zápis a k žádosti o změnu specifikace.

Jsou-li podány námitky proti žádosti o komunitární zápis, v případě že se rozpor nepodaří odstranit jednáním a že se námitky týkají specifikace výrobku, například souvislosti mezi výrobkem a zeměpisným prostředím, v němž má výrobek původ, požádá ÚPV kontrolní orgán o vydání závazného nálezu pro účely postoupení žádosti o komunitární zápis. Kontrolní orgán je povinen podat závazný nález do 2 měsíců ode dne, kdy mu ÚPV předloží úplný spis žádosti o komunitární zápis.

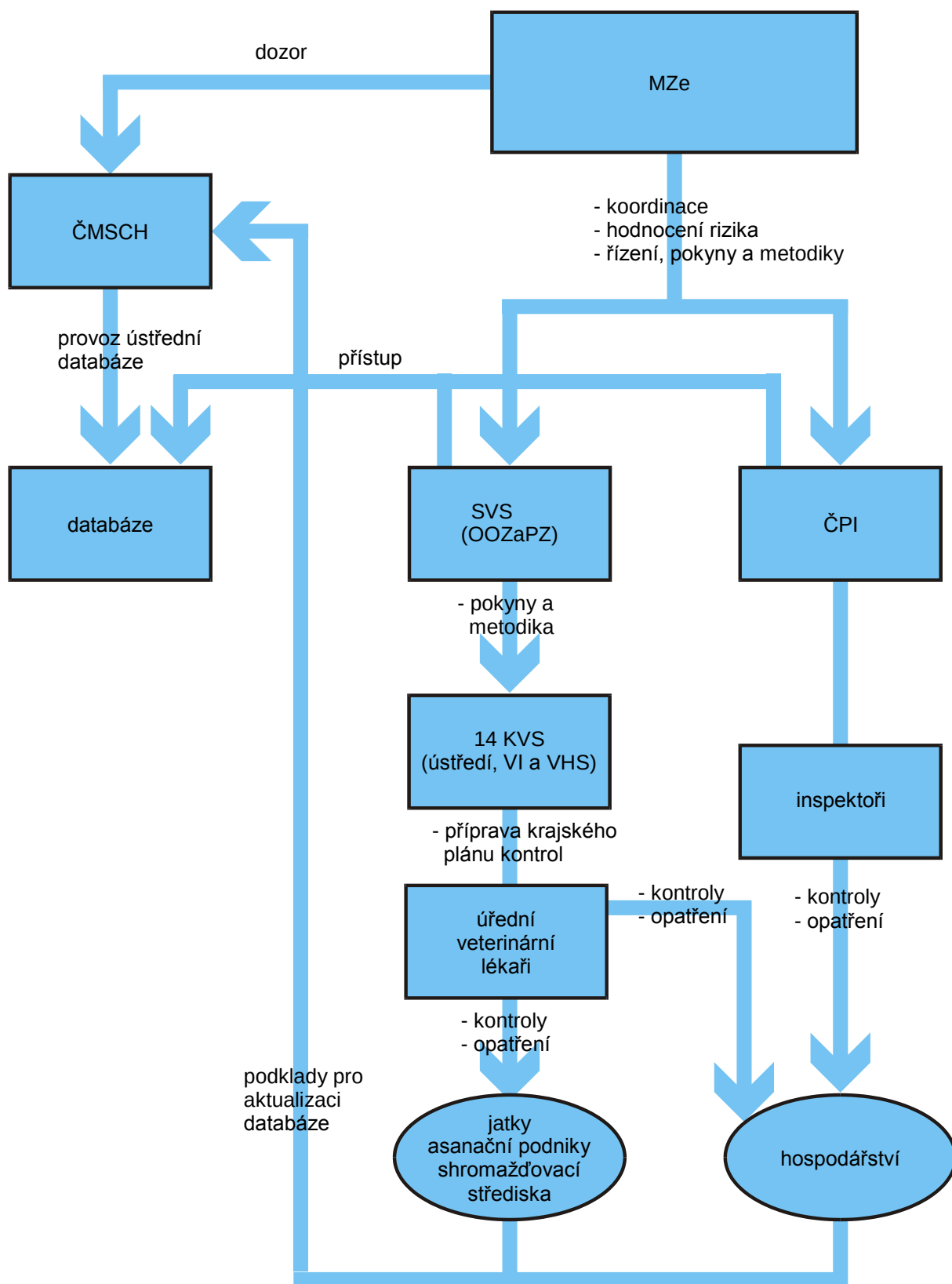
Jsou-li podány námitky proti žádosti o změnu specifikace a nepodaří-li se rozpor odstranit jednáním, ÚPV o námitkách rozhodne na základě závazného nálezu kontrolního orgánu o splnění podmínek pro změnu specifikace stanovených přímo použitelným předpisem Evropské unie, který jej vydá do 2 měsíců ode dne, kdy mu Úřad předloží úplný spis žádosti o změnu specifikace.

Dále v případě žádosti o zrušení zápisu označení výrobku s původem v České republice, popřípadě v přeshraniční zeměpisné oblasti, nepodaří-li se jednáním rozpor odstranit a důvod zrušení komunitárního zápisu spočívá ve specifikaci výrobku, například souvislosti mezi výrobkem a zeměpisným prostředím, v němž má výrobek původ, požádá ÚPV kontrolní orgán o vydání závazného nálezu o splnění podmínek stanovených přímo použitelným předpisem Evropské unie. Kontrolní orgán vydá závazný nález do 2 měsíců ode dne, kdy mu Úřad předloží úplný spis žádosti o zrušení komunitárního zápisu.

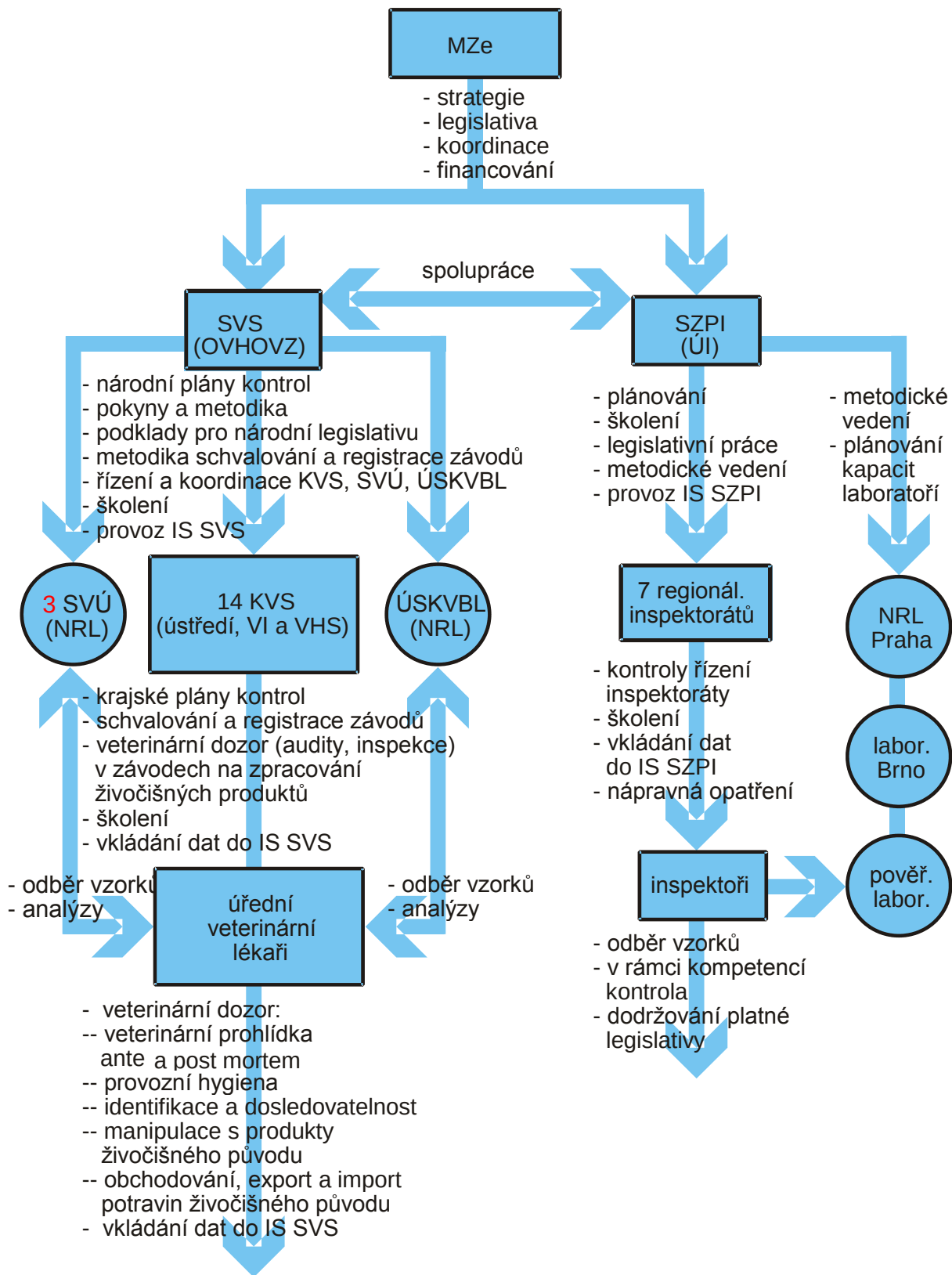
1.a) Systém kontrol zdraví zvířat

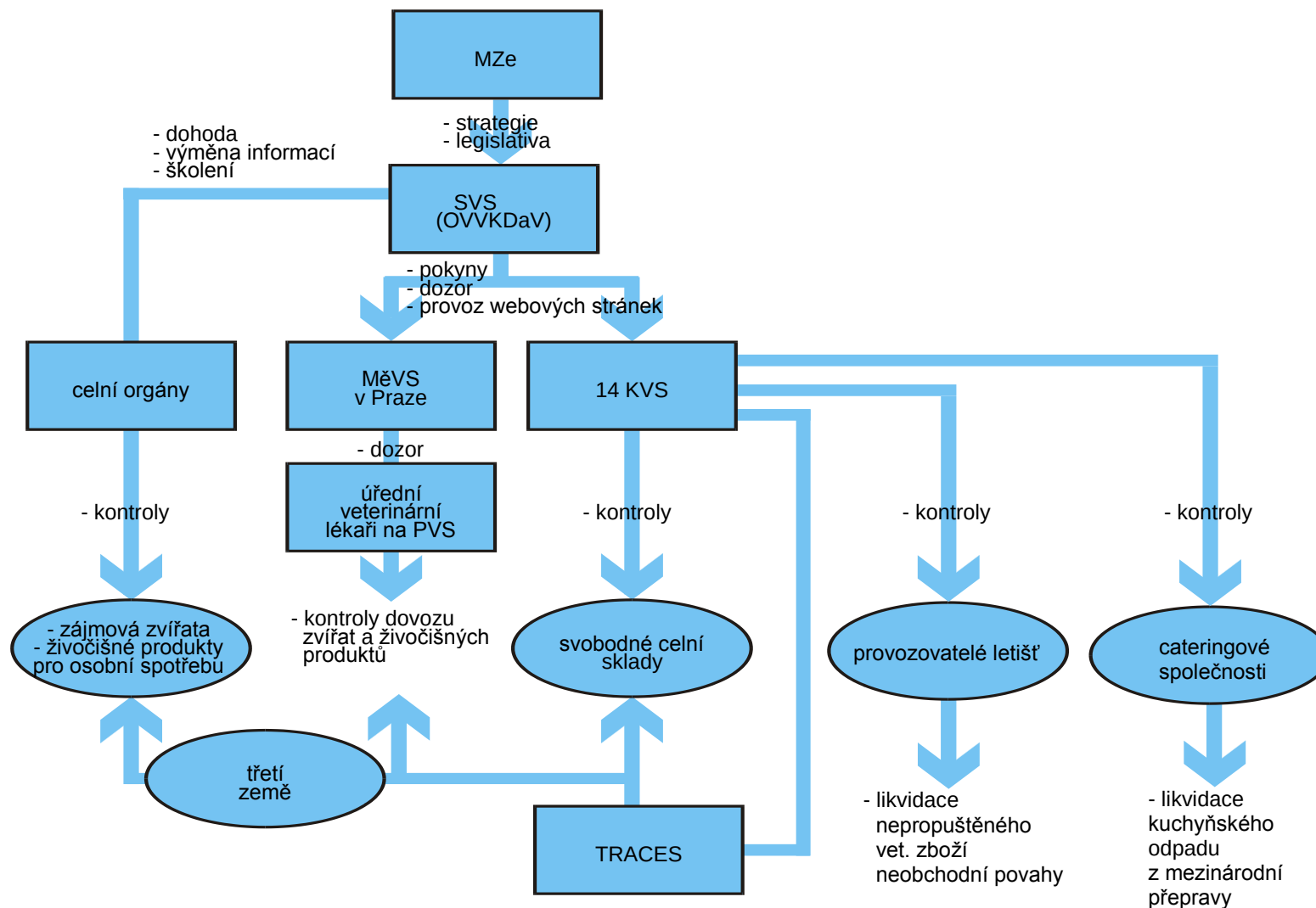
1.b) Systém kontrol označování a pohybu zvířat

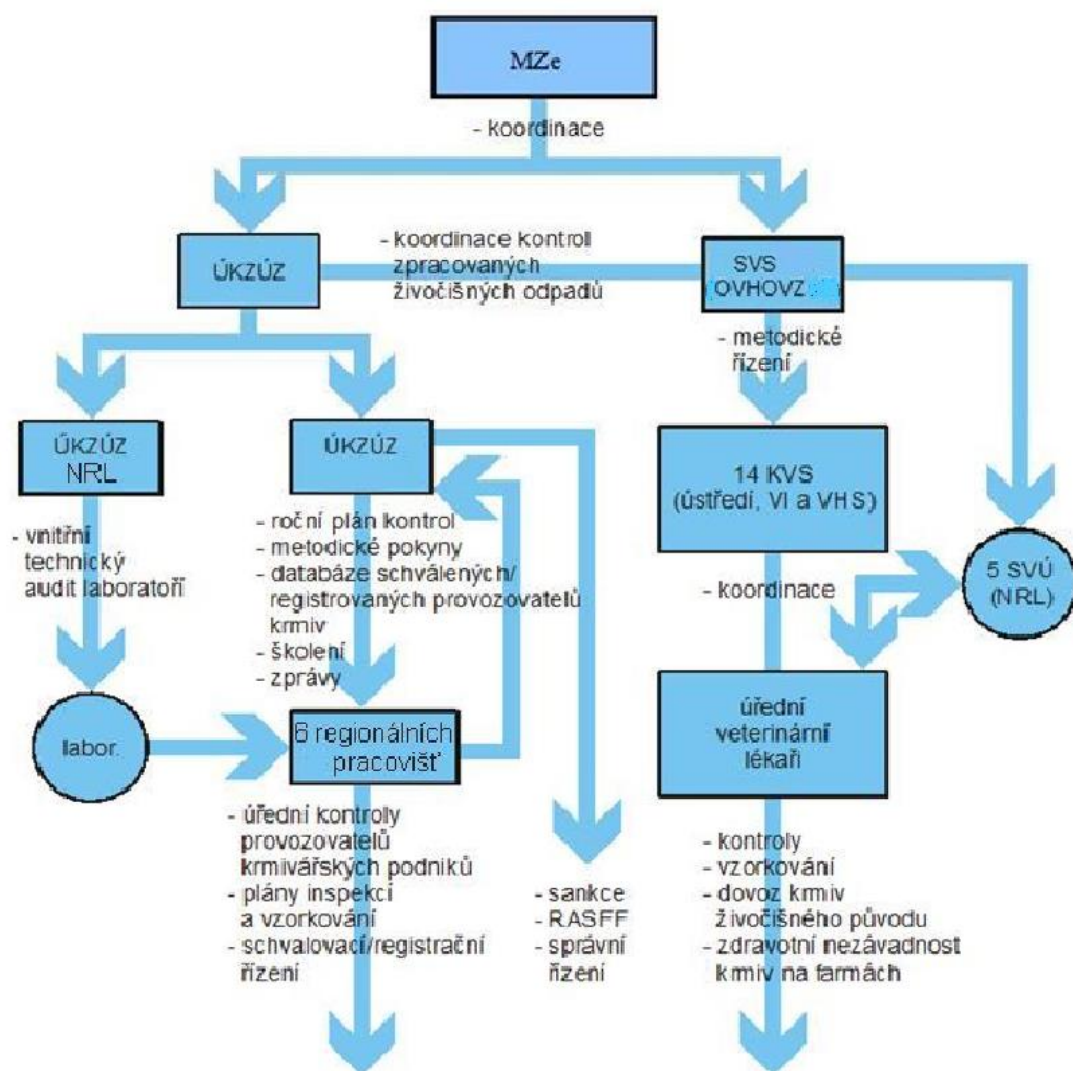
2. Systém kontrol potravin živočišného původu

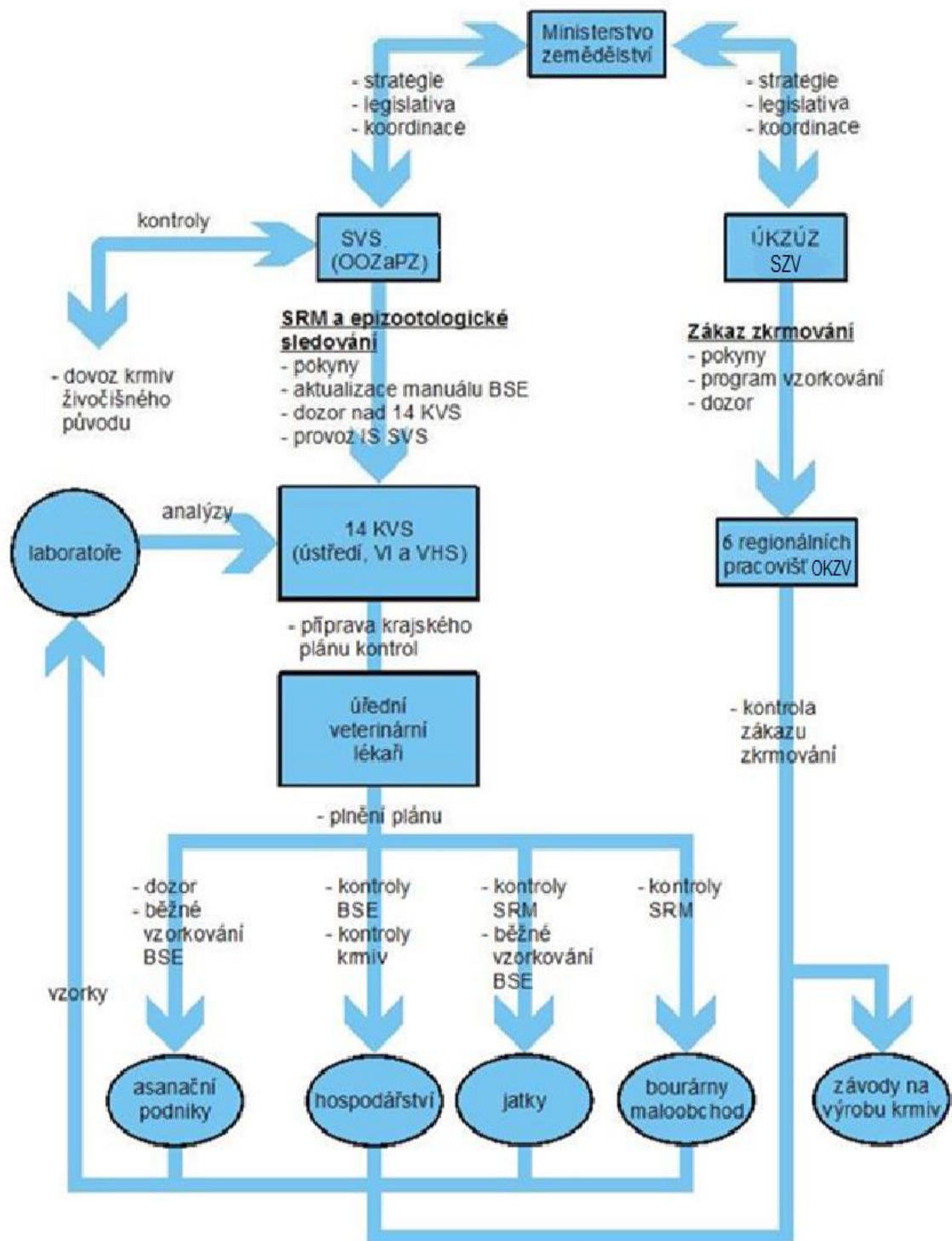
3. Systém kontrol dovozu zvířat a živočišných produktů

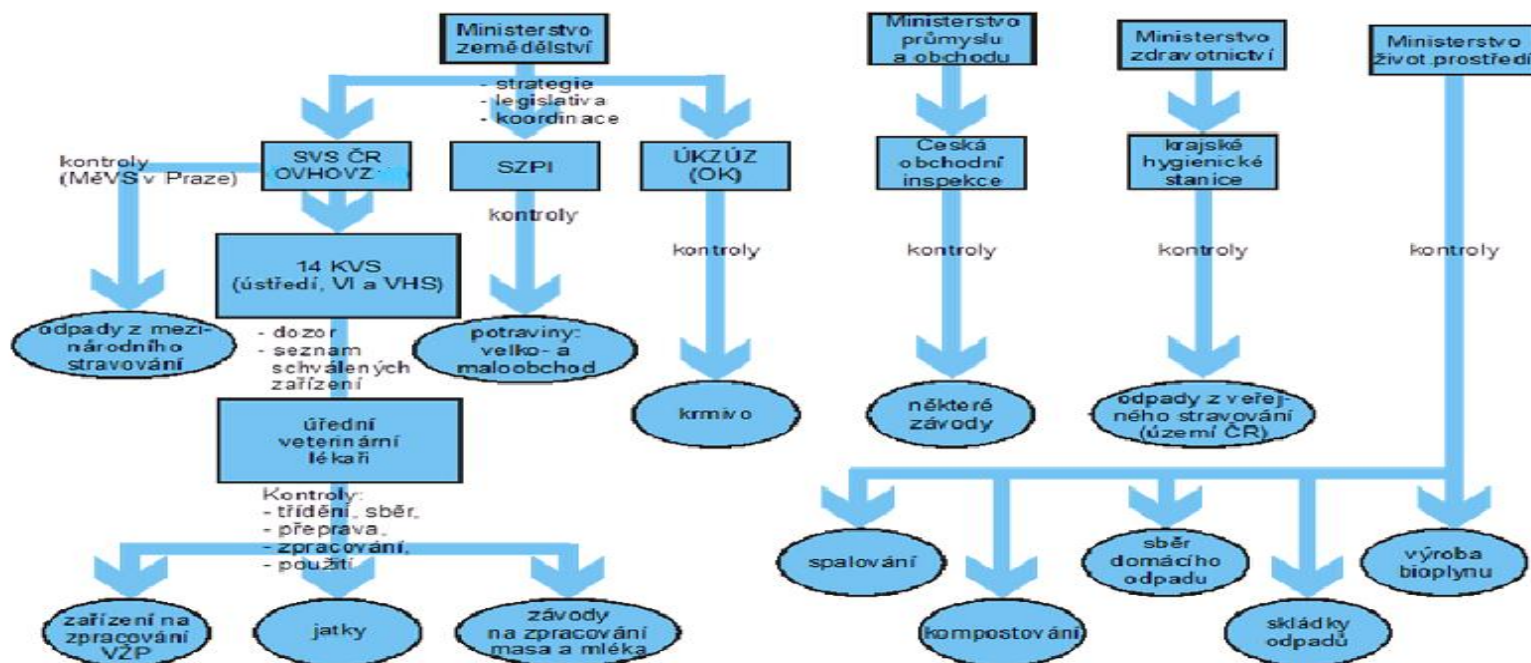
4. Systém kontrol krmiv a výživy zvířat

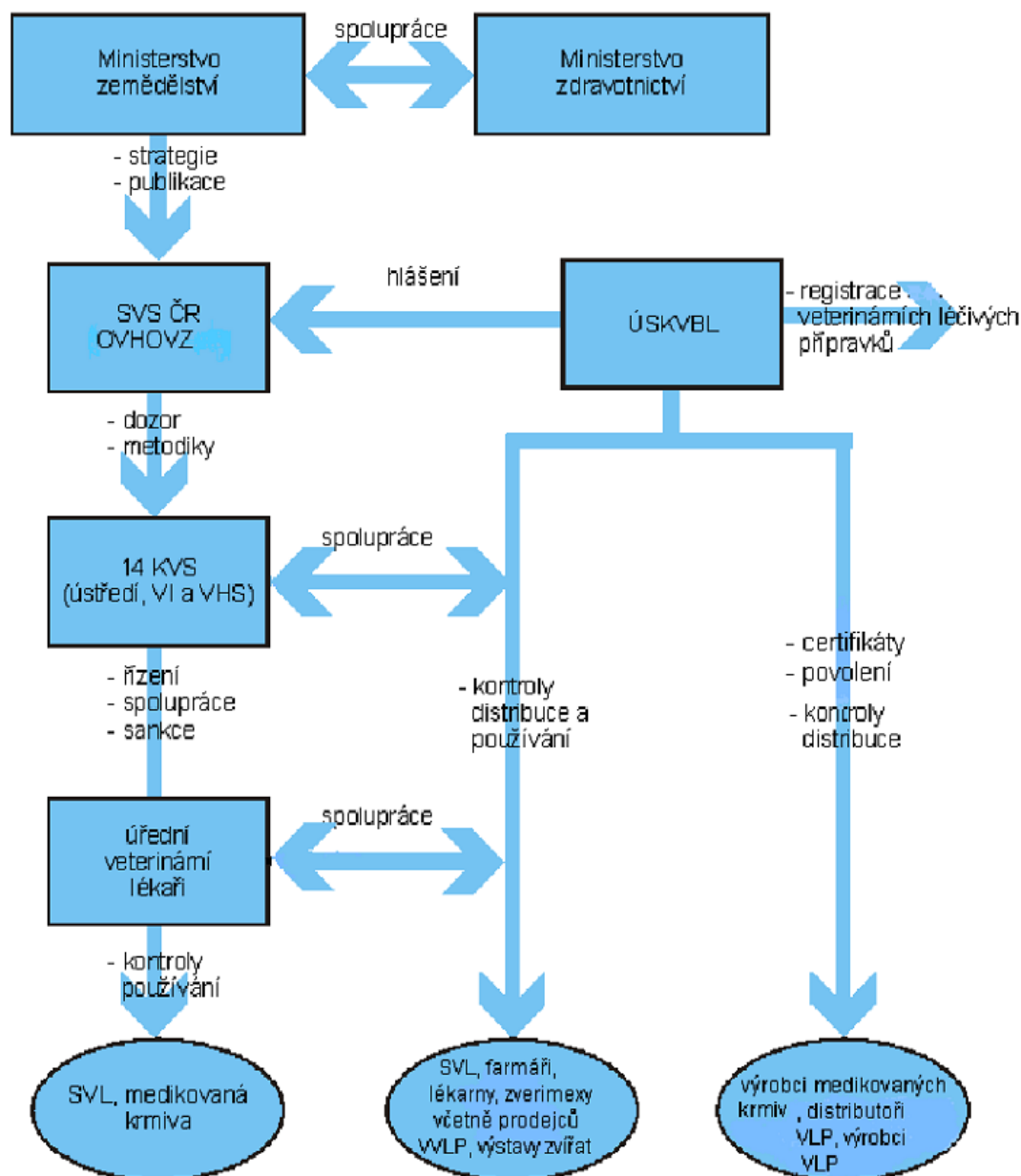
5.a) Systém kontrol TSE a VŽP

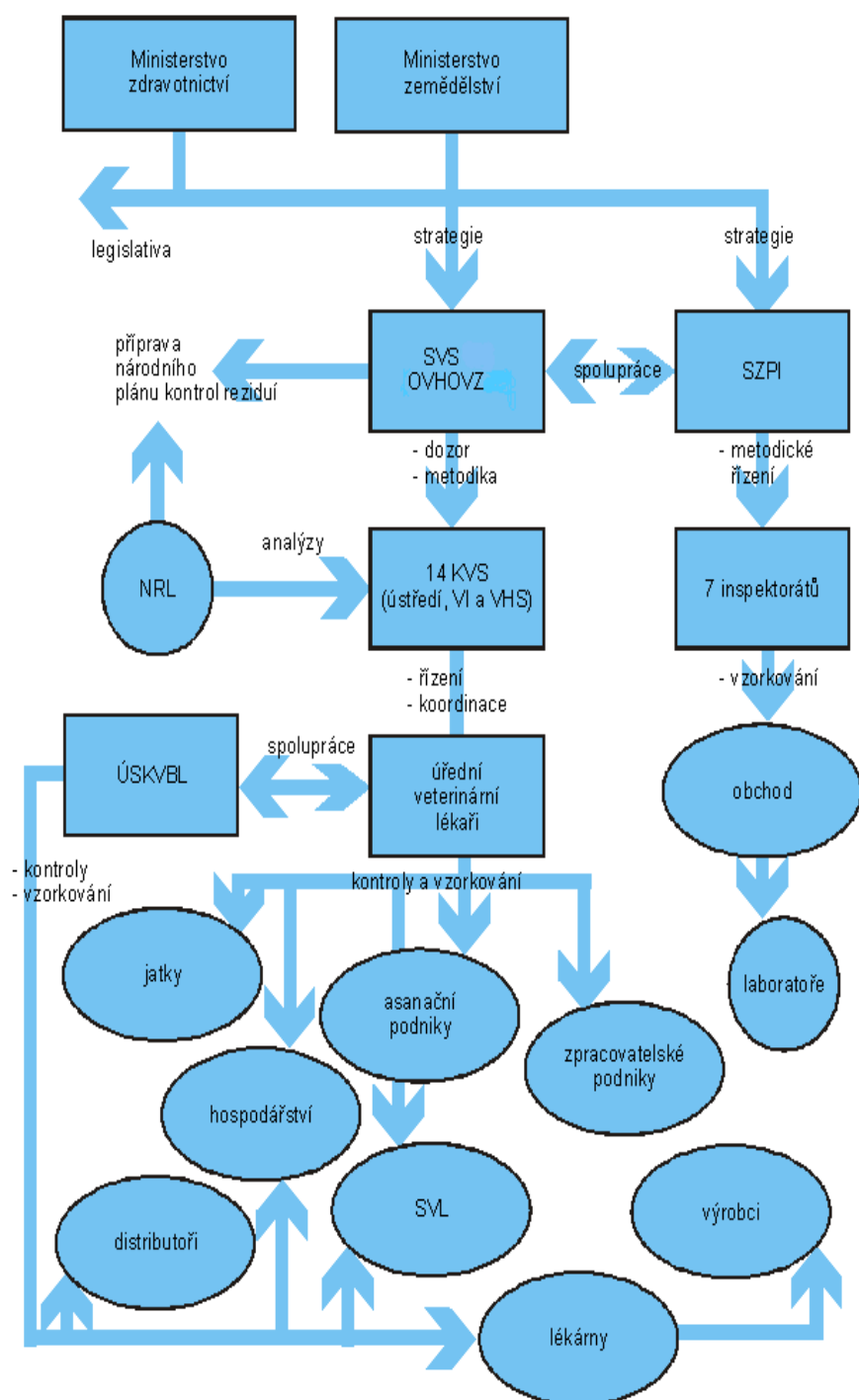
5.b) Systém kontrol VŽP

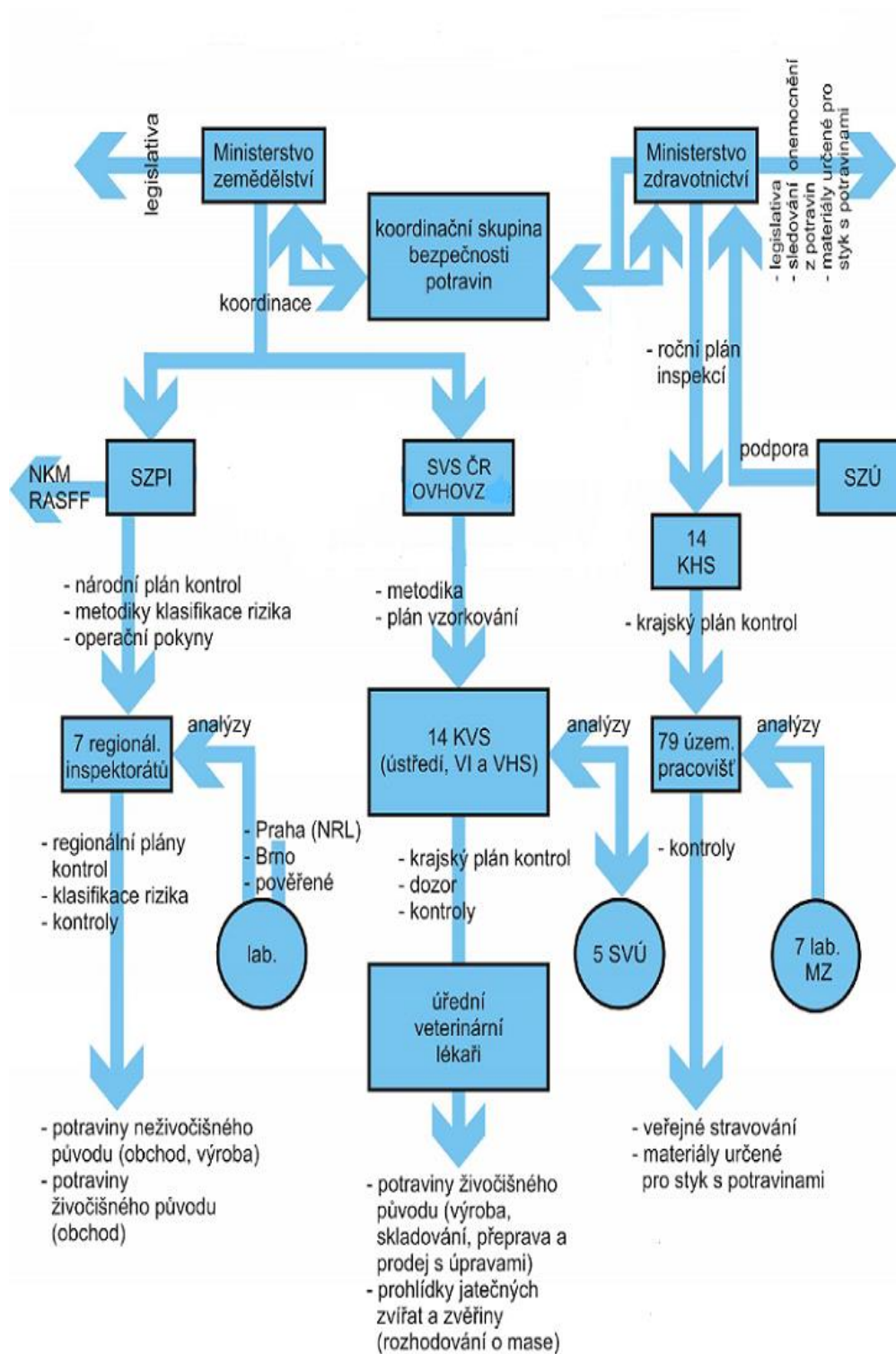
6.a) Systém kontrol výroby medikovaných krmiv, distribuce a používání veterinárních léčiv

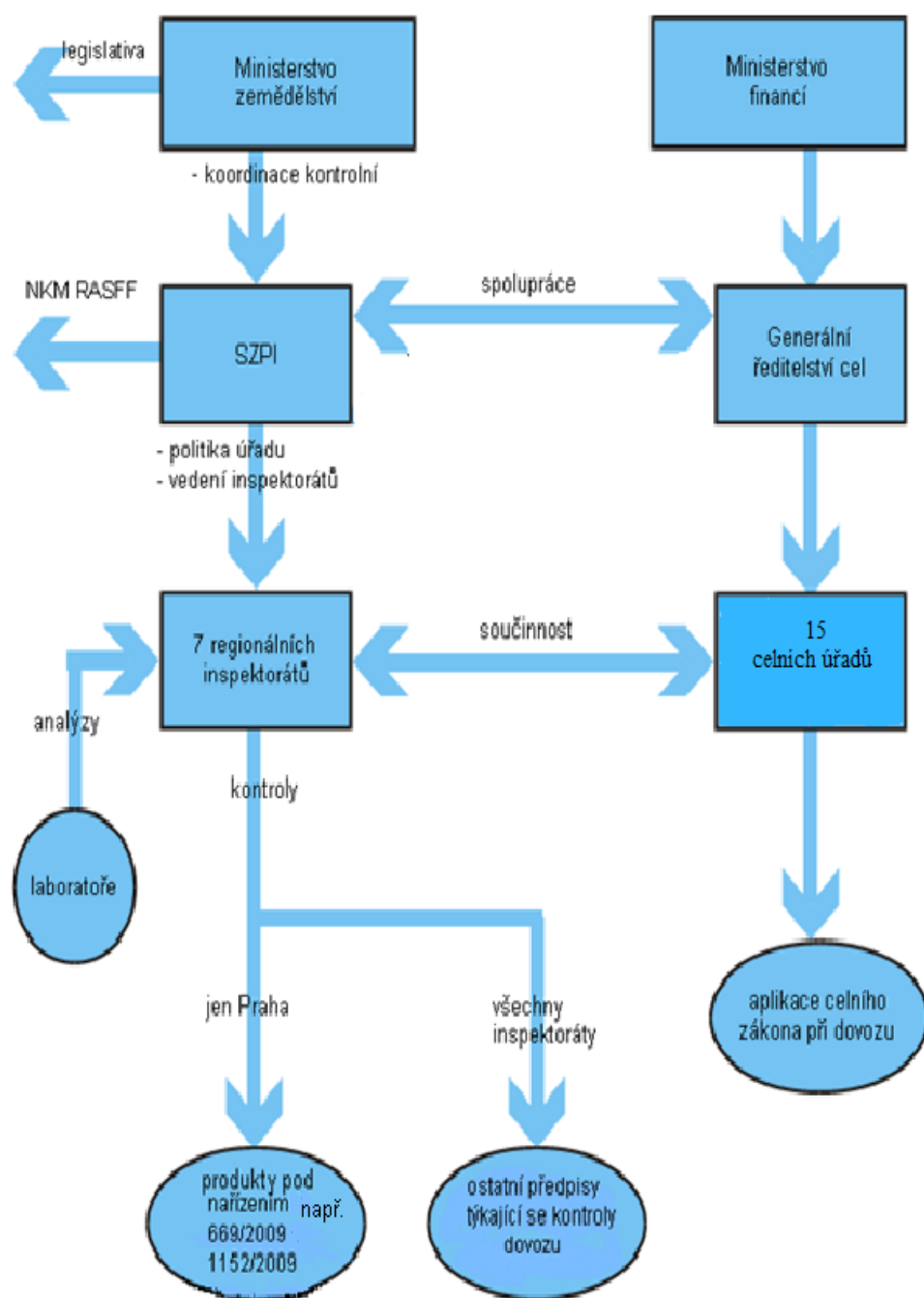
6.b) Systém kontrol reziduí veterinárních léčiv

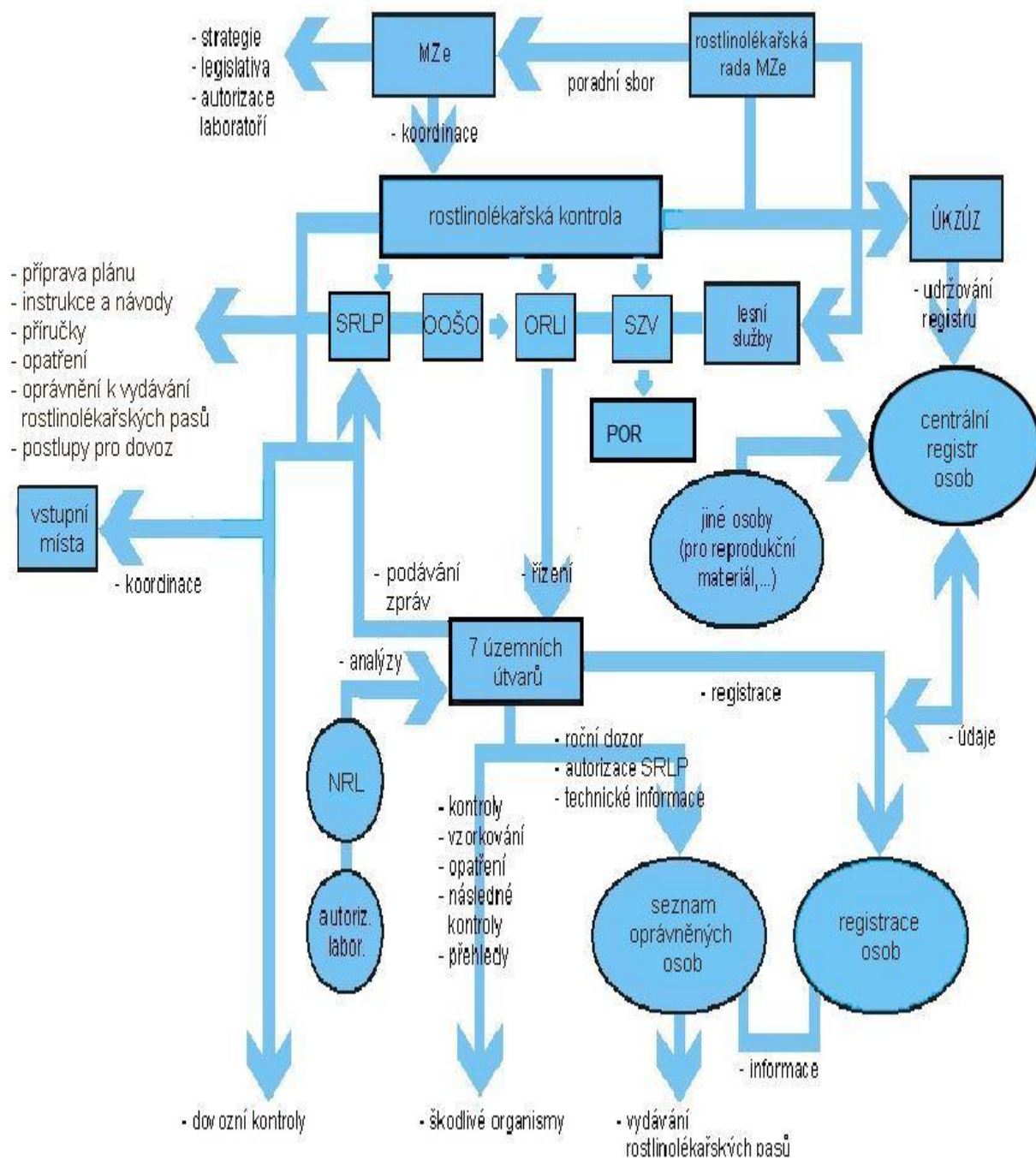
7. Systém kontrol potravin a hygieny potravin

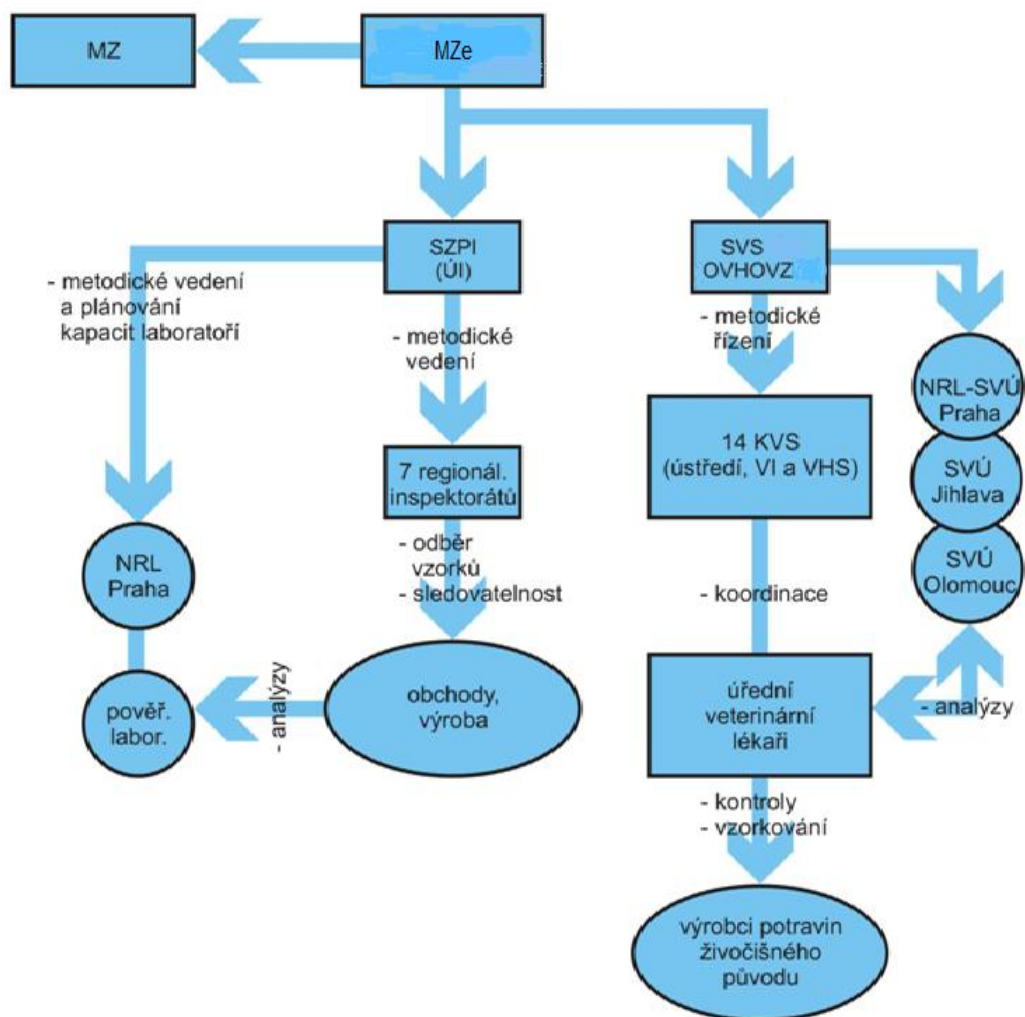
8. Systém kontrol dovozu potravin rostlinného původu

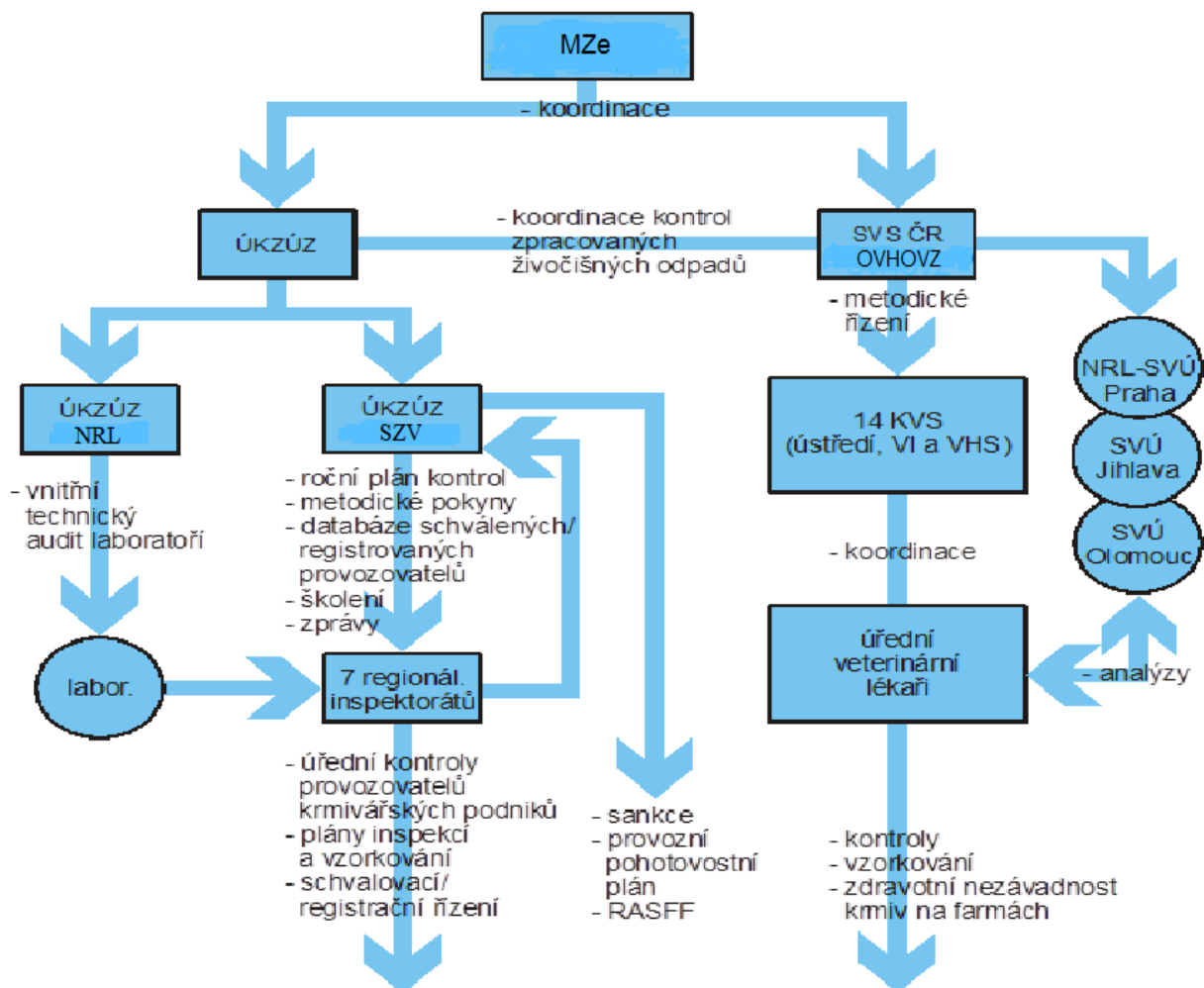
9.a) Systém kontrol zdraví rostlin

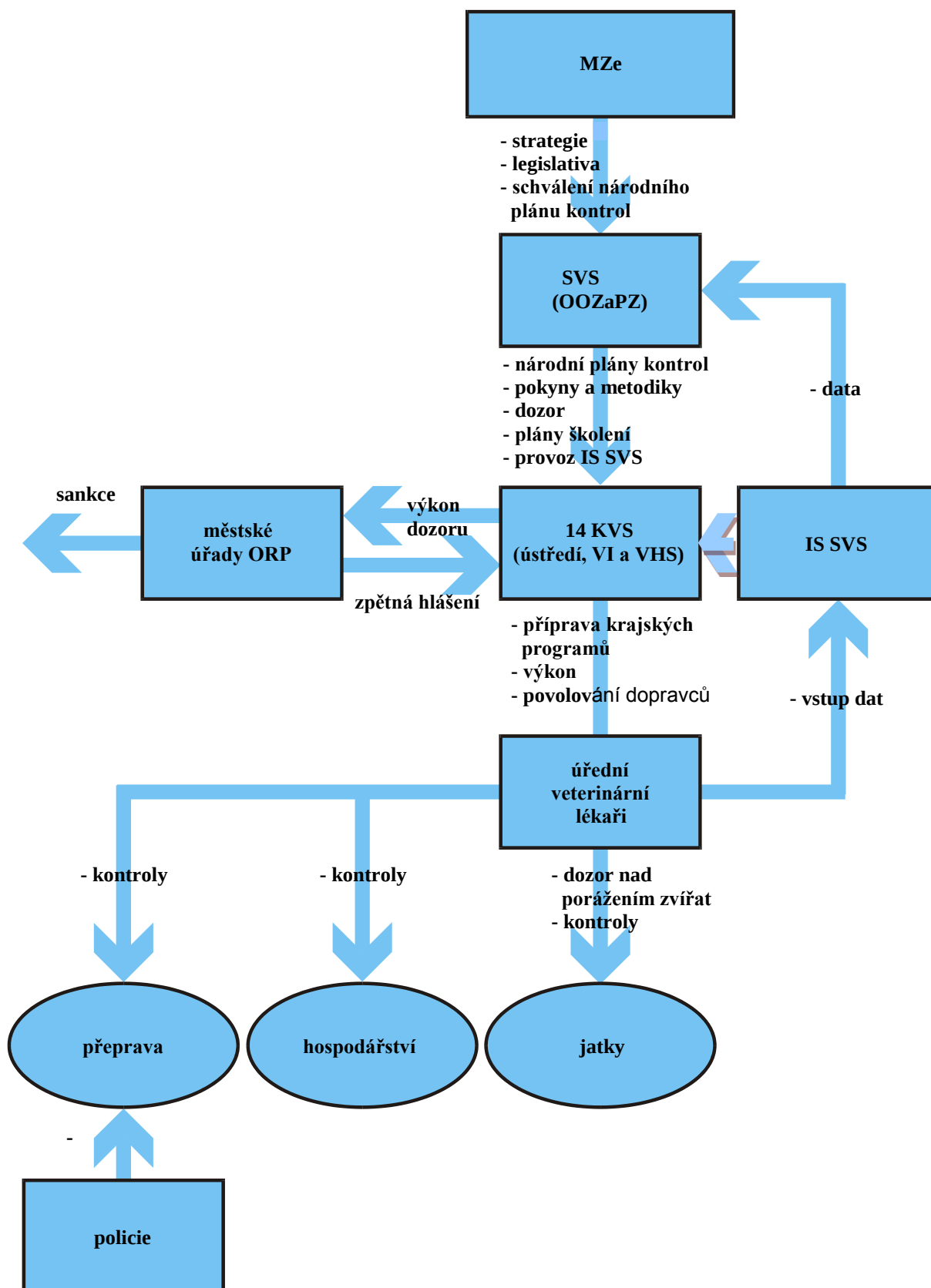
9.b) Systém kontrol reziduí pesticidů v potravinách

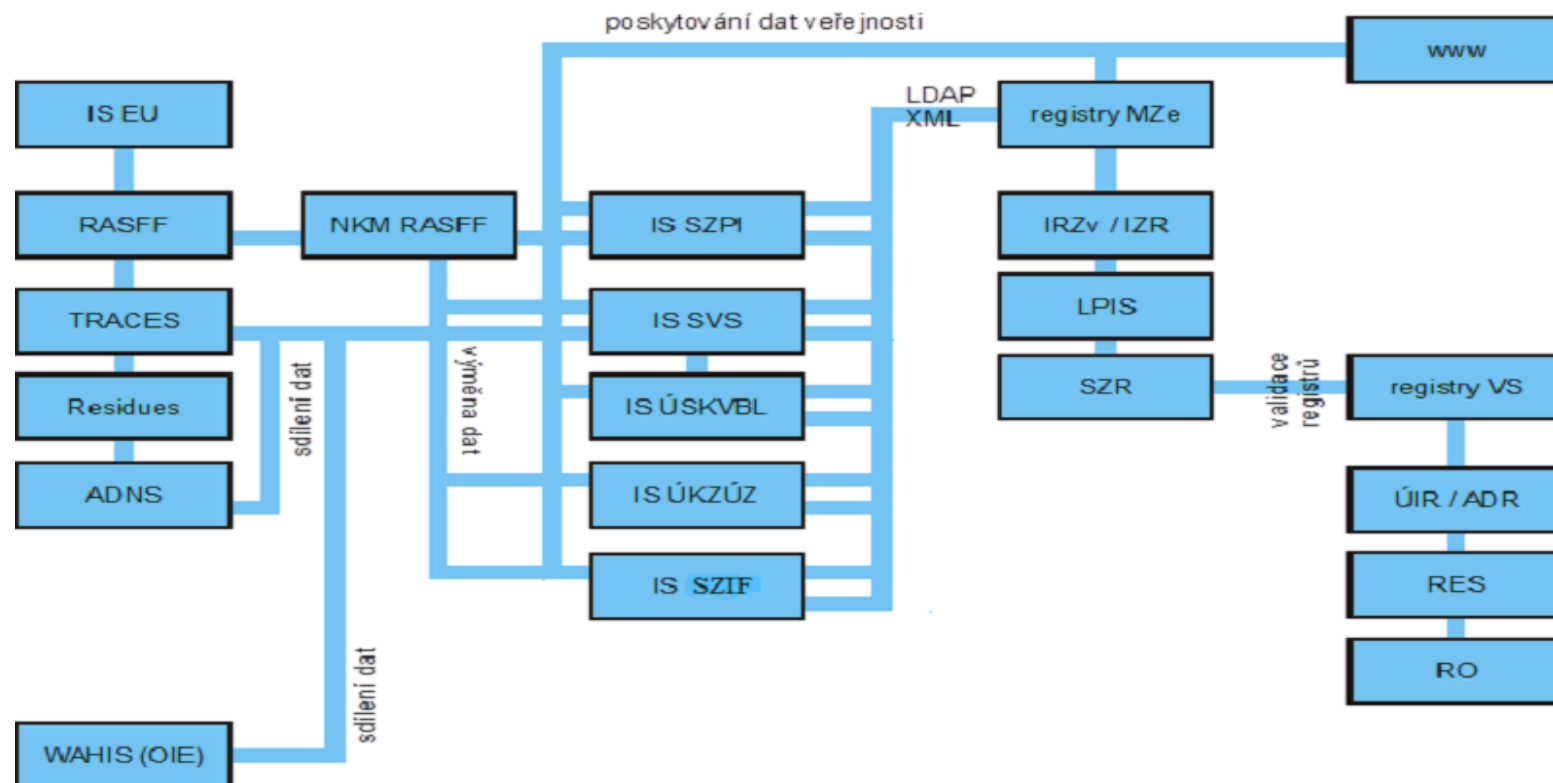
9.c) Systém kontrol reziduí pesticidů v krmivech

10. Systém kontrol ochrany zvířat a péče o jejich pohodu

11. Informační systémy – základní vztahy

Seznam použitých zkratk	
AACS	Systém správní pomoci a spolupráce
ADNS	Animal Disease Notification System
AEO	Agroekologická opatření
BEMA	Benchmarking of European Medicines Agencies
BSE	Bovinní spongiformní encefalopatie
BT- NET	Bluetongue network systém
CRO	Centrální registr osob
CRL	Referenční laboratoř Společenství (Community Reference Laboratory)
ČIA	Český institut pro akreditaci
ČMSCH	Českomoravský svaz chovatelů
ČPI	Česká plemenářská inspekce
DL	Doplňkové látky
DP	Další prostředky na ochranu rostlin
EDQM	European Directorate for the Quality of Medicines/Evropské ředitelství pro jakost léčiv
EK	Evropská komise
EMA	European Medicines Agency
EU	Evropská unie
GMO	Geneticky modifikované organismy
GOVNET	komunikační síť veřejné správy ČR
GŘC	Generální ředitelství cel
HKDL	Hodnocení krmiv a doplňkových látek
HZS	Hasičský záchranný sbor
CHOP	Chráněné označení původu
CHZO	Chráněná zeměpisná označení
IZR	Integrovaný zemědělský registr
IS	Informační systém (SVS, SZPI, ÚKZÚZ , SZIF)
IS ostatních složek VS	Informační systém složek veřejné správy z jiných resortů
ISSA / ISDO	Information systém for Surveillance Authorities (Food safety) / Informační systém dozorových orgánů
IKT	Informační a komunikační technologie
IZS	Integrovaný záchranný systém
KHS	Krajské hygienické stanice
KL	Kapacita laboratoří
KLČ (SZPI)	Kontrolní a laboratorní činnost
KVL	Komora veterinárních lékařů
KVS	Krajská veterinární správa Státní veterinární správy
LDAP	autorizace individuálních uživatelů
LPIS	Registr půdy
MěVS	Městská veterinární správa

Seznam použitých zkratk	
MN	Metodické návody
MRO	Mimořádné rostlinolékařské opatření
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
Nařízení EP a R	Nařízení Evropského parlamentu a Rady
NIP	Národní implementační plán
NKM RASFF (SZPI)	Národní kontaktní místo ČR pro RASFF
NRL	Národní referenční laboratoř
OIS	Odborný informační systém SVS
ODV	Odbor dovozu a vývozu
OK	Oddělení krmiv ÚKZÚZ
OKLC (SZPI)	Odbor kontroly, laboratoří a certifikace
OOVZ	Orgány ochrany veřejného zdraví
OKZV	Odbor kontroly zemědělských vstupů ÚKZÚZ
OKHP	Odbor krmiv, hnojiv a půdy
OKÚ (SZPI)	Odbor kancelář úřadu
OPOR	Odbor přípravků na ochranu rostlin ÚKZÚZ
OOŠO	Odbor ochrany proti škodlivým organizmům
OOZaPZ	Odbor ochrany zdraví a pohody zvířat
OPIS IZS	Operační a informační středisko integrovaného záchranného systému
OPZ (SZPI)	Odbor právní a zahraniční
OR	Obchodní rejstřík
ORLI	Odbor rostlinolékařské inspekce
ORP	Obce s rozšířenou působností
OVHOVZ	Odbor veterinární hygieny, ochrany veřejného zdraví
OVVKDaV	Odbor vnějších vztahů, kontroly dovozu a vývozu
PIC/S	Pharmaceutical Inspection Co-operation Scheme
PIS	Personální informační systém
POP	Perzistentní organické polutanty
POR	Přípravky na ochranu rostlin (Pesticidy)
PPP (ÚKZÚZ)	IS ÚKZÚZ PPP (Phare Project Postregistration) – kontroly POR
PPP	Provozovatel potravinářského podniku
PRK	Postregistrační kontrola přípravků
PVS	Pohraniční veterinární stanice
RAS	Rapid Alert System (Systém rychlé výstrahy – závady v jakosti veterinárních léčiv)
RASFF	Rapid Alert System for Food and Feed (Systém rychlého varování pro potraviny a krmiva)
Registry MZe	Registry Ministerstva zemědělství

Seznam použitých zkratek	
Registry VS	Úřední registry veřejné správy ČR
RES	Registr ekonomických subjektů
Residues	Veterinární IS EU pro rezidua cizorodých látek
RO	Registr obyvatel
RP	Referát právní
SDP	Správná distribuční praxe
SMJ	Systém managementu jakosti
SMR	Směrnice Rady
SOP	Standardní operační postup
SOZ	Odbor strategie a řízení ochrany a podpory veřejného zdraví
SPP	Standardní pracovní postupy
SRLP	Sekce rostlinolékařské péče
SÚJB	Státní úřad pro jadernou bezpečnost
SZV	Sekce zemědělských vstupů ÚKZÚZ
SVD	Státní veterinární dozor
SVL	Soukromý veterinární lékař
SVP	Správná výrobní praxe
SVS	Státní veterinární správa
SVÚ	Státní veterinární ústav
SVVD	Společný veterinární vstupní doklad
SZD	Státní zdravotní dozor
SZIF	Státní zemědělský a intervenční fond
SZPI	Státní zemědělská a potravinářská inspekce
SZR	Společný zemědělský registr
SZÚ	Státní zdravotní ústav
TRACES	Trade Certificate Expert System (Integrovaný počítačový veterinární systém)
TSE	Transmisivní spongiformní encefalopatie
ÚI	Ústřední inspektorát
ÚIR / ADR	Územně identifikační registr a registr adres
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
ÚP	Územní pracoviště
ÚPV	Úřad průmyslového vlastnictví
Úřad	Úřad pro potraviny
ÚŘK	Ústředně řízené kontroly
ÚSKVBL	Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv
ÚVS	Ústřední veterinární správa Státní veterinární správy
VHS	Veterinární hygienické středisko
VI	Veterinární inspektorát
VLP	veterinární léčivý přípravek

Seznam použitých zkratk	
VP	veterinární přípravek
VPN	virtuální privátní síť
VTP	veterinární technický prostředek
VÚVeL	Výzkumný ústav veterinárního lékařství
VŽP	Vedlejší živočišné produkty
WAHIS (OIE)	World Animal Health Information System O.I.E.
ZTS	Zaručeně tradiční specialita
ZU	Zdravotní ústavy